132 + 16 oldal!
CD-ROM:
Corel PhotoPaint 7 Trial

CHIP

Számítógép magazin IX. évf. 12. szám 1997. december Ára: 784 Ft

PC-n padlógázzal!

12 kormány, digitális elosztó, joystick és gamepad tesztje

56K-s modemek!
Az első teszteredmények

Gyorsabb gép – 0 Ft-ért
RAM-beállítások a BIOS-ban

Univerzális adattömörítő
ZipMagic 1.0

Védjük adatainkat!
Öt szoftveres megoldás

Alapművek a CD-polcra
Magyar vadnövények és madarak, Encarta, Virtual Globe, Bookshelf...

Ötcsillagos háborúk
Shadows of the Empire, Dark Forces II

CHIP-PIAC melléklet 16 oldalon

A Western Digital és a CHIP akciója

A CHIP Magazin minden példányához CD-ROM tartozik. Amennyiben hiányozna belőle, kérje az elárusítótól!

NEW IN THE TOP 5

A XXI. század technikája

DAEWOO...

THE BEST 1996 MONITOR COLLECTION

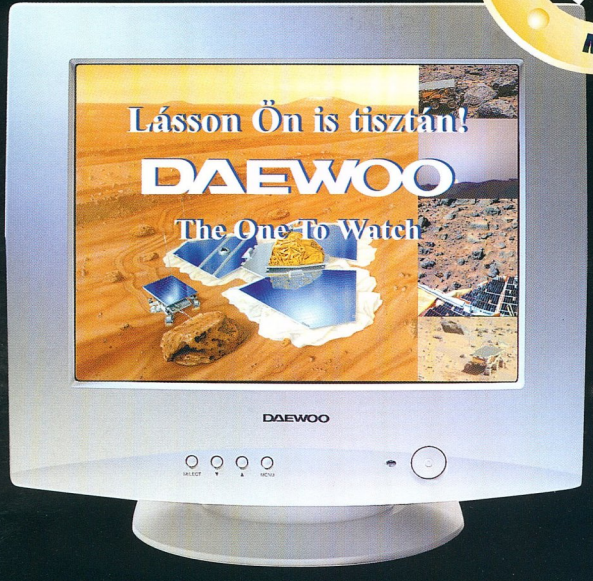

3 év garancia!

DAEWOO
CMC-1511F
15" XGA monitor
Azoknak aki
messzire tekintenek

Paraméterek:

1280 x 1024 felbontás
85 MHz sávszélesség
69 KHz vízszintes frekvencia
50-120 Hz függőleges frekvencia
0,28 mm képpontméret
MPR2

PLUG & PLAY

Designed for Microsoft Windows 95

Energy Star

DAEWOO
Get In Touch With Reality

CORDATA TELECOM Kft., 1141 Budapest Mogyoródi út 166/B.
Tel.: 252-5010, 252-8644, 252-3071 Fax: 252-5495

Nem minden tojás számítógép egyforma

AZ INTEL INSIDE EMBLÉMA ÉS A PENTIUM AZ INTEL CORPORATION BEJEGYZETT VÉDJEGYE. AZ MMX AZ INTEL CORPOR .TION VÉDJEGYE.

ALBACOMP

Albacomp Rt.
8000 Székesfehérvár
Hosszúsétatér 4-6.
Tel.: (22) *315-414
Fax: (22) 327-532

Budapesti Kirendeltség
1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: 12-91-493
Tel/fax: 14-90-152

Szaküzletek:
1065 Budapest
Nagymező utca 25.
Tel.: 11-18-095
Tel./ fax: 13-18-108

1011 Budapest
Fő utca 31.
Tel.: 201-4409
Fax: 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

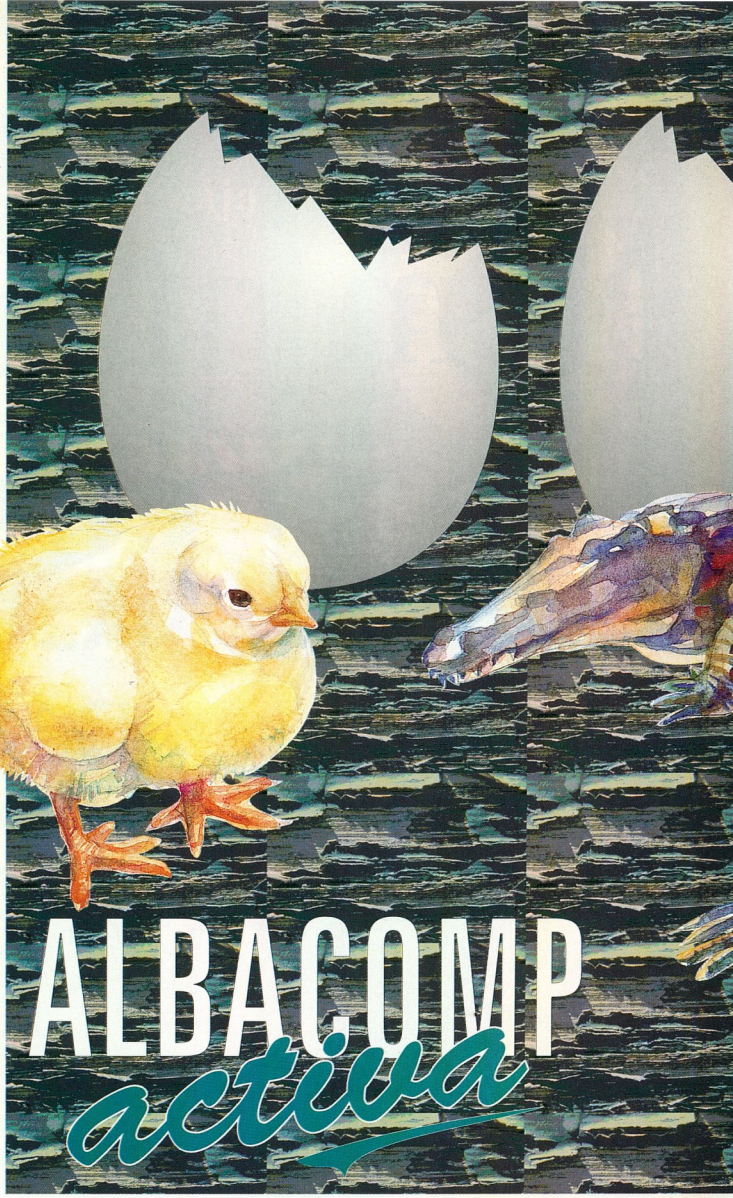

Az Albacomp Activa számítógépcsalád különböző Intel processzorokat tartalmaz

MMX™ TECHNOLÓGIÁVAL ELLÁTOTT PENTIUM® PROCESSZOR

Nem minde

n tojás egyforma!

AZ INTEL INSIDE EMBLÉMA ÉS A PENTIUM AZ INTEL CORPORATION BEJEGYZETT VÉDJEGYE. AZ MMX AZ INTEL CORPORATION VÉDJEGYE.

MÁSOLÁS | FAX | NYOMTATÁS | SZÍNES TECHNOLÓGIÁK | SZKENNELÉS | DOKUMENTUMKEZELÉS | DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZÉS

CSPRO AZ ELÉGEDETT VEVŐÉRT

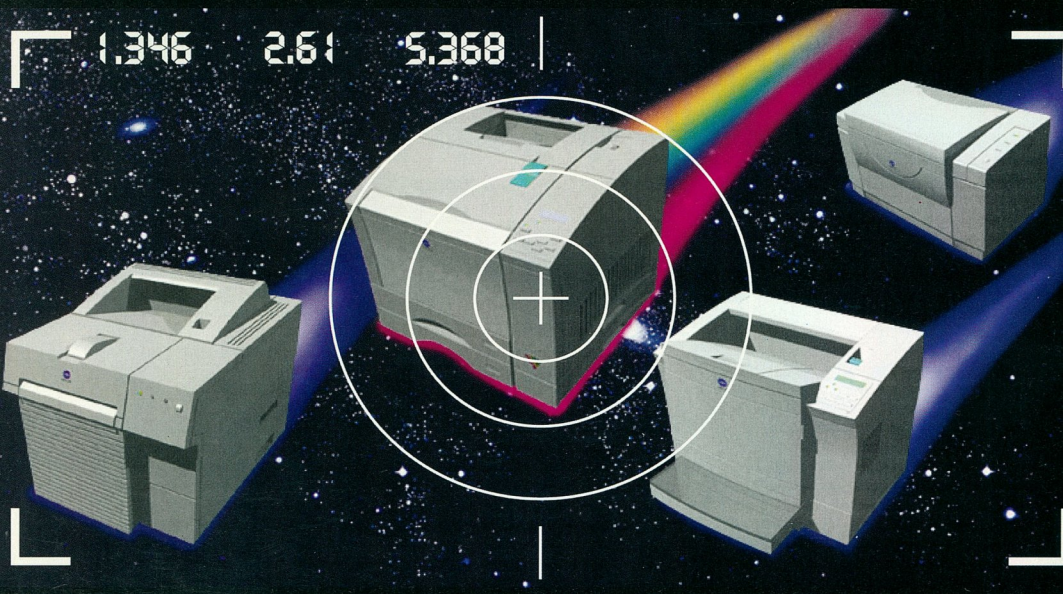

„KÉPERNYŐN A MINOLTA ÚJ, HELYTAKARÉKOS NYOMTATÓI"

A Minolta, a lézeres nyomtatási technológia 15 éves tapasztalatával a háta mögött, most egy vadonatúj nyomtatósorozatot bocsájt útjára. És bár ezek a berendezések külsejük alapján akár a világűrből is jöhettek volna, kis méretük alapján ugyancsak földi környezetbe valók.

PC MAGAZINE A MINOLTA PAGEPRO 6 VOLT AZ „EBBEN A SZEMLÉBEN A LEGJOBB ÖSZTELJESÍTMÉNYŰ NYOMTATÓ", AHOGYAN EZ MEGJELENT A PC MAGAZINE EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBELI KIADÁSÁNAK 1996 OKTÓBERI SZÁMÁBAN.

Lézernyomtatók széles skálája a kis asztali készüléktől a hálózat-kompatibilis színes nyomtatóig - valamennyien a csúcstechnológiát képviselő képfeldolgozással érik el az univerzum számára eddig ismeretlen nyomtatási sebességet. Ezért hívjuk ezt úgy: képek minden képzelet fölött.

Minolta PagePro nyomtatók

Információk a fény sebességével. Töltse ki. Másolja le. Faxolja.

Név:

Cég:

Cím:

Tel./fax:

MINOLTA

Minolta Magyarország Irodarendszer Kft., 1117 Budapest, Galvani u. 4. Telefon: 206-2244 Fax: 206-1869

Olvasóink leveleire és kérdéseire a számunkban Nagy Zoltán tesztlaborvezetőnk válaszol. A leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, a feladó nevének megadásával idézzük.

Kedves CHIP!
Igazán kedvelem a lapot, de azt hiszem, egy kicsit túl sok helyet foglalnak el a hirdetések. Tisztában vagyok vele, hogy manapság meglehetősen nehéz bárminek is a működését megfelelően szinten tartani szponzorok, támogatók nélkül, de néha kellemetlen úgy olvasni a lapot, hogy egyes cikkek teljes elolvasásához sűrűn kell lapozgatni oda-vissza [...] úgy tűnik, hogy a cca. 100 színes oldalból álló általam kedvelt magazin egyre kevesebb információt hordoz a gyakran teljes oldalas hirdetéseknek köszönhetően (azt hiszem, ezen sajnos nem nagyon lehet változtatni).

Más. Szeretném megkérdezni, hogy mikor kerül újra nagyító alá a hazai hangkártyakínálat? Az utolsó, de szerintem fontos kérdésem pedig az, hogy merre is található a legújabb számuk elején említett újabb Indeo codec a CD-n. Lehet, hogy nem voltam elég alapos és kitartó a keresését illetően, de nem sikerült rálelnem (az OSR2-t, ha tehetem, kerülöm, de már többször találkoztam ilyen és ehhez hasonló problémákkal, tehát igazán fontos lenne a számomra, ha mégis rajta lenne valahol).

Köszönettel:
Papp Marcell

Lapunk terjedelme már jó ideje túllépte a 100 oldalt – az utóbbi hónapokban 48–64 oldallal. Ha több hirdetés érkezik, akkor automatikusan emelkedik az oldalszám is. Ezért legfeljebb érzéki csalódás lehet, hogy kevesebb információt hordoz lapunk, amit a különböző hirdetéstípusok arányának változása okozhatott (több a teljes oldalas színes hirdetés). Abban teljesen igaza van, hogy az eladott példányok árából befolyó bevétel nem lenne elég a lap fenntartására. Ezért mindenképpen szükség van a hirdetésekre. Ráadásul hasznos információkat nyújtanak az olvasóknak, többek közt képet adnak a hazai piac kínálatáról. A hirdetésekkel szembeni, elég gyakori ellenszenvet valószínűleg a műsorfolyamot szolgáltató médiumok táplálják. Ott nem lehet „kikerülni" a reklámot – a CHIP-ben azonban átlapozhatók.

A hangkártyákkal kapcsolatban szerencséje van. Terveink szerint a januári lapszámban (amely karácsony előtt jelenik meg) hangkártyákat tesztelünk. Az

Olvasóink, akik ellátogattak az idei Compfairre, kiadónk, a Vogel Publishing Kft. standján találkozhattak szerkesztőségünk munkatársaival, és megvitathatták velük kiadványainkkal kapcsolatos kérdéseiket

említett Indeo codecről a lap nyomdába adása után derült ki, hogy technikai ok miatt nem közölhető – egyszerűbben kifejezve: hibás volt a telepítőkészlet. Ha minden igaz, akkor már rendelkezünk egy olyannal, amely használható. Az OSR2-es Windows 95 kerülése egyébként szerintem nem indokolt, mivel több előnyt nyújt, mint amennyi hátránya van. A neve (Service Release) is ezt sugallja. Tény, hogy számos hibát kijavítottak benne – amelyek helyett persze jönnek mások, de tökéletes rendszer sajnos nem létezik.

Tisztelt Szerkesztőség!
Véleményem szerint a lap a legjobb Magyarországon, és a CD-melléklet is nagyon színvonalas. Szerintem a havi kettő (most éppen egy) oldal játék egyáltalán nem sok, és nagyon jó, hogy van. És az sem probléma, hogy a SAC-anyagok bemutatása egy hónapos lemaradásban van.

De hogy ne csak a jókat említsem: azonnal rávetettem magam a novemberi CD-n található Jedi Knight-demóra, de sajnos nem tudtam kipróbálni, mivel DirectX 5 telepítését igényelte volna, és ez sajnos nem volt kéznél. Nagyon jó lenne, ha a legfrissebb verziók (legalább a kibocsátásukkor) rákerülnének a CD-re.

Üdvözlettel:
Lantos Tibor

A szeptemberi, vagyis a XIX. számú CD-n található meg a DirectX 5 telepítőkészlete, a \MICROSFT könyvtárban. Előfordulhat, hogy ennek telepítése nem sikerül – a program nyelvi modulok hiányára utalhat. Ekkor megoldás lehet, ha a telepítés idejére angolra állítjuk a gépet a *Vezérlőpult* (Control Panel) *Területi Beállítások* (Regional Settings) paneljén. A telepítés után vissza lehet kapcsolni magyarra. Mivel tudomásunk szerint olvasóink többsége gyújti a CD-ket, ezért nem tartottuk szükségesnek, hogy minden számban közzétegyük a DirectX-et. Ha azonban az olvasók igénylik, nincs akadálya. És ha új verzió jelenik meg, amint lehetséges, közzétesszük.

Én sem tudtam lejátszani az előző (októberi) számban közölt AVI file-okat, erre írják a mostani (novemberi) számban, hogy a CIKKEK.HEZ\INDEO könyvtár segíthet. Tisztelettel közlöm, hogy a CD-n ilyen könyvtár nem létezik. Az MP3 lejátszásra a SAC\SOUND\WNAMP154.EXE programot ajánlják, hát ilyen sincs, csupán WINAMP154 .EXE.

Egyetértek azzal, hogy az iktató-, számlázó- és egyéb, cégeknek szánt bemutatók nem kellenek bele, viszont a játékokat inkább növelni kellene a CD-n.

Üdvözlettel:
Mátrai István

Az Indeo codecről feljebb már írtunk. A hiányolt programmal kapcsolatban remélem, hogy az egy betű eltérés ellenére volt, aki megtalálta, és tudja használni. A hirdetési anyagok közléséről szívesen meghallgatunk minden véleményt, de előreláthatólag nem nagyon tudunk változtatni a jelenlegi helyzeten. A játékok mennyiségének növelése más jellegű anyagoktól venne el helyet, lapunknak pedig nem fő profilja a játék.

Nagy Zoltán

Kincstár

10 **A Mikulás előzetese**
SAC visszatekintés Awave v4.3, Musearc 4.6.97.9, Midas Digital Audio System v1.1.1, Backup programok, Freespace Manager 1.0, Quikmenu III, IconForge, SGEdit, Textpad 3.1.01, VidFun 3.2 ● CAD programok ● Driverek Gravis hangkártyákhoz ● Microsoft FrontPage 98 ● BBS-programok: New York 2008 BBS forráskódban ● Intel Indeo codec ● TweakDUN ● Játékdemók: Cart Precision Racing, Tamagotchi dráma ● Linux: RedHat- és Debian-frissítések, GNU GPL programok, GNU Midnight Commander 4.1, GNU Hurd, CD-író program, Samba, TeTeX, Gimp, Gnome

Aktuális

20 **Motorola:** a mobil telefónia jövője ● F0 0F C7 C8: négy byte, ami megrengeti a világot ● Deltha Rendszerház: windowsos ügyviteli szoftverek
22 **BRG Szervezési Kft.:** K56Flex Hayes modemek ● Magic: adomány az oktatásnak ● E-Coop Kft.: ALR-újdonságok ● WSCAD GmbH: jövőre magyarul
24 **Microsoft:** irodai kiszolgálócsomag ● ScanDer Kft.: Logitech, és más semmi ● Logitech: egerek embereknek
26 **Tally:** hőátvitelű csúcsnyomtató ● Graphisoft: az ArchiCAD sikerei ● Psion Magyarország: az új Psion Series 5
28 **Siemens Nixdorf:** kommunikáljunk PC-n! ● SoftWare Station: teljes Linux-paletta ● Sony: csúcsmonitor és „nyakhallgató"
30 **Lucent Technologies:** Internet Call Center ● Corg Computer: professzionális képújságrendszer ● Sowah Hungary Kft.: új DVD kit ● Spieler Computer: PowerTV + digitalizáló
32 **DTK Computer:** új monitorok ● IBM: MedSolution'97 Magyarországon először ● Storage System Kft.: hardver videokonferenciához ● Vidcom: olcsóbb a videokonferencia
34 **Profi-Média Kft.:** lopva angolul ● MP Kft.: vásárdíjas EMC 8023 és Netmonitor
36 **V-Star:** kártyaolvasó terminálok ● Samsung: 30 colos TFT-LCD
37 **Fonet:** gyorsabban szerelhető optikai csatlakozók ● Pik-Sys: biztonságtechnikai szakmai nap
38 **Plextor:** kész a 32-szeres ● Möbius System: Ezüst Díjas oktatócsomag ● Orosz Tudományos Akadémia: a projektek szakértője
39 **3Soft Kft.:** képlopó párhuzamos portra ● Novell–Profitrade: felhasználói CD-ROM
40 **Server Kft.:** Micronics alaplapok szerverekhez ● Computer Associates: CA-SuperProject 4.0 magyarul
41 **Intergraph:** grafikus csúcshardver
42 **Mag ICS Kft.:** a rendezett raktár ● Budapesti Műszaki Egyetem: számítógép-központot avattak ● Ecobit Kft.: Jedi Knight magyar kézikönyvvel ● SCI-Modem Kft.: magyar Eicon-disztribúció

Tartalom és forma

44 **Virágok között**
Magyar vadnövény-világ a monitoron – a természet szerelmeseinek.
44 **Madarat tolláról**
Tartalmi igényesség, szakmai pontosság: Magyarország fészkelő madarai CD-ROM-on.
46 **Adathegyek**
A népszerű Microsoft Encarta multimédia enciklopédia is eljutott már 98-ba.
46 **Földgömb a gépben**
Encarta Virtual Globe – érdekes térkép virtuális utazásokhoz.
48 **Bővülő könyvespolc**
Szótárak, atlaszok, internetes telefonkönyv és sok más került a Microsoft Bookshelf 98-ba.
48 **Játékos Microsoft**
Mr. Tetris, azaz Alekszej Pajitnov a Microsoft zászlaja alatt újabb rohamot vezényel a játékfronton.

Engedd játszani...
A szimulátorjátékok sokkal valósághűbbek joystickkal vagy kormánnyal játszva.
78

Magazin

50 **Müncheni portya**
Hangulatjelentés a Systems 97 kiállításról. Filmtudósítás a CD-n.
51 **Tendernyertes laborszállítók**
Összeállításunk az MKM középiskolai Internet-programjának hardverszállítóiról.
58 **Sólyomszemű**
Az autótolvajok ellen a számítástechnikát is segítségül hívhatjuk.
60 **Gördülő védelem**
Értékeink védelmében hatékonyan alkalmazhatjuk a gördülőkódos rendszereket.
62 **Hazai adatmentők**
„Akik Magyarországot rátették a high tech térképre" – interjú dr. Kürti Sándorral.

Hardver

64 **Hardverböngésző**
Primőrök a hardverek világából – Intel: OAA ● Digital-Intel: Alpha ● Intel-HP: első hírek a Mercedről ● AMD: hatról hétre ● Cyrix: Cayenne ● Sun: UltraSPARC-III, microJava 701 ● Texas Instruments: GFLOPS sebességű DSP ● Enhanced Memory Systems: ESDRAM ● Memóriagyártók: a 64 Mbit felfutása ● Sandisk: új flashkártyák ● Hordozható DVD: Panasonic, Samsung ● Adaptec: Ultra2 SCSI ● Óriási apróságok: Windows CE 2.0 gépek, egyéb palmtopok, mininoteszek ● Sony: HiFD ● Kao: termelésvisszafogás ● IBM: új utazó csillagok ● Quantum: Bigfoot TX ● Hewlett-Packard: EIO ● Compaq-Corollary: szövetség ● Storm Technology: EasyPhoto ImageWave ● Xerox PARC: kék lézer ● Fujitsu, Toshiba: NC ● Új dróton az Internet: feszültség és hálózat ● NEC: drótnélküli Firewire ● Rockwell: CDSL ● Brent Townshend-Rockwell: per
68 **Bittérképészek**
Megvizsgáltunk két Umax scannert, az Astra 600S-t és az 1200S-t.
70 **Ez is Gravis**
Pontosabban Gravis UltraSound Extreme – csökkenő ára miatt (is) megfontolandó a beszerzése.
71 **Játék határok nélkül**
A Miro kártyája, a Mirocrystal VRX elsősorban a *játékosoknak* szerez örömet.
72 **Színkép**
Az AOC Spectrum 7Dlr monitor bizonyítja: kedvező áron is lehet jó minőséghez jutni.
73 **Maga az Amaga?**
17 colos, egyszerűen kezelhető: Shamrock Amaga 17
74 **17 colos dömping**
Egyre többen használnak 17 colos monitorokat. Bemutatunk három átlagos készüléket.

75 **Teljesítmény kicsiben**
A Minolta PagePro 6L méretét meghazudtoló teljesítményű asztali lézernyomtató.
76 **Kompakt és alapos**
A Hewlett-Packard LaserJet 6L-je profin megbirkózik bármilyen feladattal.
77 **Meghajtó-fészek**
Az Exabyte Eagle Nestben Zip meghajtót és Travan szalagos egységet lehet cserélgetni.
78 **Engedd játszani...**
CHIP A szimulátorjátékok sokkal valósághűbbek joystickkal, kormánnyal játszva. 12 játékvezérlőt teszteltünk.
81 **Versenytáncos**
A Micronics Twister AT alaplap is bizonyítja: a fejlődésben nincs megállás.

A kényelmes Linux
A Linux is divatozik.
Grafikus felülettel jelentkezett.
92

Szoftver

82 **Szoftverböngésző**
Primörök a szoftverek világából – Omega: MacOS-klón ● Szabadszoftverek: 86open ● Sun-Microsoft: Java háború ● Java Mail: az első béta ● Adobe–Quark: versengés ● GraphOn: Unix – windowsos terminálról ● MCI: NetworkMCI DoS Tracker ● Gyorsabb internetes letöltés: virtuális fürtözés ● Borland: Visual dBase 7 ● Gradient: WebCrusader 3.0 ● McAfee, Network General: egyesülés ● Microsoft: biztonsági hiba az NT-ben, Windows 95.5, bírósági problémák ● Makh-Shevet: Truster ● InXight: LinguistX ● Bovine RC5 Effort: a negyedik RC-törés ● Stagecast: almás Kakaó ● Integrity Solutions: SiteMonkey ● Apache: Apache 1.3 for 95/NT ● Lucent: Personalized Web Assistant ● DeltaPoint: SiteSweeper 2.0 ● Novonyx: Suitespot Netware-en
88 **Csomagoló művész**
CHIP Univerzális eszköz az adattömörítők piacán: ZipMagic 1.0.
90 **Egyszerű 3D**
Az Adobe újabb maces szoftvere lett kétlaki: Dimension 3.0 for Windows.
92 **A kényelmes Linux**
A Linux is divatozik. Grafikus felület, hasznos kiegészítőkkel – ez a K Desktop Environment.
94 **Semmi sincs biztonságban**
CHIP Főleg a gépünkön tárolt adatok. Bemutatunk öt adatvédelmi szoftvert.
98 **Egyszerű és kellemes**
Az elektronikus banki szolgáltatásokat már bárki elérheti: bemutatjuk a Creditanstalt Spectra Lightját.
100 **Haladó képformátum**
Néha előfordul, hogy nem lehet megnézni egy JPEG képet. Vajon miért?

Kommunikáció

102 **Internet-böngésző**
Újdonságok az Internet világából: GTE: MCI ● Netcom–ICG: egyesülés ● ITU: Africa One ● Termékek és technológiák: új OC-12-esek, IBM HomePage Creator, W3C – DOM ● Új és megújult keresők: Encyclopaedia Britannica Internet-kalauz, Microsoft-kereső, Yahoo! + Four11 ● Internet és jog: SPA – perek, BMI – Musicbot, RSA – aláírt DNS ● Érdekes site-ok és szolgáltatások: Hypermarket – ingyenes Web hosting, Jól látható site-ok, Mr. Bean, A Bastille, IRS, The Music Connection – Musicmaker, Sprint – garantált szolgáltatás, CompuServe – C, e-Now – e-mail telefonon, PTT Nederland – hirdetésért telefonhívás, Relevant Knowledge – a tíz legnépszerűbb site szeptemberben, Online könyvesboltok, SPOGGE – állítsuk meg Billt!, The Security Experts – Rent-A-Hacker, CNN – egyre több a tévéből, Mac Tech magazin
105 **A púderdoboz**
A Motorola StarTAC mobiltelefonja leginkább piperedobozra hasonlít.
106 **Gyorsuló kapcsolat**
CHIP Eddig az 56 K-s modemek körüli csatározásokról tudósítottunk – közben megjelentek az első készülékek is.
108 **Web-szerverek munkásai**
Vajon mi generálja a Weben található kérdőíveket, látogatószámlálókat és más, változó információjú oldalakat?
111 **A legjobb böngésző?**
„Ez az oldal legjobban a legújabb xxx böngészővel látható." Egy ilyen felirat intő jel...

Gyakorlat

114 **Outline fontok, Postscript**
Sorozatunk harmadik részében a körvonalas fontokkal foglalkozunk.
117 **RAM-matató**
CHIP Gyakorlati tanácsok az Award BIOS setupjának RAM-beállításaihoz.
120 **Neurális hálózatok**
Sokan csak a sci-fiből ismerik a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatásokat. De mi a valóság?

Kikapcsolódás

122 **Az Erő (újra) legyen veled!**
CHIP Újabb fejezetek a csillagháborúk történetéből: Shadows of the Empire és a Jedi Knight (Dark Forces II).
124 **Jeffrey Stone:**
A fiúk bűneiért az apák lakolnak
– Neee! – ordította rémülten Wick, és verni kezdte a billentyúket: Apa! Várj! Várj! Várj...
126 **Fojtatás**
Avagy az ördög sohasem alszik...
129 **Keresztrejtvény**
Új nyerési lehetőség – előző játékunk nyertese.

CHIP-PIAC

I-XVI. oldal: Tippek, támpontok, tanácsok. Tippek: milyen újdonságok jelentek meg a hardverpiacon? Támpontok: a kiszemelt komponens milyen képességű versenytársaihoz képest – s vajon drága vagy éppen jó vétel? Tanácsok: mit kell, mit érdemes, és mit nem szabad megvenni? ● Börze: apróhirdetések ● Lapzárta után: legfrissebb híreink ● Index

Szerkesztőségi rovatok

7 Fórum
129 Impresszum
130 Előzetes
X Hirdetőink

Útjelzéseink

Mutató: az így jelölt forrásokból további információkhoz lehet jutni az adott hírrel, cikkel kapcsolatban.

☎ Telefonszám.

CHIP Az így jelölt cikkek a címlapon is szerepelnek.

A Mikulás előzetese

Itt a december! Bár dátum szerint karácsonyi is lehetne, XXII. korongunk mégis csak előzetes. A magyarázat egyszerű: 1998. januári számunk még idén, december végén, de még karácsony előtt jelenik meg, abba szánjuk az ünnepi csemegéket. Addig is itt egy kicsi előzetes!

Szokás szerint most is a SAC előző havi anyagának bemutatásával kezdjük. A hagyományokon túl jó okunk is van erre: az aktuális anyag ismét akkora (és e cikk írásakor még egyre növekszik), hogy képtelenek voltunk az előzővel együtt átrágni rajta magunkat. Az azonban biztos, hogy a decemberi adagban is vannak igazi friss csemegék, illetve sok régi kedvencünk is megújult.

SAC-visszatekintés

● *Awave V4.3:* XXI. CD, \SAC\SOUND\AWAVE34.ZIP. Ha valaki komolyan foglalkozik számítógépes zenével, annak valószínűleg elkél egy program, amelynek segítségével egyik zenei formátumból egy másikra tudja alakítani az adott file-t. Ehhez lehet segítségül hívni az Awave v4.3 programot, amely közel százféle formátumot ismer, és legalább 30 formátumba képes menteni. Természetesen a már beolvasott file-t le is tudja játszani, sőt grafikusan fel is térképezi a hangfile-t. Egyszerű szerkesztésre is ad lehetőséget, de sajnos csak a regisztrált verziója. Igazi haszna azonban a sokféle formátumba való konvertálási lehetőségében rejlik.

● *Musearc 4.6.97.9:* XXI. CD, \SAC\SOUND\MUSEA46B.ZIP. A Compfairen sokan kérdezték meg standunkon, hogy meg tudnánk-e mondani, melyik CHIP-CD-n volt már *.MP3 típusú hangfile-lejátszó. A Winamp mellett immár van egy másik program is, amivel MP3-at játszhatunk: a museArc 4.6.97.9 beta majdnem teljes értékű MPEG audiofile-lejátszó Windows 95 alá. A korábbi, egy percre korlátozott lejátszást megszüntették, a jelenlegi shareware verziónak mindössze egy korlátja van: csak három számot lehet vele egymás után lejátszatni, aztán újra kell választani a listából.

A kijelzőn két lehetőség közül választhatunk: mutathatja, hogy mennyi van még hátra az adott számból, vagy hogy mennyit játszott le eddig. A kijelzőről leolvashatók a file tulajdonságait is: a digitalizálási frekvencia és a bitmélység. Kellemes tulajdonság, hogy kezelőfelülete (léptetés, lejátszás, stop gombok) beköltöznek az óra mellé, a Tálcára (Taskbar).

● *Midas Digital Audio System v1.1.1:* XXI. CD, \SAC\SOUND\MIDAS111.ZIP. Sokan nem szeretik, ha audiolejátszójuk Windows alatt fut, és az ablakokon keresztül kommunikál használójával. Az indok: kezelése lassú, és így nem lehet megtenni azt, hogy – ha a Commander program engedi – csak egy [Enter] leütésébe kerüljön a zene megszólaltatása. Számukra lesz használható a Midas Digital Audio System v1.1.1 programcsoport, amely .MOD, .S3M, .IT és .XM kiterjesztésű file-ok lejátszására képes. A program DOS, Linux és Win32 alatt fut – a szerzők mindhárom rendszer alá írt verzióhoz mellékelték a forráslistát C, C++ nyelven, a Win32-es részt pedig Delphiben (ez a program igazi előnye). Így már a linuxosok sem mondhatják, hogy ez csak náluk fut. Kár, hogy ez tényleg csak ritkán fordul elő!

● *Backup programok:* XXI. CD, \SAC\UTILDISK\SNPRO63.ZIP, WINSD33.ZIP, BU4D130.ZIP. Akik már régebb óta foglalkoznak a számítástechnikával, azok biztosan mondták már: „na most lett volna jó egy backup lemez". Nekik találták ki a *Safety Net Pro* típusú programokat, amelyek összegyűjtik a rendszer működéséhez szükséges file-okat, hogy azokkal később vissza lehessen állítani a jelenlegi állapotot. Ez a program is összegyűjti az összes szükséges *.INI, *.DAT, *.INF típusú file-t a CONFIG.SYS-szel és az AUTOEXEC.BAT-tal együtt. Szükség szerint információt is kérhetünk a backupolandó file-ok számáról és hosszáról, hogy válogathassunk közöttük. A végeredményt egy Zip file-ba tárolja, helytakarékosság miatt.

Másik ilyen program a *WinSafe 95*, amely már bonyolultabb darab. Ezt támasztja alá az is, hogy beköltözik rendszerünkbe. Éppen ezért csak komolyabb ismeretekkel bíró felhasználók próbálják ki, mert különben teljesen

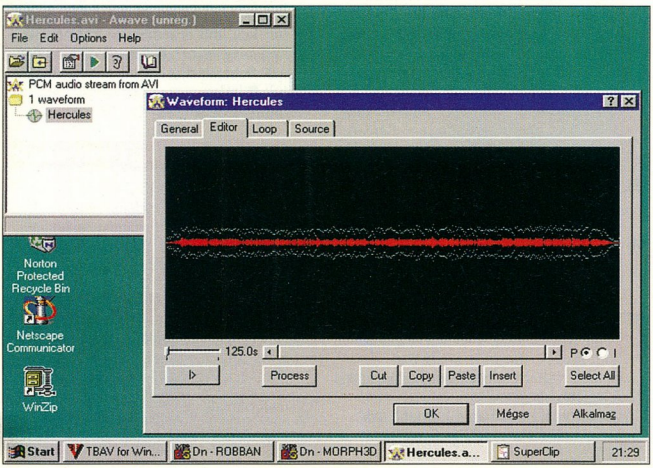

össze tudja zavarni Windowsunkat. A program nagy előnye, hogy rajta keresztül csak egy gombnyomásba kerül, és elérhetjük a regisztrációs adatbázisszerkesztőt (regedit), és a rendszerfileszerkesztőt (sysedit). Szintén csak egy gombnyomásba kerül a ScanDisk és a töredezettségmentesítő elérése.

A DOS-t használóknak ajánljuk a *Backup Fugue for DOS 1.3*-at. A program feltérképezi merevlemezünket, és egy lemezre elkészíti a kért anyagot. Kezelése nem túl bonyolult, így mindenki könnyen elboldogul vele.

● *Freespace Manager 1.0:* XXI. CD, \SAC\UTILFILE\FS10€VAL.EXE. Honnan teremtsek még helyet a merevlemezen? A mai programméretek mellett sokszor hangzik el ez a dühös kérdés, főleg, ha a felhasználónak nincs többgigás merevlemeze. Ilyenkor az egyetlen megoldásnak nagyobb merevlemez vásárlása tűnik. De ez nem mindig igaz. Léteznek lemeztömörítő programok. Ilyen például a FreeSpace Manager 1.0, amely igen jó eszköznek bizonyulhat, ha kevés a hely. A program nagy előnye, hogy nem a teljes merevlemez határait tágítja, hanem az általunk megadott könyvtárakat, file-okat zsugorítja össze. Így nem foglal annyi memóriát, nem kell szétaprózni a merevlemezt, és mégis szép mennyiségű helyet nyerhetünk a segítségével. A program másik nagy előnye, hogy kezelése egyszerű, így mindenki elboldogul vele.

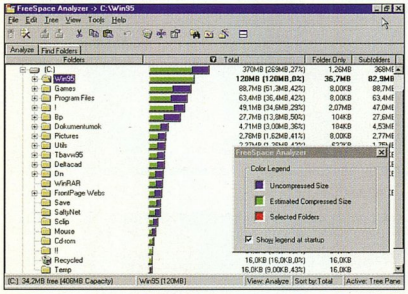

Kezelésében amúgy sokat segít a program varázslója, amely kérdésről kérdésre végigvezeti a felhasználót a beállításokon. Nagyon jó, hogy miután megadtuk, hogy mekkora a helyszükségletünk, a program feltérképezi a merevlemezt, és csoportokba szedi, hogy szerinte mit lenne érdemes tömöríteni. A csoportok között természetesen váltani is tudunk, de manuálisan is kijelölhetjük, hogy mit akarunk zsugorítani. Megadhatjuk továbbá, hogy mekkora legyen a tömörítési arány. Természetesen a tömörített programokat Windows 95 alatt is tudjuk futtatni! A programhoz tartozik egy elemzőcsomag, amely statisztikát készít merevlemezünk tömörítési lehetőségeiről. A FreeSpace nagy segítségünkre lehet, és helyet takaríthatunk meg vele, ha olyan programokra alkalmazzuk, amelyekhez viszonylag ritkábban fordulunk.

● *Quikmenu III:* XXI. CD, \SAC\UTILFILE\QM31.ZIP. DOS-os Windows környezet! Meglepő, de igaz. Mindenki kipróbálhatja, ha elindítja a QuikMenu III-at, amely első ránézésre egyik Windowsverzióhoz sem hasonlít, hiszen nincsenek ablakok, de másodszorra már ismerősen vezeti kezünk az egeret. Hiszen itt is vannak ikonok, itt is beállítható a háttér, a teljes kezelőfelület. Az ablakok helyett oldalakkal találkozunk, melyek között a felső menüsorban lépegethetünk. A program beépített kalkulátorral, jegyzettömbbel, kalendáriummal, telefonkönyvvel kényeztet minket. Csak egy gombnyomás, és megformázza a lemezmeghajtóba helyezett floppyt.

Mi is létrehozhatunk új ikonokat, oldalakat, sőt makrókkal is bővíthetjük a programot. A programból a jelszóval való védés lehetősége sem hiányozhat. A számunkra kedvező felület kialakítására nagyon sokféle lehetőséget kínál fel a program. Kihasználhatjuk a szoftver által készen kínált lehetőségeket, de például ikonokat magunk is rajzolhatunk.

● *IconForge:* XXI. CD, \SAC\UTILMISC\IF16.ZIP. Gyakran unalmasak a Windows által felajánlott ikonok, az általunk felvett programhoz nem tartozik kép, vagy a régit szeretnénk lecserélni. Az IconForge nevű programmal bárki vállalkozhat az ilyen helyzetek megoldására. A programnak van egy egyszerű, könnyen kezelhető szerkesztőpanele, amely egy rajzprogramhoz hasonlít. Nagy előnye, hogy nem csak az ikonokat (*.ICO), hanem a kurzort (*.CUR) és az animált kurzort (*.ANI) is átalakíthatjuk, esetleg újat gyárthatunk. Kész képet is betölthetünk ehhez, ha az BMP, JPG, PCX, TIF vagy PNG formátumú. Jó tulajdonsága, hogy a betöltendő file-ról előképet kapunk, így nem kell tudnunk, hogy mit rejt az adott file.

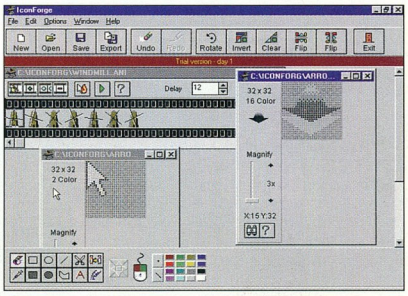

● *SGEdit:* XXI. CD, \SAC\UTILPROG\SGEDIT.ZIP. Vannak, akik utálják a számítógépes játékokban a családi lehetőségeket – a cheateket –, de sokan nem is tudnának végigjátszani egy jó játékot anélkül, hogy ne használják őket. Nekik nyújt egy kis segítséget az SGEdit, amelynek segítségével a következő játékokban lehet szert tenni egy kis előnyre: Aladdin, Doom 2, Heretic, Heros of Might and Magic, Jondon in Flight, Screamer, UFO, XCom. Azoknak pedig, akik maguk akarják megkeresni a könnyítési lehetőségeket, a programhoz mellékelt, erre a célra kialakított hexa editorral ezt is megtehetik.

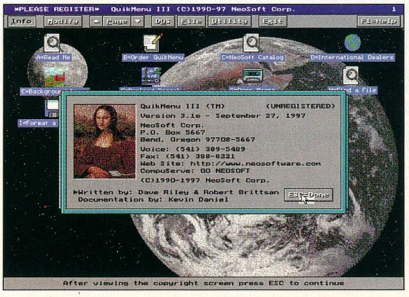

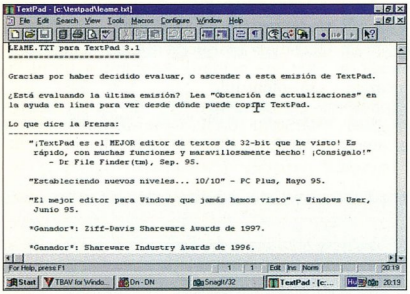

gyorsan látványos effekteket készíteni.

● *CAD-programok:* XXI. CD, \SAC\GRAPH\DCAD24.ZIP, GC95P300.ZIP. A számítógépes tervezésnek nagy hagyományai vannak – az idők folyamán az e célra szánt programok száma, kezelhetősége, tudása nagyon sokat javult. A tervezőprogramok egy típusa az úgynevezett CAD (Computer Aided Design) programoké. Az ismerkedést ezekkel a programokkal is el kell kezdeni valahol. Erre a célra tökéletesen megfelel a *DeltaCad v2.4*, amely egyszerű, de mégis viszonylag sokat tudó tervezőprogram. Elindítása után középen magát a rajzmezőt találjuk, felül „fülekre" osztva az eszköztár, a képernyő alján pedig az üzenetablak és a parancssor van. Itt láthatjuk például, hogy éppen melyik pontját kell megadni az adott alakzatnak, vagy itt adhatjuk meg a billentyűzeten keresztül, hogy milyen hosszú vonalat rajzoljon, vagy hány oldalú legyen a sokszögünk. Az eszköztárban van vonalhúzó, körrajzoló, sokszögszerkesztő, pont, szöveg és méretháló rajzolására vonatkozó „fül" – ezek mindegyike több ikont tartalmaz (például átmérő méretezése stb.). Az *Edit* menü alatt találjuk a mozgatás, nyújtás, lekerekítés, négyszögesítés, kivágás, törlés menüpontokat. Mint minden tervezőprogramnál, itt is megvannak a forgatást, tükrözést, másolást lehetővé tevő parancsok. A program egyetlen hátránya, hogy a méretezés kicsit nehézkes, de azért minden kezdőnek ajánlott legalább egyszer megnézni, hogy mi mindenre lehet számítani a nagyoknál.

Hasonló program a *GammaCAD Pro*, amely már közelebb áll a profi programokhoz. Nem annyira egyszerű a kezelőfelülete, sőt szegényesebbnek is tűnik, de itt már megadhatunk például nevezetes pontokat, mint az AutoCAD-

● *Textpad 3.1.01:* XXI. CD, \SAC\UTILTEXT\TXP16310.ZIP. Windows alatti szöveg- vagy programszöveg-feldolgozáshoz nem mindig a Word a legmegfelelőbb program. Bár a Windowsnak van ASCII editora (Notepad), ez a legalapvetőbb szolgáltatásokon túl nem sokat nyújt. Ha valakinek ennél többre van szüksége, akkor próbálja ki a TextPad 3.1.01-et, amely külföldön többször, 1995-ben és 1996-ban is díjat nyert. Megtaláljuk benne a szövegszerkesztés összes nélkülözhetetlen eszközét, még a helyesírás-ellenőrzést is – bár ez utóbbit csak angol szövegekhez. A program érdekessége, hogy olvassa a C/C++, a Java és a HTML file-okat, és tartalmaz egy fordítóparancsot is, amely segítségül hívja az eredeti fordítóprogramot. Így programjaink szövegének begépeléséhez is használhatjuk a TextPadet, ha kényelmesnek találjuk.

● *VidFun 3.2:* XXI. CD, \SAC\GRAPH\VIDFUN32.ZIP. A többmegás programok többet tudnak, mint a kevesebb megás társaik! Ez többnyire igaz, de miért kell nagy program annak a felhasználónak, aki megelégszik a kicsi tudásával, főleg akkor, ha a kicsi megközelíti a nagy használhatóságát?! VidFun 3.2 egy kis képmanipuláló program. Állíthatjuk benne a kép élességét, megváltoztathatjuk a színösszetevőit, negatívot képezhetünk, feketefehérré alakíthatjuk az adott képet, megváltoztathatjuk a méretét és így tovább. Konvertálhatunk a színmélységek között is. Az *Image* menüpont alatt rengeteg képmódosító eszköz áll rendelkezésünkre. Elmoshatunk, összevághatunk, kivonhatunk, „összeadhatunk" két képet, textúrát húzhatunk a képre – és még sorolhatnánk a lehetőségeket. A program azoknak igazán érdekes, akik nem tudnák kihasználni például a PhotoShop összes lehetőségét, de szeretnének egyszerűen és

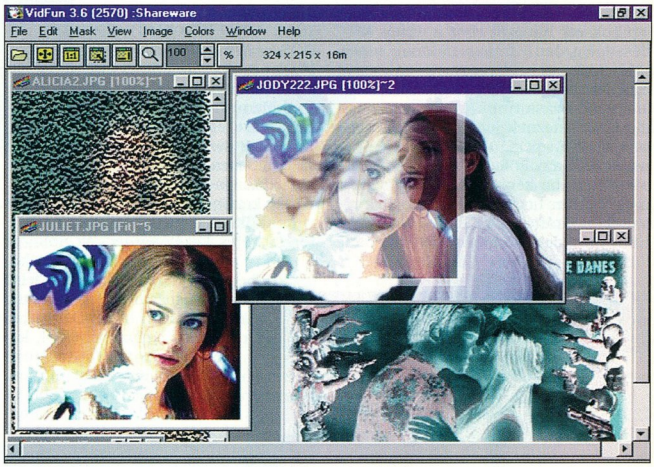

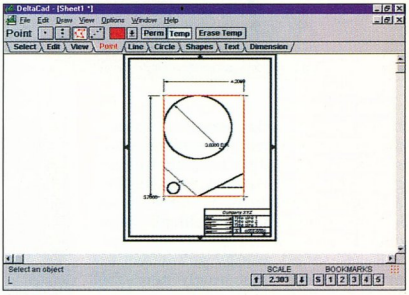

BUTTERFLY SERIES®

MAIN BOARD

1st AGP for Pentium Processor

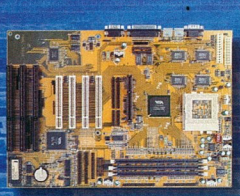

5AVP3
* VIA VP3/97 Chip W/AGP
* ACPI, ULTRA DMA-33

5VP3
* VIA VP3/97 Chip W/AGP
* ACPI, ULTRA DMA-33

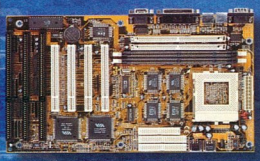

5VX-1 ATX
* VIA VPX/97
* ACPI, ULTRA DMA-33

5V-1A
* VIA VPX/97
* ACPI, ULTRA DMA-33

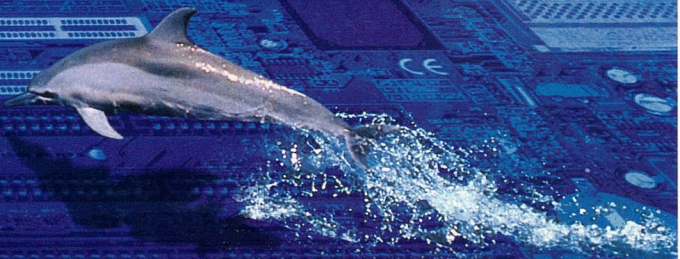

* **Incorporated since 1983**
* **ISO-9002 certificate**
* **2-year free warranty**
* **6-Month one-to-one replacement**
* **200K monthly output**

TAIWAN MANUFACTURER

LUCKY STAR TECHNOLOGY CO., LTD.

NO. 1-6, WU-CHUAN 1 ROAD, HSIN-CHUANG CITY, TAIPEI HSIEN, TAIWAN, R.O.C.

TEL: 886-2-2990222 (REP.) FAX: 886-2-2990112

LUCKY STAR E-MAIL: lucky@c2.hinet.net WEB-SITE: http//www.cliser.com.tw

VIA we connect

ben. Végpontokkal, középpontokkal, érintőkkel, keresztpontokkal dolgozhatunk, ami a pontos rajzolást segíti. Beállíthatjuk a vonalvastagságot, a rajzolás színét. A képernyő jobb oldalán találjuk az állapotsort, amely mutatja az *x, y* koordinátákat, a vonalvastagságot, a betűtípust stb. A program nagy hátránya viszont, hogy nincs parancssora, így mindent az egérrel kell megadnunk, vagy külön ablakot kell nyitnunk az egér jobb gombjával. Olyan apróságok is megtalálhatók a programban, mint a két vonal összekötése vagy az előre definiált szimbólumok (amelyeket mi is gyárthatunk) beszúrása.

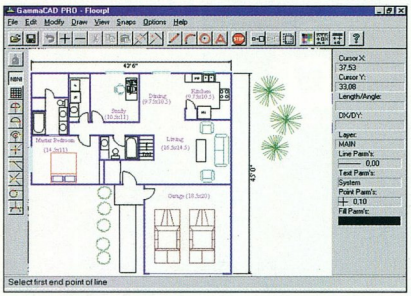

A méretezés itt sokkal egyszerűbb, mint előbbi társával.

Mindkét programnál említésre méltó, hogy már egy 486-oson, 8 Mbyte RAM-mal is szépen futnak, bár a GammaCAD-hez nem árt egy erősebb gép.

Duchon Jenő

Csak röviden!

Visszatekintésünk után nézzünk körül legújabb CD-nk könyvtáraiban!

● \GRAVIS: Mélyrepülésbe fogtak a Gravis hangkártyák árai, így nem csoda, hogy egyre többen vesznek ezekből a korábban is népszerű termékekből. Van azonban egy kis gond: a dobozban található driverek gyakran régiek, nem működnek korrektül Windows 95 alatt stb. Kis összeállításunkban a legfrissebb drivereket találhatják meg az érdeklődők.

● \FP98BETA: A Microsoft Web sitekészítő és -karbantartó programját, a FrontPage-et talán nem kell bemutatnunk, hiszen sokan használják szerte a világban. CD-nkre most a 98-as változat bétája került fel.

● \SYNC_BBS: Bár támad a Web, de azért még a hagyományos BBS-rendszerek is népszerűek. Az itt található Synchronet v2.30a egy teljes BBS program, forráskóddal együtt.

● \NY2008: A New York 2008 BBS szintén rendelkezésre áll forrásban is, ám ez a rendszer elsősorban nem a hagyományos hirdetőtáblák használóinak, hanem az on-line játékok kedvelőinek jön jól.

● \SEGEDLET: A szokásos tömörítő/kicsomagoló programok mellé most bekerült a legújabb Intel Indeo codec 16 és 32 bites változata is. Segítségével az OSR2 Windows 95-tel nem rendelkezők is megtekinthetik az októberi CD AVI-jait és a későbbiekben CD-inkre kerülő ilyen formátumú filmeket.

TweakDUN

Windows 3.1 alatt szinte mindenki a Trumpet Winsockot használta. Ebben beállíthattunk különböző fontos hálózati paramétereket. A Windows 95 alatt erre nincs módunk – pedig hasznos lenne állítgatni az igen bonyolult TCP/IP protokoll MaxMTU, RWIN, TTL értékeit. Ha ezek az értékek nem optimálisak, akkor a hálózaton többször utazik az adat (vagy egy része).

A MaxMTU szabályozza, hogy egyszerre maximálisan hány byte-os csomagot küldenek nekünk. A Windows 95 ezt 1500-ra állítja, ami tökéletes egy helyi hálózatban, de az Interneten nem. Itt ugyanis általában 576 byte-os MTU-t használnak, amit célszerű is követnünk. Ezt a beállítást végezhetjük el a TweakDUN programmal. Ha megtesszük ezt az egyszerű lépést, akkor akár két-háromszorosára (!) is ugorhat az Internet-kapcsolatunk sebessége. A regisztrált verzióval további aprólékos beállításokat is tehetünk.

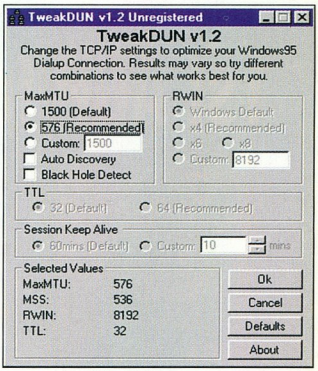

Az MTU megfelelő beállítása azonban valóban lényeges. Felhívnánk a figyelmet arra, hogy a program közvetlenül módosítja a registryt, ezért azt mentsük le, mielőtt a programot használnánk!

Foglaljuk össze ennek lehetséges módozatait: van egy CFGBACK.EXE a Windows 95 CD-jén, ami elvégzi a mentést, és/vagy kimásolhatjuk a rejtett SYSTEM.DAT és USER.DAT fileokat is egy bootlemezre (Startup disk).

Kezelési útmatató, I. rész. CHIP, 96/6/64

Négyesi Károly

Játékdemók

Ugyan a címéből – Cart Precision Racing – az ember egy gocart-szimulátort sejt, de a Microsoft új Indycar szimulátorral rukkolt ki, melynek demója megtalálható a \JATEK könyvtárban.

Már-már „hagyomány", hogy az Indycar játékok sorra a Papyrus cég gondozásában jelennek meg, és a Microsoft sem elsősorban játékprogramfejlesztő cégként ismert, de mindezek ellenére e program sikere szinte biztosra vehető. Hogy miért? Rengeteg „mert" a válasz. „Színes, szagos" multimédiába ágyazták. A legelképesztőbb dolgok is beállíthatók a versenyzés körülményeinél – például hogy vegye figyelem-

SCHOLZ & FRIENDS

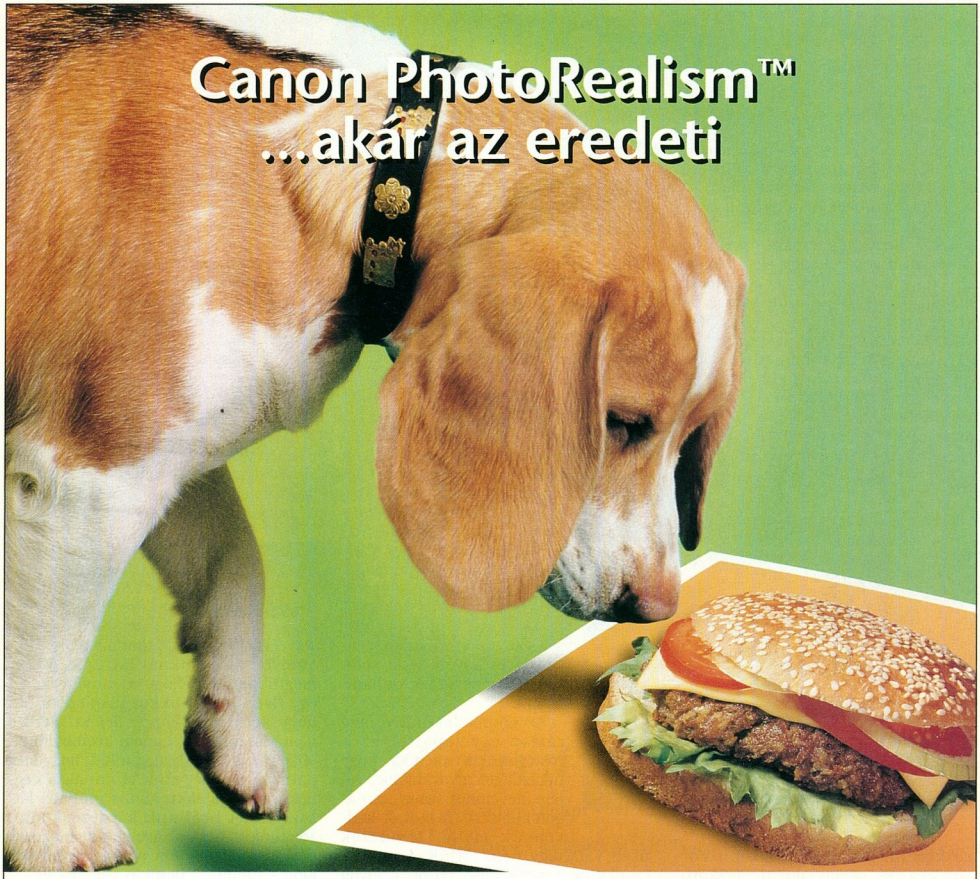

NYISSON ÚJ TÁVLATOKAT A CANON SZÍNES BUBBLE JET NYOMTATÓIVAL

Szeretné megismerni a jövő technikáját? Most megteheti. Lépjen be Ön is a Canon új, fotorealisztikus nyomtatási technológiájának hihetetlenül színgazdag világába. Ismerkedjen meg egy új nyomtatási színvonallal, melynek egyszerű filozófia az alapja: egy kinyomtatott képnek úgy kell kinéznie, mint maga az eredeti fénykép. Hihetetlen? Igen. Lehetetlen? Nem!

Csak egy Canon BJC-240, BJC-4200 vagy egy BJC-4550-es nyomtató kell hozzá, valamint egy kiegészítő „Photo kit", és Ön alig tudja majd megkülönböztetni a nyomtatott képet az eredetitől. Lássuk, hogyan is működik ez? A Canon fotorealisztikus technológiájával – a törésmentes színtónusokkal és a megfelelő színmélységgel – az eredmény valóban valóságosnak hat. A leheletfinom árnyalatok és árnyékok (mint például az emberi bőr színének tónusai) tökéletesen élethűen jelennek meg. Mindez a Canon által kikísérletezett új, precíz nyomtatási technológia és a speciális fotótinta érdeme. Az eredmény szinte életre kel a lapon. Ha fontos Önnek a valósághű megjelenés, próbálja ki az új Canon Bubble Jet nyomtatócsaládot, a kiegészítő fotókészlettel!

A Canon nyomtatóival Ön valóban csodákra képes!

Canon

Öröm vele dolgozni

CANON HUNGARIA Kft.
1134 Budapest XIII., Váci út 37.
Tel.: 465 - 8020 Fax: 270 - 4080

BUDAPEST: Compgroup 1995 Tel.:220-5269 • **Cora Hypermarket** Tel.:(23) 515-543 • **Elender** Tel.:333-4347 • **Kventa** Tel.:269-5262 • **LAP Stúdió** Tel.:138-4142 • **Media Markt** Tel.: 347-1650 • **Mistral Comp.** Tel.: 149-8590 • **MT-Computer** Tel.: 322-1623 • **Plantrading** Tel.: 149-7788 • **Reflex Computer** Tel.: 129-7237 • **Saldo** Tel.: 351-3515 • **Szilicium** Tel.: 131-0946 • **BÉKÉSCSABA: Szamprog** Tel.: (66) 321-824 • **DEBRECEN: Lansoft** Tel.: (52) 446-883 • **Wintech** Tel.: (52) 423-235 • **EGER: Indigo Irodaszer** Tel.: (20) 526-544 • **GYÖR: RI-Hard** Tel.: (96) 439-599 • **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Origó** Tel.: (62) 344-272 • **KAPOSVÁR: Multisoft** Tel.: (82) 312-512 • **Somogy Informatika** Tel.: (82) 427-973 • **MOSONMAGYARÓVÁR: Recia PC** Tel.: (96) 216-378 • **NYÍREGYHÁZA: 2B** Tel.: (42) 315-296 • **Go-Max Irodatechnika** Tel.: (42) 407-870 • **Tipographic Kft** Tel.: (42) 314-073 • **PÉCS: HI-RES Trading** Tel.: (72) 210-923 • **M&M Computer** Tel.: (72) 227-080 • **SIÓFOK: Sio-System** Tel.: (84) 316-978 • **Siocomp** Tel.: (84) 314-905 • **SZÉKESFEHÉRVÁR: KIM** Tel.: (22) 389-737 • **Multitechnika Labor** Tel.: (22) 308-018 • **TAPOLCA: Balaton Elektronika** Tel.: (87) 412-564 • **ZALAEGERSZEG: Procomp** Tel.: (92) 311-373

be a gép az éppen aktuális hőmérsékletet, avagy sem, milyen adatokról tájékoztasson autónk fedélzeti kijelzője, és azok hol helyezkedjenek el rajta stb. Aztán kínál valami olyasmit, amit autószimulátortól még nem láttunk: megtanít versenyautót vezetni.

Ahhoz, hogy tudásunkat össze tudjuk mérni a gépével vagy élő ellenfelével – ugyanis van akár az Interneten keresztül is elérhető multiplayer opció –, szükségünk is van az oktatásra. A gép nemcsak a már megszokott fékezésben, gyorsításban tud segíteni, hanem számtalan egyébben is. Szinte csak az orrunkat nem törli meg helyettünk.

A Windows 95, valamint a 3-as Service Packkel erősített Windows NT Workstation 4.0 alatt is futó játék képes kezelni a legkülönbözőbb kormányokat és gázpedálokat, gázkarokat, mi több, az erő-visszacsatolással (force-feedback) rendelkező eszközöket is. Ha a játékot a képen látható minőségben szeretnénk élvezni, igazi erőműre lesz szükségünk, lehetőleg 3D-gyorsító videokártyás gépre.

Emellett egy másik demóra is szeretnénk felhívni a figyelmet: megjelent a Tomb Raider II legújabb demója, érdemes kipróbálni!

Sam. Joe

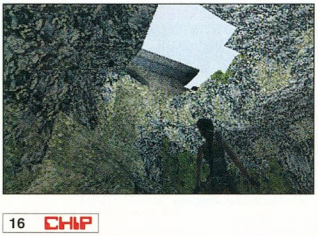

Tamagotchi – dráma négy felvonásban

Első felvonás: Meghalljuk a hírt, hogy a japánok már megint kitaláltak valamit. Most éppen virtuális háziállatot, ami arra jó, hogy a kisgyerekek gondoskodást és felelősségtudatot tanuljanak úgy, hogy közben tengerimalacok és más házi kedvencek nem szenderülnek jobblétre idő előtt.

Ugyan nem sok elképzelésünk van arról, hogy egy ilyen virtuális háziállat hogyan nézhet ki, de hát a lényeg az, hogy van. Aztán megtudjuk azt is, hogy az eredeti tamaizé csak egyszer él, és ha elpusztul, nem lehet feltámasztani. Aztán teljesen elképedünk azokon a híreken, hogy Tokióban tamagotchitemetőt nyitottak, meg azon, hogy a lelkileg összetört, volt tamagotchitulajdonos kisgyermekeknek pszichológusok nyújtanak szakavatott segítséget, a szeretett kedvenc elvesztését követő lelki sokk következményeinek csillapítására.

Az elképedésünkre még rátesz egy lapáttal az a rosszindulatú pletyka, hogy újgazdagék nyaralásuk idejére nevelőnőt, azaz „tamagotchisittert" fogadtak kedvencük mellé. Mindezek után valahogy nem értjük, hogy mit esznek ezen a marhaságon ott a távoli keleten, és mitől olyan népszerű, hogy olyan tumultuózus pofozkodásra is képesek érte, mint Schwarzi azért a randa piros gatyós babáért a dinka postással, abban a filmben.

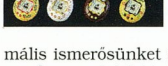

Második felvonás: Látszatra egyébként normális ismerősünket azon kapjuk, hogy egy furcsa alakú kis LCD-s izét húz elő a zsebéből a legváratlanabb pillanatokban, és aztán elmélyült arckifejezéssel nyomkodja különböző gombocskáit, zavarbaejtően sokáig. Miután elégedett mosollyal ismét zsebre vágja, szánakozva közöljük vele, hogy a Tetris már egyáltalán nem menő. Ő körülbelül olyan megvetően néz ránk, mint Bill Gates egy busmanra, akinek (még) nincs se vindóza, se imélcíme. Aztán kibúvik belőle a büszke szülő, és repesve magyarázza, hogy ez bizony egy TAMAGOTCHI, mi több, „már 7 napos és 26 kiló, A+-os tanuló..."

Mi kissé viszolyogva szemléljük, és amikor kezünkbe vesszük a játékszert, felebarátunk olyan tekintettel követi ténykedésünket, mint amikor az újdonsült mama csecsemőjét először veszi kézbe az anyós. A kezünkben lévő gömbölyded kis műanyag izé apró gombokkal bír, kijelzőjén pedig parányi dinoszaurusz/cica/kutya mocorog. Mikor visszakaparintja tőlünk, büszkén magyarázza, hogyan lehet etetni, itatni, tanítani, büntetni, gyógyítani, fürdetni a virtuális kedvencet, miként lehet játszani vele, és hogyan lehet lekérdezni a hangulatát, állapotát. Mi megértően bólogatunk, közben azt fontolgatjuk, hogy megváltoztatjuk és titkosítjuk a telefonszámunkat. Abszolút megértést tanúsítunk azon japán iskolák tanerői iránt, akik titiltották a kis csipogó izéket a tanteremből.

Harmadik felvonás: Számítástechnikai kiállításon böklászva felfedezzük, hogy egy cégnél hasonló izéket árulnak, mint amilyet barátunknál láttunk. Mikor megtudakoljuk, hogy mennyibe kerül egy ilyen bigyó, akkor meglepődünk, hogy két doboz floppy árába. Persze nem vesszük meg, hanem továbbállunk. Mikor azon kapjuk magunkat, hogy már harmadszor megyünk el annak a cégnek a standja előtt, ahol a műtyürt láttuk, ismét beállunk kérdezősködni. Megtudjuk, hogy az árucikk nem az eredeti termék, hanem olcsó távol-keleti klón – hmmm... honnan ismerős ez? –, és mint ilyenek, van néhány többletszolgáltatása. Egyrészt újra lehet indítani, másrészt ha jól állítjuk be az óráját, akkor éjjel szunyál és nem piszkál fel minket a nyavalygásával. Mindezt persze nem tudjuk meg azonnal, mert az elegáns öltönyös úr a türelmetlen csipogásra előhúz a zsebéből a kezében tartott szolgálati tami mellé egy magántamagotchit. Rövid töprengés után beadjuk a derekunkat, és „Viszek egyet a gyerekemnek/barátnőmnek!" fedőszöveggel vásárolunk egyet.

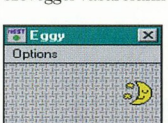

Negyedik felvonás: Főnökünk értetlenül áll a tény előtt, hogy mostanában meglepően sokat járkálunk a mosdóba, és mielőtt távoz-

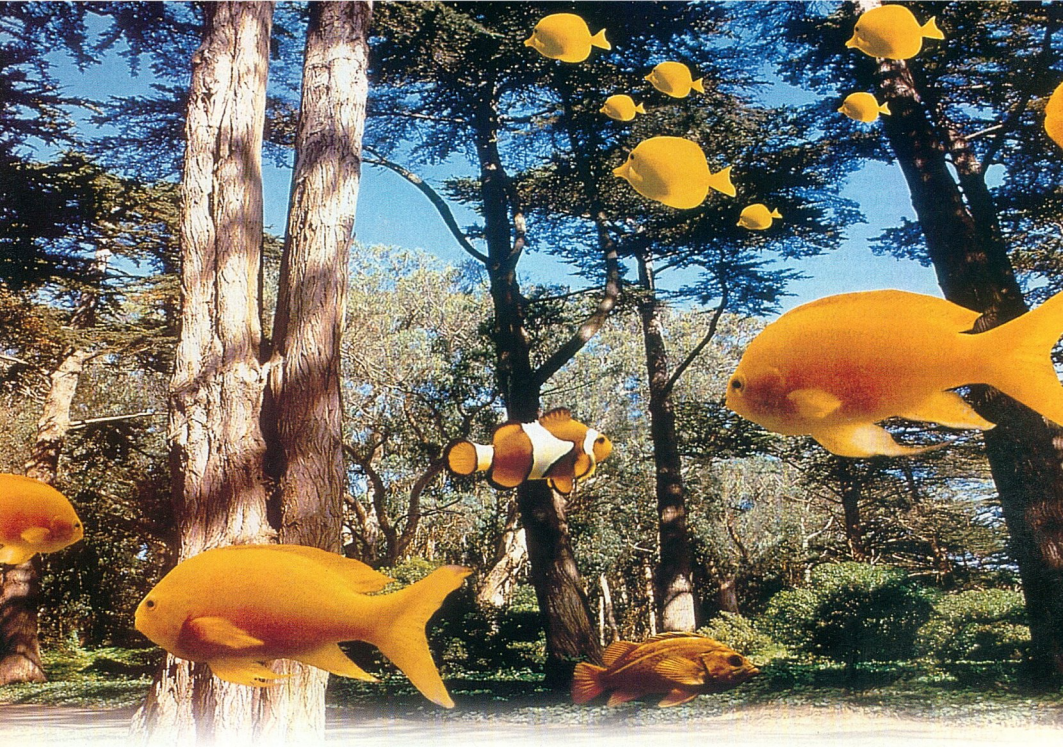

Engedje szabadjára KÉPZELETÉT!

Nyugodtan szárnyalhat a fantáziája, az új Compaq Deskpro 2000 biztonságos környezetet teremt hozzá. Egysítve a legújabb MMX™ technológiát a még tovább fejlesztett intelligens felügyelhetőséggel, a Deskpro 2000 eddig példa nélküli értékét nyújt. A legújabb processzor-, memória- és grafikus technológiákat ötvözi könnyen kezelhető egységbe, a jól ismert Compaq-megbízhatósággal körítve. Mérnökeink határt nem ismerő kreativitásának köszönhetően mindez a lehető legalacsonyabb élettartam-költséggel párosul. Így már nyilvánvaló, hogy miért a Deskpro a világ legnépszerűbb PC-je?!

A Compaq Deskpro 2000 - a biztonságos választás, és a képzeletének semmi sem szabhat határt.

Viszonteladók listája és további információk:

www.compaq.hu

MMX™ intel inside pentium® PROCESSOR

COMPAQ

Az Intel Inside emblléma, és a Pentium® az Intel Corporation bejegyzett védjegyei, és az MMX™ az Intel Corporation védjegye.

nánk, mindig csipogást hall. Aztán persze egy óvatlan pillanatban rajtakap, hogy éppen „kő-papír-ollót" játszunk kis kedvencünkkel, hogy miután meggyógyítottuk fájós pociját, kissé jobb kedve legyen. Persze az az őstulok azt sem tudja, hogy micsoda az a tamagotchi. Nagyon értetlenül bámul, amikor megmutatjuk neki a kedvencünket. Úgy veszi kézbe, mintha fertőző volna. Az ilyen alakok tiltották ki a japán iskolákból a tamikat!

CD-nk \TAMAGO könyvtárában garantáltan újraéleszthető – telepíthető :-) – tamagotchi-emulátorokat találhat az Olvasó!

Sam. Joe

Linux

Decemberi számunk CD-jén túlsúlyba kerültek a forráskódban felkerült csomagok, és kiszorították a RedHat contrib-válogatást. Ígérjük, a kiszorult anyag a XXIII. CD-n fent lesz. Természetesen a RedHat- és Debian-frissítések is a korongra kerültek, akárcsak az elmaradhatatlan kernelfrissítések és a magyar Linux-listák archívumai.

Nemrég jelent meg a stabil (2.0.xx) kernelsorozat legfrissebb, 2.0.31-es verziója, ami teljes egészében megtalálható a CD-n.

A válogatásba most szinte kizárólag GNU GPL programok kerültek. A GNU nevű könyvtárban megtalálható a GNU C library 2.0.5-ös verziója (libc6 vagy glibc néven ismert még) és az ehhez elengedhetetlen binutils 2.8.1. Ugyanott található a GNU Midnight Commander legfrissebb, 4.1-es verziójának forrása.

Itt található a GNU Hurd – ez nem annyira linuxos program –, a GNU operációs rendszerének jelenlegi verziója is. A Hurd egy mikrokerneles operációs rendszer, melynek fejlesztését a Linux némileg háttérbe szorította.

A CD *misc* könyvtárába egy teljes freeware CD-író programcsomag került. Az mkisofs és a cdrecord program támogatja a piacon lévő CD-írók legtöbbjét, sőt a multisession írást is. Az ezekhez mellékelt xcdroast program mindezt kényelmessé teszi a grafikus kezelőfelületével. Könnyedén írhatunk új CD-ket, nem csak Linux alatti használatra, valamint másolhatunk adat- és zenei CD-ket is.

A RedHat-frissítések közül kiemelendő a Samba javított változata – melynek forráskódját előző számunk CD-jén már megtalálhatták –, valamint a TeTeX csomag legfrissebb változata. A Debian frissítések között is ott a Samba, valamint a gcc, az mgetty, a diald és az svgalib.

A legnagyobb helyet a Gimp és a Gnome legfrissebb verziója kapta, teljes forráskóddal, rpm és deb formátumban. A Gimp egy professzionális freeware rajzoló és képkezelő program, amely a drága szoftverekkel vetekedő szolgáltatásokat nyújt, és tökéletesen kihasználja az X11 rendszer lehetőségeit. Érdemes benézni a gimp lapjára (www.gimp.org) az Interneten – itt a csomagról sokkal több információt kaphatunk, és az oldalak kinézetét szemügyre véve is meggyőződhetünk, mi mindenre képes a program.

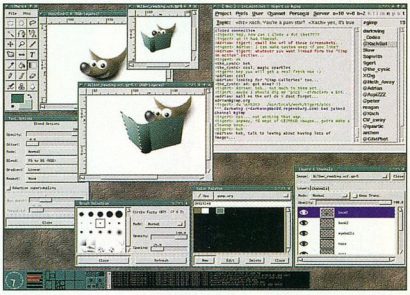

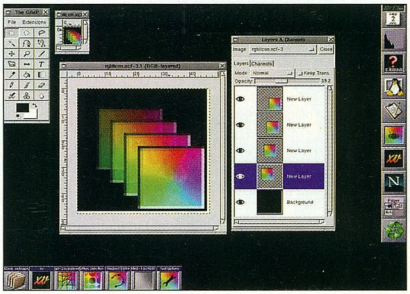

Szintén a GTK könyvtárra épül a Gnome, amely freeware grafikus kezelőfelület, sőt teljes mértékben szabadszoftverre alapozták (ez utóbbi nem mondható el például a CD-inken már szerepelt KDE-ről, ahol a QT fejlesztőrendszer nem szabadszoftver). A Gnome és a hozzá adott segédprogramok, valamint a most készülő programok kellemes kezelőfelülettel gazdagítják a Linuxhoz (más Unixokhoz is) fellelhető kezelőfelületek széles választékát.

Slapic

* * *

Mint mindig, itt csak egy kis előzetest adtunk. A CD-re sok más hasznos és érdekes anyag is felkerül – érdemes alaposan körülnézni. Kellemes böngészést!

Nyerjen kétszemélyes luxuskirándulást Kaliforniába, U.S.A.

Egy számítógép kiválasztásánál arra is kell ügyelnie, hogy az milyen alkatrészekből áll. A WESTERN DIGITAL merevlemezekkel minőségi termékhez jut és ráadásul egy hollywoodi utazást nyerhet.

A JÁTÉK FELTÉTELEI: A játékban mindenki részt vehet, aki tetszés szerinti, WESTERN DIGITAL merevlemez meghajtót tartalmazó számítógépet vásárol. Abban az esetben is részt vehet a játékban, ha az említett termékeket külön veszi meg. Ezután elég a kitöltött válaszlapot a vásárlást bizonyító igazolvánnyal együtt legkésőbb 1997.12.31-ig elküldeni a megadott címre. A vásárlási igazolványt kérje az eladótól.

A NYEREMÉNYEK, MELYEK ÖNRE VÁRNAK: Fődíj: 14 napos, kétszemélyes utazás Kaliforniába repülőgéppel, 1 000 USD a zsebében. A gyermekeit sem hagyjuk otthon! Továbbá, WD merevlemezeket örökös jótállást a megvásárolt WD termékekre, vagy megnyerheti a Chip magazin valamelyik díját. A Western Digital játékáról és termékeiről további információt kaphat bárhol, ahol a játék logóját felfedezi.

A WESTERN DIGITAL (www.wdc.com) kiváló minőségű merevlemezeket, és más számítógépkomponenseket fejleszt és gyárt. A Western Digital küldetése a vásárlók igényeinek kielégítése. Ezért termékei világszínvonalúak, szolgáltatásai minőségiek.

Western Digital

A Western Digital termékeit megtalálja az alábbi disztribútoroknál:
HRP Hungary Kft., tel.: 0036-1-2526300, fax: 0036-1-1491115

Motorola

A mobil telefónia jövője

Mivel rádiótelefonos kapcsolatainkat földi állomások közvetítésével létesítjük, ezért a gyéren lakott területek, illetve az óceánok lefedetlensége miatt kommunikációs lehetőségeink térben behatároltak. Ezen az állapoton a műholdas mobil kommunikáció hivatott változtatni. Az ágazat úttörője, a világ első mobiltelefonját is jegyző amerikai Motorola erre a célra fejlesztette ki Iridium nevű rendszerét, amely az évezred végére a Föld bármely két pontja között lehetővé teszi a mobiltelefonos átvitel minden módját. A hang, adat, fax és üzenet továbbítására egyaránt alkalmas Iridium mobiltelefon – amelynek prototípusát az idei Cebit közönsége már láthatta – kétsávos, így a műholdas és a földi hálózatban egyaránt lehet majd vele telefonálni. Az egész bolygó lefedettségét biztosító Iridium műholdak első csoportját – miként a tervekről Hardver-böngészőnkben mi is beszámoltunk – már pályára is állították.

- Műhold-galibák. CHIP, 97/3/32

●

Szintén a telefontulajdonosok mozgásszabadságát kívánja térben és időben kiterjeszteni az a fejlesztés, amellyel a Motorola a napelemek technológiáját ülteti be a mobil kommunikáció készülékeibe. E mobiltelefonok olyan hatásfokkal hasznosítják majd az energiát, hogy nemcsak közvetlen vagy közvetett napfénynél, hanem halogén izzók vagy neoncsövek fényénél is képesek lesznek feltöltődni.

Szoláris technológia: helytől és időtől függetlenül

●

A Motorola további újdonsága a *CELLect 3* PC Card, amelynek segítségével mind drót nélkül a GSM vagy a DCS1800 hálózatban, mind TAE csatlakozóval hagyományos telefonvonalak útján nagy sebességű adat- és faxforgalom bonyolítható, illetve hasonló módon böngészhető az Internet. A CELLect 3 a legtöbb notesz-gépben és PDA-ban megtalálható 2. vagy 3. típusú PCMCIA résbe illeszthető, és fax üzemmódban 9600 bit/s-os, adatátvitelnél pedig tömörítéssel akár 56 000 bit/s-os sebesség is elérhető vele. Ez jelenleg a legnagyobb adatátviteli sebesség GSM hálózatban. Amire a Dataquest jóslata szerint ugyancsak nagy szükségünk lesz. Eszerint az ezredfordulón Európában hatmillióan veszik majd igénybe GSM hálózaton keresztül a mobil adatátviteli alkalmazásokat. E felhasználói tábor a múlt év végén még csupán négyszázezres volt.

- Motorola Infooffice Hungary ☎ 250-8330

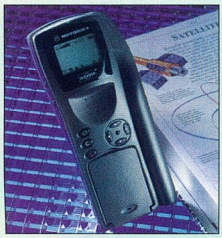

Iridium: műholdas mobiltelefon

0 0F C7 C8

Négy byte, ami megrengeti a világot

A világot talán nem, de minden bizonnyal nagy nyüzsgés lesz eme ártatlan négy byte miatt. Ez a gépi kód ugyanis bármilyen Pentiumot lefagyaszt, az operációs rendszertől függetlenül csak a gép ki- és bekapcsolása segít. A Pentium Próval és a Pentium II-vel, valamint az AMD és a Cyrix processzoraival nem jelentkezik a hiba. Szerencsére ilyen kódot fordítóprogram nem generál, de buherálással természetesen bele lehet tenni egy programba. Azok a kisebb Internet-szolgáltatók, akiknél pentiumos gépeken fut a Web-szerver, jobb, ha a megoldás megjelenéséig nem engedik, hogy klienseik bináris file-okat futtassanak. Problémák lesznek azokból az ActiveX programokból – és talán még vírusokból is –, amelyek tartalmazzák ezt a kódot. Valójában nem valószínű, hogy komoly gond lenne mindebből, hiszen korábban is voltak olyan kódok, amelyek egy gépet lefagyasztottak.

- Bármely Usenet-kereső, például www.dejanews.com

Deltha Rendszerház

Windowsos ügyviteli szoftverek

A Deltha Kft. új, Windows alatt futó szoftvereket mutatott be a Compfairen. DelthaSzámla nevű számlázó és pénzügyi rendszerét csak október eleje óta forgalmazza, a felhasználók tábora a vásár végére mégis 250 fősre gyarapodott. Az alapváltozatban 9900 Ft + áfa árú program sikere a devizás és többnyelvű számlázás lehetőségének, illetve a tetszőleges kinézetű számlaformátumnak köszönhető. Hasonló tetszést váltott ki a Windows 95 és NT platformra készült DelthaConto főkönyvi rendszer, amely a Windows adta lehetőségeket kihasználva Bitskey Tibor színművész hangján szól felhasználójához, akinek munkáját dr. Ágy-animáció segíti. A kft. hagyományos, DOS-os rendszerei iránt sem csökkent az érdeklődés, felhasználóik száma már meghaladja a 3000-et.

- Deltha Rendszerház Kft. ☎ 214-1655
- www.deltha.hu

DelthaConto: indító képernyő

HP Office
A működő iroda védjegye

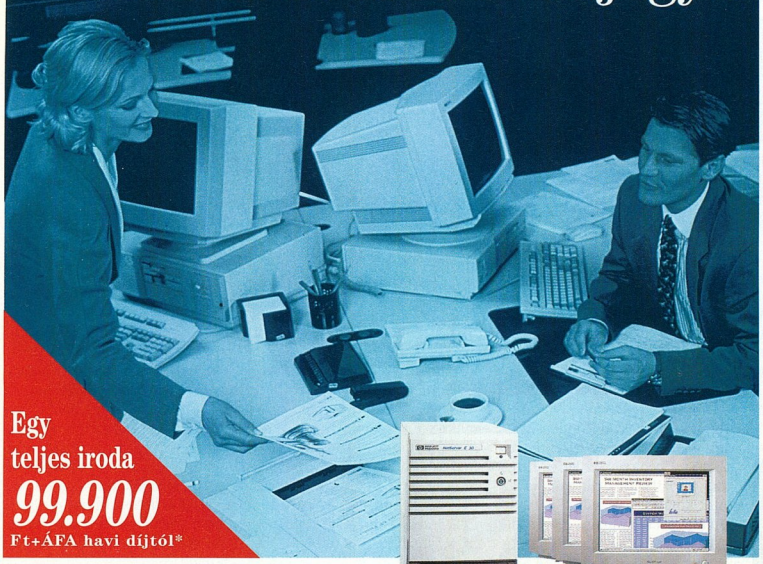

Egy teljes iroda
99.900
Ft+ÁFA havi díjtól*

Ma egy valamire való vállalkozás számítógépes kiépítése több millió forintos beruházást igényel, amit egy összegben kevés kiscég engedhet meg magának. Ugyanakkor egyetlen vállalkozás sem képes hatékonyan működni számítógépek, szoftverek és távközlési szolgáltatások nélkül. Erre az ellentmondásra kínál megoldást a Hewlett-Packard Magyarország ezzel az egyedülálló csomaggal, amelyet minden részletében a kis irodák optimális működtetéséhez állított össze:

Hardver:

- 1 db HP NetServer E40 szerver Intel Pentium® Pro 200 MHz processzorral
- 3 db HP Vectra VE asztali számítógép Intel Pentium® MMX™ 166 MHz processzorral
- 1 db HP SureStore T4i szalagos háttértároló
- 1 db HP LaserJet 6P lézernyomtató HP JetDirect 150x hálózati nyomtató szerverrel
- 1 db HP ScanJet 5s színes szkenner (opcionális)
- HP Network Kit

Szoftver:

Szerver oldal:
- Microsoft Irodai Kiszolgáló csomag
- Fax szerver
- Internet: elektronikus levelezés, web szerver, web szerkesztő, proxy szerver
- Relációs adatbázis kezelő
- Fair Business Line – cégarculatra szabott elektronikus üzleti fórum, online-üzleti kommunikáció

Kliens oldal:
- Microsoft Windows 95
- Microsoft Office 97: szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentáció készítő, adatbáziskezelő, csoportmunka szervező

Szolgáltatás: 3 év garancia a hardver elemekre. Napi rendszerességű távdiagnosztika, hibafigyelés és -elhárítás, problémamegelőzés, távoli szerverfelügyelet a HP vevőszolgálatától. Helyszíni üzembehelyezés, egynapos helyszíni felhasználói oktatás.

MATÁV szolgáltatások (opcionális):
Üzleti telefonvonal – Zöld szám – Internet – Digitális kényelmi szolgáltatások – Hívókártya – Telefonkártya – Telefonkészülék, alközpont – Országos telefonkönyv CD-ROM

Finanszírozás: mindezt egy egyedülálló hároméves futamidejű tartós bérleti szerződés keretében technológiai frissítés opcióval, **99.900 Ft+Áfa*** havi bérleti díjért.

(További információért hívja a 06-80-HP-INFO (06-80-47-4636) zöld számot, vagy forduljon a fenti hivatalos viszonteladókhoz.
HP Magyarország website: http://www.hp.hu)

**A fenti ár 200Ft/USD árfolyamig értendő. A Hewlett-Packard a havi bérlet összegét, legfeljebb a dollár árfolyamváltozásának mértékéig igazíthatja.*

HEWLETT® PACKARD

Hivatalos Nagykereskedő

NAGYKERESKEDŐ:
CHS MAGYARORSZÁG 1067 Budapest, Podmaniczky u. 43. Tel.: 302-4222

VISZONTELADÓK:
Békéscsaba **NAP-SZÁM BT.** 5600 Andrássy út 79-81. Tel.: (06-66) 451-822 • Budaörs **APOLLO COMPUTER KFT.** 2040 Élbner Gy. köz. 4. Tel.: (06-23) 505-020 • Budapest **DUNA ELEKTRONIKA KFT.** 1138 Váci út 168/B. Tel.: 270-5600 • **FEFO KFT.** 1073 Barcsay u. 6. Tel.: 352-8869 • **KVENTA** 1067 Podmaniczky u. 37. Tel.: 269-5262 • **NET KFT.** 1052 Kristóf tér 6. Tel.: 248-0505 • Debrecen **LANSOFT KFT.** 4028 Laktanya u. 50. Tel.: (06-52) 446-883 • Győr **MOD KFT.** 9023 Corvin u. 3. Tel.: (06-96) 510-060 • Kaposvár **SOMOGY INFORMATIKA KFT.** 7400 Somsich Pál u. 4. Tel.: (06-82) 423-681 • Kecskemét **BELGO KFT.** 6000 Reile Géza u. 22. Tel.: (06-76) 321-459 • Miskolc **PROJEN KFT.** 3516 Csermák u. 57. Tel.: (06-46) 411-188 • Salgótarján **PROFESSZIONÁL SALGÓTARJÁN KFT.** 3100 Bartók Béla út 10. Tel.: (06-32) 420-666 • Sopron **TELECOMP KFT.** 9400 Orsolya tér 5. Tel.: (06-99) 338-555 • Székesfehérvár **LAUREL KFT.** 8000 Gyümölcs u. 4-6. Tel.: (06-22) 333-801 • **MULTI TECHNIKA LABOR KFT.** 8000 Kassai út 45. Tel.: (06-22) 308-018 • Szolnok **KARAKTER KFT.** 5000 Szapáry u. 6. Tel.: (06-56) 420-067 • Veszprém **INFORNAX** 8200 Botev Üzletház Tel.: (06-88) 428-235

The Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and MMX is a trademark of the Intel Corporation. Microsoft, Windows, is a registered trademark of the Microsoft Corporation. All other trademarks are acknowledged.

MŰSZAKI JELLEMZŐK:
- **HP NetServer E40**
Intel Pentium® Pro 200 MHz, 2.1 GB HDD, 64MB RAM, 10/100TX hálózati kártya, HP SureStore 4/8GB T4i szalagos háttértároló
- **HP Vectra VE**
Intel Pentium® MMX™ 166 MHz processzor, 16MB RAM, 2.5GB HDD diszk, 14" SVGA monitor
- **HP LaserJet 6P**
600dpi, 8 lap/perc
- **HP ScanJet 5s**
300/600 dpi színes szkenner

MMX™ intel inside pentium® PROCESSOR

BRG Szervezési Kft.

K56Flex Hayes modemek

Bár a Hayes modemeket kicsit elfelejtette a szakma, ez nem jelenti azt, hogy a Hayes nem fejlődik a korral. A BRG Szervezési Kft. mint a Hayes modemek hazai disztributora olyan termékújdonságokat mutatott be, amelyek a Microcom K56Flex szabványát támogatják. A Hayes Accura 56K modem a szokásos modemtulajdonságok mellett kihangosítható telefonként is használható. Az 56K-s technológia nagy előnye, hogy minden eddiginél nagyobb adatátviteli sebességet nyújt a kapcsolt vonali, modemes adatto-

Hayes Accura 56K: K56Flex technológiával

vábbításban, azonban megfelelő minőségű vonalakat igényel ahhoz, hogy e sebességet ki is lehessen használni.

A Hayes Európánál is változások álltak be: új igazgató vette kezébe a dolgokat, aki a Fujitsu ICL-től jött át. A fejlődést mutatja az is, hogy megvették a Cardinal Technologiest is, amely eddig ISDN adapterek és modemek gyártásával foglalkozott. E manőverrel a számítások szerint az amerikai piac 21%-át felügyeli majd a Hayes és a Cardinal. Nem csak a kapcsolt vonali eszközök terén jelentetett meg új eszközöket a Hayes, az Accura ISDN adapterre 460 kbit/s maximális adatátviteli sebességet ígérnek, amely átlagosan négyszerese egy V.34-es analóg modemének.

- BRG Szervezési Kft. ☎ 250-0535
- www.hayes.co.uk
- Gyorsuló kapcsolat. CHIP, 97/12/106

Magic

Adomány az oktatásnak

Tíz magyar egyetemnek és főiskolának, valamint két számítástechnikai középiskolának adományozott Magic fejlesztőrendszereket több mint 30 millió forint értékben Nathan Saranszki izraeli ipari és kereskedelmi miniszter abból az alkalomból, hogy magyar kollégájával, Fazakas Szabolccsal Budapesten aláírták a két ország szabadkereskedelmi megállapodását. A Magicre azért esett a választás, mert azt – lévén a legnépszerűbb izraeli fejlesztésű szoftver Magyarországon – hazánkban sok professzionális fejlesztő használja a legkülönbözőbb területeken. A benne történő fejlesztés szemlélete ugyanakkor nagyon alkalmassá teszi ezt a rendszert az adatbázis-koncepciók és a gyors alkalmazásfejlesztés technológiájának oktatására. Az egyetemek – melyek közül többnek már a tantervében is szerepel a Magic – a fejlesztőeszköz legújabb, 8-as verzióját kapják meg. E verzió a legkorszerűbb kliens-szerver megoldásokra is alkalmas, és teljes Internet-integrációt tartalmaz.

- Onyx Szoftverház Kft. ☎ 209-3394

E-Coop Kft.

Az ALR újdonságai

Az utóbbi hetek ALR újdonságaiból kitűnik, hogy a Gateway 2000-rel nemrégiben létrejött fúziója pozitívan befolyásolja az ALR kínálatát. Az eddig is egyedülálló szerverkínálat kiegészült a nagy teljesítményű munkaállomások egységes kínálatával. A legnagyobb ALR-újdonság a Revolution 2XL sorozat, melynek főbb jellemzői: kétprocesszoros SMP (Pentium II vagy Pentium Pro), Intel 82440FX lapkakészlet, 32 Mbyte ECC EDO RAM, alaplapi SCSI vezérlő (Adaptec 7880), redundáns tápegység. Az alaplapon hét kártyahely (EISA is), 12 külső meghajtóhely (ebből 6 hely „forrócserés" lemezegységeket is fogad), ALR Informanager with ActiveCPR (a szerver minden fontos elemét felügyelni lehet, ráadásul processzorhiba esetén a rossz processzor kiiktatása utáni automatikus újraindítás is beállítható).

A kisebb Revolution munkaállomás- és szerverfeladatok ellátására is alkalmas. Alapkiépítésben csak 16 Mbyte memóriát tartalmaz, és ahol dinamikus fejlődésre van szükség, ott akár rack szekrénybe is szerelhetik.

Az ALR Evolution munkaállomások megbízhatósága hasonló a szerverekéhez. Alapvetően adatrögzítésre, szövegszerkesztésre használható a 4000-es modell, a bonyolultabb adatbázis műveletekhez és üzleti bemutatók készítéséhez pedig az 5000-es. Erőforrás-igényesebb feladatokhoz pedig a 6000-es sorozatot ajánlják. Az Evolution sorozat tagjai 166–233 MHz-es Pentium MMX, vagy 233–300 MHz-es Pentium II processzort, 16–32 Mbyte RAM-ot, 10/100-as hálózati kártyát, 12-szeres sebességű CD-ROM-olvasót, 2/4 Mbyte-os PCI/AGP videovezérlőt és alaplapi hangkártyát tartalmaznak, valamint minden modellt DMI támogatással és Intel LANDesk Client Managerrel szállítanak az üzemeltetési költségek kordában tartása érdekében.

- E-Coop Kft. ☎ 217-3661
- ecoop@ecoop.hu
- www.ecoop.hu

WSCAD GmbH

Jövőre magyarul

A WSCAD erősáramú CAD szoftver 3.2-es verziójának magyar változatáról októberi számunkban adtunk hírt. A legújabb verzió, a WSCAD 4.0 für Windows magyar változatát a jövő év elejére ígéri a disztributor:

- MD-Mérnök Iroda Kft. ☎ 220-5596
- Erősáramú CAD-program. CHIP, 97/10/24

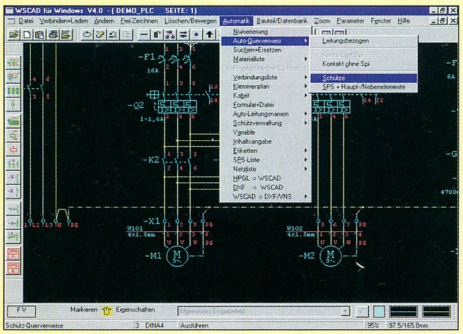

WSCAD für Windows: itt még az anyanyelvén

Az új HP LaserJet 4000N igényel némi karbantartást

Ugyanis időnként le kell törölni róla a port. De hála a HP csúcstechnológiájának, ez az egyetlen dolog, amit tennie kell.

Szinte nincs is egyszerűbb, mint üzembe helyezni és használni ezt a nyomtatót.

A HP LaserJet 4000N sorozatot olyan installerrel láttuk el, amellyel akár Interneten keresztül is üzembe helyezheti a berendezéseket. A HP Web JetAdmin szoftverrel pedig akár távoli konzolról is vezérelheti és ellenőrizheti a nyomtatók működését, és folyamatos visszajelzést kap a nyomtatásról.

FastRes üzemmódban valódi 600 dpi-s felbontással, de 1200 dpi minőségben nyomtathatja leveleit, faxait. ProRes üzemmódban pedig valódi 1200 dpi-s felbontással nyomtathat igényes vonalas grafikákat és szürkeárnyalatos ábrákat.

A 100 Mhz-es RISC processzor és a 16 lpp-es nyomtatómű kategóriájában a leggyorsabb nyomtatást biztosítja a hálózati platformok széles választékán.

HP JetSend Communications Technology

http://www.jetsend.hp.com

A HP TRANSMIT ONCE technológia segítségével a nyomtatandó információ csak egyszer közlekedik a hálózaton, így a többpéldányos nyomtatások gyorsabbá válnak és nem terhelik feleslegesen a hálózatot.

A maximum 3 bemeneti adagolótálca kapacitása maximum 1100 A4-es lap, amely kényelmes és hatékony médiakezelést biztosít. A 10000 lap kapacitású tonerkazetta pedig kedvező üzemeltetési költséget eredményez. A HP JetSend technológiával a LaserJet 4000N minden ugyanezt a technológiát használó irodai eszközzel könnyen, gyorsan megtalálja a közös hangot.

Új HP LaserJet 4000N sorozat. Csak kapcsolja be, és lazítson.

OFFICIAL SUPPLIER

Hewlett-Packard hot-line: 343-0310.
Információs faxbank non-stop
a 252-4647-es számon.

HP NYOMTATÓK. AHOL A PAPÍR ÉLETRE KEL.

HEWLETT PACKARD

Microsoft

Irodai kiszolgálócsomag

A Microsoft új terméke, a BackOffice-ra épülő Small Business Server (SBS) irodai kiszolgálócsomag hatékonyan segíti a növekvő vállalkozásokat a jobb kommunikációban, az ügyfélszolgálat javításában, a fejlődés kezelésében, a vállalkozás internetes bemutatásában, a napi feladatok egyszerűbb elvégzésében és más stratégiai célok elérésében. 25 vagy annál kevesebb számítógépet használó vállalatok számára készült. Egyetlen integrált szerveren oldja meg a file-ok, az adatbázisok, a nyomtatók, az elektronikus levelezés, a faxszolgáltatások, az alkalmazások és más erőforrások megosztását. A bevált szervertermékeket magában egyesítő csomag fejlett kommunikációs szolgáltatásokat és gyors, rugalmas Internet-hozzáférést biztosít. A kiszolgálót és a munkaállomásokat kivételesen könnyű telepíteni és felügyelni, így a rendszer azonnal üzembe helyezhető és használható. Ahogy a vállalkozás tovább növekszik, ugyanilyen egyszerűen kapcsolhatók a hálózatba újabb ügyfélgépek. Így a csomaggal együttműködő irodai és ügyviteli alkalmazásokkal együtt a beruházások értékét megőrző, biztonságos és áttekinthető vállalati információs rendszer építhető ki.

- Microsoft Magyarország Kft.
  ☎ 2-MSINFO (264-4636)
- www.microsoft.com/smallbiz

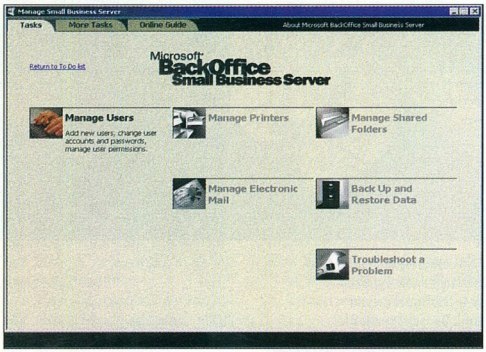

Small Business Server: egyszerűen kezelhető

ScanDer Kft.

Logitech, és más semmi

Kizárólag Logitech termékeket árusító szakboltot nyitott november elején Budapesten, az Oktogon üzletházban a ScanDer Kft. Az egérpiac vezetőjeként ismert svájci cég teljes palettája, a Logitech és a Dexxa márkájú gyártmányok egyaránt megtalálhatók az üzletben. Hagyományos és rádióvezérlésű egerek, alapszintű és különleges botkormányok, fix és noteszgéphez használható trackballok, kézi- és lapscannerek, videodigitalizálók képezik a kínálatot. A Compfairen – és rovatunk hasábjain – bemutatott új termékek mellett különlegességnek számít az Internetezést megkönnyítő SurfMan, amely a 3-5 gombos, görgős egerekkel együtt szintén kapható a szakboltban, ahol e hardverek használatát segítő szoftverek is beszerezhetők.

- ScanDer Kft. ☎ 251-2960

Logitech

Egerek embereknek

Mint arról előző számunkban már hírt adtunk, a státusát Logitech-disztributorból Logitech-képviseletre váltó Számalk a gyártó új termékeit is bemutatta a Compfairen.

Az új egércsaládot alkotó MouseMan+, MouseMan és

Pilot Mouse+: jobb- és balkezeseknek is

Pilot Mouse+ továbbfejlesztett navigációs képességekkel bír Windows 95 alatt, amihez a Microsoft Office 97 görgető és zoomoló funkcióihoz való teljes hozzáférés társul.

A MouseMan+ négyujjas egér, melyen a középső kerékgombon kívül egy hüvelykgomb is található. Ennek köszönhetően felhasználója – a zoomolást is beleértve – bármilyen képernyőnavigálási feladatot elvégezhet anélkül, hogy fel kellene áldoznia megszokott egérgombos shortcutjainak bármelyikét, vagy egér-billentyűzet kombinációt kényszerülne választani. A MouseMan szintén négyujjas, hüvelykgombos egér a nagy sikerű MouseMan 96 továbbfejlesztett, sikkesebb utódja. A Pilot Mouse+ olyan háromujjas, kerékgombos egér, amelyet jobb- és balkezesek egyaránt használhatnak.

Mindhárom egeret saját MouseWare 7.5 szoftverével szállítja a gyártó. Ez számos gombprogramozási és kurzorbeállítási lehetőség mellett tartalmazza a HyperJump és a CyberJump segédprogramot is.

●

A Logitech további újdonsága a PC-s játékok kedvelői számára a CyberMan 2 gamepad, amely egy eredetileg a NASA számára kifejlesztett optikai technológián alapul. A termék 6 szabadságfokot (DOF – degree of freedom) biztosít a virtuális világokban való realisztikus navigáláshoz: az X, Y és Z tengely menti mozgás és a körülöttük való elforgatás lehetőségét. A CyberMan 2 kétkezes, nyolcgombos, digitális 3D játékvezérlő. Minden Windows 95 vagy Win95/DOS alatt futó dobozos játékhoz használható. A játékos egyik kezével egy

CyberMan 2: világűrből „érkezett" technológia

minden irányban elmozgatható gumihengert „gyötör" a 6 szabadságfokos mozgást irányítva, másik kezével pedig a programozható gombokat használja. A gamepadet a Logitech Entertainment Software 2.2-vel szállítják – ez felhasználóbarát felületet nyújt a rugalmas beállítások elvégzéséhez. A CyberMan 2 már VR-kész, rendszerigénye egy legalább 486-os processzorú IBM-kompatibilis gép, 15 tús game port, Windows 95, 8 Mbyte RAM és CD-ROM-meghajtó.

- Számalk Rt. ☎ 203-0306

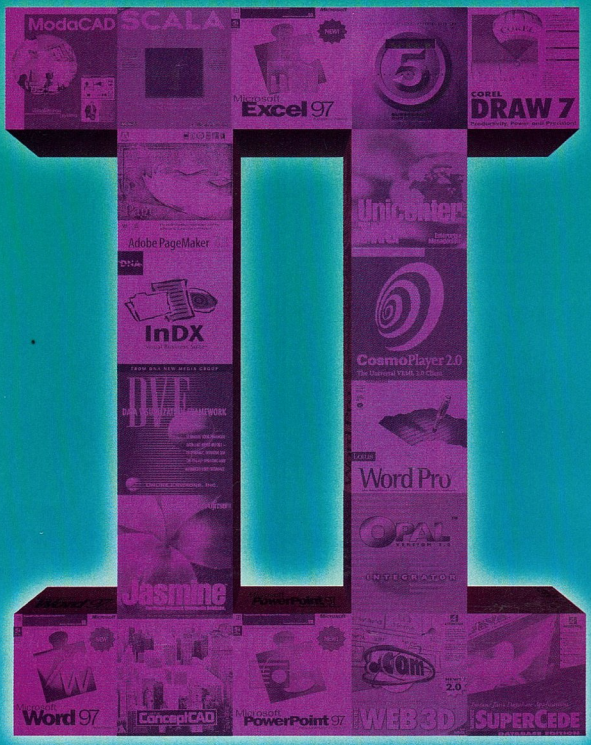

Egymásnak teremtve

Az új Intel Pentium® II processzor

A processzor, amelynek tervezése során az Ön üzleti szoftverére gondoltak. Az új Pentium® II processzor. A ma elérhető legerősebb Intel processzor, amely több műveletet tesz lehetővé a hagyományos üzleti alkalmazásokban, és egyben bázisa új, pl. Java*† alapú alkalmazásoknak. Az új csomagolás az Intel egyedülálló Dual Independent Bus architektúráját rejti, egy olyan új fejlesztést, amely két önálló adatsínt használ: az egyik a második szintű gyorsítótárral áll kapcsolatban, a másik a fő memóriát szolgálja ki.

MMX™ technology
intel inside
pentium® II processor

Ez olyan lendületet ad bizonyos műveleteknek, amely még többre teszi képessé Önt és vállalatát. A Pentium® II processzor. Az erő, amelyet a mai üzleti szoftverekhez terveztek. További információért keressen fel bennünket az Interneten: ▶ www.intel.com/english/pentiumII

intel®
The Computer Inside.™

© 1997 Intel Corporation. *Harmadik fél védjegyei az illető tulajdonosok tulajdonát képezik. †Az MMX™ technológia nélküli Pentium® processzorokhoz képest.

Tally

Hőátvitelű csúcsnyomtató

Miután felvásárolta a színes nyomtatás neves szakértőjének számító SpectraStart, a Tally új proofnyomtatót készített. A T8050 a gyártó nyomtatóskálájának csúcsát jelenti. Kifutó A3-as méretig

T8050: változtatható pontméret és hőátvitel

készíthetők vele nyomatok a nyomdai előkészítő és beszabályozó munkáknak megfelelő minőségben. Színhűsége és képélessége a nyomdákban, reklámcégekben, tervezőirodákban, CAD/CAM környezetekben és kórházakban felmerülő színes nyomtatási igényeket is kielégíti.

E nyomtatótípusnál a Tally ötvözte a változtatható pontméret technológiáját (Variable Dot Technology) a hőátviteli eljárással. A T8050 a képpontok méretét 64 különböző méretben képes változtatni, és pontonként választja ki az adott képhez leginkább illő méretet. Ezt 300×300 dpi-s felbontás és 256 szürkeárnyalat egészíti ki – utóbbit a termofej 256 fokozatú hőszabályozásával éri el. Ennek eredményeként a festékszublimációs nyomtatókéval azonos színhűséget nyújt, ugyanakkor a kép élessége, tisztasága és részletessége tekintetében jobb náluk. Különleges, a tintát mélyen beívó papírt használ, és azon vízzel és ultraibolya sugarakkal szemben ellenálló nyomatot hoz létre, melyet felesleges utókezelni. VDT üzemmódban 270, hőátvitelű módban 150 másodperc alatt nyomtat ki egy kifutó A3-as oldalt.

Kvint-R Számítástechnikai Kft. ☎ 252-8484

Graphisoft

Az ArchiCAD sikerei

Az ArchiCAD bekerült az idei Európai Információs Technológiai Díjért folyó verseny fináléjába. A megmérettetésre 26 európai országból és Izraelből összesen 319 pályázó jelentkezett, és a nemzetközi zsűri által legjobbnak ítélt 25 döntős termék között ez már a harmadik magyar fejlesztésű szoftver! *(Az eredményhirdetésről – amire e sorok megjelenésével egy időben kerül sor Brüsszelben – következő számunkban adunk hírt.)*

A belgiumi Kortrijkban rendezték meg a Benelux államok legnagyobb CAD-CAM-kiállítását, ennek keretében pedig a hagyományos CAD Masters versenyt. Ezen az ArchiCAD ismert építészeti programok elől nyerte el a legjobb animációs prezentáció díját. Ugyancsak kiérdemelte a legjobb építészeti és építőipari technológiát megillető díjat Oroszország egyik legnagyobb nemzetközi építőipari kiállításán, az Ufában megrendezett Uralsztroj 97-en.

A Graphisoft az idén is meghirdette építészhallgatóknak szóló nemzetközi versenyét. A pályázóknak ArchiCAD és Apple QuickTime VR program segítségével irodalmi vagy zenei szaklapok szponzori szerepvállalása biztosította, és a világ minden tájáról érkező pályaművek elbírálását is az USA-ban ejtette meg a híres építészekből és ismert szakírókból álló zsűri. Az első díjat Ginder Ákos Ignác, a belgrádi egyetem

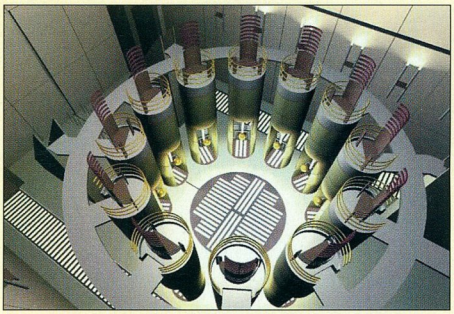

Graphisoft Díj 1997: az első helyezett Asgard-ábrázolás egyik képe

műben szereplő fantáziaépületeket kellett modellezniük. A 30 ezer dolláros díjalapot a szervező mellett az Építészhallgatók Amerikai Intézete (AIAS), az Apple Computer és amerikai hallgatója nyerte Asgard norvég mitológiai helyszín megjelenítéséért. A látványos munkák megtekinthetők a Graphisoft ottlapján.

www.graphisoft.com

Psion Magyarország

Az új Psion Series 5

A külföldön nagy sikerrel bemutatott Psion Series 5 hamarosan nálunk is kapható lesz. A készülék egy 32 bites ARM RISC processzorra épül, és az Epoc 32-es operációs rendszert használja, amelynek kinézete nagyon hasonlít a Windows kezelőfelületére.

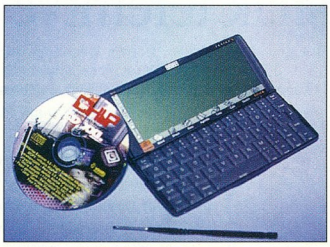

Psion Series 5: mobil iroda

A Series 5 igazi vetélytársa az egyre inkább teret hódító Windows CE-nek, sőt annál jobban kidolgozottnak mondható. (Ne felejtsük el, hogy a Psionnak nagyobb tapasztalata van a palmtopok terén, mint sok vetélytársának.) Az ötösből 4, illetve 8 Mbyte-os változatok jelentek meg, így kellő gazdálkodás mellett sokáig nem lesz szükségünk külső tárolóra. A készülék mellett a PC-s kommunikációhoz szükséges eszközöket is megtalálhatjuk, de adatátvitelre a beépített IrDa portot is használhatjuk. A kijelző minőségén sokat javítottak: 640×240-es háttérvilágításos, szürkeárnyalatos, nagy sebességű LCD-t építettek be, amely a kor követelményeihez illően érintésérzékeny.

Nagy újdonság továbbá az is, hogy a készülék diktafonként is használható. Ehhez a funkcióhoz még ki sem kell nyitnunk a készüléket, a szükséges gombok megtalálhatók egy ötletesen nyitható ajtócska mögött az előlapon. *(A Psion Series 5-ről következő számunkban bővebben is olvashatnak olvasóink – a szerk.)*

Psion Magyarország ☎ 156-9595

Gépmester az Ön asztalán

Panasonic KX-P6500 lézernyomtató

Bármilyen gondosan dolgozik a számítógépével, a végeredmény küllemét mégis csak a nyomtató dönti el. Válassza a Panasonic KX-P6500 lézerprintert, hogy a fáradságos munkával előállított dokumentumokat azonnal Panasonic minőségben mutathassa be.

- 6 lap/perc nyomtatási sebesség
- Valódi 600 dpi felbontás
- Felbontás növelés
- 512 kbyte memória, max. 4,5 Mbyte-ra bővíthető
- Workgroup nyomtatás

Panasonic

TV ● VIDEO ● AUDIO ● HÁZTARTÁSI GÉP ● IRODATECHNIKA

KICSIT ELŐBBRE MÁSOKNÁL

Panasonic/Technics Bemutatóterem és mintabolt
1061 Bp, Andrássy út 4.
Tel.: 111-7492 Fax: 131-8582
Panasonic Magyarország Kft. 1139 Fáy u. 4.

HAVASI

Siemens Nixdorf

Kommunikáljunk PC-n!

A Siemens Nixdorf két megoldást kínál PC-s kommunikációra. Az I-View rendszer videokonferencia lebonyolítását teszi lehetővé ISDN-vonalon vagy az Interneten keresztül. Komplett megoldás a szükséges hardverelemekkel és működtető programokkal. Szolgáltatásai: digitális telefonkapcsolat (Euro-ISDN, S0), H.320 szabványú videokonferencia, telefonálás teljes duplex beszédátvitellel, kézibeszélő-kihangosítási lehetőséggel (Siemens Euroset 800), üzenetrögzítő és telefonkönyv, file-ok megosztott használata (application sharing), gyors file-átvitel, telebank szolgáltatás és Internet-elérés (T-Online). ISDN szabványú illesztőkártya, nagy felbontású videokamera és telefonkészlet is része a csomagnak. A videokonferencia létrehozásához ezután már csak a kiválasztott telefonszám felhívására van szükség.

I-View: videokonferencia ISDN-vonalon vagy Interneten át

Az I-Talk rendszerrel a PC-t telefonként használhatjuk. A kártya az I-View kistestvére. A Siemens telekommunikációs hagyományaira épülve kiváló hangminőségű, folyamatos digitális beszédkapcsolatot biztosít ISDN-vonalon, illetve az Interneten keresztül. Továbbá Group 3 osztályú faxküldést és -fogadást, levelezést, gyors ISDN file-küldést, telekonferencia beszélgetést, hívásvárakoztatást és telebank elérést tesz lehetővé. Mindkét megoldás esetében az alapszintű rendszerkövetelmény 486DX2/66-os processzorú PC, 1 szabad PCI kártyahely, 8 Mbyte RAM, 20 Mbyte szabad lemezhely és Windows 95. Plug & play szabványú felépítésük biztosítja mind az I-View, mind az I-Talk automatikus és azonnali rendszerbe illesztését.

- Siemens Rt. ☎ 457-2158
- www.sni.hu/pc

Sony

Csúcsmonitor és „nyakhallgató"

A Sony új Trinitron monitora, a Multiscan 200PST tervezése során különös gondot fordított a környezet- és felhasználóbarát jelleg fokozására. A professzionális használatra szánt modell az első 17 colos monitor, amelynél a Sony a MALS rendszert alkalmazta a képélesség fokozásához. Az eddigieknél rövidebb képcsővel, csaknem tökéletesen lapos képernyővel és 0,25 mm-es rácsosztással feltűnően éles képet sikerült előállítani. A monitor egy DPU-R processzort is tartalmaz, amely a geometriai paraméterek kalkulációs pontosságát növelve bármely felbontásnál torzításmentes képet biztosít. Az ASC (automatikus képméret-beállítás és központosítás) funkció segítségével a kép mérete és pozíciója egyetlen gombnyomással beállítható, és nincs szükség többé a képméretarány időigényes beállítására sem, például a felbontás módosításait követően. A kezelést könnyítik a többablakos, többnyelvű képernyőkijelzések és a plug and play kivitel. A Multiscan 200PST megfelel a legszigorúbb (TCO 95, E2000) előírásoknak. Villogásmentes képe az 1280×1024-es felbontásnak és a 85 Hz-es képfrissítési frekvenciának tudható be, AR tükrözésmentes és antisztatikus bevonat borítja, készenléti állapotban pedig mindössze 5 wattot fogyaszt.

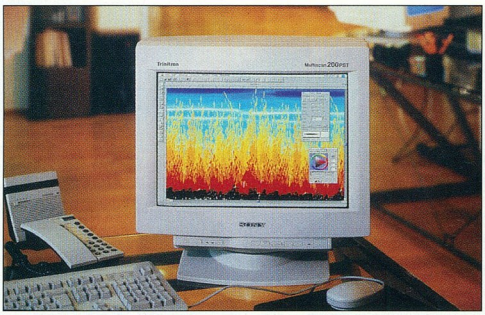

Multiscan 200PST: felhasználó- és környezetbarát – a legszigorúbb mércével mérve is

●

A gyártó másik újdonsága az SRS-GS70PC típusú, vállra helyezhető hangsugárzó rendszer, ami a fejhallgató és a számítógépes hangsugárzó közötti átmenetnek tekinthető. Úgy tervezték, hogy közeli hangteret reprodukáljon, és a vállon rezgéseket keltve a hallgatót az akció kellős közepébe varázsolja.

Tömege mindössze 320 gramm, beépített erősítőjének csúcsteljesítménye 20 W, frekvenciaátvitele 100 Hz–20 kHz tartományú, és intelligens mélyhangkiemelő (IBB) funkcióval is felruházták, így népszerűségre számíthat a PC-s játékok és a multimédia alkalmazások kedvelői körében. Egyszerű, de rugalmas hangerőszabályzóval állítható be, ötméteres csatlakozóvezetéke szabad mozgásteret biztosít.

SRS-GS70PC: hanghatás-fokozó multimédiához

- Sony Hungária Kft. ☎ 270-8500
- www.sony-cp.com

SoftWare Station

Teljes Linux-paletta

A SoftWare Station a Caldera és a Red Hat Software hivatalos magyarországi viszonteladója lett. Linuxos termékskálája ezzel kibővült e két vezető linuxos szoftverház összes termékével – irodai alkalmazásokkal, oktatási verziókkal, licencekkel stb.

- SoftWare Station ☎ 371-0704
- www.swsbooks.hu/linux.html

Komplett fotóstúdiót szeretne?
Epson a megoldás

Nem kell hozzá más, csak egy digitális kamera, egy diaszkenner, egy tintasugaras fényképnyomtató az EPSON-tól és az Ön számítógépe.

Az Epson FS-200 FilmScan segítségével régi diáit tökéletes minőségben digitalizálhatja, majd számítógépével tetszőlegesen feldolgozhatja.

● 1200 dpi optikai, és 4800 dpi maximális felbontás
● sebesség: 15 ms/sor pozitív, és 30 ms/sor negatív film esetében
● 50-200% zoom ● 30bit színmélység ● 1.07 Bio szín ● 1024 szürkeségi fok ● 7 szintes fényerő ● 5 szint élesség állítás

Az Epson Photo PC 600 egymaga képes helyettesíteni egy fényképezőgépet, egy előhívót és egy számítógépet...

Pillanatok alatt készíthet vele nagyfelbontású képeket, melyeket rögtön – tetszőlegesen – fel is használhat.

● XGA felbontás (1024x768 dpi) ● beépített vaku, fotószem kompenzációval ● 4 MB/15 MB memória - 50/200 felvétel ● digitális zoom ● video kimenet ● 24 színbit ● makro üzemmód ● színes LCD monitor ● közvetlen nyomtatási lehetőség Epson Stylus Photo nyomtatóra

Az Epson Stylus Photo printer számára – mely több nyugat-európai díj birtokosa – nem létezik túl színes vagy túl részletgazdag kép.

Segítségével pontosan azt a képet láthatja viszont papíron, amit a Photo PC 600 monitorán, illetve a számítógép képernyőjén.

● 720x720 dpi felbontás ● super microdot
● 6 szín (32x6 fúvóka)
● 4 lap/perc sebesség ● párhuzamos és soros interfész

Keresse a szaküzletekben!

Kizárólagos importőr TRADE R.A. Trade Kft.
Fax: 06 (23) 417 310
EPSON HOTLINE: 06 (23) 415 295

EPSON®

Lucent Technologies
Internet Call Center

A Lucent Technologies a világon elsőként jelentette be a Call Centerek új nemzedékének megjelenését, amely lehetővé teszi az Interneten való böngészést és egy vevőszolgálati ügyintézővel való beszélgetést – egy időben és ugyanazon a telefonvonalon. Az új technológia egyetlen gombnyomással hívható, személyre szabott szolgáltatásokat nyújt, egy adott szervezet Call Centerének szakértői képességeit a World Wide Web önkiszolgáló jellegű funkcióival és egyedi ségével ötvözve. Egyúttal megtakarítást eredményez a hálózati költségek és az ügyintézők idejének tekintetében is.

Az Internet Call Center a következőképpen működik. A hangátvitelt is megengedő böngészőprogram – például Netscape Navigator vagy Microsoft Internet Explorer – használatával az üzleti Web-oldalt tanulmányozó érdeklődő egy ikonra kattintva a cég képviselőjét hívhatja. Az Internet Call Center a hívást egy ügyintéző telefonkészülékére irányítja, aki ezzel egy időben azt a Web-oldalt is látja, amelyről a hívás érkezett. Így azonnal képben van, együtt böngészhet az ügyféllel, további információt adhat, vagy végrehajthatja a tranzakciót. Az Internet Call Center először az amerikai piacon jelent meg. Európai bevezetése 1998 folyamán várható.

Lucent Technologies Magyarország Kft. ☎ 270-9533

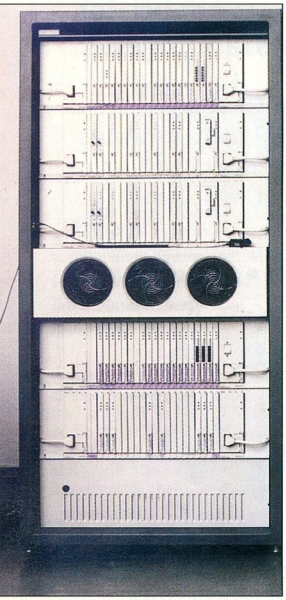

Lucent Definity: a Call Center lelke

Corg Computer
Profi képújságrendszer

A Corg Computer kínálatában újdonságnak számító Bert képújságprogram a kép- és hangfeldolgozó kártyák adta lehetőségekkel élve újradefiniálja a képújság kategóriáját.

A program rovatos szerkezetű. Tetszőleges számú True Type karakterkészletet használhat, magyar ékezetes betűkkel. Különböző formátumú képek szerkeszthetők az oldalakra – bárhová, bármennyi, bármekkora méretben. Beállítható az oldalak sorrendje, számtalan minta és színátmenet, az oldalváltási stílus, rajzelemekhez rendelhető effektek, digitális és analóg jellegű oldalváltások. Minden oldalhoz külön-külön hangelem rendelhető. Az MX modullal szállított változat teljes képernyős módban képes MPEG, MJPEG hardveres támogatottságú és szoftveres tömörítésű mozgóképeket lejátszani.

Rendszerigénye legalább egy pentiumos PC, 16 Mbyte RAM, 800×600-as hicolor üzemmódra alkalmas képernyőmeghajtó és monitor, egy VGA-PAL átalakító, billentyűzet és egér, a futtató környezet Windows 95. A program hálózatban is használható.

Corg Computer Kft.
☎ 166-6675

Sowah Hungary Kft.
Új DVD kit

November végétől hazánkban is kapható olcsó árkategóriájú DVD kit a Sowah Hungary jóvoltából. Ezzel a PC-k szerelmesei most már szélesebb körben is élvezhetik a DVD nyújtotta lehetőségeket.

E multimédiás készletben egy kétszeres sebességű Hitachi DVD-meghajtót, és egy IBM chippel felszerelt MPEG-2 dekóder kártyát találhatunk, és mindezt csak 77 ezer Ft-ért (áfa nélkül). Ez a kártya még nem rendelkezik tévékimenettel, mivel a forgalmazó kimondottan PC-s, multimédiás környezetbe szánja.

A Sowah tervei között szerepel, hogy más, eltérő szolgáltatású DVD kittel és olcsó asztali DVD-lejátszóval is jelentkezzen a következő hónapokban. A Sowah viszonteladók jelentkezését is várja e területre.

Hasonló újdonság, hogy az első DVD kit megjelenésével egy időben kezdik el értékesíteni a kettes területre gyártott DVD lemezeket, igen nagy választékban, 7-9000 Ft-os nettó áron.

Sowah Hungary Kft.
☎ 270-4539

Spieler Computer
PowerTV+ videodigitalizáló kártya

A Spieler Computer Kft.-től kipróbálásra kaptunk egy PowerTV+ nevű, PCI buszos videodigitalizáló kártyát, amely tévétunert is tartalmazott. A kártya telepítése egyszerű volt. Egy dologra kellett figyelni, hogy meglévő monitorvezérlőnk a DirectDraw-t használja, Windows 95 alatt.

A kártya tuner része 125 csatornát kezel, és a tuner jelét akár teljes képernyőn is képes megjeleníteni, hasonlóan a kompozit vagy S-Video bemeneten érkező jelhez. A kártyához kiegészítésként egy ál-háromdimenziós hangzást megszólaltató modul is tartozott, amely két kiegészítő hangszóróval a sztereó hangzáshoz képest valamivel élethűbb hangot állít elő. A kiegészítő modul tévékimenettel is rendelkezik, ezzel olyan tévére adhatjuk tovább a tuner jelét, amely nem rendelkezik kellően széles sávú saját hangolóegységgel.

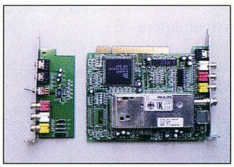

720×576-ban is digitalizál

A kártyát azoknak ajánljuk, akiknek jól jönne, ha tévét, esetleg videót láthatnának számítógépük monitorán, illetve rövidebb saját filmrészleteket szeretnének rögzíteni.

Spieler Computer Kft.
☎ 334-3715

A leggyorsabb, legmegbízhatóbb kapcsolat, ami már most elérhető. Mire vár?

Windows 95 kompatibilis. A DIVA 2.0 tökéletesen integrálható a Windows 95, Windows NT, és Windows for Workgroups operációs rendszerekbe.

Egyszerű. Az üzembe helyezés még 10 percig* sem tart – a kicsomagolástól a kapcsolatteremtésig. Nincsenek bonyolult AT-parancsok, valóban Plug and play. Az előre elkészített PPP, MultiLink PPP, fax és V.120 módokkal a beállítás olyan egyszerű, mint egy nyomtatómeghajtó kiválasztása.

Multitasking. Küldhet akár 60 oldalas dokumentumot minden másodpercben. A DIVA-kártya lehetővé teszi, hogy kihasználja az ISDN összes előnyét. Adatokat adhat/vehet, miközben az Interneten böngész vagy egyszerre több multimédia alkalmazást futtat.

Rugalmas. Analógot digitálisan küld/fogad. A DIVA POTS opció lehetővé teszi, hogy hagyományos telefont és faxot használjon. Megfelel a CAPI 2.0 interfészszabványnak. Kiválóan kezeli a G3 és G4 faxokat, együttműködik modemekkel, távvezérlő programokkal és egyedi ISDN alkalmazásokkal.

DIVA ISDN™

Villámgyors. A kapcsolatfelvételi idő tizedmásodpercekre csökken a modem fél perces kapcsolatfelvételi idejéhez képest. A DIVA 64 vagy 128 kbps sebességgel működik a vonalon, tömörítéssel 512 kbps is elérhető. A kapcsolatfelvétel, az adatátvitel és a kapcsolat lebontása egy analóg modem kapcsolatfelvételi ideje alatt elvégezhető.

Kompatibilis. A DIVA kompatibilis az ismert Internet-szolgáltató hálózatokkal és a vezető routergyártók termékeivel, mint az Ascend, Cisco, Shiva, Bay Networks, és mások.

ISA PnP ISDN interfész-kártyák

PCI ISDN interfész-kártyák

PCMCIA ISDN interfész-kártyák

A család. A DIVA-család az ISDN-megoldások széles választékát kínálja. ISDN-kártyák ISA, PCI és PCMCIA kivitelben. A DIVA: olcsó adapter Internet-eléréshez; a DIVA Pro fax és analóg modem támogatást is tartalmaz a professzionális Intranet/Internet felhasználók számára; a DIVA Pro PCMCIA pedig a laptop felhasználók kedvence. A DIVA-termékek tartalmazzák a MultiLink PPP támogatást. További meghajtók DOS, OS/2 vagy UNIX operációs rendszerekhez külön kérésre hozzáférhetők.

Ha érdekli az elérhető leggyorsabb, legmegbízhatóbb ISDN-kapcsolat, hívjon minket a (1) 270-9020 telefonszámon, vagy látogasson el a www.modem.hu címre. Mire vár?

* A 10 perces installálás Windows 95 operációs rendszer alatt értendő, és egy működő ISDN vonalnak kell lenni a helyszínen.

© 1997 Eicon Technology Corporation. All rights reserved. All trademarks or registered trademarks are the property of their respective owners.

EICON TECHNOLOGY

Connecting People to Information.®

SCI-MODEM
Távközlési és Tanácsadó Kft.

Ha szeretne adatlapot vagy az EICON „ISDN guide to the Intranet/Internet" kiadványát megkapni, küljön egy faxot a kupon másolatával a (1) 270 2761 számra!

Név: Beosztás:

Cég:

Cím:

Telefon: Fax:

DTK Computer

Új monitorok

Mint tudjuk, a számítógép-alkatrészek közül a monitorok körülbelül kétszer annyi ideig bírnak megfelelni a felhasználók növekvő igényeinek, mint a számítógépet felépítő többi részegység. A DTK termékei közül a közelmúltban fontos szerepet játszottak a monitorok, melyeknél a technikai fejlődés egy újabb lépcsőfokához érkeztek el a színes kijelzők. A kínálatban szereplő 14, 15 és 17 colos monitorok mind rendelkeznek az eddig megszokott alapvető tulajdonságokkal: MPR II, CE, FCC és TÜV minősítés; tükrözésmentes, antisztatikus képernyő, energiatakarékos üzemmódok. Az új monitorcsalád minden tagja digitális, automatikusan lemágnesezi képernyőjét, plug & play módon állítható be, és az energiafelvételre 90–260 V-ig bármely feszültsé-

MNT-770KA: 17 colos tükrözésmentes, antisztatikus képernyővel

gen képes. A képernyőfrissítés 57 és 120 MHz között változik típustól függően. A 15 és 17 colos megjelenítő már rendelkezik egy az MPR II-es szabványnál is szigorúbb tanúsítvánnyal, a TCO92-vel, amely a jövő generáció monitorainak is alapja. A monitorok látható képmérete: a 14 colosé 255×192 mm, 15-ösé 260×195 mm, a 17 colosé 300×225 mm, energiafelvételük pedig alacsony: 75, 90, illetve 110 W.

DTK Computer Hungary Rt.
☎ 214-9107

IBM

MedSolution'97 Magyarországon először

A Debreceni Orvostudományi Egyetem (DOTE) Magyarországon elsőként tért át a MedSolution'97 integrált

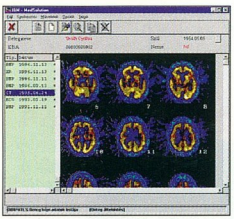

MedSolution'97: grafikus felülettel is

kórházi informatikai rendszer használatára. Az immár túlhaladottnak számító Medsolution verziót leváltó modern szoftver grafikus felületével, dinamikus adatbázis-kezelésével és jelentéskészítésével az egyedi elvárásoknak is rugalmasan megfelel. Az IBM ezt a windowsos felülettel is rendelkező új termékét ajánlja a most induló világbanki kórházi pályázatokban. A nagy teljesítményű, negyedik generációs, centralizált adatbázis már több mint 400 ezer beteg 1 millió esetéről tárol minden lényeges információt. A projekt 1999 végéig tart. A felhasználók száma addigra várhatóan eléri a 800-at. A DOTE MedSolution'97-telepítés a klinikák nagy száma és sokfélesége, a több mint 200 felhasználós rendszer összetettsége miatt kiváló referencia.

ISH Kft. MedSolution'97 Support Center ☎ 156-3591

Storage System Kft.

Hardver videokonferenciához

A Storage System PC-alapú videokonferenciás rendszerét próbálhattuk ki szerkesztőségünkben. Az összeállítás valójában két vagy több valós idejű digitalizálókártyából és a hozzájuk adott CCD-s kamerákból áll. Szoftverként bármely ismert videokonferenciás programot használhatjuk, akár a Microsoft NetMeeting 2.0-t is. Természetesen a TCP/IP-alapú, minimum 10 Mbit/s-os hálózat erősen ajánlott, hogy legalább bélyeg méretű, de folyamatos képet láthassunk mindkét oldalon. Működése közben semmilyen gondunk nem akadt, sőt a kártyákat videofelvevőként is kipróbáltuk, és megfelelő konfigurációban akár a 320×240-es felbontásban is rögzíthettünk AVI formátumú filmeket, a Microsoft VidCap programjával. (Így kipróbálhattuk az S-Video bemenetet is.) A kártyákhoz vezérlőprogramként egy lemezt kaptunk, amellyel öt perc alatt telepíthettük őket.

Storage System Kft. ☎ 266-1268

Vidcom

Olcsóbb a videokonferencia

A Vidcom Kft. háromféle új videokonferencia-kittel jelent meg a hazai piacon: a VCON Armada Escort LAN-os hálózaton, míg a VCON Armada Cruiser család tagjai ISDN-vonalon képesek kommunikálni. Mindegyik kit doboza egy kamerát, egy PCI buszos kártyát, kézibeszélő készletet, és egy kezelői szoftvert rejt magában. Mindhárom készlet pentiumos gépbe ültethető. Kezelői szoftverük lehetővé teszi közös grafikus felület (whiteboard) használatát, a két- és többpontos adatátvitelt T.120 szabvány szerint, valamint windowsos szoftverek megosztását, közös használatát a konferenciában résztvevők között. A kezelői program lehetővé teszi állóképek „lopását" és lementését a konferencia során – ezek a képek felhasználhatók a program telefonkönyvének szerkesztésekor. Mind a saját, mind az ellenoldal képe közel teljes képernyőre nagyítható.

A csak LAN-on működő VCON Armada Cruiser 25 Pro berendezés H.323-kompatibilis. Képváltási frekvenciája a szabványos CIF (352×288 képpont) felbontás mellett 30 frame/s-ig mehet fel. A képminőség függ a rendelkezésre álló sávszélességtől, amely maximum 768 kbit/s lehet. Az Armada Cruiser 25 Pro berendezéssel gatewayen keresztül lehet kijutni a nyilvános ISDN hálózatra.

A VCON Armada Cruiser 75 codec már kifejezetten ISDN hálózatra tervezett videokonferenciás berendezés. Maximum 128 kbit/s-os sávszélességen dolgozik, míg nagyobb testvére, a VCON Armada Cruiser 150 már három ISDN-vonal, azaz 384 kbit/s-os adatáram fogadására is képes. Ez utóbbi rendszer az ISDN mellett LAN és ATM hálózatokon is tud kapcsolatot teremteni. Ára ennek megfelelően mintegy kétszer annyi, mint a csak LAN-on működő társáé. Alkalmas az ellenoldali kamera távirányítására, valamint többpontos videokonferencia esetén az elnöki vezérlésre.

Vidcom Kft. ☎ 269-1018

mi szeretjük a

NAGY

feladatokat

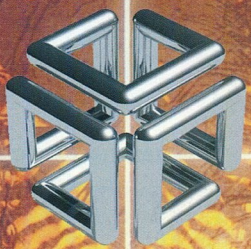

NAGY^3

ADAT

TELJESÍTMÉNY

MEGJELENÍTÉS

Silicon Graphics Kft. Tel.: 205-9609, Fax: 205-9610
E-mail: info@budapest.sgi.com URL: http://www.sgi.hu

SiliconGraphics
Computer Systems

CRAY RESEARCH

design: STUART

Profi-Média Kft.

Új nyelvtanító program

A Profi-Média Kft.-től már megszokhattuk, hogy minden számítástechnikai kiállításra újdonsággal jelennek meg. Nagyon ötletes a Pic-Dic képesszótár-sorozatuk, amelyről megismerhette őket a közönség. Ezt folytatták a Clip-Dic családdal, amely jól válogatott videofilmrészletekkel segítette a nyelvtanulást. A gyermekekre is gondoltak, nekik készítették el a Manó Angol és a Manó Német CD-t, így a 8-14 éves korosztály is megismerkedhet az idegen nyelvek szépségeivel. A már amúgy is széles palettát most tovább bővítették a Lopva angolul sorozat első tagjával, amelyet a kezdő angolt tanulóknak szántak. A 60 perces rajzfilmben 12 epizódban 360 feladatot kell megoldanunk, miközben megismerkedünk a „tolvaj"-nyelvvel. A CD érdekessége, hogy egy nagyon jól kitalált szolgáltatás is kapcsolódik hozzá: aki 2500 Ft-ért előfizet az internetes feladatjavításra, annak felkészült nyelvtanárok segítenek levélben a kisebb-nagyobb nyelvi hibák javításával. A programhoz így már csak egy meglévő Internet-kapcsolat kell, és a kitöltött feladatlapokat kérésre azonnal elküldi a Profi-Média Kft.-hez.

Lopva angolul: belopja fejünkbe a tudást

- Profi-Média Kft. ☎ 06-79-325-467
- pmed@profi-media.com
- www.profi-media.com
- Tévéképes képesítő. CHIP, 96/10/92

MP Kft.

Vásárdíjas EMC 8023 és Netmonitor

Az EMC 8023 csatolókártyát teljes egészében az MP fejlesztette 1996-ban, saját anyagi forrásaira támaszkodva. A Magyarországon sorozatgyártott kártya képes a hálózaton megjelenő összes adatblokkot fogadni, beleértve a hibás csomagokat is.

Ezen adatok birtokában pedig hamar ki lehet szűrni azokat a hálózati részegységeket, amelyek rendszeres hibákkal lassíthatják, esetleg megbéníthatják a hálózatot.

A hálózatokat építő, javító, menedzselő cégek ezzel a fejlesztéssel olyan eszközrendszer birtokába juthatnak, amely nem csak a szűk műszaki szakma számára biztosít értékelhető adatokat, hanem a rendszergazdák széles táborának is. Így ők is betekintést nyerhetnek a rájuk bízott hálózat működésébe, és segítséget a hibák behatárolásában.

Az EMC 8023 speciális tudására támaszkodva készült el 1997 májusában a felhasználóbarát kezelőfelületű Netmonitor szoftver. A program menüvezérelt, az egérrel minden funkciója elérhető, kezelése szakismereteket nem igényel. Az adatokat grafikonos formában jeleníti meg, amely mind a szakember, mind a kezdő felhasználó részére könnyű és világos áttekintést ad. Az adatgyűjtő programrész valós idejű betekintést enged a hálózati forgalomba – itt már a grafikonos kiértékelés előtt adatokat kaphatunk a hálózati csatolók esetleges hibás működéséről.

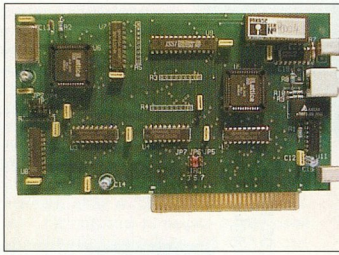

EMC-8023: az MP saját fejlesztésű csatolókártyája

A fejlesztés első pillanatától szempont volt az alacsony kereskedelmi ár, így már 5-10 gépes hálózat üzemeltetése esetén is gyorsan megtérül a kártyába, illetve a hozzá tartozó szoftverbe való beruházás.

- MP Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ☎ 312-9429
- mpkft@mail.matav.hu

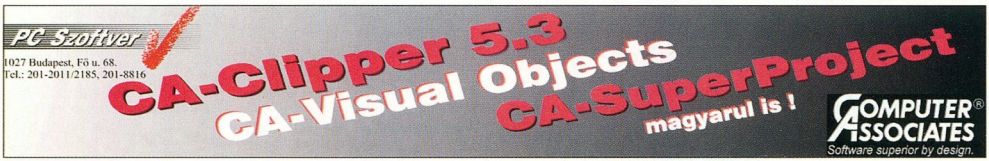

KARÁCSONYI INTERNET AKCIÓ!

Ha Ön november 20. és december 24-e között hat hónapra egy összegben fizet elő a DataNet korlátlan elérést biztosító Internet szolgáltatásaira*, részt vesz nagy karácsonyi nyereményakciónkban.

FŐNYEREMÉNYKÉNT 300 000 Ft értékben választhatja az alábbi ajándékok egyikét:

Utazási utalvány a West Traveltől vagy
Aral Chipkártya vagy
Compaq számítógép a LiteWare-től

További 13 db, egyenként 25 000 Ft értékű nyeremény

NOVEMBER 20-tól DECEMBER 24-ig

RÉSZLETES INFORMÁCIÓ: 458-58-58
vagy keressen minket a PÓLUS CENTERBEN (TESCO- passzázs)
info@datanet.hu • http://www.datanet.hu

West Travel Utazási Iroda

LiteWare COMPUTER

* Surf és Cirkáló díjcsomag

DataNet
A professzionális Internet-szolgáltató

V-Star

Kártyaolvasó terminálok

A tajvani V-Star bankkártyaolvasó család hardver- és szoftvereszközeiből a tervezők kialakíthatnak egyszerű beléptető és nyilvántartó, valamint komplett, automatizált termelésirányító rendszereket. A magyarországi alkalmazásokra történő fejlesztést magyar szakemberek végzik, akik eddig két terminálra, a Quisar termékcsalád Q410 és Q500 modelljére készítették el a honosított szoftvert.

A Q410 terminál az átlagos szolgáltatásokat nyújtó POS-terminálok kategóriájába tartozik, a forgalmazó általános banki terminálként javasolja használatát. Előnye, hogy tulajdonosa egy átlagos POS-terminál áráért eleve egy pénztárgéppel összekötött konfigurációt kap. Főbb jellemzői: 256 Kbyte memória, kétsoros alfanumerikus kijelző, 3 db RS-232 interface.

A Q500 és a Q500I terminál annyiban különbözik egymástól, hogy utóbbi már alapkiépítésben tartalmazza a chipkártya-olvasót. Így lehetővé teszi a felhasználó cége vagy kereskedelmi partnerei által kibocsátott vásárlói kártyákkal történő tranzakciókat is. A Quisar POS-terminálok mellett pénztárgépek, mátrix- vagy hőnyomtató, a titkos kód beütésére alkalmas PINpad és vonalkódolvasó összeállítása alkotja a számítógépes rendszer hardverét. A hazai fejlesztők jelenleg a benzinkutas rendszerekhez való csatolás, a nemzetközi (DKV, Uta) és a magyar (Avanti) kártyákkal történő fizetés megvalósításán dolgoznak. Készül az Áfész kártyarendszer is, melynek bevezetése jövőre várható.

- Kern Communications Sys.
  ☎ 185-3994, (56) 427-733

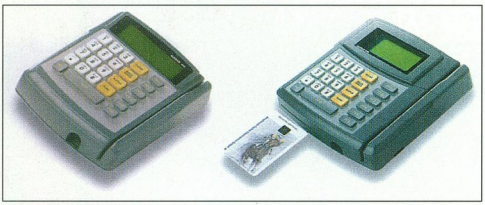

Q410 és Q500I POS-terminál: magyar szoftverrel

Q735 és Q700 PINpad: a titkos kód beírásához

Samsung

30 colos TFT-LCD

Kétéves kutatás és fejlesztés eredményeként a Samsung elkészítette szimpla üveges, 30 colos képátmérőjű TFT-LCD felépítésű kijelzőjét. Az új termék hasznos képfelülete megegyezik egy hagyományos 33 colos katódsugárcsöves (CTR) monitoréval és élesebb képet jelenít meg, mint a High Definition TV (HDTV) Plasma Display Panelje (PDP). Ugyanakkor mindössze 4,5 cm vastag, 4,5 kg-ot nyom, és csak 45 wattot fogyaszt, egy hasonló méretű klasszikus tévé energiaszükségletének egy ötödét. UXGA (Ultra eXtended Graphics Array) felbontása 5,76 millió képpontos (1600×1200 képpont, RGB színfelbontással), reagálási idejét pedig 40 ms alá csökkentették, ami kiváló mozgóképvisszaadást eredményez. A folyadékkristályos képernyő 1,76 millió színt képes megjeleníteni, apertúrája 70%-os, színtelítettsége 65%-os, a rálátás szöge függőleges irányban 80, vízszintesben 120 fokos. Számítógépről, tévékészülékről és videomagnóról egyaránt fogadja a jeleket. Nem utolsósorban nem bocsát ki káros elektromágneses hullámokat, és így az emberi szemet kímélő technológiát képvisel.

- Samsung Magyarország
  ☎ 138-4353

Fonet

Gyorsabban szerelhető optikai csatlakozók

A száloptikai szerelési anyagok teljes skáláját forgalmazó Fonet újdonságot kínál az optikai hálózatokat helyszíni csatlakozószereléssel kivitelezők részére. A szakmai szempontból elfogadható technológiának megfelelően az üvegszál optikai csatlakozóba való ragasztásához kétkomponensű epoxiragasztót használnak, ami 120 Celsius-fokon néhány perc alatt éri el a kívánt keménységet. Ilyen helyszíni csatlakozószerelésnél a hálózatszerelőknek nehézséget jelenthet a ragasztó két komponensének meghatározott arányban való adagolása és a melegítő használata. Ezért kínálja a Fonet a helyszíni munkákhoz azt az epoxiragasztót, amellyel sem az adagolás, sem a melegítés nem okozhat gondot. Az epoxi A komponensét fecskendőből a csatlakozó csapjába kell tölteni, majd a megfelelően előkészített üvegszálat a kis üvegcsében levő B komponensbe mártás után betolni a csatlakozóba. Szobahőmérsékleten néhány perces kötési idő után a csatlakozó csiszolható. Egy adag ragasztó mintegy 500 csatlakozó ragasztásához elegendő.

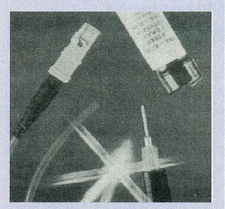

Az epoxiragasztó percek alatt köt

Fonet Kft. ☎ 140-3300

Pik-Sys

Biztonságtechnikai szakmai nap

A McAfee Inc. integrált adatvédelmi és rendszerfelügyeleti eszközeit bemutató szakmai napot rendezett a cég hivatalos magyarországi képviseletét ellátó Pik-Sys Kft. A McAfee és a Network General Company összeolvadásával létrejövő Network Association, a világ legnagyobb hálózati biztonsági cégének célkitűzéseiről a McAfee kelet-európai központjának munkatársa beszélt. Előadások hangzottak el a hálózatfelügyelet, az elektronikus levelezés- és a csoportmunka-védelem, valamint a víruselenőrzés területén szerzett tapasztalatokról, továbbá a jövő század adatvédelmi feladatairól. A rendezvényt kerekasztal-beszélgetés és termékbemutató zárta.

Pik-Sys Szolgáltató és Tanácsadó Kft. ☎ 455-6000

McAfee, Network General: egyesülés. CHIP, 97/12/84

Tökéletes műalkotás. Művészien kidolgozott minden apró részletében. Mű és művész az Ön szolgálatában. Egy kompakt iroda a Compaq-tól, mely a nap 24 órájában az Ön üzleti sikereit szolgálja.

Miközben vállalkozása pénzét tovább forgathatja a legmodernebb irodai eszközökkel felvértezve, a Compaq csúcsberendezései (például a Deskpro 2000 üzleti célú asztali számítógép) úgy szolgálják mindennapi munkáját, hogy közben Önnek ez csak havi csekély, elszámolható költséget jelent.

A kedvező finanszírozási lehetőségeknek köszönhetően Ön megtermelheti a korszerű irodatechnika havi költségeit.
Ne feledje, a Compaq és a megoldást szállító partnere segítségével...

MMX™ intel inside pentium® PROCESSOR

RÉSZLETEKBEN *minden* ELÉRHETŐ

COMPUTERLAND Computer LAN & WAN Kft.
1035 Budapest, Vihar u. 18.
Tel.: 388-8555, 388-7992
Fax: 388-2118

Az Intel Inside emblémája és a Pentium® az Intel Corporation bejegyzett védjegyei, az MMX™ az Intel Corporation védjegye.

AQUILA

COMPAQ

Plextor

A 32-szeres

A CD-ROM technológia fejlesztésében élenjáró Plextor a 8-szoros, 12-szeres és 20-szoros maximális adatátviteli sebességű SCSI CD-ROM-meghajtók sikerét követően novemberben kezdte szállítani az eddigi leggyorsabbat ezen a bolygón: az UltraPlex maximális sebessége 32-szeres, teljes CAV (Constant Angular Velocity – állandó szögsebesség) működésű, és mint neve is utal rá, Ultra-SCSI interface-szel látták el.

UltraPlex: 2×2 változatban

A japán Shinano Kenshi Co. legnagyobb leányvállalatának új csúcstartója percenként 6890 fordulatos sebességével 4800 Kbit/s-os adatátvitelt biztosít, amihez 85 ms-os adateléréstársul. A nagyméretű filеok gyorsabb átvitelét és a mozgóképek zökkenőmentes lejátszását az 512 Kbyte-os puffer továbbfejlesztett felügyelete segíti. Az UltraPlex felmenőihez viszonyítva tökéletesebb motortechnológiát, tartósabb betöltőmechanizmust és abszolút pormentes felépítést testesít meg. Kompatibilis a Windows 95, Windows NT, OS/2 Warp, Solaris, Macintosh OS és Novell operációs rendszerekkel, valamint a CD-R/W újraírható CD-ROM-ok technológiájával. Az új meghajtó beépíthető és külső változatban, betöltés tekintetében tálcás és kazettás kivitelben készül, kétéves jótállás mellett.

- HRP Hungary Kft. ☎ 252-6300

Möbius System

A Hundidac Ezüst Díjas oktatócsomagja

A Hungarodidact '97 oktatási és oktatástechnikai szakkiállításon az idén is meghirdették a Hundidac pályázatot oktatási segédanyagok, illetve fejlesztőik számára. Ebben az évben Ezüst Díjat nyert a Möbius System Bt. *Windows és alkalmazásai* című oktatócsomagja. A céget 1995-ben alapította három orosházi tanár, olyan oktatóanyagok készítésének céljával, amelyekkel önállóan megtanulható a számítógépek kezelése. A felhasználási kör azóta bővült. Távoktató csomagokat készítenek saját kurzusaikhoz, melyeken ebben a formában az elmúlt két évben négyszázan vettek részt. A fejlesztőgárda emellett tantermi oktatáshoz is készít oktatóprogramokat. Mind több iskola alkalmazza a kezelői szintű képzés segítésére a témakört a számítógép bekapcsolásától az Internet használatáig felölelő segédanyagot.

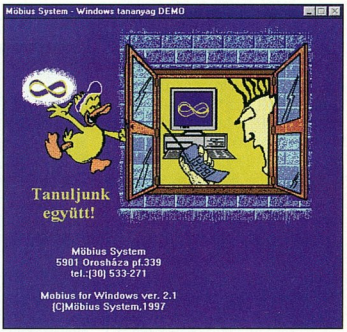

Windows és alkalmazásai: a XX. CHIP-CD-n helyet kapott a programcsomag demója

- Möbius System Informatikai és Szolgáltató Kereskedelmi Bt. ☎ (68) 311-338
- mobius@westel900.net

Orosz Tudományos Akadémia

A projektek szakértője

Új termék a projekttervező rendszerek piacán az Orosz Tudományos Akadémia védnöksége alatt kivitelre fejlesztett, angol nyelvű Projekt Expert 5, más néven PIC. A program X Window környezetben fut, jól túri a Windows 3.1-et, elegáns felülete felhasználóbarát. Használata pénzügyi szakembereknek és vállalatvezetőknek egyaránt ajánlható. A programban a nyereség elosztására vonatkozó modell leírásával már elemzéseket lehet végezni: mikor lesz nyereséges a vállalkozás, illetve ki, mikor, mennyit vehet ki az adott játékszabályok mellett. Az elemzést szabványos táblázatok előállítása segíti, például CashFlow, Mérleg, Induló Mérleg, Jövedelemszámítási táblázat stb. A PIC ellenőrzési funkciókkal is bír, fedezetszámításokat végez, illetve ki tudja mutatni a vállalkozás kritikus helyeit, a deficit mértékét és időtartamát is. A szoftverben a pénzügyi számításokhoz, illetve modellezéshez, kommunikációhoz, döntéshez minden eszköz rendelkezésre áll, és az adatszolgáltatás a cégnél működő más rendszerekkel összekapcsolható. A Project Expert 5-öt a disztributor See Stúdió magyar kézikönyvvel mutatta be az idei Compfairen, de már készül a program teljes magyar változata is.

- See Stúdió Kft. ☎ 363-3141

Egy **szoftver**, amely megoldja *cége belső* és *Internetes levelezését*, akár már *egy e-mail címmel* elvégzi az elektronikus levelek *automatikus* küldését és fogadását. Mindez *7.900 Ft*-tól.

További információk: HUNET KFT. Tel/Fax:302-5010, 302-5011 E-mail:hunetkft@mail.datanet.hu

3Soft Kft.

Képlopó párhuzamos portra

A 3Soft Kft.-től a Quantum Leap cég párhuzamos portos képlopóját kaptuk bemutatásra. E készülék legjobb tulajdonsága, hogy pillanatok alatt működésre kész, hiszen a párhuzamos portra csatlakoztatás után elég a billentyűzettel sorba kötni, majd a mellékelt windowsos vezérlőprogramot telepíteni. Ezek után már csak a szükséges jelforrást kell csatlakoztatni a meglévő RCA, illetve S-Video bemenetekre.

A készüléket bárki akár laptopra is kötheti, így megfelelő jelforrás esetén mobil képlopó munkaállomása lehet.

Quantum Leap: akár egy notebookhoz is használható

A használat közben elég csak rákattintani a megfelelő gombra, és a megadott képformátum szerint programunk lementi az adott képet. A Quantum Leap terméke kifejezetten jól használható internetes Weblapok készítéséhez, vagy elektronikus úton terjesztett katalógusok képeinek elkészítéséhez is.

- 3Soft Kft. ☎ 270-6338

Novell–Profitrade

Felhasználói CD-ROM

A Novell Magyarország Kft. és a Profitrade 90 Kft. mint hivatalos Novell Support Center egy új CD-ROM kiadvánnyal örvendeztette meg a Novell termékeinek felhasználóit. A Novell által rendszeresen kiadott, hálózatról letölthető frissítések (patchek) mellé felkerült a GroupWise 5.1 magyar kliense is.

A kiadvány ezentúl várhatóan negyedévente jelentkezik az aktualitásokkal. A CD-t minden Novell-felhasználó kérheti és ingyenesen megkapja a készítőktől.

- Profitrade 90 Kft. ☎ (06-1) 461-5040
- Novell Magyarország Kft. ☎ 266-7770
- www.profitrade.hu
- www.novell.hu

Server Kft.

Micronics alaplapok szerverekhez

A Server Kft. csúcskategóriás szerverkonfigurációként Micronics M6DPi (Dual Pentium Pro), W6Li (Dual Pentium Pro) és Dual Fortress (Dual Pentium II) alaplapjainak valamelyikével szerelt gépeket forgalmaz. Közülük az M6DPi számít igazi újdonságnak.

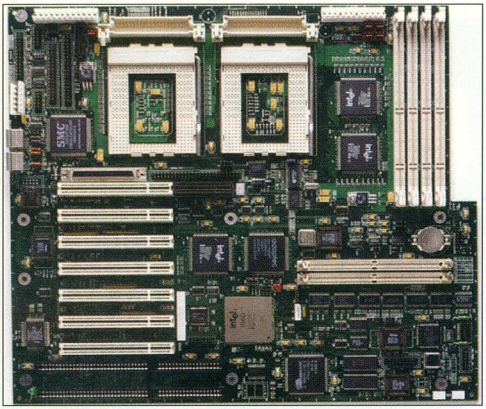

M6DPi: Dual Pentium Pro processzorarchitektúra

Ez az alaplap 180–200 MHz tartományban támogatja a Dual Pentium Pro processzorarchitektúrát, hét 32 bites PCI és két 16 bites ISA bővítőhelye, továbbá egy RAID portja van, és igény szerint 64 bites grafikus gyorsító is kapható hozzá. Az Intel 440FX chipkészletével és i960RP vagy i960RD kisegítő processzorral szerelik, így az M6DPi támogatja a PCI-to-PCI Bridge és az intelligens I/O (I_2O) technológiát, ami jelentős erőforrásokat szabadít fel. A szabványos AT formátumú alaplap úgyszintén támogatja a Fast Page Mode (FPM) üzemmódot és az Extended Data Out (EDO) DRAM memóriát, valamint az Error Checking and Correcting (ECC) hibaszűrést paritásos memória használata közben.

- Server Kft. ☎ 220-5606
- www.server-c.hu
- www.micronics.com/products/m6dpi.html

Computer Associates

CA-SuperProject 4.0 magyarul

A határidők betartása, a költségvetés túllépésének elkerülése – ezek ma már alapvető feltételei minden vállalkozás életben maradásának. E célok eléréséhez kiváló segédeszköz a CA-SuperProject, amely a világ második legnagyobb független szoftervállalatának, a Computer Associates Int. Inc.-nek a terméke. Ez a legkorszerűbb eszközök felhasználásával szolgálja a projekt- és erőforrás-menedzselést.

A CA-SuperProject legújabb verziójának, a 4.0-nak már a magyar nyelvű változata is megvásárolható. Ez a szoftver amellett, hogy megtartotta elődje, a 3.0 alapvető tulajdonságait (egyszerű ütemezés, Gantt-diagram, az egész projektre kiterjedő erőforrás-elosztás, prioritások kijelölése stb.), rengeteg új elemmel is kiegészült. Ilyenek például a csatolható objektumok, a riportgyűjtemény, az OBS-ábra (WBS erőforrás-ábra), az új típusú tevékenység-kapcsolatok, az 52 karakteres nevek használata, az ODBC-kezelés, a többprojektes ablakok létrehozása vagy a menükörnyezet testre szabása.

A CA-SuperProject 4.0 magyarítását a Computer Associates hivatalos disztributora, a PC Szoftver és a See Stúdió közösen készítette.

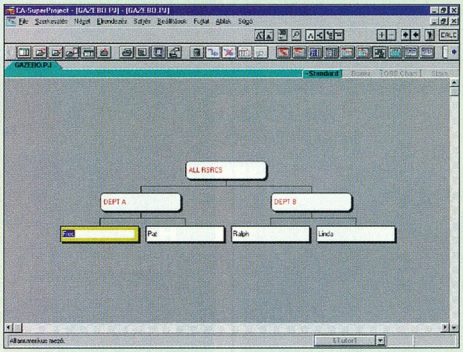

CA-SuperProject 4.0: gazdálkodjunk okosan erőforrásainkkal

- PC Szoftver ☎ 201-8816

Ideális munkatárs... erősáramú villamos szakemberek részére a WSCAD 3.2 magyar nyelvű villamos áramköri tervező szoftver!

WSCAD 3.2

Egyvonalas és többvezetékes áramúttervek, vezérlési tervek (PLC-támogatással), szekrényelrendezési rajzok és installációs tervek készítéséhez!

Hatalmas jelkészlet (DIN–MSZ), a legjelentősebb európai gyártók adatbank- és rajzmakró-támogatása, DOS–WIN95–WIN-NT

KLÖCKNER-MOELLER – PHOENIX – RITTAL – SE-SCHRACK – SIEMENS – TELEMECANIQE – WEIDMÜLLER

Kérjen részletes információt! • MD – MÉRNÖK IRODA KFT. • 1142 Budapest, Kacsóh Pongrác út 141/A • ☎ (1) 220 5596

Intergraph

Grafikus csúcshardver

Az Intergraph Computer Systems nagy teljesítményű, Windows NT-alapú – a grafikus ábrázolás, a nyomdai előkészítés és a kiadói tevékenység területén dolgozó felhasználóknak szánt – hardvertermékeket és end-to-end megoldásokat jelentett be.

Az InterServe 205 PrePress szervert a maximális adatátviteli igényeket támasztó nyomdai előkészítés RIP alkalmazásaihoz készítették. Másik lényeges tulajdonsága, hogy simán csatlakoztathatók hozzá Macintosh kliensek is. A 266 vagy 300 MHz-es Pentium II processzorral kapható konfiguráció kétprocesszorosra és 512 Mbyte memóriájúra bővíthető. Grafikus alrendszere alapkiépítésben 2 Mbyte VRAM-ot tartalmaz a RIP előnézeteket megjelenítő nagy monitorok támogatásához.

Az ExtremeZ grafikus munkaállomást a gyártó alaplapjával és meghajtóival, valamint az Intergraph RealiZm II OpenGL 3D grafikus gyorsítójával szerelték fel. Egy vagy két 300 MHz-es Pentium II processzorral, maximum 512 Mbyte DRAM-mal, 8 teljes hosszúságú PCI bővítőhellyel és 7 meghajtóággyal kapható, utóbbiakban összesen 26,8 Gbyte-os tárolókapacitás helyezhető el. A gépekhez monitorok és multimédia billentyűzetek bő kínálatából lehet választani. A munkaállomások írják-olvassák a Macintoshra formázott médiákat, AppleTalkon keresztül peer-to-peer hálózatba kapcsolhatók MacOS-alapú rendszerekkel, és nyomtatni is tudnak Windows NT alól AppleTalk printerekkel. Az új hardverhez az Intergraph QuarkXpress, Adobe Photoshop, MetaCreations Painter, Kai's Power Tools és más programokból kialakított szoftvercsomagokat kínál.

- Intergraph Magyarország Kft. ☎ 214-2007
- www.intergraph.com/ics/publish

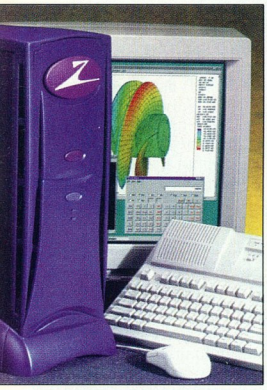

ExtremeZ: a DTP felső határesete

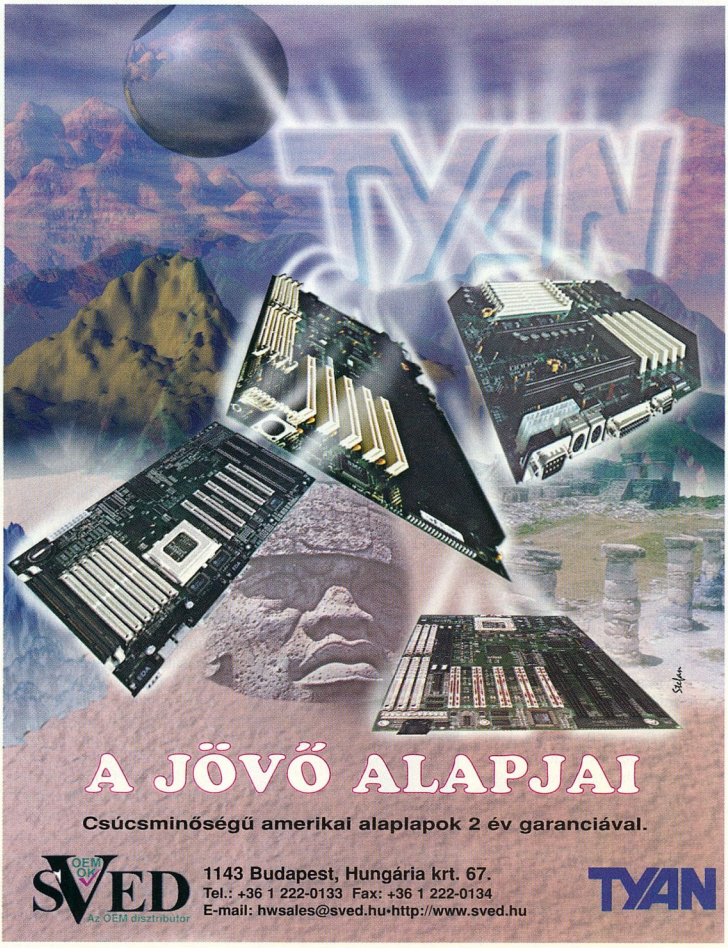

Mag ICS Kft.

A rendezett raktár

Az ISO 9001 minőségbiztosítási rendszerrel működő Mag ICS Holding Kft. által kifejlesztett Stock System csúcstechnológiát képviselő, automatikus azonosításra épülő általános raktárlogisztikai információs rendszer. Moduljai az általános raktári mozgásnemeken túl elsősorban az automatikus azonosítás előnyeit biztosítják a felhasználó számára. Az operátorok jogosultsági kontrollja, illetve az operációk tipusai megfelelnek a minőségbiztosítási és raktárlogisztikai követelményeknek is. A modulok külön-külön is futtathatók. Minden modulra jellemző, hogy jelszóval védett, és a rendszergazda állíthatja be, hogy az egyes felhasználók milyen szintű jogosultsággal rendelkezhetnek. A rendszer moduljai: személyi beléptető rendszer, jelölőtikettnyomtatás, leltározómodul. A modul adatokat képes fogadni az SAP rendszertől, és adatokat tud továbbítani az SAP rendszer felé. A modulok Windows alatt futtathatók, jelszóvédettek, menüvezéreltek. A programok kezeléséhez csak alapvető Windows-felhasználói ismeretekre van szükség.

- Mag ICS Holding Kft. ☎ 325-0701

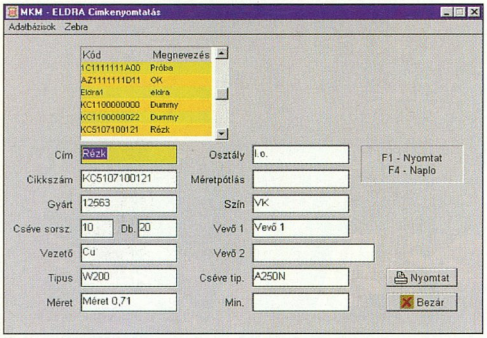

Stock System: címkenyomtatás

Budapesti Műszaki Egyetem

Számítógép-központot avattak

Az informatikaoktatás terén jelenleg az egyik legkorszerűbbnek számító központ kezdte meg működését szeptemberben a Budapesti Műszaki Egyetemen (BME). A központ hivatalos átadására október végén, Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter jelenlétében került sor. A Hallgatói Számítógép Központ olyan szolgáltatóegység, amely felszereltségénél, méreténél és helyénél fogva alkalmas az egyetem hallgatóinak informatikai alapoktatásához a megfelelő feltételek biztosítására. Órarendi oktatás keretében 5-6 ezer hallgató veszi majd igénybe a központot, amit a fennmaradó időben bármely egyetemi hallgató látogathat, azaz mintegy 10-12 ezer fős forgalomra lehet számítani.

A 16 gépterem mindegyikében 12 PC kapott helyet, beléptető elektronikával felszerelt Pentium 133-asok és 486-os gépek vegyesen. Helyi hálózaton keresztül ezek mindegyike hozzáfér az egyetemi, az országos és a világhálózathoz. A hálózat kezelését és az oktatás szoftverellátását három Sun szerver, egy Vax 3600-as és egy Novell NetWare-es PC szerver biztosítja.

- Budapesti Műszaki Egyetem ☎ 463-2221

SCI-Modem Kft.

Magyar Eicon-disztribúció

A SCI-Modem Kft. a hálózati hardvert és szoftvert fejlesztő-szállító Eicon Technology magyarországi disztributora lett. A kft. a gyártó Diva ISDN-eszközeivel a hazai adatátviteli piac egyik meghatározó szereplőjévé kíván válni. Első lépésként hivatalos viszonteladói szerződést kötött a Matávval ISDN2-csatlakozások értékesítésére.

A SCI-Modem ilyen módon bővített kínálatában megtalálható az Eicon Diva Bri-2M ISDN szerverkártyája, ami két B csatornával és két DSP chippel egy időben biztosít analóg és ISDN-átvitelt. Ez azokat a távoli felhasználókat is, akiknek nincs ISDN-jük, képessé teszi mind analóg, mind GSM behívásokra Bri ISDN szerverkártyához.

- SCI-Modem Távközlési és Tanácsadó Kft. ☎ 270-9020
- www.modem.hu

Ecobit Kft.

Jedi Knight magyar kézikönyvvel

Az Ecobit Kft. az eredeti kézikönyv magyarra fordított változatával hozta forgalomba a Lucas Arts Jedi Knight – Dark Forces II játékát. A 64 oldalas, színes kiadvány minden egyebet tekintve az angol eredeti másа. A magyar feliratozású dobozba csomagolt PC-s játék kiskereskedelmi ára 11990 Ft, a honosítás költségei tehát nem a vásárló zsebét terhelik. Az év végéig a Virgin Interactive Blade Runnerének, valamint az Electronic Arts Fighter's Anthologyjának, FIFA és NBA 98-ának hasonló módon való forgalmazását kezdi meg a kft.

Jedi Knight: magyar csomag

A Lucas Arts egyébként példa nélküli döntést hozott, amikor engedélyezte, hogy termékét – részben – más nyelvre fordítsák. Az Ecobit kedvező megítélését referenciamunkáin túl nyilván az is segítette, hogy a Lucas Artsot Európában képviselő Virgin Interactive játékait is forgalmazza Magyarországon.

- Ecobit Multimédia Kft. ☎ 351-3078

Csak látszólag bonyolult

Partners/JWT

A Sun innovatív hálózati termékeivel és technológiáival biztosítja a vállalat összehangolt működését, amelynek révén az egész vállalat egyetlen hatalmas számítógéppé válik. A rendszergazdák munkáját segíti a Solstice, amely teljes körű, az egész vállalatot lefedő rendszer- és hálózatfelügyeleti megoldás. Így az elosztott számítógépes rendszerek nyújtotta rugalmasság a központi felügyelettel járó szorosabb ellenőrzés lehetőségével párosul, heterogén számítástechnikai környezetben. Az ilyen, bonyolultnak tűnő, csavaros észjárású megoldásokat kitalálni a legnehezebb. Aki „játszik" rajtuk, annak minden olyan magától értetődő.

Sun microsystems

THE NETWORK IS THE COMPUTER™

Sun Microsystems Magyarország Kft., 1027 Budapest, Kapás u. 11-15. Tel.: 202-4415, Fax: 201-2731, WWW-cím: http://www.sun.hu e-mail: info@hungary.sun.com

© 1997 Sun Microsystems, Inc. Minden jog fenntartva. A Sun logo, a SUN, a SOLSTICE és a THE NETWORK IS THE COMPUTER a Sun Microsystems, Inc. bejegyzett védjegyei.

Virágok közt...

A vadnövények csodálatos, olykor rejtelmes világát is monitorunkra varázsolhatjuk.

Valószínűleg sokan érdeklődnek a természet titkai iránt, így hazsonnal „pörgethetik" a hazai flóra 450 legszebb vadnövényét bemutató CD-t, mely a Gödöllői Agrártudományi Egyetem szakértőinek munkáját dicséri.

A főképernyőn nagy, kerek gombokkal érhetjük el a program funkcióit. A *Tartalom* menüpontot választva a növényeket rendszertani besorolásuknak megfelelően (törzs, osztály, család, faj) láthatjuk, innen választhatjuk ki kíváncsiságunk tárgyát. Ekkor a főképernyő tetején jelenik meg a kép kicsinyített változata, alatta rövid leírás.

A kicsinyített képre kattintva nézhetjük meg a növény képét teljes méretben és színmélységgel, majd újabb kattintásra térhetünk vissza a menükhöz. A leírásablak olyannyira rövid, hogy a növényről alig férnek bele lényeges információk. A CD borítóján látható nyári héricsről például azon kívül, hogy mérges növény, megtudhatjuk latin nevének görög mondabeli eredetét.

A program lehetőséget ad egy növény kikeresésére latin vagy magyar neve alapján, tartalmaz egy kis belső kifejezéstárat, a szövegeket kinyomtathatjuk.

A *Galéria* menüpontban egyszerű bemutatót állíthatunk össze.

A képanyag gyönyörű, így kár lenne ennyiben hagyni a fejlesztést. Nagyon jó lenne például egy kis határozóval kiegészíteni, és Magyarország összes növényfaját (akár kép nélkül is) belevenni.

Bácskai Zoltán

Aphrodite igazán szépet alkotott

Minimális hardverigény
Processzor: 486DX/33 MHz
Memória: 4 Mbyte
CD-ROM-meghajtó: kétszeres sebességű
Lemez: 16 Mbyte, zenével 23 Mbyte
Hangkártya: 16 bites, Windows-kompatibilis

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 3.x/95
Korosztály: diák
Forgalmazó: Kossuth Kiadó Rt.
☎ 370-0619
Ár: 4990 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★☆☆
Tálalás: ★★★★☆

Madarat tolláról

Ritka eset, hogy egy CD tartalmi igényessége együtt jár a precíz megvalósítással. Erre példa a PC-CD Bt. CD-je.

A program készítői hatalmas anyagból dolgoztak. Az enciklopédiák szokásos ötletszerűsége helyett minden egyes madárról teljes leírást, hanganyagot és több minőségi (de nem művészieskedő) képet, sokról még videoanyagot is kapunk. A program egy mintegy 270 oldalas WinWord-dokumentumra épül, amelyen belül kapcsolódások serege teszi izgalmassá kalandozásainkat.

Külön fejezet szól a madarak kialakulásáról, testfelépítéséről, rendszertanukról, élőhelyeikről, és a madárvédelemről. A részletes fajismertetésben megtekinthetjük a madarak képét, meghallgathatjuk jellemző hangjukat. A fajokat név vagy rendszertani besorolás szerint rendezhetjük.

A kezelőszervek szellemesek. Például a képernyő tetején látható bagolyra kattintva válthatunk nyelvet (magyar, latin, angol, német), aminek hatását a bagoly rövidnadrágja is mutatja. A programot fogalommagyarázó enciklopédia és intelligens keresőrendszer teszi teljessé. A CD egészéről érezni annak pontos tervezését (még a képek sorrendje is következetes), a magyarázó ábrák gyönyörűek. Mindössze egy apró hibát találtam: a rendszertani listában nyelvet váltva a rend- és családnevek magyar nyelvűek maradnak.

Bácskai Zoltán

Ötletes kezelőfelület

Minimális hardverigény
Processzor: 33 MHz-es 386DX
Memória: 4 Mbyte
Hangkártya: 8 bites
Monitor: 800×600-as felbontású

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 3.1, Windows 95
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Automex Kft. ☎ 351-5015
Ár: 4999 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

Microsoft Office Professional 97 Magyar

Amivel minden elérhető

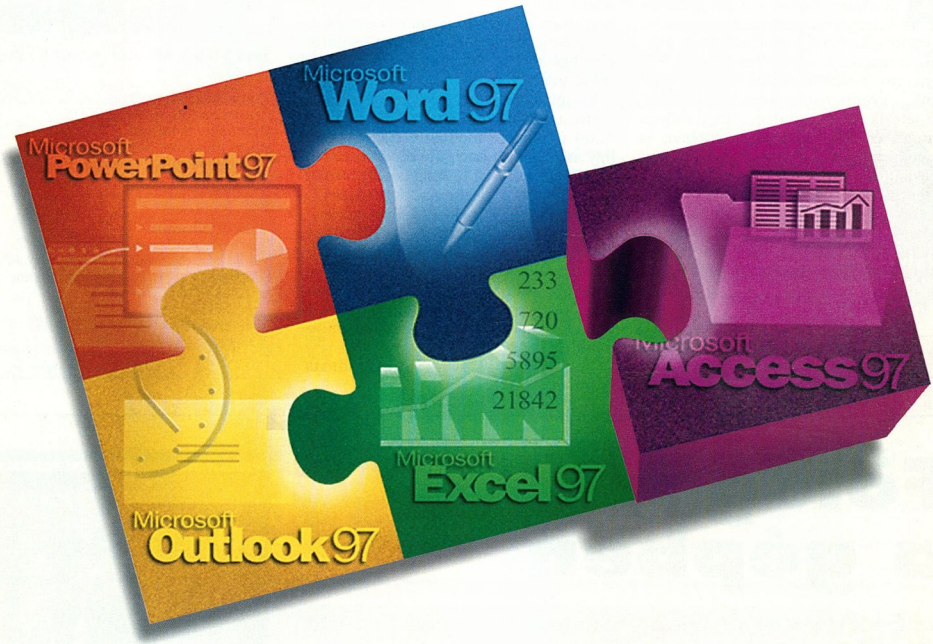

December 31-ig 10% kedvezmény minden

Office Professional 97 Magyar vásárlónak*

- **2 ajándék CD hasznos alkalmazásokkal**
- **kuponkatalógus speciális kedvezményekkel**

*Az ajánlat a teljes, a frissítés (upgrade) és a licenc verziókra vonatkozik, oktatási és NFR verzióra nem.

Compmark Kft.	1135 Reitter Ferenc utca 28/A	Telefon: 270-9010
Computer LAN & WAN	1035 Vihar u. 18.	Telefon: 388-8555
Műszertechnika Computer Rt.	1107 Szállás u. 21.	Telefon: 260-3754
Nádor Kft.	1141 Kőszeg u. 26.	Telefon: 220-4905
Duna Elektronika Kft.	1138 Váci út 168/B	Telefon: 270-5600
N-SYS Kft.	1138 Népfürdő u. 17/F	Telefon: 173-1031
Kerorg Kft.	1136 Pannónia u. 32.	Telefon: 270-4591
ProComp Számítástechnikai Kft.	8907 Zalaegerszeg, Bozsoki út. 3.	Telefon: (92) 550-373

Microsoft

COMPUTER 2000 MAGYARORSZÁG

Microsoft Office 97

1133 Budapest, Váci út 110. Tel.: 465-7013 Fax: 267-1901

Adathegyek

Az Encarta az egyik legnagyobb multimédiás enciklopédia. Ráadásul a legnépszerűbb is.

Adatbázisa évről évre, sőt hónapról hónapra bővül – a program az Interneten havonta megjelenő kiegészítések révén automatikusan frissítheti magát. A letöltéskor figyelni kell arra, hogy melyik verzióval rendelkezünk, ugyanis nagyon sok Encarta-verzió létezik. Nem mindegy, hogy milyen évszám szerepel a program nevében, és az sem, hogy melyik nemzeti változatot használjuk, hiszen van francia, spanyol, német és olasz verzió is.

Ezek egy része elég jól megkülönböztethető a kezelőfelület nyelvéről, de az amerikait és az úgynevezett World Englisht már csak a dobozon és a lemez címkéjén található felirattal lehet azonosítani. E változatok nem csak a nyelvben, hanem tartalmukban is eltérnek egymástól: például a waterlooi csatáról nem egészen ugyanazt írja a francia változat, mint az angol.

De milyen újdonságokért érdemes áttérni a 98-as verzióra? A több mint 4000 új, illetve módosított szócikkért (így már majdnem 110 ezres a teljes „csomag") és a több száz „sidebar"-nak nevezett újságért és más kiegészítésért. De vannak új képek, grafikonok, animációk, videók, kollázsok és 360 fokos képek (QuickTime VR). Sőt, ez utóbbiból virtuális túra (Virtual Tours) néven olyanokkal is találkozhatunk, amelyeken 360 fokos képet állóképekkel és a témához kapcsolódó szövegekkel kombináltak.

Weisz Tamás

Home '97. CHIP 96/12/62

Séta a U.S.S. Missouri motorházában

Minimális hardverigény
Processzor: 50 MHz-es 486DX
Memória: 8 Mbyte (Windows 95), 16 Mbyte (Windows NT)
CD-ROM-meghajtó: kétszeres sebességű
Lemez: 30 Mbyte
Hangkártya: szükséges

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 95/NT
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: a Microsoft viszonteladói
Ár: 11 000 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

Földgömb a gépben

Az Encarta Virtual Globe – leánykori nevén Encarta World Atlas – igen érdekes program.

A korongon megtalálható a Föld összes országa, több százezer városa és települése sok-sok kiegészítő információ kíséretében. Földünket 19 különböző térképen tekinthetjük meg. Ezek között található politikai, domborzati, tektonikus, statisztikai és még sok másfajta. A glóbuszt tetszés szerint forgathatjuk, és a térképfajtától függően különböző határok között nézhetjük közelebbről vagy távolabbról (150–32 000 km „magasságból"). A kiegészítő információk között találunk 153 különféle statisztikai adatot az egyes országokról, bár jó néhány adat sajnos hiányzik.

Zenés utazást is tehetünk a világban a World Music funkció segítségével. Az itt található 300 zenei részlet között hazánkat a Vujicsics együttes, a Muzsikás egy-egy dala és egy cigánynóta képviseli. Hasonlóan érdekes megismerkedni a World Themesben található több mint 60 témával, például a különböző természeti jelenségekkel (földrengések, elsivatagosodás stb.), a határviták eredetével és jellegével stb. Inkább látványos, mint hasznos a hét 3D-s repülés, többek között a Grand Canyon vagy Japán szigetei fölött. És ha valaki úgy érzi, hogy eléggé megismerte bolygónkat, próbára teheti ismereteit a Name That Place játékban, ahol városokat, országokat, kontinenseket kell felismerni.

Weisz Tamás

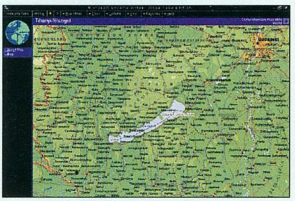

Így látjuk a Dunántúlt...

Minimális hardverigény
Processzor: 486DX/50 (Pentium 75 a 3D-s repülőshez)
Memória: 8 Mbyte (Windows 95), 16 Mbyte (Windows NT)
CD-ROM-meghajtó: kétszeres sebességű
Lemez: 21 Mbyte
Hangkártya: szükséges

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 95/NT
Korosztály: diák és felnőtt
Forgalmazó: a Microsoft viszonteladói
Ár: 11 000 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★☆
Tálalás: ★★★★★

SZÁMALK Rt. Project Management Group

A csapat, amely igazán közel áll Önhöz!

- Szoftver audit
- Internet/intranet hálózatok tervezése, telepítése
- Levelező rendszerek kialakítása
- Szoftver installálás, tanácsadás
- Szoftver értékesítés, tanácsadás
- Legnagyobb kedvezményt biztosító licensz konstrukciók értékesítése
- Átalánydíjas rendszer-karbantartás
- felhasználó orientált tanfolyamok, kiscsoportos oktatás
- ...és minden más

hívjon minket!

SZÁMALK RENDSZERHÁZ RT.
PROJECT MANAGEMENT GROUP

1115 Budapest, Etele út 68.
Tel.: (06) 1 / 206 1996, fax: (06) 1 / 203 0367

Peter's Group
PC-SZERVÍZ, SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET

Microsoft® Windows 95/upgrade 36.900,-/19.500,-
Microsoft® Office 97 STD/upgrade 90.000,-/37.800,-
Microsoft® Office 97 PRO/upgrade 108.000,-/56.000,-
Microsoft® NT Server 4.0 5client/upgrade 146.000,-/73.000,-
Microsoft® NT Server 4.0 10client 202.500,-
Microsoft® NT Workstation 4.0/upgrade 57.000,-/27.000,-

Számítógépek 5-10 év teljeskörű garanciával Pentium 133 145.300,- Ft-tól, multimédiás PC 176.500,- Ft-tól!

Megbízható számítógépek megfizethető áron!

Disk Store
lemezkatalogizáló program:
3.200,- Ft+ÁFA

PROFIT
számlázóprogram:
11.900,- Ft+ÁFA

KARÁCSONYI AKCIÓ!

AMD K5-133/8MB/S3Trio64V/1GBHDD/3,5FDD
14"BELINEA monitor/DOS6.22 115.500,- + 25%ÁFA

AMD K5-133/16MB/S3Trio64V/1GBHDD/3,5FDD
12x CD-ROM/Shuttle hangkártya/2*70W hangszóró
14"BELINEA monitor/DOS6.22 138.200,- + 25%ÁFA

1153. Budapest, Jókai utca 7. Tel.:306-1126, 30-526-040 Fax: 30-800-904 E-mail: petersgrp@petersgroup.hu

QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

1111 Budapest, **Bartók Béla út 14.**
Tel: 166-9377 (6 vonal) **Fax: 185-2687**
Faxinfo árlistákkal: 166-8292
Internet: http:// www.qwerty.hu
Nyitva: hétfő – péntek 10 – 18 óráig

Decemberben vásárolt számítógépéhez ajándékot választhat!

PENTIUM SZÁMÍTÓGÉPEK TETSZŐLEGES KIÉPÍTÉSBEN, 3 ÉV GARANCIÁVAL
SZERVIZ SZÁMÍTÓGÉP BŐVÍTÉS, GARANCIAIDŐN TÚLI JAVÍTÁSOK!
INTERNET BÖNGÉSZŐ- Internet havi alapdíj nélkül,
NOTEBOOK COMPAQ PORTOCOM | **GSM** telefonok
SZOFTVEREK TELJES VÁLASZTÉKA

apro.qwerty.hu
Az Ingyenes hirdetési újság az Interneten

LEVELEZŐ -1 500Ft, CSALÁDI -4 000Ft,
ÜZLETI -6 000Ft. Az árak az áfát nem tartalmazzák.

Internet csatlakozás kiépítése, nagysebességű Internet kapcsolat, vállalkozóknak ISDN bérelt vonal, routerek és hálózati konfigurálás.

EPSON, HP, CANON nyomtatók, tartozékok, kiegészítők. UMAX, EPSON szkennerek.
Multimédia, CD-ROM-ok, CD-írás, DTP-rendszerek. Modemek viszonteladóknak is, GSM-adatátvitel.
Tartozékok, kiegészítő eszközök, szakkönyvek széles választékával és tanácsadással várjuk!

Bővülő könyvespolc

A Microsoft legújabb könyvespolcán immár tíz kötetet találunk. Lássuk, érdemes-e „könyvet" vennünk!

A Bookshelf az egyik legrégebbi multimédia kiadvány, szinte egyidős a CD-ROM-mal. Sikerét bizonyítja, hogy évről évre több millió példány fogy belőle. A program és az adatbázis minden évben megújul: a program egyre látványosabb, az adatbázis pedig egyre nagyobb. Nézzük, milyen könyvek találhatók ezúttal a polcon! Először is itt vannak a klasszikusok: a 350 ezer meghatározást tartalmazó American Heritage Dictionary harmadik kiadása, a 18 ezer angol idézetet felvonultató Columbia Dictionary of Quotations, a negyedmillió szinonimát leíró Roget's Thesaurus of English Words and Phrases, a 35 ezer bejegyzést tartalmazó People's Chronology, és a szokásos évkönyv, az 1997 első felének történéseit megörökítő World Almanac and Book of Facts 1997.

Ezek mellett megtaláljuk még a Hammond Atlast felváltó, közel 150 térképet magában foglaló Encarta 98 Desk World Atlast, a 16 ezer szócikket bemutató „kis Encartát", az Encarta 98 Desk Encyclopediát, az USA összes irányítószámát tartalmazó könyvet, valamint a tavaly nagy sikert aratott és igencsak kibővített „internetes telefonkönyveket", a Microsoft Bookshelf Internet Directory 98-at és Computer and Internet Directoryt, melyekben 13 ezer internetes cím között keresgélhetünk.

Weisz Tamás

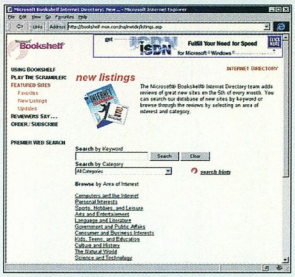

Az „Internet Telefonkönyv" az MSN-ről bővíthető

Minimális hardverigény
PC-s változat:
Processzor: 33 MHz-es 486SX
Memória: 8 Mbyte (Windows 95), 12 Mbyte (Windows NT)
CD-ROM-meghajtó: kétszeres sebességű
Lemez: 10 Mbyte
Hangkártya: szükséges
Maces változat:
25 MHz-es 68030-as processzorú Macintosh; vagy Power Macintosh
640×480/256-os monitor
Memória: 8 Mbyte

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 95/NT vagy Mac System 7.1
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazók: a Microsoft viszonteladói
Ár: 11 000 Ft

CHIP-értékelés
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★☆

Játékos Microsoft

Mond Önnek valamit Alekszej Pajitnov neve? Aligha. És ha úgy mondom: Mr. Tetris? Igen, ő találta ki ezt a játékot.

Az úriember ezúttal a Microsoft színeiben egy tíz kisebb játékból álló játékgyűjteményt készített. A szabályok egyszerűek, ezeket a játékok indításukkor egy-két mondatban közlik, sőt sokszor menet közben is kapunk rövid magyarázatokat az aktuális teendőkről. Ezek az információs ablakok kikapcsolhatók. A kivitelezést is az egyszerűség jellemzi, de a játékok mégis izgalmasak.

A legegyszerűbbnek tűnő feladat megoldása is lehet nagyon bonyolult – például ha egyre kevesebb időnk, helyünk, lépéslehetőségünk van.

A játékok között találunk kötélkicsomózást, demutalizálót (mutánsokból rendes állatokat kell előállítani), mozgó pókert (rohangáló, színes patkányokból kell figurákat kiraknunk), labdarendezgetőt (különböző labdákból sorok és/vagy oszlopok kirakása), ékszermenekítést, színütköztetést (a koronglövészet speciális változata), gyorsasági kígyóbűvölést, virágmintázást és kártyagyűjtögetést. Az aktuális idő a képernyő jobb alsó sarkában látszik – néha nem árt megnézni...

Weisz Tamás

A program demója megtalálható XIX. CD-nken: \JATEK\MS-PUZZLE.EXE

Nem is annyira egyszerű sorba rakni a színes patkányokat

Minimális hardverigény
Processzor: 66 MHz-es 486DX2
Memória: 8 Mbyte
CD-ROM-meghajtó: egyszeres sebességű
Lemez: 30 Mbyte
Hangkártya: javasolt

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 95/NT
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: a Microsoft viszonteladói
Ár: 6100 Ft + áfa

CHIP-értékelés:
Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

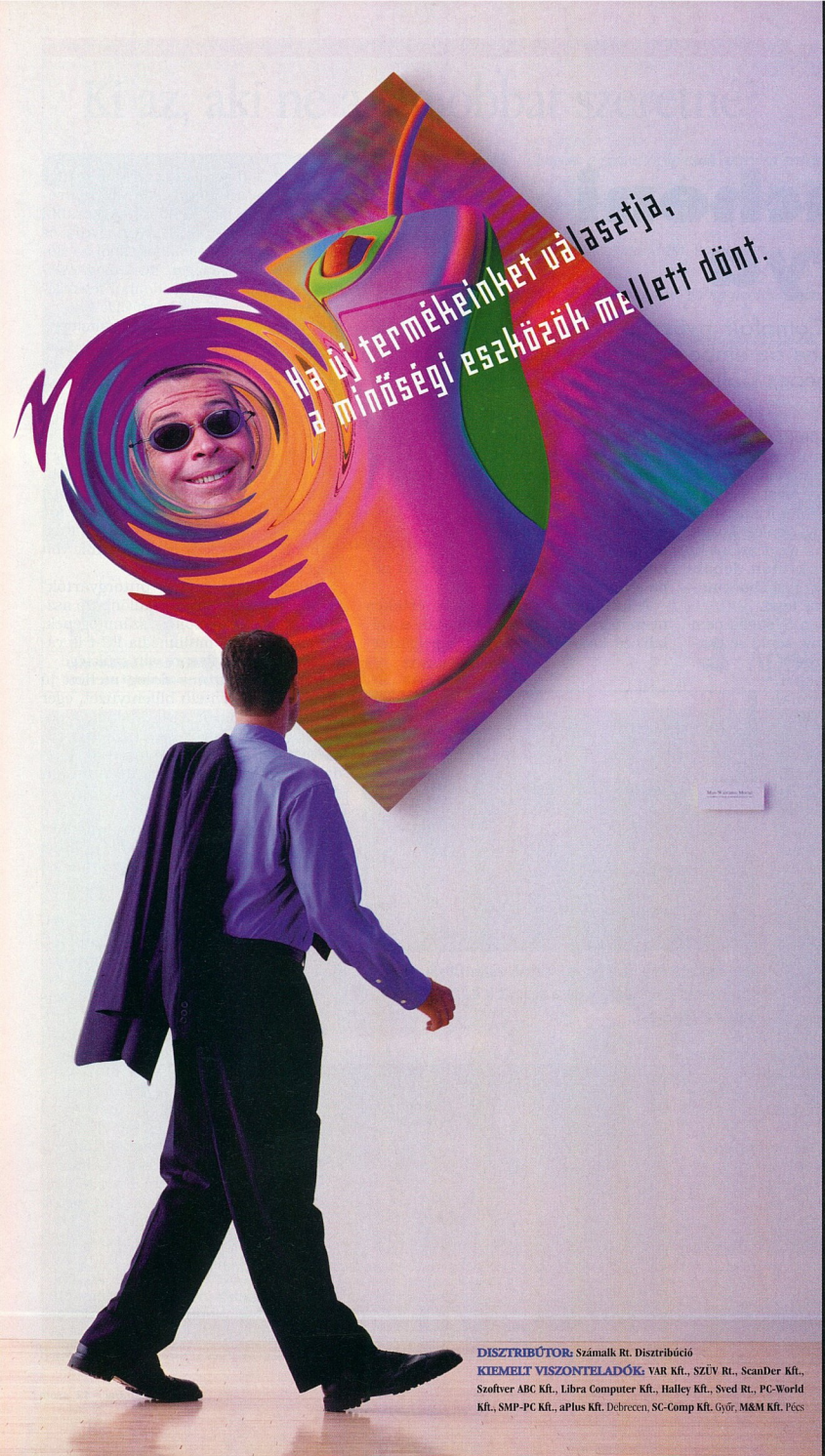

A MouseMan+™

új kerékgombjával a kényelmes, egyszerű használat mellett megbízhatóságot garantál. Ezt, vagy bármely más új termékünket keresse az alább felsorolt cégeknél! www.logitech.com

Logitech®

Logitech minőség, versenyképes ár

DISZTRIBÚTOR: Számalk Rt. Disztribúció

KIEMELT VISZONTELADÓK: VAR Kft., SZÜV Rt., ScanDer Kft., Szoftver ABC Kft., Libra Computer Kft., Halley Kft., Sved Rt., PC-World Kft., SMP-PC Kft., aPlus Kft. Debrecen, SC-Comp Kft. Győr, M&M Kft. Pécs

Müncheni portya

Az Ifabo és a Compfair nyüzsgő, vibráló, színes kavalkádja után jólesne az embernek egy vidéki kisváros helyi érdekű számítógépes kiállítására betévedni...

Rossz irányban indultunk el, mert a Systems nem ilyennek bizonyult. A már hagyományossá vált müncheni kiállítás most is hozta megszokott formáját. Nem a legnagyobb a hasonló külföldi seregszemlék közül, de a különböző érdekes rendezvények, vetélkedők, a látogatók után dobált ajándékok, egyszóval az igazi show-műsor mindig emlékezetessé teszi.

Annak ellenére, hogy a Systems nem a legnagyobb rendezvény, senki se gondoljon arra, hogy összevethető a hazai kiállításokkal. Az idén 16. alkalommal megrendezett kiállítás október 27. és 31. között a 16 kisebb-nagyobb, de inkább nagyobb kiállítási csarnokban felvonult szépszámú cég minden fontosabb dolgot bemutatott, ami a számítástechnikai piacon ma érdekes lehet.

Egetverő újdonsággal nem szolgáltak, de az öt nap is kevés arra, hogy mindent tüzetesen megvizsgáljon a látogató. Ezért mindenkinek érdemes csak az őt igazán érdeklő dolgokra összpontosítania, maradék idejében pedig szabadon bóklászhat az elszabadult pingvinek, robotok és hasonló vásári maskarák között.

A tematikus keresést most is segítették a kiállítás szervezői, például külön Windows-világ volt a 7-es csarnokban. A nagyobb cégek nemcsak külön kiállítási területen vonultak fel, de megpróbálták maguk köré csoportosítani a velük kapcsolatban álló kisebb kiállítókat is. Ennek köszönhetően egy karéjban találhattuk a Digitalt és kapcsolt részeit vagy az SAP-t és társait. A Digital mozgóárusa nagyon kellemes ananászlevekkel üdítette a tikkadt torkú tömeget. Szintén a Digital (is) tehet róla, hogy néha már autókiállításon érezhette magát a látogató. A kiállított kamionok, sportkocsik és motorok között néha elvesztek a számítógépek.

A különböző vetélkedőkön értékes nyereményekkel gazdagodhattak a vállalkozó kedvű és szerencsés polgártársak, hiszen digitális kamerától kezdve HiNote számítógépig sokféle nyereményt kínáltak a kiállítók. A korábbi évekre jellemző toll, szatyor, gyufa és mágneslemez szóróajándékokból az előző három tartja magát, de a mágneslemezt kiszorította a mindenhol jelen lévő, hasznos és haszontalan CD.

Említésre méltó a különböző palmtopok erősödő jelenléte, és az egyre laposodó képernyők szaporodása. Utóbbiak még nem igazán kedvező árukkal is felhívják magukra a figyelmet, bár el kell ismerni, a képminőségük egyre jobb. A legdrágább modelleké már egészen kiváló.

A figyelmes gyalogos már a kiállításra menet felfedezhette néhány „ócskább" automobil vezérlőpultjához illesztve azt a műholdas navigációs rendszert (de legalábbis hasonlót), amit a kiállítási standok némelyikén is alkalmunk volt megcsodálni.

Kitettek magukért a „bútorgyártók" is, tovább szaporodtak a különböző asztalokba, fiókokba épített számítógépek, sőt asztalfióknyi multimédia PC-t is vásárolhat, akinek ilyenre van szüksége.

Sok más hasznos dolog mellett jó néhány ipari kivitelű billentyűzet, egér stb. kellette magát a standokon. A sokat kávézó titkárnők és a ragacsos billentyűzetekkel kínlódó rendszergazdák egyaránt értékelik az ilyen megoldásokat.

* * *

Összefoglalva: hasznos a mindenkori Systems meglátogatása (aránylag közel van), hiszen a rengeteg begyűjtött információ feldolgozása is napokat, heteket vehet igénybe.

Magánszemélyek egy kellemes kiállítási élménnyel lesznek gazdagabbak, cégek számára pedig az üzleti kapcsolatok bővülését hozhatja a résztvevő kereskedőkkel, gyártókkal való találkozás – és akkor még nem is említettük a kiállítás ideje alatt rendezett különböző konferenciákat.

Aki mégis inkább itthon marad, az a hazai kiállításokon is begyűjtheti az őt érdeklő információkat, hiszen az évekkel ezelőtt jellemző technológiai elmaradás már nem létezik, legalábbis a kiállítások tartalmi oldalát tekintve.

Ennek ellenére azt mondhatjuk, München megér egy hetet – de kevesebb idő alatt is végig lehet száguldani a kiállítási csarnokokon.

Szőke József

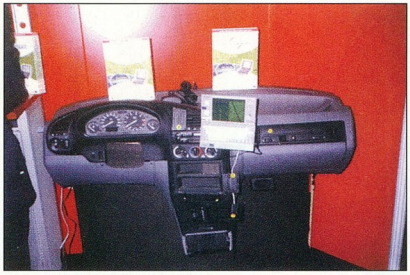

Egy ekkora kiállításon jól jönne valamiféle műholdas navigáció – de a standok közt sajnos sok a gyalogos...

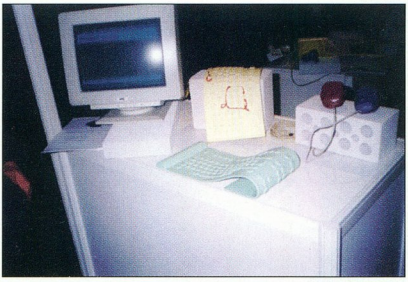

Billentyűzetpáncél a munka frontján küzdőknek

CD-nken a CIKKEK.HEZ/SYSTEMS könyvtárban rövidfilmet láthatnak az idei Systemsről

Ki az, aki ne a legjobbat szeretné?

Fatér Barna festőművész, az Arthitech stúdió vezetője

„Engem a számítógép csak annyira érdekel, amennyire lehetőséget nyújt, vagy gátat szab alkotómunkámnak. Eleinte azt gondoltam, hogy csak egy szín lesz a palettámon. Sohasem hittem volna azonban, hogy a vásznat és az ecsetet felcserélem a számítógépre, de ha már így történt, egyet nem bánok, – hogy a Macintosh-t választottam."

Power Macintosh 8600/250 MHz

STUART

Mac OS

Információ: 250-3260, vagy az Interneten: http://www.apple.hu

FAX IFAX **☎ (23) 504 804 Kód: 20191**

Apple Computer

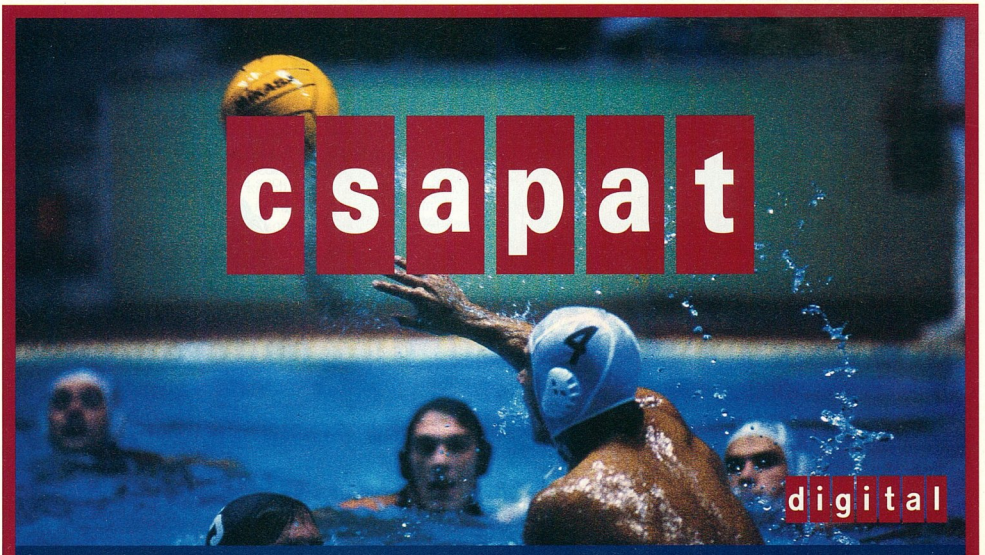

A sporthoz nemcsak erő, az üzlethez nemcsak pénz, a sikerhez nemcsak szerencse szükséges. Kell egy csapat is, amely érti a dolgát. Ha az összjáték jó, a helyzetbe hozott csapattárs minden tudását a gól megszerzésére összpontosíthatja. A DIGITAL olyan helyzetet teremt partnerei számára, amelyben nyugodt körülmények között, biztos informatikai háttérrel kizárólag a feladat elvégzésére koncentrálhatnak. Semmi sem múlik a véletlenen: ilyen felállásban csak győzhet a csapat.

Digital Equipment Magyarország Kft. • 1124 Budapest, Németvölgyi út 97. • Tel.: 458 5555, Fax: 458 5515
E-mail: info@bps.mts.dec.com Honlap: www.digital.hu

OS/2-es szakértelmünk csak egy az erősségeink közül

IBM BESTeam

angol ill. magyar OS/2 Warp v4	52.300
angol ill. magyar OS/2 Warp v4 upg.	34.800
Angol Warp Connect v3 WIN- CD	42.600
Angol és Magyar Warp Connect v3 WIN+ CD	51.400
Angol Warp Server Base kompetitív upg.	102.200Ft
Angol Warp Server Adv. kompetitív upg. bármely hálózatos operációs rendszerről (pl. Novell)	217.000Ft
Warp Server Base FirstStep (10 Requesterrel)	184.500
Warp Server Advanced+Internet (10 Req.)	303.700Ft
Warp Server ügyfél license	11.700
Personal Communication AS/400&3270 v4.11 (OS/2, DOS-Win, Win95, NT)	69.100
Communications Server for OS/2 v5.0	266.800
Communications Server for WinNT v5.01	248.400
VisualAge C++ upgrade (OS/2,Win) CD (kompetitív upgrade bármely C fordítóról)	42.800Ft
VisualAge for Basic v1 (OS/2, Win)	26.500
VisualAge for JAVA v1 professional (OS/2, Win)	24.600
Process Commander	23.500
System Commander (boot manager)	19.700
IBM Antivirus Desktop v3	11.600
IBM Antivirus Enterprise v3 25 User	145.800
PartitionMagic v3 (Warp,Win95,NT)	16.500
PartitionMagic v3 upgrade	9.000
DriveCopy personal/profi ssional	8.700/97.200
DriveImage personal/profi ssional	17.400/163.800
Impos/2 (32 bites képfeldolgozó)	32.200
FileStar/2 (fájlkezelő)	15.100
Sytos Premium for OS/2 (backup szoftver)	54.600
GammaTech Utilities v3.0	23.700
Object Desktop v1.5 (WPS kiterjesztés)	21.300
Database Server for OS/2 Warp	210.000
Database Server ügyfél license	32.300
DB2/2 v2.11 SU 3.5"/CD	102.400/96.200
Faxworks Pro upgrade BonusPak-ról	17.200
Faxworks LAN for OS/2 - 10 User	152.800
Hobbes shareware 2CD (97. ápr.)	5.900
OS/2 Warp kézikönyv I. kötet CD melléklettel	3.696
OS/2 Warp kézikönyv II. kötet CD melléklettel	3.200

PartitionMagic

Kísérleti WEB címünk:
w3.telelog.datanet.hu/~telelog

Árainkat ÁFA nélkül értendők.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

OS/2 WARP Version 4

TeleLogic Számítástechnikai kft
1119. Budapest, Fehérvári út 83. III. em.
Tel.:204-3030, fax:204-3031
E-Mail: telelog@telelog.datanet.hu

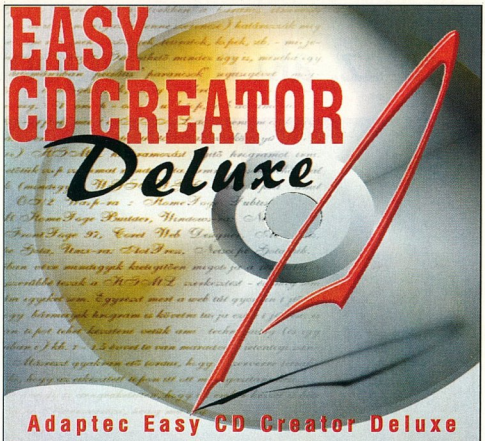

Adaptec Easy CD Creator Deluxe

A CD írás legegyszerűbb és leghatékonyabb módja

- Valamennyi közismert formátumban
- Windows'95 és Windows NT alatt
- Egyszer és többször írható CD írókkal

"Tartozékok": Disc Wizzard (Drag and drop CD író varázsló) • CD Spin Doctor (Hanglemezek, kazetták gyógyítása, mentése) • Picture CD Creator (Fényképekhez) • Video CD Creator (Video anyagokhoz) • CD Copier (CD másoló) • Jewel Case Creator (CD cimke készítés) • Photo CD Suite (PCD formátum kezelés) • Special Effects Sound Editor (Speciális hangfelvételek) • Session Selector (Session aktiválás)

Keresse viszonteladóinknál!
adaptec Hivatalos disztribútor

axico INFORMATIKAI KFT
1074 Budapest, Dohány u. 67. T.: 342 3255, Fax: 351 2576

F-SECURE Anti-Virus

F-SECURE ANTI-VIRUS

A vállalati szintű vírusvédelmi megoldás

- Teljeskörű hálózati adminisztráció
- CounterSign™ technológia - két víruskereső egyben!
- Új technológia a makróvírusok ellen
- DOS, Windows, Windows 95, Windows NT és Novell NetWare rendszerekhez
- SMTP levelezés ellenőrzése
- Firewall-1 integráció

Az F-PROT és az AVP víruskeresővel!

2F Szervezési, Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
1016 Budapest, Hegyalja út 5. Tel: 212-7141, 212-7142 Fax: 212-7143
e-mail: info@2fkft.com http://www.2fkft.com BBS: 319-0466

McAfee

Network Security & Management

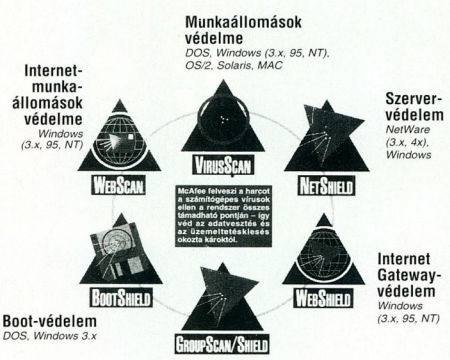

Keresse a MCAFEE Inc. hivatalos képviseletét:
PIK-SYS® Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
H–1095 Budapest, Boráros tér 7. II. lh. V/7. DUNAHÁZ
Telefon: (36-1) 455-6000, telefax: (36-1) 455-6005
E-mail: info@piksys.hu http://www.piksys.hu

Tendernyertes laborszállítók

Összeállításunk a Művelődési és Közoktatási Minisztérium középiskolai Internet-programjának keretében meghirdetett hardverszállítói pályázaton győzelmet arató cégek ajánlatáról ad áttekintést.

Bull Magyarország

A Bull Magyarország Győr, Komárom, Nógrád, Heves és Borsod megye, továbbá az V., VII. és VIII. kerület 150 intézményébe összesen 1418 gépet szállít.

A szerverként ajánlott Zenith Data Systems Z-Server EL Pro egyprocesszoros tervezése támogatja a 180 MHz-es és 200 MHz-es Pentium Pro processzorokat, melyekbe 256 Kbyte másodszintű cache van integrálva. A hibajavító ECC memória maximális adatbiztonságot biztosít, és 256 Mbyte-ig bővíthető. A Z-Server EL Pro mind EIDE, mind SCSI vezérlővel szállítható, a felhasználó igényeinek megfelelően. A szóban forgó ajánlatban 4 Gbyte-os, PIO Mode 4 üzemmódú EIDE merevlemez szerepel, de igény esetén 6 Gbyte kapacitásút is beszerelnek. Ha kell, Ultra-Wide SCSI-3 vezérlőt is telepítenek, mellyel 40 Mbyte/s-os adatátviteli sebesség érhető el, valamint gyorsan és megbízhatóan kezeli a 22,5 Gbyte-ig bővíthető háttértárolókat. Ráadásul ez Microsoft plug and play-kompatibilis, és adják hozzá a Z-View Management Suite felügyelő szoftvert. 3 éves korlátozott helyszíni garanciával és a világszerte mindenhol elérhető szerviz- és támogatási hálózat biztosította háttérrel ez a konfiguráció az oktatási intézmények számára is ideális Windows NT szerver. Az igények növekedésekor a kezdeti befektetés nem vész kárba, mert a gépeket memóriával és perifériákkal is lehet bővíteni.

A munkaállomásként ajánlott konfiguráció, a Packard Bell PB 440 P166MMX műszaki színvonalát és teljesítményét a következő elemek jelzik: 166 MHz-es Intel Pentium MMX processzor, két USB port, 16 bites plug & play hangkártya (SRS 3D, szoftveres hullámtáblával), 20-szoros maximális sebességű CD-ROM-meghajtó és Flash BIOS.

A konfiguráció az Intel 430 VX PCI chipkészletű Packard Bell Orlando alaplapra épül, amely MMX processzorral és S3 Trio 64V+ videovezérlővel kitűnő számítási és képi multimédia teljesítményt biztosít. Az alaplapon lévő PCI busz és ISA busz egymással párhuzamosan is tud működni, ami jelentős teljesítménynövekedést eredményez.

A videovezérlő a benne lévő S3 Streams Processor révén processzoridő felhasználása nélkül tudja feldolgozni a videojelet. Emellett a normál Windows-gyorsító funkciók is helyet kaptak a vezérlőben: hardveres BitBLT (képrészletek gyors másolása, törlése), hardveres kurzor, hardveres vonalhúzó és poligonkitöltő egység. Az alap 1 Mbyte videomemóriával maximum 640×480 képpontos 24 bites (true color) vagy 1024×768-as 8 bites (256 színű) felbontás állítható be. További 1 Mbyte videomemóriával 8 bit mellett 1280×1024-es felbontást is el lehet érni.

A hangkezelés a 16 bites, Sound Blaster Pro- és Windows Sound System-kompatibilis Packard Bell Sound16B hangkártya feladata. Mivel full duplex, ezért internetes telefonálásra is alkalmas. Meghajtóprogramja Windows 95 alatt szoftveres hullámtáblát biztosít. A hangkártyán lévő SRS 3D modul a sztereó hang térhatását hivatott növelni, ugyanis a monitorra szerelt hangszórók a sztereó hatás szempontjából túl közel vannak egymáshoz, de távolabb nem helyezhetők egy tanteremben. A hangkártya belső csatlakozói révén egyszerre akár két CD-ROM-meghajtó jelét is tudja fogadni a Packard Bell FM rádiókártya jele mellett.

A konfigurációban lévő 20-szoros sebességű CD-ROM-meghajtó egyaránt alkalmas az interaktív oktató CD-ROM-ok futtatásához, videofilmek lejátszásához és normál adatelvéréshez is.

A gépekbe már a jövőre gondolva került USB port, amely maximum 127 eszköz csatlakozását teszi lehetővé külső hubokkal. Átviteli sebessége az eszközök igénye szerint skálázható 12 Mbit/s-ig. Az USB teljesen plug and play, így az eszközök a gép működése közben is csatlakoztathatók hozzá, a kezelőszoftverek maguktól települnek, és az eszközök azonnal használhatók.

A számítógéphez 15 colos multimédia monitor tartozik. Ez kis sugárzású, magas képfrekvenciájú, így a szemet is kíméli. Maximális felbontása 60 Hz-es képfrissítési frekvencia mellett, nem interlace-elt módban 1280×1024 képpont, kisebb felbontásokban 75 Hz-et lehet beállítani. A monitor támogatja a VESA DPMS energiatakarékossági funkciót.

A Packard Bell Top Drawer A4-es lapscannere (laboronként egy-egy), választhatóan Oki vagy Tally nyomtatók, valamint a Z-Care teljes szervizprogram egészíti ki a Bull Magyarország ajánlatát.

Packard Bell: multimédia 166 MHz-en

HDSYS

Az Apple Computer magyarországi képviseletét ellátó kft. az ország egész területére szállít gépeket azokba az intézményekbe, amelyek Macintoshokkal felszerelt laboratóriumot kértek.

Szerverként az Apple Workgroup Server 7350/200-at adják Apple Multiple Scan 15AV Display monitorral – ez az Apple je-

Mutató

- CD-nk \CIKKEK.HEZ\HDTENDER könyvtárában a tendernyertes cégek által rendelkezésünkre bocsátott részletes ajánlati leírások olvashatók
- Itt van Amerika? CHIP, 97/9/40
- Behálózás. CHIP, 97/10/55
- A történet folytatódik. CHIP, 97/10/60
- SuliNet: tendernyertes laborszállítók. CHIP, 97/11/26

lenlegi legjobb ár/teljesítmény arányú, MacOS-alapú szervere. A gép lelke egy nagy teljesítményű, 200 MHz-es, teljes 64 bites adatüzemmódban működő PowerPC 604e RISC processzor – beépített matematikai koprocesszorral (FPU) – , amely kártyán helyezkedik el, így könnyű a jövőbeni processzorváltás. A processzor és a memória, valamint a busz alrendszerek közötti adatáramlást a processzorba épített 64 Kbyteos elsőszintű cache mellett egy 256 Kbyteos másodszintű cache-modul gyorsítja, amely 1 Mbyte-ig növelhető. A gépben alap-

Power Macintosh 4400/200: kliens gép multiszinkron monitorral

kiépítésben 64 Mbyte 64 bites EDO DRAM van – ez 512 Mbyte-ig bővíthető.

A szerver PCI buszos, ami gyors perifériakezelést és olcsó bővítőkártyák alkalmazását teszi lehetővé. Az utólagos bővítés igényét azonban csökkenti, hogy a gépben maximum 4 Mbyte VRAM-os alaplapi videoalrendszer, kétcsatornás Fast SCSI-2 buszvezérlő, egy Ethernet kártya AAUI és közvetlen UTP csatlakozással és egy 16 bites hifi sztereó hangrendszer is van. Gyors adatelérést biztosít a gépben lévő 4 (opcionálisan 8) Gbyte-os Fast SCSI-2 merevlemez és a 12-szeres sebességű SCSI-2 CD-ROM-meghajtó.

A gépet 15 colos multiszinkron audiovizuális (AV) monitorral szállítják. Ennek felbontása 68 Hz-es képfrissítési frekvencia mellett 640×480, de akár 1024×768-ig növelhető, 75 Hz-es frissítés mellett. A monitorban beépített hangfalak vannak. A szerveren az AppleShare szerverszoftver fut, amely ellátja a Web-, mail-, file- és printerszerver funkcióit PC és Macintosh kliensek számára.

Kliens gépként Power Macintosh 4400/200-at szállítanak Apple Multiple Scan 15 Display monitorral. A gépet 200 MHz-es PowerPC 603e RISC processzor hajtja, melynek beépített matematikai társprocesszora (FPU) is van. Az adatáramlást a processzorba épített 32 Kbyteos elsőszintű cache és az alaplapi 256 Kbyte-os másodszintű cache-modul gyorsítja. A kliensekbe alapkiépítésben 32 Mbyte 64 bites EDO DRAM kerül, ami 160 Mbyte-ig bővíthető.

A PCI busz révén ez a gép is bővíthető olcsó és gyors eszközökkel. A gépben alapkiépítésben 4 Mbyte VRAM-mal felszerelhető videoalrendszer, egy kétcsatornás IDE és egy egycsatornás SCSI buszvezérlő, Ethernet kártya közvetlen UTP csatlakozással és egy 16 bites hifi sztereó hangrendszer, valamint 2 Gbyte-os IDE merevlemez és 12-szeres sebességű CD-ROM-meghajtó van. A gépekhez adott 15 colos multiszinkron monitor ugyanolyan felbontású, mint a szerveré.

A gépeken a MacOS 8 operációs rendszer fut. Az ajánlatot további szoftverek, az Apple LaserWriter 12/640 PS elektrosztatikus elvű hálózati nyomtató, valamint a HDSYS egész országot felölelő szervizháttere és tanácsadó szolgáltatása egészíti ki.

Hewlett-Packard Magyarország

A Hewlett-Packard Magyarország Fejér, Veszprém, Somogy és Tolna megye, valamint a főváros VI. kerületének 102 intézményébe összesen 1137 gépet szállít.

A laborok hálózatához szerverként a Hewlett-Packard NetServer E40-et szállítják. Ennek motorja 200 MHz-es Intel Pentium Pro. A gép 64 Mbyte ECC hibajavító RAM-ot – ez 384 Mbyte-ig bővíthető szabványos, 36 bites, 60 ns-os memóriamodulokkal –, 4 Gbyte-os SCSI merevlemezt, 3,5 colos, 1,44 Mbyte-os floppymeghajtót és 8-12-szeres sebességű CD-ROM-meghajtót, nyomtatóportot és soros portot tartalmaz. Az alaplapon van a videorendszer 1 Mbyte RAM-mal, amely 2 Mbyte-ig bővíthető, valamint 2 PCI, 2 PCI/ISA és 2 ISA bővítősín.

A hálózati kártya, amelyen van UTP és csatlakozó is, automatikusan képes áttérni a 100 Mbit/s-os Fast Ethernetre. A géphez 15 colos, kis sugárzású, nem interlace-elt megjelenítésű SVGA monitor, magyar nyelvű billentyűzet, egér, valamint a Microsoft Windows NT szoftverrel szállított konfigurációknál 16 bites hangkártya és 2 hangfal tartozik. A szerverre kérésre telepítik a HP Support Anywhere Auto Alert hálózatkezelő szoftverét is.

Az asztali lapos házban szállított munkaállomások HP Vectra VE 5/166 MMX gépek, amelyeket alacsony sugárzás és zajszint, valamint kis áramfogyasztás jellemez. Ezekben 166 MHz-es Intel Pentium MMX ketyeg. Emellett 16 Mbyte EDO RAM – ez 192 Mbyte-ig bővíthető – és 256 Kbyte szinkron pipeline burst cache van. A háttértár 1,6 Gbyte-os EIDE merevlemez. A video alrendszer 1 Mbyte Video RAM-ot tartalmaz, mely 2 Mbyte-ig bővíthető. A bővíthetőséget egy PCI, két ISA és egy PCI/ISA bővítőhely teszi teljessé. A gépekbe 3,5 colos, 1,44 Mbyte-os floppymeghajtó, 8-12-szeres sebességű CD-ROM-meghajtó kerül. Minden géphez jár 16 bites hangkártya és két hangfal, egér és 105 gombos magyar Windows 95

Digital Equipment Magyarország

A Digital Equipment Magyarország Kft. is aktív szerepet kívánt játszani a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiírt SuliNet tender megvalósításában, hiszen a céget hagyományosan jó kapcsolat fűzi az oktatáshoz. A pályázat végeredménye szerint az országos hálózat megvalósítása folyamán a Digital szállíthatja a 10 proxy szervert, amelyekre a mintegy 1200 iskola csatlakozik majd. Ez a csomóponti szerep napi 24 órás folyamatos üzemidőt kíván a gépektől, az év 365 napján. A Digital kezdő szintű szerverei, az AlphaServer 800-asok teljes mértékben megfelelnek a követelményeknek, sőt még további teljesítménytartalékokkal is rendelkeznek. A két budapesti és nyolc vidéki szerver folyamatos működését a Digital Magyarország emelt szintű szervizszolgáltatása biztosítja.

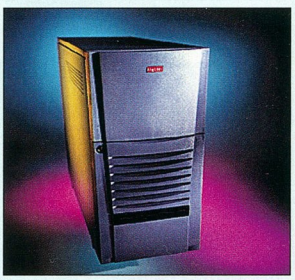

AlphaServer 800: a SuliNet proxy szervere

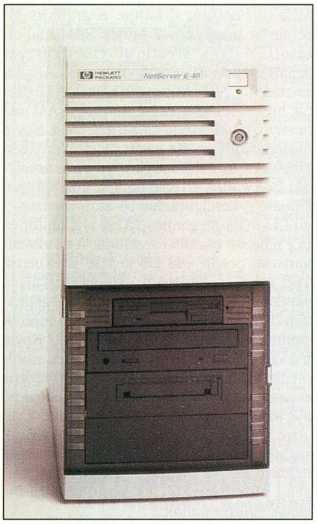

HP NetServer E40: 200 MHz-es Pentium Próval

billentyűzet. Ez utóbbi érdekessége a HP Off kapcsoló, amelynek megnyomásakor a felhasználó automatikusan kilép a rendszerből. A gépeket 10BaseT hálózati csatlakozóval szerelték. A megjelenítő 15 colos, kis sugárzású, nem interlace-elt, színes SVGA monitor.

A gépekre magyar Windows 95-öt és magyar Microsoft Office 97-et telepítenek.

A HP ajánlatát az oktatást támogató, ingyenesen választható programcsomagok egészítik ki. Az intézmények emellett megvásárolhatják a gyártó valamelyik lézer-, illetve tintasugaras hálózati nyomtatóját, és olyan szolgáltatásra is előfizethetnek, mint például a távdiagnosztika, a szervermenedzsment heti egy bejelentkezéssel, rendszergazdai funkciók ellátásával. A HP további termékeinek megvásárlása esetén az iskolák számára legalább 20% kedvezményt biztosít a listaárból.

IBM Magyarország

Az IBM Magyarország az egyetemek és oktatási továbbképző intézetek számára több mint 60 darab RS/6000 és megközelítőleg 1000 asztali számítógép szállításának jogát nyerte el, melyeket a szerződés értelmében 1997. december 10-ig telepít.

Szerverként a világ szinte mindegyik felsőoktatási intézményében megtalálható RS/6000-eseket szállítják. Az ajánlatban szereplő 43P 140-es modell alapszintű szerver, amely rugalmassága és méretezhetősége miatt különösen alkalmas kommunikációs és oktatási környezetbe.

Az ajánlott konfigurációban 200 MHz-es PowerPC 604e RISC processzor, 1 Mbyte másodszintű cache, 64 Mbyte ECC (hibaellenőrző és javító) DIMM memória van, amely 768 Mbyte-ig bővíthető. A háttértár 4,5 Gbyte kapacitású Ultra SCSI merevlemez, amely szintén bővíthető 18,1 Gbyte-os SCSI-2 Fast/Wide belső egységgel, illetve 291 Gbyte-os SCSI-2 vagy Ultra SCSI, esetleg 873,6 Gbyte-os SSA egységgel. A szerverhez ajánlott G52 típusú 15 colos színes monitor az IBM legfrissebb fejlesztése. A G monitorcsaládot a standard irodai alkalmazásokhoz – szövegszerkesztéshez, Internet-böngészéshez stb. – fejlesztették ki. A szervereket AIX oprendszerrel szállítják.

IBM PC 300GL: ráadásként Easy Tools programcsomaggal

Munkaállomásként a PC 300GL modellt ajánlották. Az asztali házban szállított konfigurációban 166 MHz-es MMX Pentium, 16 Mbyte RAM, 2,5 Gbyte-os merevlemez, 1,44 Mbyte-os floppymeghajtó és 24-szeres sebességű CD-ROM-meghajtó van. Ez igény szerint, egyszerűen bővíthető. A multimédia igényeit a 16 bites, plug and play hangkártya és a 25 wattos sztereó hangfalak elégítik ki. A gépekre Windows 95-öt és Microsoft Office-t telepítenek. Minden gépre mintegy pluszként telepítik az Easy Tools csomagot, amely számos programot tartalmaz. Ilyen például a Lotus SmartSuite, amelyben olyan népszerű programok találhatók, mint a Lotus 1-2-3 táblázatkezelő vagy a WordPro szövegszerkesztő.

A munkaállomásokhoz IBM G51 típusú, 15 colos monitor tartozik. Ez megfelel az MPR-II szabványnak, kis sugárzású, nem interlace-elt megjelenítésű, maximum 1024x768-as felbontással. A gépek képességeit a teljes körű tápkezelés teszi teljessé.

Az IBM az általa szállított eszközökre 3 éves helyszíni jótállást és 8 éves alkatrészellátást vállal, ami azt jelenti, hogy a leszállított eszközökre a fenti időtartam alatt az eredeti eszközökkel azonos, vagy azokkal műszakilag egyenértékű (vagy jobb) cserealkatrészeket biztosít.

ICL Hungary

Az ICL Hungary Kft. Bács-Kiskun, Csongrád, Baranya megye és a II., XI., XXI., XXII. és XXIII. kerület 178 intézményébe összesen 1388 darab gépet szállít.

Az általa javasolt szerver a Fujitsu ValuePlus gépcsaládjának kis munkacsoportok kiszolgálására tervezett tagja, a Fujitsu ValuePlus PII233/4300. Az ebbe ajánlott 233 MHz-es Pentium II processzor teljesítménye tipikus szerverfeladatoknál mintegy 15%-kal nagyobb, mint a Pentium Pro 200-é, míg multimédia alkalmazások futtatásakor az MMX technológia következtében mintegy 80%-os az előnye.

Nagyobb hálózatokhoz lehetőség van a nagy teljesítményű, 8 Gbyte-os SCSI merevlemezzel szerelt Fujitsu teamserver C640i szervert választani.

A kliensgépek esetében az ICL ajánlata a merevlemez kapacitásában és a processzor grafikai képességeiben túllépi a kiírásban megadott paramétereket. Az iskolai laboratóriumok elsősorban multimédia jellegű feladatokat látnak majd el. Ezért igen fontos az álló- és mozgókép-megjelenítés, illetve a hangfeldolgozás sebessége. A gépekbe 166 MHz-es Intel Pentium MMX processzort tesznek, amelynek multimédia teljesítménye mintegy 40%-kal magasabb, mint az azonos sebességű Intel Pentium processzoré, ami feltétlenül megéri a kis többletköltséget. A merevlemez mérete azért lépi túl a minimális követelményeket, mert nagy teljesítményű munkaállomásokról van szó, és a jelenlegi programcsomagok tárolókapacitásbeli igényeit tekintve már most előnyösebb az árteljesítmény szempontjából valamivel nagyobb kapacitású lemezt telepíteni.

Az Ati 2 Mbyte-os Rage II chipkészletű videovezérlője és a Fujitsu ValuePlus 511 ergonomikus monitor egységes grafikus alrendszert alkot, amely nagy grafikus teljesítmény (hardveres 3D gyorsítás) mellett nagy felbontásával, magas frissítési frekvenciájával, kivételesen alacsony sugárzáskibocsátásával egészséges, kellemes munkakörnyezetet teremt.

Szoftver tekintetében az ajánlat egyszerű mail-szerver helyett teljes csoportmunka-megoldást tartalmaz. Ez nem csak az Internet hatékonyabb felhasználását teszi lehetővé, hanem ezen túlmenően a diákok

megismerhetik általa azt az informatikai munkakörnyezetet, amelyet későbbi munkájuk során nagy valószínűséggel használniuk kell majd.

Kventa Kft.

A Kventa Kft. a SuliNet tender keretében 1997. december 10-ig Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar és Békés megye iskoláiba összesen 1425 Tulip számítógépet szállít – iskolánként általában egy szervert és 7 munkaállomást. Mindemellé a Kventa Kft. pályázatában 1 millió forint értékű Microsoft multimédia CD-ROM-ot ajánlott fel, például az Encartát, a Body Worksöt stb. Továbbá a HP alvállalkozójaként Budapesten és néhány vidéki helyszínre több mint 280 HP számítógépet szállít és telepít.

A kötelezően előírt 3 év helyszíni garanciát a megyénkénti alvállalkozókkal kötött szerződés és a helyszínekre kihelyezett cserealkatrészek révén biztosítja. A kiszállítást és a telepítést a leszállított eszközökkel kapcsolatos oktatás kíséri, amelyet a cég a helyszíni garanciát biztosító alvállalkozóval közösen tart.

A szerver Tulip DS I6T-200 4.0 IFC8 D64/1 F 4P2I AU NOS. Ez Tulip TP75 alaplapra épül, amelyen alaplapi Adaptec AIC-7880 Ultra Wide SCSI vezérlő van. 200 MHz-es Intel Pentium Pro processzor hajtja. Az alapkiépítésben 64 Mbyte EDO ECC RAM 512 Mbyte-ig bővíthető. A gépben 256 Kbyte cache, 4,3 Gbyte kapacitású EIDE merevlemez, 1,44 Mbyte-os floppymeghajtó és 8-szoros sebességű EIDE CD-ROM-meghajtó van. A 15 colos színes XVGA MPR II/PM/PNP Tulip monitort – amely kis sugárzású és nem interlace-elt megjelenítésű – S3 Trio 64 V+ grafikus kártya hajtja, melyen 1 Mbyte RAM van. A bővíthetőséget 3 PCI, 1 ISA és egy ISA/PCI kártyahely, valamint négy-négy 3,5 colos és 5,25 colos bővítőhely biztosítja. Az UTP, 10BaseT csatlakozójú hálózati kártyát az alaplapra integrálták. A konfigurációt a Tulip magyar nyelvű Windows 95-ös billentyűzete, egér, 16 bites hangkártya és két hangfal teszi teljessé. A hálózati operációs rendszer Microsoft Windows NT Server 4.0 vagy Novell IntraNetware.

A munkaállomás Tulip DT I5M-166 1.6 IFC8 E16/1 C 2P2I AU W95. Ennek Tulip TC48 típusú alaplapján 166 MHz-es Intel Pentium MMX processzor, 16 Mbyte EDO RAM, 256 Kbyte cache van. A gépben 1,6 Gbyte-os EIDE merevlemez a fő háttértár. Többi paramétere megegyezik a szerverével, csupán a bővítőhelyek száma kevesebb: egy-egy PCI, ISA és ISA/PCI kártyahely, és ugyancsak egy-egy 3,5, illetve 5,25 colos bővítőhely van benne. A gépre

Tulip VisionLine DE: a DS és a DT középső testvére

magyar Windows 95-öt és Microsoft Office 97-et telepítenek.

A fentieket választhatóan kiegészítheti HP vagy Oki gyártmányú hálózati nyomtató és szünetmentes áramforrás.

Siemens Nixdorf

A Siemens Nixdorf az MKM által az első körben kijelölt 150 oktatási intézmény számára 1997 decemberéig legalább 500 millió forint értékben szállít számítástechnikai eszközöket. A tender nyertesei közül

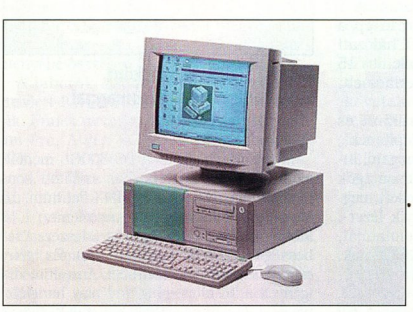

SNI Scenic Pro D5: magyar billentyűzettel, mikrofonnal és fülhallgatóval

a Siemens Nixdorf ajánlata volt a legkedvezőbb, így a tender szállítási volumenének legnagyobb részét nyerte el. Pest, Vas és Zala megye, valamint a Fővárosi Önkormányzat 229 intézménye számára összesen 1837 gépet szállít. Szerver kategóriában két típust ajánlott a cég. Eltérés közöttük csak a csatolófelületben van. Az egyik EIDE, a másik SCSI csatolóval rendelkezik. A Primergy 060 szervert 233 MHz-es Pentium II hajtja. A grafikus alrendszer magja egy 2 Mbyte RAM-mal ellátott Matrox Mystique videokártya. A háttértár az EIDE változatban 5,1 Gbyte-os, míg az SCSI változatban két 4 Gbyte-os merevlemez. A 64 Mbyte RAM-ot, amely 512 Mbyte-ig bővíthető, 512 Kbyte másodszintű cache segíti. A szerverekben alaplapra szerelt hangkártya van, amelyhez 2×2 wattos sztereó hangszórók kapcsolódnak. A konfigurációt 16-szoros sebességű CD-ROM-meghajtó, 15 colos monitor és PCI hálózati csatoló egészíti ki. A munkaállomások Scenic Pro D5 gépek. Ezekben a 166 MHz-es Pentium processzorral és alaplapi videokártyával felvértezett gépekben 1,6 Gbyte kapacitású merevlemezek vannak. 16 Mbyte memóriájuk 256 Kbyte másodszintű cache-sel egészül ki. A multimédia alkalmazások futtatását 16-szoros sebességű CD-ROM-meghajtó, 15 colos, alacsony sugárzású monitor, 16 bites Creative hangkártya és 2×2 wattos hangszórók segítik. A hálózati kapcsolatot PCI buszos hálózati kártya biztosítja. A gépekhez magyar billentyűzetet és Windows 95-öt, illetve Office-t adnak.

A Siemens mindegyik gép mellé fülhallgatót és mikrofont ad ajándékba. Így a diákok munkájuk során nem zavarják egymást, sőt ezek az eszközök nyelvi laborokban külön is felhasználhatók.

A gépekre 3 év garanciát adnak, melyet a SZÜV Rt., a Siemens Nixdorf hivatalos szervizpartnere biztosít. A Siemens Nixdorf több saját gyártmányú opcionális eszközt is ajánlott. Az I-View rendszer videokonferencia lebonyolítását teszi lehetővé ISDN-vonalon vagy az Interneten keresztül, míg kistestvérével, az I-Talk rendszerrel a PC-t használhatjuk telefonként. A Siemens Nixdorf létrehoz egy Internet Információs Forródrótot. Ez a site egyben kapcsolódási pont lesz a nemzetközi és a hazai oktatási intézmények között. Az Internettel való megbarátkozást a cég saját fejlesztésű, ingyenes, magyar nyelvű Internet-oktatócsomagja segíti. Ez számtalan példával az alapoktól a Java programozásig kalauzolja az ismerkedni vágyókat az Internet szellemvasútján.

A hardverprogram kapcsán az iskolák jelentős kedvezménnyel vásárolhatnak további szoftvereket is.

Az összeállítást a tendernyertes cégek munkatársainak közreműködésével készítette:

Kis Endre

A KIM SOFT decemberi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)

IBM VisualAge for Basic	24 400,-
ABC Graphics Suite 7.0 Comp. Up.	**36 900,-**
Boriand Delphi 2.0 Desktop	**18 400,-**
CorelDRAW 4.0 CD	16 900,-
CorelDRAW 6 magyar /Up.	**48 900,-/29 996,-**
CorelDRAW 7 CD Spec./Up.	74 900,-/58 400,-
CorelDRAW 5.0 CD /Upgr.	**51 600,-/27 900,-**
MS Office 4.2 (magyar spec.)	73 900,-
MS Office 97 magyar /Upgr.	**Hívjon!**
MS Word 97 magyar /Upgr.	53 400,-/19 400,-
Nyelvstúdió 1. (angol + német)	**3 992,-**

Szoftver újdonságainkból

Adobe PhotoShop 4.0 magyar	149 900,-
CorelDRAW 8.0	**Hívjon!**
Corel WordPerfect Suite 8.0 Spec.	49 996,-
Fractal Design Painter 5.0	**91 400,-**
Magyarország CD-Atlasz	7 900,-
Norton Utilities for Win95 magyar	**16 900,-**
Nuts & Bolts for Win3.1 & Win95	15 800,-
QuarkXPress 4.0 for Win95	**207 400,-**
Uninstaller 4.5 for Win95 & NT	11 900,-
WinFax Pro 8.0 Win95 /Up.	**24 600,-/12 400,-**

CD-ROM-ok, játékprogramok

Comanche 3/Capitalism Plus	**8 200,-/8 200,-**
Ecstatica 2. /LBA 2.	7 900,-/7 900,-
KKND /MegaPak 7 (11 CD)	**8 600,-/7 200,-**
Outlaws /Phantasmagoria II.	9 600,-/5 600,-
ABC Professzor (írás oktatás)	**4 720,-**
Learn to Speak English - 2 CD (Akció!)	15 996,-
Lopva Angolul 1. (gyerekeknek)	**5 400,-**
Manó Élővilág	5 400,-
Matematika /Kémia kalauz	**5 400,-/4 996,-**
Angol-magyar hangosszótár	7 900,-
Angol-magyar nagyszótár CD-n	**15 400,-**
Talk to Me angol /német 1-4. (darabja)	7 400,-

Adobe Illustrator 7.0 /Up.	**81 900,-/39 900,-**
Adobe PageMaker 6.5	157 900,-/46 900,-
ARJ 2.5 /PkZip 2.04	**11 900,-/13 200,-**
AutoCAD LT Win95 /Up.	**72 400,-/22 900,-**
Borland C++ Builder Pro. Upgr.	71 900,-
CA-Clipper 5.3 + Tools 3.0	**43 900,-**
CA Visual Objects 2.0 /Upgr.	29 000,-/23 900,-
Check It 4.0 Diagnostic Kit	**32 900,-**
Close Up 6.5 Dual Pack	36 400,-
Corel Ventura 7.0 Upgrade	**58 900,-**
Corel WebMaster Suite	51 600,-
F-Prot 2.3.0 Prof. (antivirus pr.)	**Hívjon!**
Lotus Freelance 97 for Win95	16 400,-
Lotus SmartSuite 97 C.-Upgrade	**51 900,-**
Lotus Word Pro 96 (magyar is)	22 800,-
Magyar Fontok '97 (4000 fon)	**3 992,-**
McAfee VirusScan 3.0 (5 op. rsz.)	16 900,-
MS ACCESS 97 /Upgr.	**67 400,-/19 400,-**
Norton Commander /Upgr.	14 300,-/7 600,-
Norton Utilities 2.0 W95	**17 900,-/9 200,-**
Norton Utilities 2.0 for NT	24 200,-/12 400,-
PaintShop Pro 4.12 for Win95	**19 400,-**
Partition Magic 3.0	19 400,-
Print Artist 4.0 CD	**16 400,-**
Procomm Plus 4.5 for Win95 CD	37 900,-
QEMM 97 v9.0	**20 600,-**
Reachout 7.0 Host & Viewer	36 400,-
Remove It 3.1 (Windows takarító)	**11 996,-**
Scala Multimedia 200	39 900,-
SuperPrint 5.0 for Win95	**13 900,-**
System Commander 3.03	19 996,-
Uninstaller 4.5 for Win95/NT	**11 900,-**
Ügyviteli nyilvántartó programok	Hívjon!
Visio Prof. / Techn. 5.0	**92 900,-/92 900,-**
Visual Basic 5.0 Prof /Up.	99 996,-/49 996,-
Visual C++ 5.0 Prof.	**99 996,-/49 996,-**
WordPerfect 6.1 Suite magyar CD	24 900,-
Corel WP Language Module	**11 900,-**

A közölt árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Teljes árjegyzékünket kérje faxon tone üzemmódban a faxbankból: 2-333-666/1497#

KIM-SOFT Számítástechnika-i és Kereskedelmi Kft.
1112 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-8973, 319-8967, fax: 319-9760

brother

HL-760 1200 dpi 6 oldal/perc lézer printer

6 lap/perc	1MB RAM (33MB-ig bővíthető
1200x600 dpi	SIMM segítségével)
HP+Epson+IBM emuláció	C4-es borítéknyomtatás
Támogatja továbbá a Windows,	200 lapos papírtároló
PCL5e, IBM, EPSON illetve a	Energiatakarékosság
Macintosh emulációt	Beépített RISC processzor
Egyenes lapkivezetési technológia	Gyors felmelegedés
Könnyű telepíthetőség és	Ethernet opció
használhatóság	Drum és toner külön cserélhető

Viszonteladók jelentkezését várjuk

EMJ Hungary Kft.
Global Technology Solutions

EMJ Hungary Kft 1117 Budapest, Bogdánfy u. 4/B.
Tel: 166-6914, 185-8476
E-mail add.: hungary@emj.ca

NEM MIND EGYFORMA

- 2,000,000 csomag / másodperc
- Gigabit / ATM modulok
- Teljes SNMP management
- Széles upgrade-elhető termékskála
- Kiváló ár / teljesítmény arány

Ha switchet választ, gondoljon az NBase-re

A CROWN-TECH AZ NBASE HIVATALOS MAGYAR DISZTRIBUTORA

CROWN TECH
1118 Budapest, Pannonhalmi út 35.
Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997,
Fax: 319 3326,
Support Center: 319 3327
E-mail: crowntec@hungary.net www.crown-tech.hu

NBASE COMMUNICATIONS

Canon DR-3020 szkenner
+ Canofile for Windows szoftver
Professzionális iratarchiválás

- Egyedi és hálózati megvalósítás
- Nagy szkennelési sebesség
- Kétoldalas szkennelés
- Kiváló ár/teljesítmény viszony !

LAWOX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1147 Budapest, Fűrész u. 97/C
☎ **222-6259, 222-2002**

Sólyomszemű

Évente több mint 12 ezer autót lopnak el Magyarországon, és ezeknek csak a töredéke kerül vissza a tulajdonosához.

A gépkocsilopások visszaszorítása mára a magyar bűnüldözés és vagyonvédelem egyik legégetőbb kérdésévé vált. Számottevő eredmények eléréséhez – a hatósági lépések mellett – a civil és gazdasági szervezetek együttműködésére, társadalmi összefogásra is szükség van.

Ezért példa értékű lehet az Országos Polgárőr Szövetség és a Comproject Számítástechnikai Kft. együttműködése, amelynek alapját a Comproject által fejlesztett Falcon gépjármű-azonosító rendszer képezi.

A Falcon hierarchikus felépítésű, többfunkciós, országos kiterjedésű informatikai keretrendszer körözött személyek és gépkocsik nyilvántartására, azonosítására és felderítésére. A rendszert az adatbázisokat kezelő és a bevetésirányítással kapcsolatban álló informatikai központ, valamint a rögzített (határállomásokhoz telepített), illetve a rendőrség és a polgárőrség autóiba vagy kézikamerába szerelt, azaz mozgó megfigyelési pontok gépjármű-azonosító berendezései alkotják.

A Falcon „fészke"

Ahhoz, hogy akár az egymást sűrűn követő vagy nagy sebességgel haladó autók rendszáma is leolvasható legyen, kelő gyorsaságú algoritmusra van szükség. A megfigyelőpontokon 100 MHz-es, 486DX4-es számítógépen futtatva a Falcon szoftvere másodpercenként tíz kép feldolgozására képes. Ezzel a teljesítménnyel 3–120 méteres távolságtartományban még a 160 km/h sebességgel haladó járművek rendszámát is több mint 95%-os pontossággal olvassa le. A program először a videokamera által rögzített teljes képet végignézi, és rákeres a rendszám(ok)ra. A rendszám képén a digitális képfeldolgozó algoritmus megkeresi, és kiemeli az egyes számokat és betűket, majd egy karakterfelismerő programrész ezeket egyenként értelmezi. Végül egy gyors keresőrutin ellenőrzi a leolvasott rendszámot a körözött járművek adatbázisában, és találat esetén elmenti a képet, valamint indítja a riasztást. A program jelenleg a szabványos magyar, német, angol, svájci, cseh és szlovák rendszámokat ismeri fel. A rendszám a képen belül bárhol, bármilyen méretben megjelenhet, a perspektivikus torzulás, illetve a változó fény- és kontrasztviszonyok nem zavarják a rendszer működését.

Az ismertetőjelek megfeleltetése

A monitoron a jármű képe mellett az is megjelenik, hogy a leolvasott rendszámot milyen színű és gyártmányú személygépkocsinak adta ki a rendőrség. Hanggenerátora révén a számítógép ezt közli is felhasználójával. Amennyiben a rendszám körözöttként szerepel az adatbázisban, a rendszer hangjelzéssel és a képernyő villogtatásával figyelmeztet. Falcon Security Club néven a Comproject Kft. a gépjárművek őrzésére és védelmére, valamint a lopott vagy illegálisan használt járművek felkutatására biztonsági szervezetet hozott létre. Ez az éjjel-nappal működő országos informatikai rendszerre támaszkodva a polgárőrség és saját biztonsági akciócsoportjainak közreműködésével látja el szolgálatát.

A klub tagjai járművük videokép alapján történő azonosíthatóságán túl a rádiókód-alapú védelem lehetőségével is élhetnek. Olyan jeladót építenek gépkocsijukba, amely a Falcon rendszer ellenőrzőpontjához közeledve annak felszólító rádiójelzésére kódot sugároz, mellyel azonosítja a járművet.

A klub ügyfelei kétféle szolgáltatást vehetnek igénybe. Akinek már ellopták az autóját, annak adatait 5000 Ft díj ellenében felveszik a Falcon rendszer adatbázisába, és azonnal elindul a folyamatos keresés. A másik lehetőség a megelőző védekezés. A klubtagok kiválthatnak egy klubkártyát, amely mintegy nyolcoldalnyi terjedelemben tárolja a tulajdonos és a jármű adatait. Ez a hitelkártyákkal azonos méretű chipkártya rendőri ellenőrzéskor vagy határátlépéskor egyértelműen egymáshoz rendeli a járművet és tulajdonosát. A határátkelőkön felállított Falcon berendezések azt is megakadályozzák, hogy a rendszer által nyilvántartott és védett gépkocsik illegálisan elhagyják az országot. Amikor egy klubtag tulajdonában levő védett autó közeledik az országhatárhoz, a számítógép figyelmeztető jelzést küld a kezelőnek.

A Miniszterelnöki Hivatal állásfoglalásában támogatja a Falcon rendszer mielőbbi országos szintű bevezetését, a Belügyminisztérium pedig pályázatot írt ki az ellopott járművek felismerésére alkalmas rendszerek bevezetésére. E sorok írásakor az országban 35 Sólyom fürkészte az utak forgalmát, a közterületeket és a használtautó-piacokat.

Magyarországon kívül Csehországban, Svájcban és Szlovákiában működik Falcon rendszer, de már készül a Nagy-Britannia és Németország által megrendelt változat is.

Az Országos Polgárőr Szövetség gépkocsijaiba való telepítését követő első három hónapban a Falcon rendszer 206 ezer kocsit azonosított, közöttük 127 körözött autót.

Kis Endre

CSAK EGYETLEN RENDSZER LÉTEZIK, MELY 120 MB-OT AD ÖNNEK, ÉS A FLOPPY LEMEZEIT IS OLVASSA.

83-szor több hely a most használatos lemezekhez képest.

SuperDisk™, a nagy kapacitású lemezek új szabványa. A 120 MB – 83-szorosa a most használatos lemezeknek – nem egy hagyományos floppy, hanem egy virtuális raktár. És ha mindez nem volna elegendő: a SuperDisk meghajtóban a SuperDisk mellett a hagyományos 3,5" lemezeit is használhatja. A döntés egyszerű, és Öntől függ. Az új parallel port drive az Imation-től csak egyike a számos SuperDisk meghajtó változatoknak, melyek az alábbi rendszerekben működnek: SCSI, PCMCIA, ATAPI/IDE és notebook. A SuperDisk meghajtóról többet tudhat meg az Imation Hungária Kft-nél, a 267-1940 telefonszámon, vagy az interneten http://www.imation.com. Ne ragadjon le a floppy-náll

SuperDisk LS-120. Az új lemezszabvány

IMATION
Borne of 3M Innovation

Superdisk is a trademark of Imation. © Imation 1997

Magyarországi disztributor: FAN Electronics Ltd. 1068 Budapest, Felső erdősor u. 6.
További információ: telefon: 141-0799, 351-4315 fax: 342-4907

Gördülő védelem

Magazinunk 1995. áprilisi számában több cikkben vázoltuk az adatvédelem főbb kérdéseit.

Mostani rövid ismertetésünk az alkalmazott számítástechnikának főleg a gépkocsi-őrzési, és a beléptető rendszerekbeli megoldásaira tér ki.

A kommunikációs biztonsági rendszerek több mint százéves alapelve, hogy ne az eljárást (a rejtjelező algoritmust), hanem a kulcsokat titkosítsák. Ha egy rádióirányítású garázsajtót vagy autónyitót 8 bites, fix kódú kulccsal védünk, akkor egy másodpercenként nyolc kódot generáló adó 32 másodperc alatt biztosan kinyitja azt. Ugyanennek a készüléknek 16 bit esetén 2,3 órára, 32-nél pedig már 17 évre lenne szüksége.

A fixkódos rendszerek gyakorlatilag alig különböznek a mechanikus lakatkulcsoktól, és csak a gyanúsan olcsó távirányítású rendszerekben alkalmazzák őket. Ehelyett erre a célra ma a gördülőkódos és a lekérdező-válaszoló rendszerek használatosak.

A gördülőkódos rendszereknél induláskor az adót és a vevőt szinkronizálni kell, majd ezt követően minden egyes engedélyezés után valamilyen algoritmus szerint mindketten „továbbgörgetik" az engedélyező kulcs variációját.

Ha egy kisgyerek azonban a vevő érzékelési sávján kívül az adóval játszik, ez bambán görget – és máris oda a szinkronállapot! A lemerült elem cseréjekor is újbóli összehangolásra van szükség, nem beszélve az egyetlen vevő, de több adó esetének szinkronizálási megoldásairól. És minden biztonsági rendszer a beállítás és üzembe helyezés alatt a legkiszolgáltatottabb... Ezért az időalapú gördülőkódos rendszereknél az idő szinkronizál. Ez viszont precíz kivitelű szünetmentes órákat (tehát pénzt) követel.

Először a katonai repülésben alkalmazták a lekérdező-válaszoló rendszereket (nevezik őket IFF-nek is – Identify Friend or Foe: „Azonosíts, barát vagy ellenség?").

Itt a távoli rendszer egy véletlen számot generál, melyre válaszul egy közös eljárás szerinti válasz-számot kell küldeni. Csak helyes válasz esetén kap engedélyt a belépni kívánó fél. Látható, hogy itt a mindkét oldali adó-vevőt kell megfizetni, és az algoritmust titkosan kell kezelni.

Tehát megint ott vagyunk, hogy nincs az a pitbull-mutációkkal védett páncélterem, titkosító- vagy bármiféle biztonsági rendszer, amit kellő ismerettel, főleg belülről és csoportosan ne lehetne feltörni!

A számítástechnikát alkalmazó eszközök és gépek nem követnek el bűnöket. Ezeket az emberek követik el, akik bűnös célra használják az eszközöket. Ezért a rendszerek védelmének eredményességét az emberi oldalra fordított figyelem növelheti elsősorban. Azaz: „Soha ne feledkezzünk meg az emberről, amikor gépről beszélünk!"

Dr. Vörös Gábor

Normál adatkeret						
Preambulum	Szinkronizáló mező	Kulcs-ID-mező	Adatmező	Dinamikus kód	Paritásmező	Stopbit
0 vagy 11 bit	0 vagy 8 bit	0, 20 vagy 24 bit	4 bit	24 vagy 36 bit	0 vagy 8 bit	1 bit
Szinkronizáló adatkeret						
Preambulum	Szinkronizáló mező	Kulcs-ID-mező	Adatmező	Dinamikus kód	Paritásmező	Stopbit
0 vagy 11 bit	0 vagy 8 bit	0, 20 vagy 24 bit	4 bit	40 bit	0 vagy 8 bit	1 bit

A National Semiconductor cég HiSeC gördülőkód-generátora normál adatokat és szinkronizáló kereteket küld

A kulcsnélküli beléptető rendszerek gördülőkódos rejtjelezést használnak

Mutató

- Van aki csak a jelszavakra gondol... (Az Athena hálózat Kerberos védelmi rendszere a MIT-en.) CHIP, 95/4/37
- Ember és gép. (Miért került előtérbe az információbiztonság?) CHIP, 95/4/41
- A számítástechnika kísértése. (Az információbiztonság elsősorban nem műszaki, hanem emberi kérdés.) CHIP, 95/4/44

SYSDATA

A SIEMENS PSE International tagja

A SYSDATA megkezdte hazai tevékenységét

Cégünk mint a **SIEMENS AG Österreich PSE** hazai szoftverháza eddig alapvetően exportmunkára összpontosítva építette fel az ország egyik legnagyobb szoftverfejlesztői potenciálját. Az exporttevékenység további fenntartása mellett mostantól a hazai megrendelők is profitálhatnak abból a szaktudásból és professzionalizmusból, melyet 260 fős szoftveres gárdánk eddigi munkája során felhalmozott.

Szeretné SIEMENS telefonalközpontját speciális funkciókkal testre szabni?
Munkatársaink folyamatosan részt vesznek a Siemens telefonközpontok és alközpontok működtető szoftvereinek kifejlesztésében, valamint a hozzájuk tartozó kényelmi funkciók létrehozásában. Sokrétű és megbízható szakmai háttérrel igényeit korrektül tudjuk kiszolgálni.

Átláthatatlanok és költségesek üzleti folyamatai?
Üzleti folyamatait szakembereink professzionális BPR-eszközeink segítségével átvilágítják, leegyszerűsítik, és az Ön szempontjai szerint optimalizálják. Ne lepődjön meg, ha adminisztrációs költségei jelentősen lecsökkennek! Új integrált vállalati informatikai rendszerének bevezetését (pl. SAP, Infosys, Libra stb.) feltétlenül alapozza meg egy BPR-projekttel, melynek eredményeképpen Ön kész és optimalizált adatmodellhez jut!

Szeretné üzleti tevékenységét internetes alapokra helyezni?
Kiválóan képzett munkatársaink megtervezik, kifejlesztik és bevezetik azokat a szoftvereket, melyek segítségével Ön ügyfeleivel már az Interneten keresztül is kapcsolatot tud fenntartani. Hasonlóképpen készséggel támogatjuk a vállalati Intranet kialakítását, valamint meglévő információs rendszerük intranetes alapokra helyezését.

Szükségét érzi egy integrált vállalati informatikai rendszer kiépítésének?
Szakképzett munkatársaink (SAP), valamint partnerkapcsolataink révén legkülönbözőbb igényeit is magas színvonalon tudjuk kielégíteni.

További információkkal készséggel áll rendelkezésre Fuszenecker István értékesítési vezető.

A hozzáadott értelem

Sysdata Kft.
Gizella út 51–57.
1143 Budapest
Tel.: 457-2532
Fax: 457-2802
http://www.sysdata.hu

Tektronix

Mi engedünk az árból,
Ön ne engedjen igényeiből!

Fantasztikus minőség, csodálatos színek és alacsony oldalköltség!

A Tektronix hálózati színes szilárdtintás és lézernyomtatói mindezt **most olcsóbban** kínálják.

Phaser350 és Phaser560:
gyorsaság, minőség, jó szolgáltatás!

A **Tektronix**
színes nyomtatóinak forgalmazója:

The Solution People

BUSINESS DATA BUDAPEST KFT.

1011 Budapest, Vám u. 1/A • Tel./fax: 201-2547, 214-2180 • Tel.: 30-244-680

FEFO Computer

Broadway 2.5

Hardver MPEG-1 enkódoló kártya
200:1 real-time videó tömörítés

Az új Broadway 2.0 digitalizáló kártya kedvező árfekvésével a hardver MPEG-1 real-time videó tömörítési technológia alkalmazását szélesebb körben elérhetővé teszi. A Boradway egy videó capture, editáló és tömörítő rendszer, mellyel könnyen készíthető videó prezentáció, capture-alapú oktató anyag, vagy web lapokon lejátszható film. Használható az Adobe Premier és Ulead MediaStudió programokkal. Optimalizálható CDROM-ról játszható filmekhez, Internethez. PCI P&P kártya, Windows 95 és NT-s meghajtókkal.

1073 Budapest, Barcsay u. 6. T.:352-8870, F.:352-1620
1122 Budapest, Krisztina krt. 11. T+F.:202-6002, 155-0047
7621 Pécs, Munkácsy u. 9. T.:(72)326-318, F.:(72)326-186
6722 Szeged, Gogol u. 4. T.+F.:(62)422-386
9022 Győr, Liszt F. u. 9. T.+F.:(96)311-725

Magánszemélyeknek OTP-hitelre történő vásárlási lehetőséget biztosítunk.
Nyitva H-P 9-17 óráig. Áraink ÁFA-t nem tartalmaznak.
Internet címünk: www.fefo.hu, e-mail címünk: barcsay@fefo.hu

352-8870

Hazai adatmentők

„Akik Magyarországot rátették a high tech térképre."
(Business Week)

Felkerestük budai rezidenciáján a Kürt Kft.-t, és a céget vezető testvérpárból dr. Kürti Sándor igazgatót a cégről faggattuk.

CHIP: *Mivel foglalkozik a Kürt Kft.?*

Kürti Sándor: A Kürt több lábon áll, zászlóshajója az adatmentés. Kidolgoztunk egy technológiát, amellyel a megsérült adatokat helyre lehet állítani – nem számítástechnikai módszerekkel. Az adatmentés mellett van egy nagyon komoly szervizünk, amely lényegében az adatmentés előszobája. 3500 gépre van szerződésünk, melyeknek garanciális és garanciaidő utáni szervizelését végezzük. Továbbá kiskereskedőként a szokásos számítástechnikai eszközöket árusítjuk.

CHIP: *Hogyan született meg az adatmentés ötlete?*

K.S.: Nagyon régi történet. A 70-es években még 14 colosak voltak a mágneslemezes adattárolók. Testvérem, Kürti János szabadalmaztatott egy eljárást, s ott leírta, miképpen lehet javítani ezeket a tárolókat. A winchesterjavításból napról napra nőtte ki magát az adatmentés.

CHIP: *Az adatmentés teljes körű szolgáltatásában vannak-e versenytársaik Magyarországon és külföldön?*

K.S.: Magyarországi versenytárs a 100 milliós nagyságrendű tőkeigény miatt nincs. Európában kettő, Amerikában egy nagyon komoly cég foglalkozik még adatmentéssel. A háttérben kapcsolatot tartunk egymással, így tudjuk, hogy a technológiáink nem azonosak, de egyforma hatékonysággal dolgozunk.

CHIP: *Hogyan tudnak talpon maradni jobb helyzetben lévő versenytársaikkal szemben?*

K.S.: Egyik előnyünk az, hogy jóval olcsóbbak vagyunk. A másik: szakembereink kiválóan képzettek, a feladatmegoldás nálunk fele-, vagy negyedannyi időt vesz igénybe. Sokszor a piacnak is szüksége van erre, hiszen bankok, légitársaságok, kórházak keresnek meg minket, és ilyenkor a percek is számítanak. A feladatmegoldási idő úgy adódik össze, hogy először a problémás

Még nincs minden veszve!

eszközt eljuttatják hozzánk a megrendelők, gyorspostával vagy magánrepülőn. A mi feladatunk az, hogy a mágneses jeleket leszedjük a sérült felületről, és áttegyük egy tiszta, új winchesterre, ahol számítógépes módszerekkel az adatokat fel tudjuk használni. Az így megmentett információkat az esetek 98%-ában CD-n küldjük vissza.

CHIP: *Mekkora forgalmuk volt az elmúlt évben, és ebből mekkora rész a magyarországi megrendeléseké?*

K.S.: Az elmúlt évben 1 milliárd forint felett volt a forgalmunk. A napi átlagban 10 megrendelésből 3-4 érkezik Magyarországról. Egy adatmentést 3-4 nap alatt végzünk el, 35-40 munkaórában.

CHIP: *Milyen költségekkel kell számolnia egy megrendelőnek?*

K.S.: A technológia átkozottul drága. Magának a tiszta szobának egy órai üzemeltetése 20 ezer forint környékén jár. A felhasznált anyagok – elsősorban az abszolút tiszta nitrogéngáz – költsége egy-egy eszközre 10-15 ezer forint. Vannak olyan jellegű feladatok, ahol szoftveres problémával küszködünk, ott lehetnek 10 ezer forint körüli megoldások is. Nagyon sok az olyan helyzet, amikor komoly intézmények, egyetemek, kórházak fordulnak hozzánk. Helyzetükből adódóan a problémáikat inkább támogatásjelleggel oldjuk meg.

CHIP: *Milyen okból bekövetkezett hibák a leggyakoribbak?*

K.S.: Az esetek túlnyomó része úgynevezett „human error", azaz emberi hibából következik be. Magyarán, még azokat a viszonylag egyszerű előírásokat sem tartják be, amelyeket megkövetel a számítástechnikai környezet.

CHIP: *Hogyan tároljuk adatainkat?*

K.S.: Mindenképpen duplikáljunk, és – a lehetőségekhez képest – földrajzilag külön helyen legyen a másolat. Például, ha egyetemistáról van szó, ne legyen rest a diplomadolgozatát floppykon tárolni, és ellenőrzésképpen időnként visszaolvasni. Az adatmentés gyakorisága manapság igazából már csak pénzkérdés.

CHIP: *Milyen eszközöket javasol adattárolásra?*

K.S.: A világ elfogadta, hogy a merevlemezek a legmegbízhatóbbak, tehát azon tárolják az adatok 90-95%-át. Archiválásra szalagos egységeket használnak, de nagy vonalakban fogalmazva, az ilyen típusú egységeknek túl magas a hibaszázalékuk.

CHIP: *Hogyan szervezik az adatmentés piacát?*

K.S.: Két úton járunk: egyrészt a gyártókat keressük fel azzal, hogy számukra piaci előnyt jelentene úgy adni el egységeiket, hogy ha tönkremegy a termék, akkor a csere mellé adatmentés is jár. Eddig a garancia csak az eszközre szólt, most már a rajta tárolt adatokra is szólhatna. Másik oldalon a biztosítóknál próbáljuk elérni, hogy a felhasználók bebiztosíthassák a fontos adataikat.

CHIP: *Merre szeretnének terjeszkedni?*

K.S.: Eddig különböző európai országokban partnerszerződéseket kötöttünk, jó nevű számítástechnikai cégekkel, amelyek ha találkoztak adatmentés jellegű problémával, akkor elküldték nekünk, így mindenki jól járt. 16 országban 16 cégből csináltunk jó nevű adatmentő céget úgy, hogy a háttérben mi dolgoztunk az ő nevük alatt. Most érezzük úgy, eljött az idő, hogy a saját lábunkra álljunk, saját deszantosainkat tegyük le külföldön. Hiszem azt, hogy egy év múlva, ha beszélünk, már lesz ilyen csapatunk.

Ruttmayer Antal

- Kürt Computer, 1112 Budapest, Péterhegyi út 98.
- ☎ 228-5410, 228-5411, 228-5412, fax: 228-5414
- E-mail: kurt@mail.datanet.hu
- Ottlap: www.kurt.hu

AKCIÓ!
ECOBIT®
Mérnöki Gazdasági Kft.
KARÁCSONYI MEGLEPETÉS!
Jól bevált szoftvereinkre évvégi akciót hirdetünk! Már egy szoftver vásárlása esetén is 100.000 Ft-ot spórolhat a piaci árakhoz mérten! Szoftvereink mellé komplex kiszolgálást, minőségi hátteret, folyamatos telefonos segítséget, testreszabást, programkövetést biztosítunk!
Komplex rendszermegoldások(hardver-szoftver-hálózat), az Ön elképzelésétől a kulcsrakész rendszer átadásáig!
EcoBIT Professional Business Software
ISAURA - ~~150.000~~ 50.000 Ft.
Könyvelés-Pénzügy
EcoTárgy - ~~150.000~~ 50.000 Ft.
Tárgyi eszközök állománybavétele, aktivizálása, automatikus értékcsökkenés-számítás
KÁNAÁN - ~~150.000~~ 50.000 Ft.
Raktárkezelés anyag-, és készletgazdálkodással
ACCOUNT - ~~120.000~~ 20.000 Ft.
Számlázó és nyilvántartó program
10 éves szakmai múlt, multinacionális referenciahelyek (Credit Lyonnais Bank, Magyar Suzuki, Panasonic Triumph), magasan képzett szakmai háttér.
Hívjon minket MÉG MA!
EcoBIT Kft. 1075 Budapest,VII. Wesselényi u.28.
Tel .: 351-97-59, 351-97-60, 351-9761, 351-9762
Fax:: 352-8549

COMPAQ microcom 6000
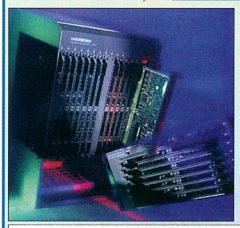
Az INVEX Brno vásárdíjas terméke.
Több száz egyidejű behívás biztonságos, gyors, fogadása, hibatűrő hardver megoldás, robosztus menedzsment.
"ADAPTive Switching" az intelligens megoldás.
True Enterprise RAS with 1 Chassis
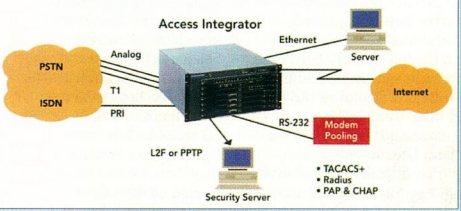

Internet szolgáltatás és virtuális magánhálózat egyetlen eszközzel.
A költségtakarékos megoldás.
ISDN, PRI/E1, K56Flex, Access Server, Router, HUB, Egyetlen kapcsolóműben.
Delta Elektronik
1035 Bp., Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-0750 Fax: 436-0755
E-MAIL: microdem@delta.hu

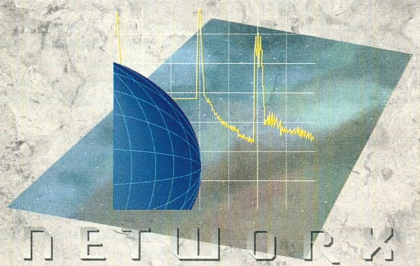
NETWORX
VISSZA, A JÖVŐBE...
AZ INFORMÁCIÓ KŐBE VÉSVE MARADANDÓ,
PAPÍRRA VETVE JÓL TOVÁBBÍTHATÓ.
AZ ELEKTRONIKUS ADATCSERE TELJESEBB!
KORSZERŰ – GYORS – INTERAKTÍV.
NETWORX SZÁMÍTÓGÉPHÁLÓZATOK KFT.
1148 BUDAPEST, FOGARASI ÚT 10-14.
TEL.: (36-1) 467-0117, 467-2840, FAX: (36-1) 363-3659
E-MAIL: OFFICE@NETWORX.HU

1998. február 10–11–12.
NEMZETKÖZI SZAKKIÁLLÍTÁSOK
a Budapest Sportcsarnokban
BANKTECH '98
• Banki szoftverek és hardverek
• Banki pénzügyi, számviteli és információs rendszerek
• Értékpapír-kereskedelem
• POS és ATM rendszerek, bankkártyák
• Bankbiztonság
• Telekommunikáció
• Pénzfeldolgozás
• Banki tájékoztatóeszközök
• A bankoknak nyújtandó szolgáltatások
• Kiegészítő berendezések (bútor, klíma, építészet stb.)
MONEY MARKET '98
A bankok által kínált szolgáltatások:
• Számlavezetés
• Betét és hitel üzletág
• Lízing, factoring, forfait
• Homebanking, businessbanking
A biztosítók által nyújtott szolgáltatások:
• Személy-, gépjármű- és vagyonbiztosítás
• Nyugdíjbiztosítás
Értékpapír-forgalmazás:
• Részvények és egyéb értékpapírok tőzsdei forgalmazása, tőzsdén kívüli adásvétele, megbízásfelvétel
• Befektetési tanácsadás, portfolió management
• Corporate finance tevékenység
• Homebrokering
A pénz megjelenési formái
További információ a CONGRESS KFT.-nél:
Congress
1026 Budapest
Szilágyi Erzsébet fasor 79.
Tel.: *212-0056 • Fax: 156-6581
E-mail: congress@congress.hu

Digital–Intel
Alpha
Az Intel és a Digital peren kívül megegyezett egymással. Ennek keretében a Digital eladja az integrált áramkörgyártó-kapacitását az Intelnek 700 millió dollárért, az Intel pedig jelentős árengedménnyel gyártja majd a Digitalnak az Alphákat és a StrongARM-okat. 10 éves keresztlicenc-szerződést is kötöttek. A Digital az IA64-re (64 bites Intel Architecture) is fejleszt majd, elsősorban saját Digital Unixát, és együttműködik a Microsofttal, hogy egy forrásból lehessen alphás és IA64-es kódot fordítani Windows NT alá. Az Alpha fejlődése sem áll meg, jövőre ígérik a 21264-es sorozatot, 2001-re pedig a 21364-est. Következő számunkban még visszatérünk az Intelre és riválisaira. Mindenesetre az Alpha óriási tartalékokkal rendelkezik. Már nem csak a Digital gyártja ezt a processzorcsaládot. Egyik gyártója, a Samsung most hozta ki a 700 MHz-es változatot, 0,25 mikronos technológiával. Szoftveroldalról pedig még érdekesebb mutatványt adott elő a Digital: Windows NT és OpenVMS *egyszerre* futott egyik épükön.

Intel–HP
Első hírek a Mercedről
A Merced nem egyszerűen egy RISC és egy CISC processzor összeházasítása lesz, hanem egy új architektúra első példánya. A négy kulcsszó: Explicitly Parallel Instruction Computing (EPIC). Azért kifejezetten párhuzamos, mert a fordító dönti el, mely utasítások hajthatók végre párhuzamosan, és egy 128 bites utasításcsomagba három utasítást csomagol, amit a processzor egyszerre hajt végre. 128 egész és 128 lebegőpontos (és 64 egybites ugrás-előrejelző) regiszter is segíteni fogja a párhuzamos végrehajtást. Ez jóval több, mint amennyi egy mai közönséges processzornak (akár egy RISC-nek) van. És még egy fontos dolgot megígértek: nagy lebegőpontos teljesítményt. Bár már a Pentium Pro is megtalálta az útját néhány szuperszámítógépbe, a legfejlettebb RISC chipek nála jóval gyorsabban számolnak lebegőponttal. Már az IA64 2001-ben megjelenő következő példányát is bejelentették, de azt is, hogy az IA32-t is továbbfejlesztik. Azt ígérik, hogy a Merced megjelenésekor már lesznek alkalmazások is hozzá. Egy nagy kérdés maradt függőben, és erre talán csak az első példányok megjelenésekor kapunk választ: mi lesz a kompatibilitással? A chip fordítja majd a kódot röptében vagy szoftver végzi a fordítást, mint az FX!32 – vagy esetleg két üzemmódja lesz a processzornak? A WIPO (Nemzetközi Szerzői Jogvédő Hivatal) 96/24895-ös szabadalma alapján vannak, akik az utóbbira gyanakszanak: a szabadalom pontosan ezt a kétüzemmódos működést írja le. A szabadalmat az Intel nyújtotta be még 95 februárjában, nagyjából egy évvel a HP–Intel szövetség megalakulása után. A szabadalom csak 64 és 32 bites működésről szól, a Mercedről vagy az IA64-ről nincs szó benne. A nagyágyú mellett különösebb felhajtás nélkül egy egészen apró proci is megjelent: Pentium 120 MMX. A szubnoteszgépekbe szánt kicsike 2,2 volt feszültséggel működik, és csak 4,2 wattot fogyaszt.

- http://www.hp.com/gsy/unix/isapress.html
- http://www.intel.com/pressroom/archive/backgrnd/sp101497.HTM
- http://www.intel.com/pressroom/archive/speeches/MPF1097C.HTM

AMD
Hatról hétre
A Microprocessor Forumon, ahol a HP–Intel páros a Merceddel villogott, az AMD sem fukarkodott a hírekkel. A legfontosabb a Super 7-nek nevezett alaplapcsalád, ami a Socket 7 (Pentium) 100 MHz-es külső busszal és AGP sínnel. Ebbe az alaplapba illeszkedik majd a K6 két utódja, a K6 3D és a K6+ 3D. A 300–350 MHz-es K6 3D-k jövő év elején jelennek meg. Sajnos csak az MMX egység gyorsításáról esett szó, az FPU gyorsításáról nem. A 350–400 MHz-es K6+ 3D-k jövő év második felére várhatók. Ezekben lesz *belső* másodszintű cache, de nem csak egy tokban, mint a Pentium Próban, hanem a processzor belsejében. Ezután jön a K7, ami fizikai méreteiben a Slot 1-be illeszkedik, de a buszt a Digital Alphából veszi – tehát a K7-et is ismerő alaplapok bonyolultabbak és ezért drágábbak lesznek. Részletesebben ezekről is következő számunkban számolunk be. Éppen lapzártakor jött be az ígért áresés: az AMD K6 változatlanul olcsóbb, mint az azonos frekvenciájú Pentium MMX. Az AMD akut problémája azonban nem az ár, hanem az, hogy a legyártott szíliciumlapkáknak csak mintegy 20%-ából lesz működő processzor.

Cyrix
Cayenne
Nemcsak az Intel és az AMD lép színre 100 MHz-es külső órajelű processzorral, hanem a Cyrix is. A 6x86MX Cayenne fedőnevű utódja PR300–PR400 teljesítményű lesz, és a régóta húzódó FPU-problémát is megoldja: pipelined, dual issue FPU kerül bele. Ezzel ez a lapka is 1 GFLOPS teljesítményre lenne képes.

Sun
UltraSPARC-III
Az UltraSPARC-III 600 MHz-es órajelével és 8 Mbyte-os, chipre épített másodszintű cache-ével kétszer-háromszor gyorsabb, mint a Sun jelenlegi leggyorsabb chipje. A Texas Instruments fogja gyártani eleinte 0,25, majd 0,18 mikronos technológiával. Ez utóbbira nagy szükség lesz: a chip 16 millió tranzisztora (ebből 12 millió a cache-é) 330 mm^2 területet foglal el, ami egyrészt drágává teszi az IC-t, másrészt forróvá: 70 wattos a hőkibocsátása. A Sun előzetes adatai szerint legalább 1000 ilyen CPU-t lehet összekötni. Jövő év nyarán-őszén kezdik meg a szállítását. A Sun közleménye szerint a processzor SPECint95-értéke 35, SPECfp95-értéke 60.

microJava 701
A microJava 701 a picoJava chipekkel ellentétben nemcsak Java kódra van optimalizálva, hanem C/C++ kódot is hasonló sebességgel hajt végre, mint egy hasonló órajelű RISC chip. A hat „állomásos" pipeline-nal rendelkező chip maximális órajele 200 MHz. Az olcsóbb rendszerek érdekében a Sun a vezérlő áramköröket is integrálta: 32/64 bites memóriavezérlőt és egy 32 bites PCI vezérlőt. Van még benne három számláló/időzítő, öntesztelő egység, egyszóval minden, ami például egy „okos" kártyában kell.

- http://www.sun.com/sparc/hottopics/microJava.html

Texas Instruments
GFLOPS sebességű DSP
A TI óriási erőbedobással fejleszti a DSP-ket. A mostani Microprocessor Forumon bemutatták TMS320C67x chipjeiket. Ez a TMS320C62x fixpontos architektúra továbbfejlesztése lebegőpontossá, méghozzá óriási teljesítményűvé: 1 milliárd lebegőpontos műveletet képes végrehajtani másodpercenként (1 GFLOPS). A 0,18 mikronos technológiával gyártott chip órajele 167 MHz. Csak a jövő év végétől kapható, és az évtized végéig 3 GFLOPS-ig emelik a teljesítményét. Addig azonban megjelenik a Java chippel kiegészített DSP is, amihez

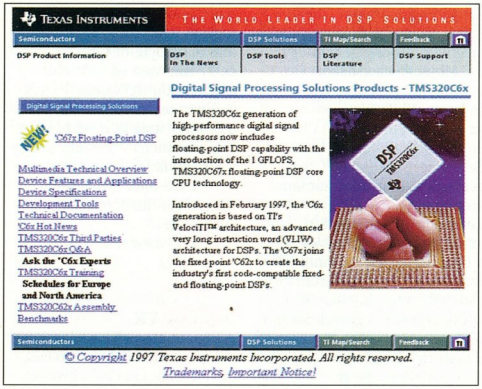

A Texas Instruments új, TMS320C67x jelű DSP-je 1 GFLOPS-ra képes

most vették meg a Java licencét. Ehhez már csak néhány apróság kell, és kész is az internetes mobiltelefon lelke. Két nagy, TI-től vásárló céget is tudnánk mondani, amelyeknek ez a kombi chip tetszeni fog: Ericsson és Nokia...

- http://www.ti.com/sc/c67x

Enhanced Memory Systems
ESDRAM

Az Enhanced Memory Systems (EMS) benyújtotta az ESDRAM szabványtervezetét a RAM-ok szabványosítási testületéhez, a JEDEC-hez. A 100 MHz-es gépekbe tervezett memóriamodul közvetlen vetélytársa lesz a DDR SDRAM-nak (Fujitsu) és az SLDRAM-nak (régebben SyncLink, Hyundai), valamint az Intel által támogatott Direct Rambus DRAM-nak (RDRAM). Az EMS szerint az ESDRAM sustained üzemmódban kétszer olyan gyors, mint az RDRAM. Maximális sebessége 1,6 Gbit/s. Ráadásul láb- és funkciókompatibilis a jelenlegi SDRAM-mal. 100 és 133 MHz sebességű változataiból 16 Mbites IC-k kerülnek piacra jövő év elején. Már van is a piacon olyan vezérlő, amely támogatja ezt a RAM-típust: a VLSI Polaris, amit a Digital 533 MHz-es Alpha 21164PC-jéhez használnak. Persze nem szabad elfelejteni a Burst EDO sorsát: bár jobb volt, mint az SDRAM, mégsem terjedt el. Mivel az RDRAM mögött az Intel áll, nem valószínű, hogy az ESDRAM nagy teret nyer a 100 MHz buszsebességű PC-kben.

- http://www.edram.com/
- http://www.hea.com/
- http://www.rambus.com/
- http://www.fujitsu.com/

Memóriagyártók
A 64 Mbit felfutása

A tajvani Commercial Times szerint a legtöbb tajvani DRAM-gyártó – a Promos, a TI-Acer, a Powerchip, a Vanguard, a Nan Ya és a Winbond – felpörgeti a 64 Mbites chipek gyártását. Így ezek könnyen olyan árszintre kerülhetnek, hogy a közönséges asztali PC-kben átvehetik a 16 Mbitesek helyét. Tavaly év végén egy 16 Mbites chip 12 dollárba került, most 5,5–7 dollárba, előállítási költsége pedig 5,5 dollár körül van. Ugyanezen idő alatt a 64 Mbitesek ára 250-ről 30–36 dollárra esett, mint azt megjósoltuk. Mindebből az következik, hogy jövőre általánossá válhat a 64 Mbyte RAM-mal rendelkező asztali gép, sőt a jelenleg ezoterikus 128 Mbyte is gyakori lesz.

- 64 Mbites DRAM-ok. CHIP, 96/10/38

Sandisk
Új flashkártyák

A Sandisk 2 bit/cella kapacitású flash IC-t hozott ki, hasonlót ahhoz, amit az Intel szeptemberben bejelentett. A fejlesztés a NEC és a Matsushita segédletével folyt. Bár a Sandisk IC-je fizikailag kisebb, mint az Intelé, nagyobb kapacitású: 10 Mbyte-os. A termék 98 közepén jelenik meg – az Intel 8 Mbyte-osa viszont már 98 elején.

Intel
OAA

Ezentúl a játéktermi gépekben is találkozhatunk Intel Pentium II-vel és AGP-vel, mert ezek az Open Arcade Architecture alapkövei. A korábbi gyakorlat szerint egyedi gépek készültek, sikertelenség esetén komoly veszteséget okoztak a gyártónak. Ennek most vége, mert egyszerű szoftvercserével új játék készíthető. Ez jelentősen lenyomja az ilyen gépek árát.

Hordozható DVD
Panasonic

A DVD-L1 alig nagyobb, mint az általa lejátszott 12 centis DVD videolemez. A képernyője 15 centis, felhajtható, szélesvásznú LCD. A DVD-hez szükséges Dolby AC-3 egység is bele van építve, akárcsak a két apró hangszóró, de természetesen fejhallgatót is csatlakoztathatunk hozzá. Hagyományos video-CD-t és audio-CD-t is lejátszhatunk vele. Sajnos egyelőre bizonytalan, mikor és mennyiért kerül piacra, hiszen csak a beépített képernyő ára is 5-600 dollár.

Samsung

A Samsung P-Theater 20×16×5,5 cm-es, és nem egészen 1 kg. Beépített kijelzője nincs, tévére vagy fejre erősíthető „szemüvegre" kell kapcsolni. PC-hez kapcsolva DVD-ROM-ként is üzemel. Várhatóan a jövő év második felétől kapható.

Adaptec
Ultra2 SCSI

Az Adaptec Ultra2 SCSI vezérlője burst üzemmódban 80 Mbit/s sebességre képes. Az AIC-8420 64 bites PCI sínre épített változatából ingyen kaphatnak egy csomagot az OEM-ek, hogy eldönthessék, érdekli-e őket a technológia. És már készülőben is a 160 Mbit/s sebességű Ultra3, amit 1999-ben szándékoznak piacra dobni.
Ritka személyi híreink egyike: a Lotus egykori alelnöke, majd az AltaVista elnöke és igazgatója, Ilene H. Lang lett az Adaptec vezérigazgatója – ilyen hölgyből sajnos kevés van.

Óriási apróságok
Windows CE 2.0 gépek

A Windows CE 2.0 köré elképesztő képességű tenyérgépek épülnek. A HP 360LX 16 szürkeárnyalatos képernyővel, 8 Mbyte RAM-mal és 10 Mbyte ROM-mal még viszonylag egyszerűnek számít. A 620LX már VGA vezérlővel és 256 színű képernyővel, nagyobb billentyűzettel, 80 MHz-es processzorral és 16 Mbyte RAM-mal lesz felszerelve. A Sharp Mobilon gépei beépített modemmel és hangrögzítő szoftverrel lesznek ellátva, a „szokásos" 640×240-es képernyő és 4-8 Mbyte RAM mellett.
A NEC gépeinek mérete nagyobb lesz, mint a szokásos tenyérgépeké, leginkább a Toshiba Librettóhoz hasonlítanak majd. Eleinte 66 MHz-es, majd 100 MHz-es processzorok fogják hajtani ezeket. Képernyőjük is viszonylag nagy lesz, 5-6 colos, a felbontást egyelőre nem tudni.

Egyéb palmtopok

A Geofox gépe nem csak 6,8 colos, 640×320 képpontos, 16 szürkeárnyalatos

A Geofox palmtopja Psion Epoc 32-t futtat

A Newton utóda, az Apple Message Pad 2100

képernyőjével, GlidePoint érintőmezőjével emelkedik ki a mezőnyből – hanem a Psiontól licencelt Epoc 32 operációs rendszerével is. Az Apple a Newton néven ismert Message Padek új változatával, a Message Pad 2100-zal jelentkezik. Ennek fő újdonsága, hogy elődei 1 Mbyte-nyi RAM-ja helyett 4 Mbyte lesz benne.

- http://www.geofox.com
- http://www.newton.apple.com/product_info/devices/MP2100/MP2100.html

Mininoteszek

Ez egy másik, méreteiben és teljesítményben is nagyobb kategória. E gépek mérete egy közönséges könyvére emlékeztet. Eddig két gépet sorolhattunk ide: a Mitsubishi Amityt és a Toshiba Librettót. Ez utóbbi utóda lesz a Libretto 70CT, ami az új Pentium 120 MMX-et használja. A készülék tömege 1 kg alatt van. Az Acer jövő év elején megjelenő Pentium 166 MMX-es, 7,5 colos kijelzőjű gépe 1,5 kg alatt marad, és négy óráig képes működni a Libretto 1,5-2 órájával szemben. A Hitachi szintén jövő év elején jön ki a Vision Book Travelerrel. Főbb jellemzői: 8,4 colos kijelző, Pentium 133 MMX, CD-ROM-meghajtó, három PC Card slot. A HP majdani gépe csak tömege miatt kerülhet ide: 12 colos képernyőjével, és normál méretű billentyűzetével is 1,5 kg alatt marad. Ezt újfajta lítium-polimer akkumulátorának köszönheti.

- http://www.toshiba.com/tais/csd/products/portable/index.htm

Sony

HiFD

A Sony és a Fujifilm együtt mutatták be nagy kapacitású floppymeghajtójukat (HiFD). A 200 Mbyte tárolókapacitású meghajtó sebessége mintegy 3,6 Mbyte/s olvasáskor, 1,2 Mbyte/s íráskor, és kompatibilis az 1,44 Mbyte-os floppymeghajtókkal. Sebességét 3600-as percenkénti fordulatszámának köszönheti. Közvetlen versenytársa, az Iomega Zip meghajtója a tárolóegységek piacának alsó szegmensét uralja. Három év alatt több mint kilencmilliót adtak el belőle, egyesek szerint 76%-os részesedése van ezen a piacon. A meghajtó maximális sebessége 1,6 Mbyte/s. Ebben a mezőnyben fut még a feljövőben lévő a:drive (SuperDrive és LS-120 néven is ismerjük), 120 Mbyte kapacitással és 0,6 Mbyte/s sebességgel – és ott van még a jó öreg 1,44 Mbyte kapacitású és 0,06 Mbyte/s sebességű floppymeghajtó is. Az Alps és a Teac máris megvette a HiFD licencét. Sajnos lapzártánkkor az árakról még nem érkezett hír, mivel csak a novemberi Comdexen jelenik meg az egység. Sokan azt várják, hogy a Zip ára 100 dollár alá esik, és a HiFD ára alig lesz magasabb.

- http://www.sony.com/storagebysony
- http://www.fujifilm.com

Kao

Termelésvisszafogás

A Kao visszafogja floppy- és CD-termelését. A floppykra egyre kisebb az igény, a CD-ből pedig a túlkínálat nagyon lenyomta az árakat, így a profitot is. Ez trendet jelez – ha a Kao olyan mértékben fogja vissza a termelését, hogy ezt szükségesnek tartja bejelenteni, akkor valószínű, hogy más gyártók is követik a példáját, és ez esetleg kisebb áremelkedéshez vezethet.

IBM

Új utazó csillagok

Az IBM noteszgépekbe szánt 2,5 colos Travelstar merevlemez-sorozatának két új tagja is van: a Travelstar 8GS, ami 8,1 Gbyte-ot tárol és 17 mm vastag, valamint a Travelstar 3GN, amely csak 3 Gbyte-os, viszont csak 9,5 mm – azaz kevesebb, mint *egy* centiméter – vastag. Ehhez a korongok felületén közel félmilliárd bitet kell tárolni négyzetcentiméterenként, ami világcsúcs.

- http://www.ibm.com/storage/

Quantum

Bigfoot TX

A Bigfoot merevlemezeknek ebben a sorozatában is olcsó, de óriási kapacitású egységek vannak: kapható 4, 6, 8 és 12 Gbyte-os. A Bigfoot CY-okhoz képest jelentős teljesítménynövekedés és Ultra DMA-támogatás is jellemzi őket.

- http://www.quantum.com/products/dpsg/bigfoot_tx/

Hewlett-Packard

EIO

A jelenlegi 8 bites Modular Input/Output (MIO) technológiát váltja fel a LaserJetekben és nyomtatószerver kártyákban az Enhanced I/O (EIO). Ez 33 MHz-es PCI sínre épül, fizikai méreteiben mégis kisebb, mint a régi MIO. A technológia még az idén piacra kerülhet.

Compaq–Corollary

Szövetség

A Compaq is a Corollary Profusion technológiájával fogja készíteni a 8 Deschutes (a következő Pentium II) processzort tartalmazó szervereit. Cserébe a Corollary lincenceli a Compaq Hot Plug PCI technológiáját, ami működés közben teszi lehetővé a PCI egységek cseréjét. Ez valószínűleg közelebb hozza azt, hogy a Hot Plug PCI szabvánnyá lépjen elő, különösen azután, hogy a Corollary múlt hónap óta az Intel leányvállalata lett. Ha lassan is, de beindul a nyolcprocesszoros PC-szerverek piaca. A legnagyobb cégek is

megjelennek ilyenekkel.
A HP már decemberben kiad egyet, de azt sajnos nem tudni, hogy ehhez saját vagy mástól vett SMP technológiát használ-e.
Az IBM és a Compaq csak a jövő év második felében tervezi ilyen gépek piacra dobását – bár a Compaq augusztusban bemutatott ProLiant 7000-es gépének négy processzorát fel lehet bővíteni nyolcra.

Storm Technology
EasyPhoto ImageWave

A Storm Technology EasyPhoto ImageWave berendezése az első síkágyas scanner 100 dollár alatt. Ráadásul 30 dollárért egy

Az EasyPhoto ImageWave az első síkágyas scanner 100 dollár alatt

párhuzamos port és USB közti átalakítót is adnak hozzá.
A scanner 30 bites színmélysége és 600×300 dpi-s felbontása átlagosnak mondható. Jár hozzá Adobe PhotoDeluxe, Clear Scan II, Xerox TextBridge 95 OCR, DocuMagix PaperMaster – sőt érdekes módon még AT&T WorldNet és Netscape Communicator kliens is.
Várható, hogy további, hasonlóan olcsó scannerek jelennek meg, amelyek teljesen kiszorítják a kéziscannereket. Az áthúzós készülékek pedig ezután nem alacsony árukkal, hanem kis helyigényükkel, esetleg lapadagolójukkal büszkélkedhetnek.

- http://www.easyphoto.com/Pages/ImageWave/ImageWave.html

Xerox PARC
Kék lézer

Nem csak CD-meghajtókban lehet kék lézert használni, hanem nyomtatókban is. Október 12-én a Xeroxnak is sikerült kék lézert előállítania, és szerintük ezzel valódi 1200 dpi-s (tehát semmilyen felbontásnövelő technológiát nem használó) nyomtatót lehet készíteni, sőt a későbbiekben még finomabb pontméretet is el lehet érni vele. Elismerték azonban, hogy a Nichia Chemical Industries évekkel előttük jár a kéklézer-technológiában, így még vagy öt év, mire kék lézeres Xerox nyomtatót vehetünk.

- Nichia Chemical Industries: Kék lézer. CHIP, 97/10/68

Fujitsu, Toshiba
NC

A múltkori óriási fiaskó ellenére sem bukott meg az NC. Változatlanul nő azok száma, akik NC-t hoznak ki a piacra. Most a Fujitsu és a Toshiba is ilyen gépekkel áll elő, melyek operációs rendszere a JavaOS lesz.
A Fujitsuét Netcanvas J100 Intel processzorral, 33,6 kbit/s-os modemmel, 7,2 colos érintésre érzékeny DSTN kijelzővel és 10 gombos (numerikus) billentyűzettel szerelték fel.
A Toshiba gépéről csak annyit tudni, hogy mobil lesz, és ARM processzorra épül.

- Oracle: NC-bemutató. CHIP 97/11/60
- http://www.toshiba.com/
- http://www.fujitsu.co.jp/

Új dróton az Internet
Feszültség és hálózat

A Northern Telecom és a Norweb Communications 1 Mbit/s feletti sebességű adattovábbítást ígér a közönséges 220 voltos vezetékeken. Korábban is történtek kísérletek az elektromos hálózat ilyen célú használatára, de azok a technológiák legtöbbször házon belüliek voltak.
Minthogy a Northern Telecom Európában dolgozta ki a technológiát, ezért előbb jelenik meg itt, mint az USA-ban.
Ráadásul az óceán túlpartján a helyi hívás általánydíjas, tehát nincs is akkora szükség erre. Az új átviteli technológia kedvező sebessége mellett behozza az általában igen tőkeerős energiaszolgáltatókat az Internet-szolgáltatók piacára.
A végfelhasználóknál mindössze egy ISDN TA árának megfelelő berendezésre lesz szükség.

- http://www.nortel.com

NEC
Drótnélküli Firewire

A SOHO-piacra tervezett technológia infravörös úton maximum 10 méter távolságra továbbít másodpercenként 125 Mbitet. Bár a Firewire régóta létezik, csak mostanában kezd komolyabban terjedni, például a Windows 98 is támogatja majd.
A technológia szépsége, hogy teljesen közönséges alkatrészekből van összerakva: az infravörös dióda hasonló ahhoz, amit a tévék távirányítóiba tesznek, így nem lesz drága.

Rockwell
CDSL

A különböző „digitális előfizetői vonal" (DSL) protokollokhoz újabb társult, a „Vevő DSL"-je.
A Rockwell az 1 Mbit/s sebességre képes modemet a szokásos modemekéhez hasonló áron tudná szállítani, és a telefontársaságoknak sem kerülne annyiba a központok átalakítása, mint mondjuk az ADSL-nél.

- http://www.nb.rockwell.com

Brent Townshend–Rockwell
Per

Townshend azt állítja, hogy ő találta fel az 56 kbit/s sebességű modemet.
Ezt a 3Com/US Robotics el is hitte neki, és fizetett.
A Rockwell nem, így végül Townshend a bírósághoz fordult. Ez már nem az első per az 56 kbit/s-os modemek gyártói ellen, de tudomásunk szerint az első olyan, amelyikben a két riválisszabványtulajdonosból az egyik már beismerte a vereségét.
Egyébirányt a két riválisszabvány paradox módon jót tesz a vásárlóknak, mert a gyártók alacsonyan tartják a modemárakat, hogy becsalogassák a vevőket.
A Dataquest felmérése szerint miközben 18,1%-kal több modemet adtak el idén, mint az elmúlt évben, az ebből származó bevételek 13,6%-kal csökkentek.
Sajnos az 56 kbit/s-os szabvány létrejöttét tovább halasztja ez a per.

Négyesi Károly

Bittérképészek

A Umax scannerei közül két Astra modellt vizsgáltunk meg.

Az Astra 600S elsősorban otthoni és egyszerűbb irodai feladatokra, az 1200S kiadványok képeinek jó minőségű beolvasására is alkalmas.

A két készülék telepítése mind a hardver, mind a szoftverek tekintetében gyakorlatilag azonos. SCSI csatolón keresztül kommunikálnak a számítógéppel, tehát az első lépés a SCSI kártya telepítése – ha eddig nem volt a gépünkben. A telepítés során némi meglepetéssel tapasztaltuk, hogy a scannerekhez kapott Umax SCSI kártyákat a Windows 95 „nem veszi észre", nem kell hozzájuk külön meghajtóprogramot telepíteni, és ezek ellenére mégis hibátlanul működnek.

Umax Astra 600S

A CD-n mellékelt képfeldolgozó és szkennelőprogramok telepítése szintén gyors és egyszerű.

A lapolvasók mellé kaptunk egy diafeltétet is. Ezzel mindössze annyi a teendő, hogy fel kell helyezni az eredeti fedél helyett, és össze kell kötni a scannerrel.

Műszaki adatok

Név	Umax Astra 600S	Umax Astra 1200S
Forgalmazó	Partners Hungary Kft.	Partners Hungary Kft.
Ár (áfa nélkül)	59 900 Ft	99 900 Ft
Garancia	1 év	1 év
Szkennelhető méret	216×356 mm (8,5×14 col)	216×356 mm (8,5×14 col)
Optikai felbontás	300×600 dpi	600×1200 dpi
Maximális felbontás	4800×4800 dpi	9600×9600 dpi
Szkennelési sűrűség	1–4800 dpi	1–9600 dpi
Színes szkennelési mód	színes CCD-vel, egy menetben	színes CCD-vel, egy menetben
Bemelegedési idő	30 s	30 s
Interface	beépített SCSI II interface	beépített SCSI II interface
Támogatott platformok	PC és Macintosh	PC és Macintosh
Mellékelt szoftverek	Vistascan, Presto! Pagemanager, Recognita Standard	
Opciók	Umax UTA-2A diafeltét (45 200 Ft), Recognita Plus upgrade (40 000 Ft), Adobe Photoshop 4.0 teljes verzió (40 000 Ft)	
Mintavétel felbontása		
színes módban	30 bit/képpont	30 vagy 24 bit/képpont
szürkeárnyalatos módban	10 bit/képpont	10 vagy 8 bit/képpont
Kimenet		
színes módban	24 bit/képpont	30 vagy 24 bit/képpont
szürkeárnyalatos módban	8 bit/képpont	10 vagy 8 bit/képpont
Beállítási lehetőségek		
skálázhatóság	1%-tól 200%-ig 1%-os lépésekben, 600 dpi felbontásnál	1%-tól 200%-ig 1%-os lépésekben, 1200 dpi felbontásnál
kontraszt/fényerő	-100% – +100%	-100% – +100%

Használat

A scannereket a Vistascan programon keresztül lehet vezérelni – ez a CD-n 16 és 32 bites változatban is megtalálható. A programmal többek között beállíthatók a scanner működési paraméterei, illetve tesztelhető a lapolvasó helyes működése. Minden laphoz beállítható a használni kívánt felbontás, a szkennelés módja (színes, szürkeárnyalatos vagy fekete-fehér), a színmélység és a nagyítás mértéke. Kiválasztható, hogy ránézeti anyagot, diát vagy negatívot szeretnénk beolvasni. Az említetteken kívül kézzel és automatikusan is beállíttatható a fényerő, a kontraszt, a gamma korrekció és a fehéregyensúly. A programcsomag tartalmaz egy Copy Utility nevű eszközt, amellyel scannerünket és nyomtatónkat fénymásolóként használhatjuk.

Umax Astra 1200S

A próba során a scannerek könnyen kezelhető, hasznos munkaeszköznek bizonyultak. Az egységek üzembe helyezése, a mellékelt szoftverek telepítése és használata is egyszerű. A ránézeti anyagok korrekt beolvasásával mindkét termék jól birkózott meg. A diáról készített képek minősége azonban némileg gyengébb volt (a scannerek számára általában ez a legnehezebb feladat). A ránézeti és a diaképek minősége között tapasztalható különbségben valószínűleg az is szerepet játszik, hogy a scannerbe épített – a ránézeti képek megvilágításához használt – lámpa jóval erősebb fényt bocsát ki, mint a diafeltétbe épített párja.

Csábi József

Mutató

- Partners Hungary Kft. ☎ 221-5123, 251-6127
- http://www.netstudio.hu/partners
- E-mail: sales@mail.netstudio.hu
- http://www.umax.com
- Képet a gépbe. CHIP, 97/10/74

Lan

NAGYKERESKEDÉS:
1141 Budapest, Szugló u. 100.
Telefon/fax: 222-6661

Hálózatszerelési anyagok széles választéka
EIA/TIA, ISO/IEC DIS 11801 szabványú szerelési anyagok
koaxiális kábelek 36,- Ft-tól
UTP, FTP kábelek 46,- Ft-tól
optikai kábelek 450,- Ft-tól

Koaxiális és hagyományos hálózatokhoz végponti szerelvények, aljzatok, konfekcionált kábelek

Strukturált szerelési anyagok **RIT** strukturált hálózati anyagok **15 év** rendszergaranciával
SMART Cabling System
Patch View System

Allied Telesyn aktív eszközök
10M-100M, csatolókártyák (SNMP Agent), hálózati management software

PC-k és PC-alkatrészek

Az első teabolt, amely computer magazinban hirdet

Assam, Mate, skót karamell, valamint félszáz társuk

•

tartozékok és ajándékcsomagok

DEMMER TEAHÁZ
1065 Budapest,
Podmaniczky u. 14.

Storage System Development and Trading Inc.

CRW4001

Keresse a disztribútornál!

1051 Budapest, Vörösmarty tér 1.
Tel.: 266-1717 *Fax:* 266-1292

YAMAHA

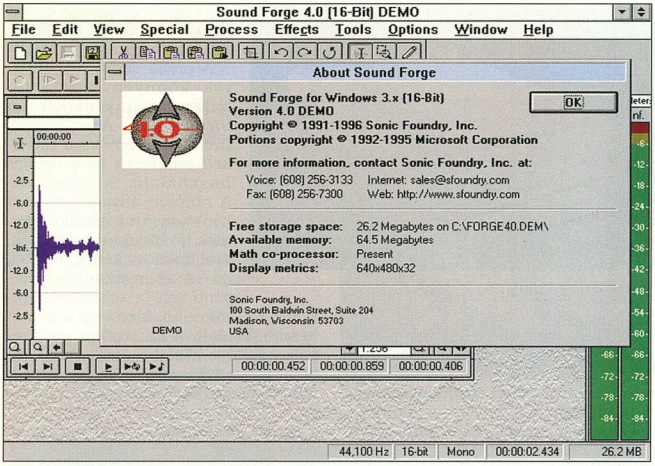

Demó változat! Kár...

Ez is Gravis

Jó néhány hónapja megjelent a sorban hatodik Gravis kártya, az UltraSound Extreme. (Ha jól számoltunk. Classic, Max, Ace, a kétféle PnP és az Extreme – jól számoltunk.)

Tehát már jóval korábban is foglalkozhattunk volna vele. Annak, hogy mégsem tettük, csak az az oka, hogy legfeljebb kényelmi szempontok indokolhatták megvásárlását, és az ára sem volt túl kedvező.

Most változott a helyzet, ugyanis általános áresés következett be a Gravisnál, ami érintette az Extreme kártyát is, így most már érdemes elgondolkodni a beszerzésén. Nézzük, mit kapunk a pénzünkért.

Ő a hatodik

Ez a kártya kifejezetten a játékos kedvű felhasználók kedvéért készült (persze ez nem jelenti azt, hogy ne lehetne vele zenélni is). Ismert a régi gravisos probléma: a régi etalon, a SoundBlaster (SB) szoftverrel emulált támogatása nem tökéletes, a játékok egy része pedig nem támogatja a Gravis kártyáit.

Nos, ennél a kártyánál a gyártó nem nyaggatta tovább a programozóit, hanem a kártyára rittyentett egy ESS AudioDrive chipet, ami 100%-os, hardveres SoundBlaster- és SoundBlaster Pro-kompatibilitást ígér.

Természetesen nem akarták maguk alatt vágni a fát, ezért az FM szintetizátor chipet nem a PnP-s kártyákkal adott InterWave chip, hanem a jó öreg Gravis GF1 chip mellé tették, ami még mindig jól teljesíti feladatait a klasszikus UltraSound kártyákban, ideértve a Maxot is.

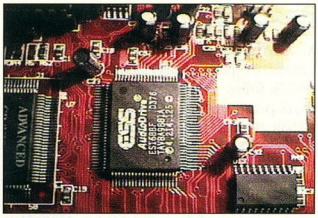

Iciri-piciri SoundBlaster, vagyis az SB lelke, ESS-köntösben

Ezzel – remélik – sikerült megalkotni a 100%-os játékbarát hangkártyát, hiszen nem nagyon rúg labdába olyan program, amely se az SB, se a Gravis kártyákat nem támogatja. Mi is reméljük, hogy sikerült létrehozniuk egy ilyen kártyát, hiszen ez a legkényelmesebb megoldás a két szabvány használatára egyazon gépben.

Összefoglalva: a kártya egy 1 Mbyte RAM-mal ellátott Gravis UltraSound és egy SoundBlaster Pro egyetlen ISA kártyára integrálva, amin a többi szokványos hóbelevanc is megtalálható: ATAPI IDE CD-ROM-csatlakozó, CD Audio, a RAM-ot már említettük, Line In, Line Out, Mic In, Game Port, MPU-401 UART MIDI csatlakozó. A kártya 32 hangú hullámtáblás szintézist és 20 FM-hangot tud, emellett hardver mix és 32 csatornás digitális effekt disziti még a képet. Dinamikus, kiterjesztett, meg minden. Eddig a leírás. Nézzük, mi a valós helyzet.

A hangja teljesíti a várakozásokat (ezúttal azt, hogy ne szóljon rosszabbul, mint az ugyanilyen GF1 chippel készített testvérei – aki ennél többet várt, azt akár még csalódás is érheti).

A kompatibilitásával sem volt gondunk. Az UltraSound-kompatibilitás akadályát könnyedén vette (könnyű neki, hiszen a PnP-s kártyák is a GF1-es kártyákkal kompatibilisek, ha van rajtuk RAM), és csodák csodája, a SoundBlaster-támogatás is kiválónak tűnik, vagy csak nem próbáltunk ki elég sok programot.

Nyár elején sikerült megkaparintani egy Extreme kártyát. Azóta nem találtunk olyan programot, amiből nem sikerült valamilyen hangot kicsiholni a kártya segítségével. Ez persze nem jelenti azt, hogy nincs ilyen, csak még nem találkoztunk ilyen elvetemült alkotással. Hogy ne legyen ilyen rózsás a kép, bevalljuk, hogy más problémák azért előfordultak. Például volt egy olyan alaplap, amivel nem volt hajlandó

együttműködni a kártya, egy bizonyos program és 32 Mbyte-nál több RAM használata esetén – de ezzel már misztikus területekre tévedtünk, és nem hibáztatjuk a kelleténél jobban a Gravist, mert ilyen jellegű problémák sajnos más eszközökkel is előfordulnak.

Ezzel a kártyával már nem adtak floppy(ka)t, „csak" egy CD-t. Ebből is látszik, hogy a CD-olvasó ma már nélkülözhetetlen. A CD-n a Gravistól már megszokott körítés található, felújított formában, például a hírneves Sound Forge wave-szerkesztőnek már a 4.0-s verziója várja a vállalkozó szellemű és a *merevlemez megtelt* jellegű üzenetekre vágyódó hangszerkesztőket. Nagyon bosszantó, hogy ez csak egy demó változat, így nem lehet elmenteni a remekműveket. Igazán adhattak volna legalább egy csökkentett funkciókészletű, „light" változatot.

Gravis GF1: jó az öreg a háznál

Ezenkívül sok játék és a ma már elmaradhatatlan internetes telefonálóprogram, az Internet Phone is a CD-n van. A dokumentáció szintén a CD-n található, bár egy kis füzetet kapunk a dobozban, és az üzembe helyezéshez az is elegendő.

Összességében annyit mondhatunk, hogy a kártya jól használható. Játékra kiváló, és még zenélgetni is lehet vele, nem utolsósorban pedig megszabadulunk az állandó kártyacserélgetéstől és konfigurálási procedúráktól, ha kedvenc játékaink egyike az SB-t támogatja, egy másik pedig a Gravis UltraSoundot.

(Képeink minősége gyengébb a szokottnál. Ennek az az oka, hogy kísérletképpen a Video Forte TrueView Internet Communication Kit nevű csomagban fellelt kamerával készítettük a képeket a kártyáról, és kevés idő állt rendelkezésre annak kiderítésére, mi okozhatja a minőségromboló „zebra-effektust". E csomag egyébként kedvező ára miatt még esetleg terítékre kerül.)

Szőke József

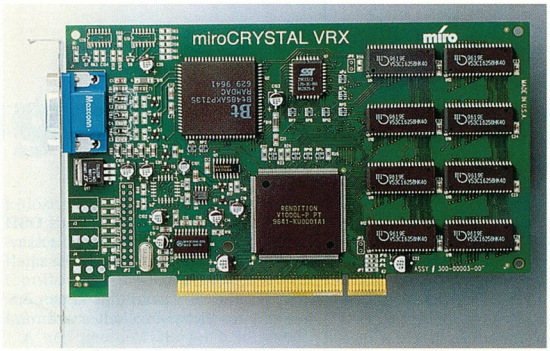

Játék határok nélkül

A Míro egy Rendition Vérité V1000L-P RISC processzorral és 4 Mbyte EDO RAM-mal ellátott grafikus kártyát mutatott be a játékpiacon.

A kártya hasonló áron kapható, mint más gyártók kártyái. Azonban – legalábbis a Míro szerint – a VRX kártya saját hardverével felgyorsítja az összes 3D grafikus műveletet.

Vizsgálódásaink során a kártya először heves összeütközésbe került egy Asus TX97-X alaplappal és egy 200 MHz-es Pentium MMX processzorral: sem a rendszerfrekvencia csökkentésével, sem a gyorsítófunkciók visszafogásával nem működött Windows 95 OSR2 alatt, sőt a kézikönyvben leírt trükk, a VGA.DRV kicserélése sem segített. Egy Asus P55TP4XEG alaplapú gép azonban csúcsformára futtatta a kártyát. A driverek egyértelműen leírt telepítése és újraindítás után a VRX 100 Hz-es képfrissítéssel robogott 1024×768 képpontos és 64K színű (hicolor) felbontásban. *(Az Axicótól kapott kártyát itthon is kipróbáltuk hasonló alaplappal, és elsőre működött – a szerk.)*

Hogy hogyan áll a 3D-gyorsítás dolgában, azt a kártya mellé adott angol nyelvű Tomb Raider játék segítségével bizonyíthatta be. Itt a 64 bites chip, a 35 ns elérési idejű memóriamodulok és a nagy teljesítményű RAMDAC bizonyíthatta, hogy milyen fantasztikus látványt képes teremteni egy jó grafikai hardver. A Míro a szokásos meghajtóválasztékkal látta el kártyáját: többek között adnak hozzá egy szoftvert a Direct3D és DirectDraw számára a DirectX 3 alá.

Az NT 4.0-s driverei még nem kerültek forgalomba, de a gyártó már jelezte ezek megjelenését is. Végül egy fontos részlet: a kártyán van egy flash-memória, melynek segítségével a BIOS kicserélhető újabb verzióra. Ez a lehetőség még nem általános a többi hasonló árú kártyán.

André Zurawski

Műszaki adatok

Processzor: Rendition Vérité V1000L-P
Memória: EDO RAM, 35 ns
Felbontás: maximum 1408×1024 képpont
Képfrissítési frekvencia: 100 Hz (1024×768/64K-s felbontásnál)
Gyártó: Míro
Forgalmazó: Axico Kft. ☎ 352-8932
Ár: 47 090 Ft (+ áfa)
Garancia: 1 év

Színkép

Az AOC Spectrum 7DIr monitor elsősorban azokon a helyeken lehet jó választás, ahol a beszerzésnél nagyon fontos tényező az ár.

Az AOC Spectrum monitorok házát kétféle kivitelben gyártják: normál és multimédia változatban. A multimédia változat oldalain a hangszórók rögzítésére szolgáló furatokat helyeztek el, az előlapra pedig egy mikrofont építettek, amely a mellékelt csatlakozókábellel a számítógép hangkártyájához kapcsolható.

A hálózati kapcsolót a manapság megszokottól eltérően a hátlapon helyezték el, így nehezen érhető el. Erre azonban nincs is igazán szükség, hiszen a monitor automatikusan kikapcsol, ha nem kap videojelet.

A készülék kezelőszervei a néhány évvel ezelőtti technikai színvonalat idézik.

A kontraszt és a fényerő potenciométerekkel szabályozható. Az egyes felbontásokhoz tartozó paraméterek (kép mérete, pozíciója stb.) az előlapon található nyomógombokkal változtathatók. A monitornak nincs OSD funkciója, ezért a paraméterek a szintén az előlapon lévő LED-ek visszajelzései alapján állíthatók.

A monitor elektronikája képes öntesztelésre, illetve érzékeli a számára

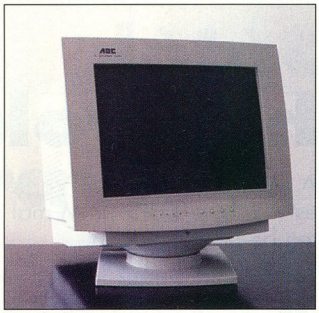

AOC Spectrum 7DIr

túl magas frekvenciákat, így nem tehető tönkre a videovezérlő helytelen beállításával.

A készülékhez adott angol, német, francia és spanyol nyelvű dokumentáció szűkszavú, de minden lényeges tudnivaló korrektül megtalálható benne.

Képe átlagosnak mondható. Színei szépek, a képek rajzolata éles, de a tesztábrák tanúsága szerint a képernyő sarkaiban konvergenciahiba és némi torzítás észlelhető. (A monitort a Hertától kapott gépen – lásd CHIP, 97/10/72 – vizsgáltuk.)

Csábi József

- Levicomp Kft. ☎ (96) 317-233, 313-422
- http://www.levi.cz
- e-mail: visimpex@mail.datanet.hu

Műszaki adatok

Képcső: 17 colos, tükröződésmentes
Látható képméret: 320×240 mm
Lyukmaszk: 0,28 mm
Vízszintes frekvencia: 30–68 kHz
Függőleges frekvencia: 47–120 Hz
Maximális felbontás: 1280×1024 képpont (64 kHz/60 Hz)
Videosáv-szélesség: 85 MHz (-3 dB)
Állítási lehetőségek: függőleges és vízszintes képméret és -pozíció, párna- és trapéztorzítás, kontraszt, fényerő, manuális lemágnesezés
Sugárzásvédelem: MPR II
Plug and Play: DDC 1/2B
Energiatakarékossági szabvány: Energy Star, VESA DPMS
Forgalmazó: Levicomp Kft.
Ajánlott végfelhasználói ár: 96 460 Ft (+ áfa)
Garancia: 3 év

Microsoft® Office Professional*
10 óra kedvezmény!
AKCIÓ! 1997. november 10. és 1997. december 31. között
+egyéb meglepetések!
* kivéve oktatási verzió
SZÁMALK RT Disztribúció - 1115 Budapest, Etele út 68.
Tel.: (06) 1 / 203 0306, fax: (06) 1 / 203 0367
E-mail: distrinfo@kk.számalk.hu
http://www.szamalk.hu/kk
Érdeklődjön viszonteladóinknál!

Maga az Amaga?

A monitorokon a kép megfelelő geometriájának beállítása nem egyszerű feladat. Az Amaga számos eszközt biztosít ehhez.

A készülék összes kezelőszerve az előlapon található. A megszokottak mellett van egy *SAVE* feliratú gomb is, amelynek akkor vehetjük használt, ha meg akarjuk változtatni a monitor memóriájában tárolt nevet.

A képernyőn megjelenő (OSD) menü két részből áll. Az első képernyőn állítható be saját nevünk, illetve információkat kapunk a pillanatnyi felbontásról, valamint a vízszintes és a függőleges frissítési frekvenciákról. A menü második képernyőjén végezhetők el a különböző felbontású képek korrekt megjelenítéséhez szükséges beállítások. A 15 gyárilag beprogramozott mellett a felhasználó 17 videomód paramétereit definiálhatja.

A monitorhoz angol, német, spanyol és francia nyelven mellékelték a kezelési útmutatót. A dokumentáció jó minőségű, az üzemeltetéshez nélkülözhetetlen információk mellett az MPR II és a TCO 92 szabvány határértékeit is tartalmazza, emellett felhívja a figyelmet arra is, hogy ha a monitor egy statikus képet hosszú ideig nagy fényerővel jelenít meg, akkor az „beéghet" a képcsőbe.

A kép geometriája jól állítható, éles, a színei szépek. A képernyő felső sarkaiban kis konvergenciahibát tapasztaltunk, de nem volt különösebben zavaró. Zavaró lehet viszont, hogy a monitor képernyője jobban tükröződik a ma megszokottnál. (A monitort a Hertától kapott gépen – lásd CHIP, 97/10/72 – vizsgáltuk.)

Csábi József

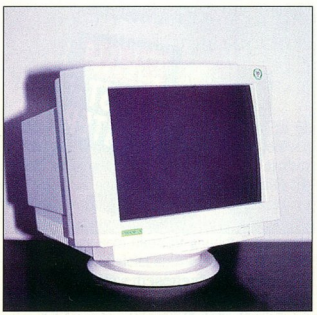

Shamrock Amaga

Műszaki adatok

Képcső: 17 colos sötétített üveg, FS dupla fókusz, ARASC bevonat
Látható képméret: 15,7 col
Lyukmaszk: 0,25/0,26 mm
Vízszintes frekvencia: 30–88 kHz
Függőleges frekvencia: 47–130 Hz
Maximális felbontás: 1600×1200 képpont (87,5 kHz/70 Hz)
Videosáv-szélesség: 135 MHz
Állítási lehetőségek: függőleges és vízszintes képméret és -pozíció, párna-, trapéz- és paralelogramma-torzítás, sarkok ki- és behúzása, kép közepének elhúzása jobbra és balra, kontraszt, fényerő, színhőmérséklet, kép elforgatása, manuális lemágnesezés
Sugárzásvédelem: MPR II, TCO 92
Plug and Play: DDC 1/2B
Energiatakarékosság: Energy Star, VESA DPMS
Forgalmazó: P-Trade Kft. ☎ 210-0540/122
Nagyker. ár: 89 000 Ft (+ áfa)
Garancia: 1 év

JMR Electronics Ltd.

periféria HÁZAK
széles választéka

- házak egy és többfiókos változatban
- 3.5" és 5.25" eszközökhöz
- fém és műanyag kivitelben
- SCSI vagy ATAPI csatlakozással
- tápegységgel, ventillátorral

CD olvasókhoz, írókhoz,
DAT meghajtókhoz,
Syquest-hez,
CD szerverek,
RAID tornyok

Típustól függően
1-3 év
GARANCIA!

A JMR Electronics Inc.
magyarországi
hivatalos képviselete

ANT Kft. - Számítástechnika
és Irodatechnika
1067 Bp., Szondi u. 29
Tel./fax: 131-5354, 269-4428

Viszonteladók
jelentkezését várjuk!

17 colos dömping

Egyre többen használnak 17 colos monitorokat. Bemutatunk három átlagos készüléket.

Adi MicroScan 5V+

Az Adi 5V+ maximális sorfrekvenciája vízszintesen 64 kHz, függőlegesen 100 Hz. Egy modern készülékben akár duplája is lehetne.

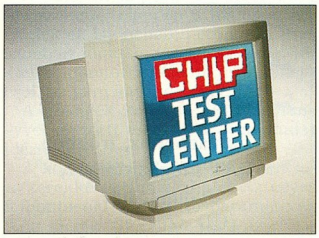

További ergonómiai fogyatékossága, hogy a felbontás változtatásakor lassan stabilizálja a képét, enyhén pulzál a világos/sötét váltásoknál, ráadásul gyenge az amúgy is világos képcső tükröződésmentesítése.

Sajnos így képminősége is hagy maga után kívánnivalót. Az életlen képre való hajlam mellett a színhűség és a képrészletek fényességének durva szabálytalanságait is tapasztalhattuk – ez utóbbit szemmel is. Zavaróak voltak a képszélek enyhe görbületei, különösen a képernyő jobb oldalán és alsó szélén.

A kezelést nehezíti a fedőlemez, amely mögött a fényesség és a kontraszt külön billentyűpárjai és a többi beállítógomb található. Ráadásul a kezelőgombokat megjelölés hiányában csak nehezen lehetett megkülönböztetni egymástól.

A konstrukcióban zavaróak voltak a minimálisan beugró csatlakozók a hátoldalon, és a nem szabványosan hajlítható és kevéssé csúszásbiztos talp.

CTX 1785S

A kedvező árú CTX 1785S kezelőszerveit nem dugták ajtó mögé. Bár terjedelmes, mélysége jóval kisebb a szokásosnál. A monitorban gyártója, a Chuntex cég a Diamondtron cső helyett egy hagyományos, de szintén sötétre színezett lapos képcsövet alkalmazott.

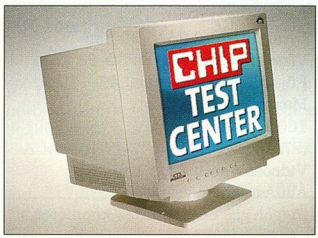

Széles sorfrekvencia és nagy sávszélesség jellemzi a készüléket. Ugyanakkor képminősége éppen csak kielégítő: az 1785S gyenge pontjai a tökéletlen konvergencia, az enyhe életlenségek és a meglehetősen egyenetlen színhűség. Ráadásul a kép alsó széle jobbra jelentősen megemelkedett. Pozitív viszont az igen nagy maximális fényesség, mivel így jó tükröződésmentesítésével együtt a CTX erős megvilágítású környezetben is használható.

A monitor kezelése az OSD (On-Screen Display) menüknek köszönhetően élvezetes. A fényesség és kontraszt külön potenciométerein kívül hat további kezelőgomb áll rendelkezésre.

Goldstar StudioWorks 78i

Küllemét és műszaki megoldásait tekintve ez egy MPR II szabvány szerint készített monitor. Műszaki paraméterei egészen jók. A közepesen színezett, lapos képcső elfogadható maximális fényességet és tükröződésmentességet biztosít. Képminősége jó. Gyenge pontjai: enyhe életlenségek a kép közepén és szélein, néhány konvergenciahiba és szabálytalan színvisszaadás.

A kép széleinek enyhe görbületeit elviselhető mértékűvé teszik az OSD beállítási lehetőségei. Az OSD-t a potméterrel és a kiválasztógombbal könnyű kezelni, de így nem mindig pontos az eredmény. Ráadásul a BNC- és a D-Sub-csatlakozó közötti választás túl mélyen van elrejtve a menükben. Cserébe két billenőgomb áll rendelkezésre a fényesség és a kontraszt szabályozására. A kissé nehézkes tartótalp nem eléggé mozgékony.

Manfred Rindl

Műszaki adatok

	Adi MicroScan 5V+	CTX 1785S	Goldstar StudioWorks 78i
Látható átmérő	40 cm	40,5 cm	40,5 cm
Sorfrekvencia	30–64 kHz	30–85 kHz	30–85 kHz
Képváltási frekvencia	50–100 Hz	50–120 Hz	50–120 Hz
Videosáv-szélesség	95 MHz	135 MHz	135 MHz
Maszktípus	lyukmaszk	lyukmaszk	lyukmaszk
Lyukmaszk finomsága	0,26 mm	0,26 mm	0,26 mm
Forgalmazó	-	-	LG Electronics ☎ 118-7563
Ár	kb. 1070 DM	kb. 1000 DM	127 790 Ft + áfa (ajánlott végfelhasználói ár)

Minolta PagePro 6L

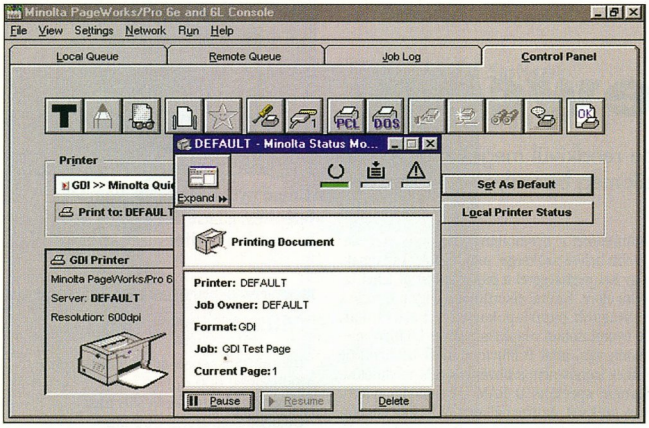

Minolta kezelőfelület

Teljesítmény kicsiben

A lézernyomtatók kezdik megközelíteni tintasugaras rokonaik méretét.

Erre kiváló példa a Minolta PagePro 6L asztali lézernyomtató. Meglehetősen kis helyigényéhez, alacsony árához gyorsaság és sokoldalúság társul. A fedél felnyitásakor és a papírtálcák kihajtásakor a nyomtató mélységi mérete megduplázódik ugyan, de így sem okozhat gondot a vele való munka, mert a fedelet szerencsére csak ritkán kell felnyitni. Ha ezt mégis meg kell tenni, a leírás – akár magyar nyelven is – ellát minket a megfelelő mennyiségű érthető(!) utasítással. A kezelőmező mindössze 3 LED-ből áll, de ezzel is 16 különböző állapotot tud jelezni a nyomtató, a ki/bekapcsolt állapottól az egészen súlyos hibákig. Ha valami nem rendeltetésének megfelelően működik, a Minolta Status Monitortól is kaphatunk segítséget. A vezérlőprogram és a Font Manager telepítésével sem lehet gondunk: a leírás minden téren teljesíti feladatát. Ami a nyomtatás sebességét illeti, nem lehet egy napon említeni a legtöbb tintasugaras nyomtatóéval. Az első oldalt kb. 19 másodperc múlva kezdi nyomtatni, de utána szinte ontja az oldalakat (600 dpi-vel még Power Save módból ébredve is verte a tintasugaras nyomtatók gazdaságos üzemmódjának nyomtatási sebességét). Három helyről is tud papírt vételezni: a többcélú papírtálcából (maximum 150 lap), a kéziadagolóból (mindkettő az alapkiépítés része), és a 250 lap kapacitású második papírtartóból (opció).

Tóth Tamás

Infoland Kft. ☎ 206-6548, 206-6551

Műszaki adatok

Operációs rendszer: Microsoft Windows 3.x/95
Felbontás: 300 és 600 dpi
Interface: párhuzamos
Memória: 256 Kbyte (1 vagy 4 Mbyteos SIMM-mel bővíthető)
Fontok: Minolta Font Manager, 96 skálázható font
Papírméret: A4, A5, B5, DL boríték, C5 boríték, B5 boríték, levelezőlap, letter, legal, executive, com 10 boríték, monarch boríték
Méretek: 210×370×216 mm
Tömeg: 6,5 kg
Forgalmazó: Infoland Kft.
Ár (áfa nélkül): 64 800 Ft
Garancia: 1 év

Ready COMPUTERS
Ready Compker Kft.
Bp. V. ker., Vadász utca 36.
H–P.: 9.30–18.00 Szo.: 9.00–13.00
Tel.: 331-0518, fax: 311-8671
Faxbank: 2-333-666/1310#
http://www.inext.hu/ready

Konfigurációk

READY OPTIMAL 138 000 Ft
Intel P166mmx, 16 MB RAM, 1,6 GB HDD, 14" SVGA LR/NI, 1 MB VGA, 20× CD

PROFESSIONAL 200 000 Ft
iP200MMX, 32 MB RAM, 2,1 GB HDD, 15" SVGA MON., 2 MB VGA, 20× CD, SB16

Komplett gépeinkre 1+2 év garanciát vállalunk. A hirdetés felmutatójának 3000 Ft kedvezményt adunk, vagy számítógépét Bp. területén belül házhoz szállítjuk.

Alkatrészek teljes választéka

20× SONY/24× Panasonic CD-ROM
18 000/16 000 Ft
Zip drive parallel/120 MB A:drive
28 000/22 900 Ft
Sony 2/6 IDE CD-író: 74 000 Ft
Sound Blaster AWE 32 OEM: 13 800 Ft
Matrox Millennium II 4 MB OEM
41 900 Ft
Mustek A/4 scanner P600/P1200
33 800/62 200 Ft
Intel MMX és AMD K6 processzorok

Áraink az ÁFÁ-t nem tartalmazzák

MEGNYÍLT!
Logitech
Szaküzlet az Oktogon Üzletházban
1067 Budapest, Teréz krt. 21.
Tel.: 269-0232

Logitech és Dexxa termékek teljes választéka

Nyitási akció:
ScanMan Color 2000 színes kéziscanner
19000+ÁFA
az első 100 vásárlónak

Mouse, joystick, trackball scanner, videodigitalizáló

ScanDer Kft.
1146 Bp., Thököly út 59/a.
Tel./Fax: 251-2960
06-30-242-397, 620-207

Hewlett-Packard LaserJet 6L

A kis Hewceg

A LaserJet 6L nyomtatási minősége rendkívül meggyőző. A 600 dpi-s készülék profi módra birkózik meg bármilyen feladattal.

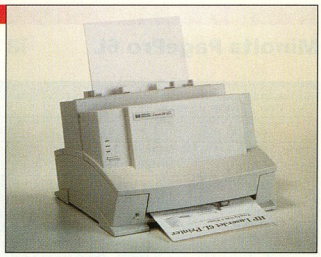

Kitűnő nyomtatási kép, kompakt felépítés: a LaserJet 6L még kisebb íróasztalon is elfér

A szöveg kétpontos betűméretig olvasható maradt. A tesztkör finom, hajszálnyi vonalait a belső körig tisztán bontotta fel a nyomtató, és a két fotó finomságait jól dolgozta ki. Nyomtatási sebessége azonban nem a jetekre – sugárhajtású repülőgépekre – emlékeztet. A grafikai oldalt 48 másodperc, az ötoldalas próbalevelet pedig 70 másodperc alatt nyomtatta ki. Elődjéhez hasonlóan a két papíradagolót és -kiadót majdnem függőlegesen helyezték el. Ennek az elrendezésnek köszönhetően a nyomtatónak alig van csak nagyobb helyre szüksége, mint egy A4-es lapnak. Egy kar segítségével a papírkiadást át lehet terelni előre. Ezáltal elkerülhető, hogy megtörje a vastagabb papírlapokat vagy borítékokat. A nyomtatóban alapkiépítésben 1 Mbyte memória van, amit 9 Mbyte-ig lehet bővíteni, de ehhez sajnos nem szabványos SIM-modulokra, hanem speciális D-RAM memóriakártyákra van szükség. Az üzemállapotról három ellenőrző lámpa ad információt. Pontos jelentésük azonban csak a kézikönyv tanulmányozása után derül ki. Bár a nyomtatókezelő végső soron mutatja a nyomtató állapotát, kívánatos lenne egy szöveges kijelző.

Martin Jäger II

Profi nyomtató az irodában. CHIP 97/06/31

Műszaki adatok

Nyomtatási sebesség: 4,3 oldal/perc
Felbontás: 600 dpi
Papírformátum: 216×356 mm
Befogadóképesség: 100 lap
Méret (h.×sz.×m.): 33×23×30 cm
Gyártó: Hewlett-Packard
Forgalmazó: Reflex Computer ☎ 129-7237
Ár: 89 500 (+ áfa)

DELL™

A VILÁG LEGDINAMIKUSABBAN NÖVEKVŐ SZERVER GYÁRTÓJA

SZERVEREK MINDEN ALKALMAZÁSHOZ, RENDKÍVÜLI ÁRON

PowerEdge™ 2200

- 233 MHz Pentium® II processzor (opció: 300 MHz, Dual processzor)
- 512 kB secondary cache
- 32 MB EDO ECC RAM
- Integrált Adaptec 7880 Ultra/Wide SCSI vezérlő
- 2GB Ultra/Wide SCSI HDD
- 24X SCSI CD-ROM drive
- Intel 10/100 Ethernet
- Server Manager software
- Windows NT, NetWare kompatibilis
- Opció: PCI RAID vezérlő

585 800 Ft

PowerEdge™ 4200

- Pentium® II 266 MHz/512 kB processzor (max. 2 db 300 MHz Pentium® II processzor)
- 64 MB EDO ECC RAM (max. 512 MB EDO ECC)
- Adaptec Dual Channel, 7880 Ultra/Wide és Ultra/Narrow SCSI vezérlő
- 2 GB Ultra/Wide SCSI HDD (max. 54 GB internal Hot Swap)
- 24X SCSI CD-ROM drive
- Intel EtherExpress Pro 10/100 PCI
- Server Manager software
- Windows NT, NetWare kompatibilis
- Opció: redundáns Hot Swap tápegység
- Opció: PCI RAID vezérlő

999 800 Ft

PowerEdge™ 6100

- Pentium®Pro 200 MHz/512 kB processzor (max. 4 db Pentium®Pro 200 MHz/1MB processzor)
- 64 MB ECC RAM (max. 4 GB)
- 2 db Adaptec 7880 Ultra/Wide SCSI vezérlő
- 4 GB Ultra/Wide SCSI HDD (max. 54 GB internal Hot Swap)
- 24X SCSI CD-ROM drive
- Intel EtherExpress Pro 10/100 PCI
- Server Manager software
- Windows NT, Netware kompatibilis
- Opció: redundáns Hot Swap tápegység
- Opció: PCI RAID vezérlő

1 799 700 Ft

Az árak áfát nem tartalmaznak és 200 Ft/USD árfolyamra vonatkoznak.

A Dell név, a Dell embléma és a PowerEdge név a Dell Computer Corporation bejegyzett védjegye. Az Intel inside embléma és a Pentium név az Intel Corporation bejegyzett védjegye, az MMX név az Intel Corporation védjegye.

HUMANSOFT® ELEKTRONIKA

HUMANsoft Elektronikai Kft.

1131 Budapest, Dolmány u. 12. • telefon: 270-7600 fax: 270-7679

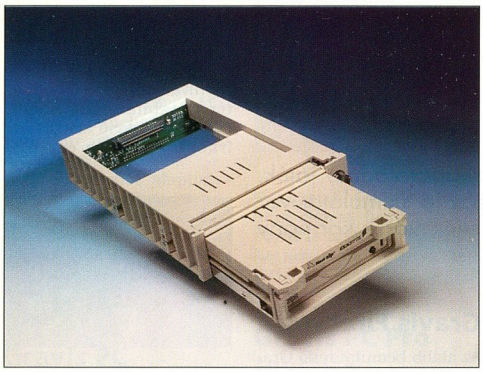

Sasfészek a gépben: Eagle Nest

Meghajtó-fészek

Egy Exabyte-tól származó praktikus termék segíti újabban azok fáradozásait, akiknek az adatmentés során különböző adathordozókkal kell dolgozniuk.

Ez az adatrögzítő éppúgy lehet Travan TR-4 szalagos meghajtó, ahogy Zip meghajtó vagy akár más is. Az 5,25 colos illesztőhelyre becsúsztatható Eagle Nest illesztőbe az azonos gyártótól származó meghajtók – például TR-4i (szalagos QIC 3095) vagy Zip meghajtó – illeszthetők be.

Az ötlet jó: különböző meghajtókat használunk, de csak egyetlen bővítőhelyet és IDE-csatornát foglalunk le. Az eszköz mechanikai felépítése egyszerű. Az előlapján lévő forgókapcsoló választja le és teszi szabaddá a meghajtót. Csak ki kell húzni az illesztőből, és becsúsztatni egy másik meghajtót attól függően, hogy éppen mire van szükség.

Az általunk kipróbált eszköz a gép IDE interface-ét használja. Az Exabyte elővigyázatosságból ad hozzá egy IDE interface-kártyát is, ami magas interruptokra konfigurálható. Ebben a tartományban szinte minden gépen vannak még szabad interruptok. Az Eagle Nest beépítése nem okoz gondot, és a meghajtók beillesztése is egyszerű. A házat masszív fogantyúval látták el, amivel ki lehet húzni a meghajtót, miután egy LED jelzi a szétkapcsolást.

Az Eagle Nest egy TR-4i meghajtóval együtt érkezett a tesztünkre. A további meghajtókat, például a már említett Zipet külön szállítja az Exabyte. Az Eagle Nest csomagban feltűnő, hogy a gyártó gondol a csavarokra és a tápfeszültség-adapterre is. Csupán az angol nyelvű kézikönyv vagy inkább szórólap sikeredett szükszavúra – de a félig-meddig tapasztalt felhasználónak aligha lesz rá szüksége.

André Zurawski

Műszaki adatok

Csatlakozás: IDE
Illeszthető meghajtók: TR-4i, Exabyte-verziójú Zip meghajtó
Sajátosság: mellékelt IDE interface
Forgalmazó: Exabyte (USA)
Internet: www.exabyte.com
Ár: kb. 220 márka (Eagle Nest), 750 márka (Eagle Nest és Travan TR-4i), 500 márka (Eagle Nest és Zip drive)

SZENZÁCIÓ!

ISDN-NEL AZ INTERNETRE!
ISDN PC KÁRTYA + TELEFON
33.600,- + ÁFA

TELJESKÖRŰ ISDN MEGOLDÁSOK, SZAKTANÁCSADÁS

KERN COMMUNICATIONS SYSTEMS

1114. Bp. Szabolcska M. u. 5.
Tel./Fax: 165-2876 Tel.: 185-3994
E-mail: peter.tarnok@kern.hu
http://www.kern.hu

Nest Kft.
1111 Budapest, Kende u. 13-17
Telefon: 186-8760
Fax: 166-750

OnNet32
TCP/IP programcsomag Windows 95 és NT környezetre

*

InterDrive Client
NFS kliens Windows 95 és NT környezetre

*

InterDrive Server
NFS szerver Windows NT környezetre

FTP SOFTWARE

Játszani is engedd...

Az év vége felé mindenkinek jólesik némi kikapcsolódás, játék. Azt hiszem, mindenki egyetért abban, hogy egy jó szimulátor valóságélményét a megfelelően kialakított joystick vagy kormány csak fokozza.

Az egyre modernebb játékok, szimulációk olyan sok funkciót tudnak kezelni, hogy azokat már nehézkes billentyűzeten keresztül elérni. Ráadásul néhány egyértelműnek számító hozzárendelésen kívül (például a futómű a legtöbb játékban a [G]-vel húzható be) minden funkció más billentyűhöz kapcsolódik a különböző játékokban. Ez a szituáció teremtette meg az alapot a sokgombos, esetenként személyre, illetve játékhoz szabható joystickek számára. Jelenleg a hazai kínálatban is számos ilyen darabot lehet találni. Ugyanez érvényes a gamepadekre is, amelyeket az akciójátékoknál lehet jól alkalmazni.

Sajnos, tesztünk ideje alatt nem tudtunk feedback rendszerű vezérlőhöz jutni. Ezek újdonsága, hogy aktívan visszajelzik a játék közben kialakuló szituációhoz kapcsolódó kormányérzetet (például a padkára futott autó kormánya ráz, vagy a turbulenciába került repülő botkormánya ki akar ugrani a kezünkből). Nem kell azonban bánkódni, a jelenlegi kínálat is kielégít szinte minden igényt.

A teszt során a botkormányokat a Wing Commander IV DOS-os és Windows 95-ös változatával, a versenykormányt a Need for Speed 2-vel, a gamepadeket a Sega Virtua Fighter 2-vel és a Mortal Kombat 2-vel próbáltuk ki.

A termékeket a műszaki adatokat összegző táblázatnak megfelelően, ábécérendben mutatjuk be.

Gravis Blackhawk

Egyszerű felépítésű, masszív botkormány 4 gombbal és egy potméterrel, amely tolóerő-szabályzásra használható. Egyszerűsége folytán minden játékban használható, DOS és Windows 95 alatt egyaránt. A bot rugóereje nem állítható, de stabilan tartja a középhelyzetet, és

könnyen mozgatható. A nyomógombok úgy vannak elhelyezve, hogy minden ujjra jut egy, így játék közben egyik ujjat sem kell felemelni és áthelyezni. Ezt úgy sikerült elérniük a fejlesztőknek, hogy a negyedik gomb a talapzaton, a forgószabályzó mellett kapott helyet. Ennek egyetlen hátránya, hogy csak az egyszerűbb játékoknál lehet billentyűzet nélkül játszani. Nagy átmérőjű talapzatának köszönhetően stabil eszköz.

Gravis Firebird 2

Az alább bemutatandó Gravis Thunderbird bővített változata, melyen a Thunderbirdhez képest kilenc to-

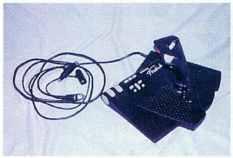

vábbi gomb van. Ezekre tetszés szerinti billentyűzetfunkciókat lehet programozni. Ehhez azonban a joyt a megszokott gameporton kívül a gép és a billentyűzet közé is csatlakoztatni kell. Ez jelzi, hogy analóg működésű eszköz, aminek előnye, hogy DOS alatt is teljes értékűként használható. A hozzá adott DOS-os programmal könnyen elvégezhetjük az egyes játékokhoz történő konfigurálást és ezek mentését. Mivel mechanikailag a Gravis Thunderbirdre épül, ezért ugyanazokat a pozitívumokat lehet elmondani róla is.

Gravis GamePad Pro

A GrIP-kompatibilis gamepad magában is jól használható. 10 nyomógombja Windows 95 alatt programozható, DOS alatt pedig a GrIP-kompatibilis játékok tudják kezelni.

Jól tenyérbe simuló „nyúlványainak" köszönhetően stabilan lehet fogni, még heves akció alatt is. Az irányító gombra egy pici

joystick is rögzíthető, például repülős játékokhoz. A csatlakozása úgy lett kialakítva, hogy másik joy vagy gamepad is rádugható, így nem kell külön elosztót venni – akinek GrIP rendszere van, annak természetesen erre nincs szüksége. A gamepad alján egy háromállású kapcsolóval lehet átváltani az üzemmódok között (GrIP, egy vagy két játékos által játszható).

Gravis GrIP Game System

Kifejezetten sok játékos ellátására tervezett rendszer, amely egy elosztóból és a hozzá kapcsolható játékvezérlőből áll. Négy GrIP ve-

zérlőt és két hagyományos joysticket tud egyszerre kezelni. DOS-os és Windows 95-ös programok egyaránt támogathatják, és a mellékelt konfigurálóprogram-

mal azokhoz a játékokhoz is hozzá lehet idomítani, amelyek közvetlenül nem kezelik a GrIP rendszert – ilyen például egy régen látott kedvenc, a Micro Machines 2, amelyet egy gépen akár négyen is játszhatnak egyszerre.

A rendszerhez alaphelyzetben két GrIP-padet adnak. Ezek használhatók önállóan is, az összes gombot pedig GrIP-kompatibilis programmal lehet kihasználni.

Gravis PC Gamepad

Egyszerű felépítésű gamepad, négy nyomógombbal. Az irányítógombra ezen is rögzíthető egy kis joystick.

Egyszerű felépítésének nagy előnye, hogy a balkezesek is könnyen használhatják, csak fordítva kell tartaniuk.

Gravis PC Pro Joystick

Egyszerű felépítésű, de mechanikailag masszív joystick. Öt gombjából kettő egyforma, így négygombos módban lehet használni.

A talapzaton lévő két nagy nyomógomb átkapcsolható a négy gomb bármelyikére. A markolat gumírozott, de meglehetősen vékony (nem felnőtt kézre lett méretezve). A bot rugóerejét nyolc fokozatban lehet állítani. Stabilitása az asztalon kielégítő, a rövid markolatnak köszönhetően nem

akar felborulni. Formatervezése kissé ódivatúnak hat a többié között.

Gravis Thunderbird

Kifejezetten repülős programokhoz ajánlott, egyszerű felépítésű botkormány. Markolata ideális fogást nyújt, a nagyméretű kéztámasz stabilan megtámasztja a kezet. Az összes nyomógomb és a két potméter jól kéz alá simul, könnyen kezelhetők. A nyomógombok kis ellenállása miatt fennáll a véletlen

Műszaki adatok

Gyártó	Gravis	Gravis	Gravis	Gravis	Gravis	Gravis	Gravis	Logitech	Logitech	Logitech	Thrust-master	Thrust-master
Típus	Black-hawk	Fire-bird 2	GamePad Pro	GrIP Game System	PC Gamepad	PC Pro	Thunder-bird	Thunder-pad	Thunder-pad Digital	Wingman Extreme Digital	F-16 FLCS	Grand Prix 1
Jelleg	bot-kormány	bot-kormány	gamepad	több-játékos digitális elosztó	gamepad	bot-kormány	bot-kormány	gamepad	gamepad	bot-kormány	bot-kormány	kormány
Gombok száma	4	13	10	n.a.	4	5	4	6	8	6	4	4
Tolóerő/gázkar	●	●	○	n.a.	○	○	●	○	○	●	○	●
Hat-kapcsoló*	○	●	○	n.a.	○	○	●	○	○	●	4 darab	○
Digitális	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○
Programozható	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●	●	○
Csatlakozások	gameport	gameport + billentyűzet	gameport	gameport	gameport	gameport	gameport	gameport	gameport	gameport	gameport + billentyűzet	gameport
Egyéb	○	magassági trimm	mini joystick mellékelve	2 GrIP-Pad-vezérlővel	mini joystick mellékelve	4 gomboskent működik	magassági trimm	○	○	○	két-állapotú tűzgomb	külön fékkar
Forgalmazó	Pixel Multi-média	Pixel Multi-média	Pixel Multi-média	Pixel Multi-média	Pixel Multi-média	Pixel Multi-média	Pixel Multi-média	Libra Computer	Libra Computer	Libra Computer	Automex	Automex
Ár (áfa nélkül)	6900 Ft	12 900 Ft	6500 Ft	12 900 Ft	3990 Ft	4290 Ft	8900 Ft	4000 Ft	5320 Ft	12 900 Ft	27 992 Ft	20 792 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év

* A *hat kapcsoló* az az egy hüvelykujjal kezelhető, négy vagy nyolc irányt meghatározó kapcsoló, amellyel például a különböző nézeteket lehet beállítani.

működtetés veszélye. A botkormány rugójának ereje hat fokozatban állítható, különkülön mind a négy irányban. A széles talp stabil alátámasztást nyújt, erőteljes kormányzásnál sem lehet elmozdítani az asztalról.

Logitech Thunderpad és Thunderpad Digital

Két, nagyon hasonló kinézetű darab. A különbség közöttük a névben is látható digitális üzemmódban van, melynek köszönhetően a Digitalon kettővel több gomb kapott helyet. Ez utóbbi előnye még, hogy programozható, és ugyanazt a progra-

mot adják hozzá, mint a Wingman Extreme Digitalhoz. A digitális eszköz hagyományos gamepadként is működik – az előnyöket Windows 95 alatt lehet megízlelni. Mindkét darab kellemes fogású, gömbölyített formájú. A gombok jól simulnak az ujjak alá, és megfelelő keménységgel rendelkeznek a véletlen megnyomás ellen. A balkezesek szomorúságára: ha fordítva tartjuk, nem igazán kezelhető.

Logitech Wingman Extreme Digital

Mint neve is mutatja, egy digitális botkormánnyal volt dolgunk. Ennek előnyeit a játékok közben folyamato-

san éreztük: nem kellett egy-egy keményebb ütközet után újrakalibrálni a joyt. A Logitech külön CD-n adta a szükséges, Windows 95-höz használható beállítóprogramot, amellyel a játékokhoz igazíthatjuk a joyt, bármely billentyűzetkombinációt hozzárendelve a tetszőleges gombhoz. A Wingman Extreme markolata kellemes tapintású, és a hosszabb játék sem fárasztotta ki a kezünket. A gázkar pontos volt és gyorsan reagált a változásokra, azonban érzésünk szerint egy kicsivel lehetett volna keményebb. A gombok gumírozottsága meggátolja ujjunk lecsúszását, a tűzgomb pedig különösen stabilnak hatott. A kellően nehéz talpnak szintén örültünk: a bot nem repült el egy-egy gyorsabb fordulónál. A játékhoz mellékelik az X-Wing vs. Tie Fighter egy különleges kiadását.

Thrustmaster F16 FLCS

A Thrustmaster nagy név a szimulátorrajongók körében. Termékeikkel igyekeznek minél közelebb hozni a valóságot a szimulációhoz. Ezért például joystickeik külsőleg is nagyon hasonlítanak egy valódi botkormányhoz – az F16 FLCS természetesen egy F16-oséhoz. Egyes névtelen termékektől eltérően ezen a boton minden kapcsoló és nyomógomb működik. Minden játékhoz külön-külön beállíthatók az egyes gombok által betöltött funkciók. Ezeket egy leíró fileban lehet tárolni, és a mellékelt programmal lehet letölteni a joystickba. Ez két percnél többet nem vesz igénybe. A joy markolata jól fogható, bár a kéztámaszra helyezett kézzel nehéz elérni a legfelső gombokat (valószínűleg annyira töre-

kedtek a hitelességre, hogy megfeledkeztek arról a tényről, miszerint a karosszék-pilóta csak a legritkább esetben repül kesztyűben :-). Másik probléma, hogy nagy és nem állítható a bot rugóereje, ehhez képest viszont nincs mivel az asztalhoz rögzíteni, így húzósabb kanyarban esetleg kézzel kell tartani. A szokatlan terheléstől hamar elfárad a kéz. A kapcsolók az előbb említetten kívül jól kézreállnak, manőver közben gond nélkül lehet kezelni őket.

Thrustmaster Grand Prix 1

A száguldás szerelmeseinek nagy segítség lehet ez a valódi kormány. Elrendezése igencsak hasonlít a Forma 1-es kocsikééra, hiszen azokon is található (típustól függően) több-kevesebb vezérlőgomb, például a váltó kezelésére. Az egyszerűség kedvéért nem különálló pedálokkal lehet adagolni a gázt és a féket, hanem a kormánykerék hátuljára szerelt két karral, amelyek a joy Y tengelyének kettéosztott szabályozását valósítják

meg (a gyakorlatban ez az előre-hátra). A masszív házat csavaros szorítóval és/vagy tapadókorongokkal lehet az asztalhoz rögzíteni, ezekre szükség is van. Ez egyben az eszköz hátránya is, mert így nagy helyet foglal el. A sportos, kis átmérőjű gumírozott kormánynak jó fogása van, hosszabb játék után sem lesz kellemetlen. A középen tartó rugó ereje nem állítható, de így is realisztikus kormányerőt biztosít.

CHIP-TIPP

Szoros küzdelem után nagy vita előzte meg döntésünket. A kormányok kategóriájában csak egy versenyző volt ringben, így vita nélkül mondhattuk, hogy nem akadt párja. A gamepadek között a Logitech Thunderpad Digital kapta a legtöbb szavazatot, kellemes fogása és jó kezelhetősége miatt. A botkormányok között a Gravis Firebird 2 vitte el a pálmát, leginkább azzal, hogy DOS és Windows 95 alatt egyaránt programozható.

Fazakas László – Nagy Zoltán

Libra Computer – Budapest, Bartók Béla út 21., telefon: 185-3957; Pixel Multimédia – Budapest, Rákóczi út 13., telefon: 266-6059; Automex Budapest – Wesselényi u. 21., telefon: 352-8590

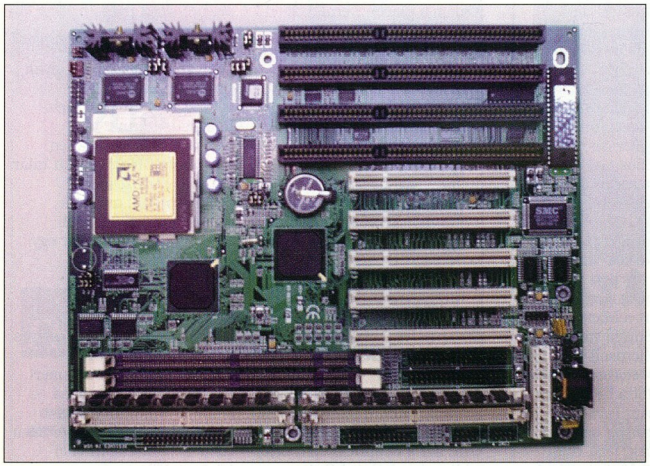

Micronics Twister AT: a sebességére nem lehet panaszunk

Versenytáncos

Egy Intel TX chipkészletű Micronics alaplap megvizsgálására nyílt lehetőségünk, amelyhez egy AMD K5-PR166 processzort és 32 Mbyte EDO RAM-ot is kaptunk.

Az alaplap kialakítása átgondolt – jól megtervezett konstrukció. Bár semmit nem kellett állítgatnunk rajta, érdemes megjegyezni, hogy a processzor paramétereinek beállításához szükséges jumperek (tápfeszültség, külső és belső órajel) a központi egység foglalatának közelében, könnyen hozzáférhető helyen találhatók. Az alaplaphoz SIMM és DIMM memóriát is használhatunk. Ritkaság, hogy ezeket a modulokat egyszerre is kezeli az alaplap (némi megkötéssel). A Micronics mérnökei nem csak a memóriahelyekkel bántak bőkezűen, a bővítőkártya-helyekkel sem fukarkodtak. Összesen 5 PCI és 3 ISA csatlakozó áll rendelkezésünkre a gép bővítéséhez.

A Micronics dokumentációja példaértékű, a felhasználó minden szükséges információt megtalál benne.

A leírást képekkel illusztrálták, sőt egy szótárt is tartalmaz, amely elmagyarázza a számítástechnikai szakkifejezések jelentését.

Windows 95 alatt sajnos gondjaink támadtak az alaplappal. Az Intel TX chipkészlet Windows 95-ös meghajtói nem működtek korrektül.

A forgalmazó elmondása szerint a hibát a Micronics alaplap és az Intel chipkészlet együttműködési problémái okozzák.

Elmondták továbbá, hogy ezt a terméket elsősorban NT-s környezetbe szánják. A hiba kijavításáig az alaplap a Windows 95-tel a standard meghajtók alkalmazásával gond nélkül használható. A mérési eredmények alapján a sebességre sem lehet panaszunk.

Csábi József

Mutató

- E-Coop Kft. ☎ 217-3661
- http://www.micronics.com
- http://www.ecoop.hu

Műszaki adatok

Név	Micronics Twister AT
Forgalmazó	E-Coop Kft.
Alaplap kialakítása	baby
Chipkészlet	Intel 430TX
BIOS	Award/Flash
Processzor belső órajele	75–233 MHz
Processzor külső órajele	50–66 MHz
Bővítőhelyek	5 PCI, 4 ISA*
Másodszintű (L2) cache	512 Kbyte PB
SIMM memória	2 bank, 64 bites busz Fast Page/EDO, 8–256 Mbyte
DIMM memória	2 foglalat, 64 bites busz Fast Page/EDO/SDRAM, 8–256 Mbyte

Vezérlők, csatlakozók	
EIDE	2+2
Floppymeghajtó	2,88 Mbyte-ig
Soros port	16C550
Párhuzamos port	ECP/EPP
IrDa csatlakozó	●
USB	●
PS/2 egér	●
DMI	●
Suspend kapcsoló	●
Ventilátorcsatlakozó	processzorhoz, házhoz
Ár (áfa nélkül)	42 000 Ft
Garancia	3 év

* Egy kártyahely közös.

Mérési eredmények

CHIP Benchmark (pontszám)	
Dhrystones	128131 Dhr/s
Whetstones	329 kWhet/s
Memory	41620 Kbyte/s
Disk I/O	1773 Kbyte/s
VGA	2575 művelet/s

Norton Sysinfo 2.0 (viszonyszám)*	
Overall (összesített)	7,1
Video	7,2
3D	8,3
Audio	7,2
Imaging	6,6
System**	51,0

* MPC II számítógéphez viszonyított sebesség.

** 16 MHz-es 386SX számítógéphez viszonyított sebesség.

Omega
MacOS-klón
Az Omega nevű, teljesen ismeretlen, most indult német cég azt állítja, hogy a MacOS 8-cal teljesen kompatibilis, de annál gyorsabb operációs rendszert fejlesztett ki.
A november 13-i düsseldorfi MacWorld Expón szándékoznak piacra lépni a programmal – addig semmit nem adnak ki róla. Hogy vaporware lenne a termék, az az elemzők szerint valószínútlen, mert szinte kizárt, hogy Németországban így tőkét szerezhetne egy cég. Ezért az esetleges tévedés jogát fenntartva, de kénytelenek vagyunk elhinni és közölni a bejelentést.

Szabadszoftverek
86open
A 86open-projekt célja, hogy olyan unixos programok szülessenek, amelyek szinte tetszőleges x86-os Unixon bármiféle módosítás vagy emuláció nélkül futnak.
Íme a részt vevő rendszerek impozáns listája: BSDI, FreeBSD, NetBSD, Linux, SCO OpenServer, SCO UnixWare, Sunsoft Solaris.
A 86open könyvtár a GNU glibc 2-re épül majd, ami ennek megfelelően bárkinek ingyenesen a rendelkezésére fog állni. Ez a specifikáció nagyban megkönnyítené az x86-os Unixokra való fejlesztést, hiszen az alkalmazásokból elég lenne egyetlen változat a fél tucat helyett.
- 86open@telly.org

Sun–Microsoft
Java-háború
Október hetedikén kitört a nyílt háború a Sun és a Microsoft között: a Sun beperelte a Microsoftot a Java-licencszerződés megszegéséért. A Microsoft nem építette be a Java Native Interface (JNI) és a Remote Method Invocation (RMI) lehetőséget az Internet Explorer 4-be. Ami még nagyobb probléma, a JDK osztálykönyvtárait is megváltoztatta ahelyett, hogy egyszerűen további osztályokat definiált volna. Ezzel a Sun szerint becsapja a fejlesztőket, mert az ezekre támaszkodó Java programok csak Windowson futnak.
A Sun és a Microsoft közti licencszerződés megtekinthető a Weben, mert együttes akarattal megkérték a bíróságot, hogy oldja fel a köztük fennálló szerződés „szigorúan titkos" klauzuláját.
A Sun még egy pert indított: 35 millió dollár kártérítést követel, mert a Microsoft jogtalanul Sun forráskódot adott ki a Microsoft SDK for Javában. A Microsoft október 27-én nyújtotta be az ellenpert, miszerint egyáltalán nem volt köteles Javát szállítani az ügyfeleinek, joga volt valami hasonlót fejleszteni, a Sun pedig megtéveszti az ügyfeleket azzal, hogy a Java minden platformon fut.
- http://www.microsoft.com/corpinfo/
- http://www.javasoft.com/announcement
- http://java.sun.com/aboutJava/info/

Java Mail
Megjelent a Java Mail API első bétája. Ennek segítségével írhatunk Javában e-mailt is használó alkalmazásokat.
A Java Mail természetesen együttműködik az IMAP4-gyel és az SMTP-vel.

●

Az ISO-nál lapzártakor még csak 7 ország szavazott a 27-ből arról, hogy a Sun legyen-e a Java nemzetközi szabványának irányítója. Ebből hat (Ausztrália, Egyesült Királyság, Dánia, Franciaország, Magyarország, Svédország) igennel, az USA viszont nemmel szavazott.
A szavazatleadások határideje november 14. volt.
- ISO: Java-szabvány. CHIP, 97/8/64

Adobe–Quark
Versengés
Az Adobe–Quark páros a DTP-piacért nem a bíróságon, hanem a piacon, termékekkel háborúzik. A Seyboldon az Adobe QuarkXPress import filterekkel és a Quarkban nem szereplő lehetőségek listáival együtt osztogatta a Pagemaker 6.5 demóit – még soha sem szállt rá ennyire a Quarkra.
Mindkét cég ugyanazokat a lehetőségeket jelentette be a Seyboldon, mindenekelőtt a PDF formátumú import-exportot.
- http://www.adobe.com/
- http://www.quark.com/

GraphOn
Unix – windowsos terminálról
A Microsoft tervezett Windows termináljairól unixos alkalmazásokat is el lehet érni. Ezt a GraphOn építi bele a kliensbe. A GraphOnt felvásárló párizsi Prologue cég pedig a Hydra – a szerver – fejlesztésébe száll be.
A Hydra fejlesztésében részt vesz a Citrix is, amelynek Winframe alkalmazása többé-kevésbé már most is azt tudja, amit majd a Hydra. Az, hogy a Microsoft is „sovány" kliensnek való szoftvert fejleszt, kicsit meglepő, hiszen eddig nem kis részben az ő szoftverei nyomán terjedtek el a „kövér" kliensek.
- http://www.prologue-software.fr/

MCI
NetworkMCI DoS Tracker
Meglehetősen gyakoriak a szolgáltatást akadályozó (Denial of Service, DoS) támadások.
Ezek lényege, hogy valaki olyan mennyiségű (hamis) kérést küld egy hálózati szervernek, hogy az képtelen legyen teljesíteni szokásos feladatát.
Ilyen támadás forrását felderíteni még egy képzett hálózati mérnöknek is órákba kerülhet. Ezt a munkát automatizálja az MCI új, ingyenes szoftvere.
- http://www.security.mci.net/dostracker

Gyorsabb internetes letöltés
Virtuális fürtözés
Több cég is bejelentett olyan szoftvert, amelynek segítségével csökkenthető Internet site-unk leterheltsége. Az ezekben alkalmazott technológiát talán virtuális fürtözésnek nevezhetnénk, melynek lényege egy helyett több Web-site, amelyek akár egy LAN-on, akár bárhol a világban lehetnek.
Így egyrészt csökken a kiszolgálóra jutó teher, másrészt csökken a felesleges forgalom. Ez utóbbi voltaképpen a régóta ismert tükrözés automatizálása lenne. Ilyen termék lesz az Inktomi *Traffic Server* nevű terméke, amit az Intellel közösen NT-re is megjelentetnek. A Bright Tiger ClusterCats néven futó termék a Microsoft Internet Information Serverrel működik együtt, de Sun Solaris-os és Netscape-es változata is lesz. Az IBM Interactive Network Dispatcher is hasonló, de nem csak a Web-szervereket tehermentesíti, hanem mindenféle hálózati protokollal működik.
Ráadásul nem csak Aix, Solaris és Windows NT alatt, hanem még IBM 2216 routeren is fut.
- http://www.inktomi.com/Products/TraffServ.html
- http://www.brighttiger.com
- http://www.ics.raleigh.ibm.com/netdispatch

Borland
Visual dBase 7
A Visual dBase 7 Professional az év végén jelenik meg angol, japán és német nyelvű változatban. A termék sok újdonságot hordoz: Windows 95/NT alatt fut, új jelentéskészítő és projektkezelő lesz benne, és mindent „Visual" módon készíthetünk el. A legérdekesebb azonban talán a más termékekkel való kapcsolata: Delphiben, Visual C++-ban és Visual Basicben írt komponenseket

DISZTRIBÚTOR
HRP
HRP HUNGARY KFT
1133 Bp. Gogol u. 13.
tel.: 252-6300; fax: 149-1115
internet: www.hrp.hu
E-Mail: info@hrp.hu

A LEGKEDVEZŐBB ÁRÚ LÉZERNYOMTATÓ...

KYOCERA

Ecosys FS-600

6 lap/perc ● 600x600 dpi
Ecosys csak festékpatron cserét igényel Ecosys számos emuláció
Ecosys opcionális Post Script II emuláció Ecosys opcionális 250 lapos lapadagoló

FS-1700 12 lap/perc ● FS-3700 18 lap/perc ● FS-7000 28 lap/perc

RENDKÍVÜL ALACSONY ÜZEMELTETÉSI KÖLTSÉG

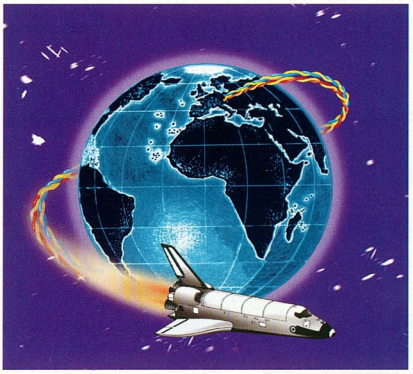

HATÁROK NÉLKÜL

Követi Ön is a technika vívmányait, a fejlődés útját? Mert mi igen!
Az **X-BYTE** – mint az **első** hazai **számítógép-hálózatépítő cég** – alapvető követelménynek tartja folyamatosan alkalmazni a legújabb technológiákat.

Külföldön képzett szakembereink munkájának eredménye **5000**-nél több **hálózat**, amelyek ma is **hibátlanul** működnek. Strukturált rendszereinkre **élettartam-garanciát** vállalunk, hogy Ön is **HATÁROK NÉLKÜL** dolgozhasson!

X-BYTE®
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.
1037 Budapest, Hunor u. 55.
Tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.datanet.hu

ELSŐKÉNT A SZAKMÁBAN ISO 9001 MINŐSÍTVE

CSEPP TV

Dél-pesti Műsorszóró Vállalat

Már 150 000 háztartásban látható a VHF 11-es csatornán

Csepel, Pesterzsébet, Soroksár, Halásztelek, Szigetszentmiklós, Budafok, Nagytétény...

Telefon/fax: 420-6950, 420-8827, 420-8906

SRS Computer Power

SRS Computer Power Kft.
1124 Budapest, Vas Gereben u. 11/A
Tel.: 319-9929, 319-9930
Fax: 319-9931

Bízza ránk kritikus berendezéseinek áram-ellátását! Referenciaként kérdezze például az MKB, a CREDITANSTALT, a METRO, a GLAXO WELLCOME szakembereit...

Az adott feladatra a legjobb megoldást kínáljuk a **LIEBERT/EMERSON,** az **INVERTOMATIC,** ill. a **VICTRON** gyártmányú szünetmentes tápegységek széles választékából (valódi on-line, kétszeres konverzió, redundáns üzem, max. kiépítés 4800 kVA, távfelügyelet, ISO 9000, TMB Felügyeleti engedélyek)

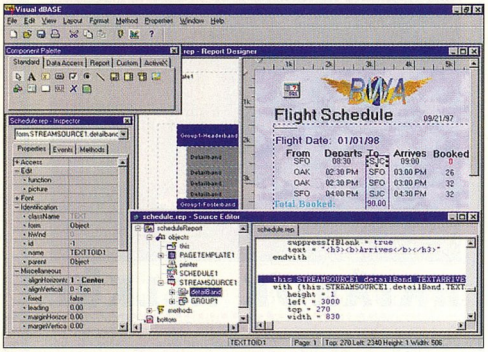

használhatunk, nagy sebességű 32 bites adatbázismotor áll rendelkezésre az összes jelentős adatbáziszerverhez.

- http://www.borland.com/VdBASE/

Gradient

WebCrusader 3.0

A távoli felhasználók biztonságos azonosítására szolgál a WebCrusader. A szoftver együttműködik az Entrust digitális aláírásaival és a Litronic SmartCard Reader hardverével. Az egyik újdonság az, hogy több szervert is menedzselhetünk egy központi helyről. A másik: a rendszer mind a Netscape Server API-t, mind a Microsoft Internet Server API-t támogatja.

- http://www.gradient.com/Products/NetCrusader/WebCrusader/webc_front.htm

McAfee, Network General

Egyesülés

A shareware programok, leginkább a ViruScan írójaként megismert McAfee Associates, amely közben a hálózatkezelő programok egyik vezető szállítója lett, a 10. legnagyobb független szoftverházzá lépett elő, amikor egyesült a Network General céggel.
A Network General hálózati biztonsági és menedzselési termékeket szállít, fő terméke a Sniffer.
Az új cég neve Network Associates. Az üzletet részvénycserével hajtották végre, aminek értékét 1,4 milliárd dollárra becsülik.

- http://www.mcafee.com
- http://www.networkgeneral.com

Microsoft

Biztonsági hiba az NT-ben

A Microsoft Windows NT-ben súlyos biztonsági hibát fedeztek fel. Az „Everyone" felhasználóhoz bármelyik felhasználó besuvaszthat egy programot, ami minden indításkor lefut, és ez a program lehet trójai is.
A Registryben vissza kell állítani az Everyone jogait csak olvasásra.
A Server változat nincs veszélyben, csak a Workstation.

- http://support.microsoft.com/support/kb/articles/q126/7/13.asp

Windows 95.5

A Windows 95 OSR2-t valószínűleg mindenki ismeri: '96 őszén jelent meg, de csak OEM változatban. Ebben volt egy nagy újdonság: a FAT32. Az OSR2.1-ben az USB-támogatás jelent meg.
A Windows 95.5 is csak OEM-ként lesz elérhető – várhatóan decembertől.
Fő újdonsága az Internet Explorer 4.0 lesz – feltéve, hogy az amerikai kormányzat nem csap az asztalra:

Bírósági problémák

Ugyanis a Windows 95 és az Internet Explorer (IE) szétválasztását követeli az amerikai igazságügyi minisztérium (DOJ): a PC-gyártóknak adjanak IE nélküli Windows 95-öt is, mondják el a vásárlóknak, hogy bármilyen böngészőt használhatnak, nem csak az IE-t, és közöljék azt is, hogy miként szedhetik le az IE-ikont az asztalról (desktop). Ha a bíróság eleget tesz a DOJ kérésének, akkor a Microsoft napi 1 millió dolláros büntetést kap, amíg nem teljesíti ezeket a követeléseket – ez persze visszamenőleg nem hatályos.
A DOJ 1995-ben megállapodott a Microsofttal, hogy az nem köti egyik terméke licencét egy másik termékéhez.
A nagy kérdés az, hogy az IE része a Windows 95-nek vagy sem?
A Microsoft szerint természetesen része, sőt az integráció olyan szoros, hogy a decemberben megjelenő IE4 for Macben nem is lesz benne a webes felület, az Active Desktop. Viszont az IE for Macet emlegetni kicsit veszélyes, mert puszta léte (és belevétele a Microsoft–Apple egyezségbe) is önálló voltát bizonyítja.
A Microsoft most zárta első pénzügyi negyedévét, 3 milliárd dolláros bevétellel és 663 milliós nyereséggel.
Még ha ezekből az adatokból úgy is tűnik, hogy a cégnek aprópénz a napi egymillió, a büntetés puszta ténye is mélyrepülésbe küldhetné a Microsoft részvényeinek árfolyamát.
Az Európai Közösség is vizsgálódik a Microsoft és az IE ügyében: szerintük a cég csak úgy engedélyezte az ISP-knek az IE használatát, ha azok más Microsoft termékeket is vásároltak.

- http://www.usdoj.gov/atr/cases3/micros2/1236.htm

Makh-Shevet

Truster

Az izraeli cég új szoftvere a klasszikus poligráfos technológia alapján képes megállapítani, hogy valaki hazudik-e egy telefonbeszélgetés során vagy sem. Az izraeli katonai kutatásokból a polgári piacra került termék állítólag egy közönséges PC segítségével képes ezt kikövetkeztetni a beszédhangból.
Németországban még az év vége előtt kapható lesz a szoftver. A cég azt állítja, hogy tetszőleges nyelvre át tudja dolgozni a technológiát, s csak a japán nyelv kiejtése tér el annyira, hogy nehézségeket okozzon.
Meg kell jegyeznünk, hogy bár a poligráfot régóta használják, eredményessége mindig kérdéses volt.
A cég szerint azonban programjuk már fejlettebb algoritmust használ.

InXight

LinguistX

A Xerox kutatócége, az InXight a különböző keresőrendszereket egészíti ki a matematikai nyelvészet legújabb eredményeivel. Ezáltal hétköznapi mondatok formájában tehetünk fel kérdéseket.
Az Infoseek a Verity internetes keresőket, az Oracle az adatbázis-rendszerét, az SPSS elemzőszoftverét egészíti ki a LinguistX-szel. Eddig 13 nyelven készült el a rendszer. Hamarosan megjelenik a Summarizer, egy kivonatokat gyártó szoftver, amely óránként 1 Gbyte adatot képes átrágni.

- http://www.inxight.com/inprodl.htm

Bovine RC5 Effort

A negyedik RC-törés

Az RSA Data Security januárban versenyt hirdetett: 13 különböző erősségű kódolást kell feltörni –

Linux Station

A CHIP-CDn kipróbálhatja, nálunk megveheti az eredetit!

Applixware 4.3 Dev./Office/EDU Ed.	99,800/46,800/18,800
Caldera OpenDOS v7.0	9,800
Caldera OpenLinux v1.1, Base/Standard	15,800/89,800
Caldera Wabi v2.2 for Linux / EDU Ed.	46,800/37,800
Linux Developer's Resource (6 CD Set; InfoMagic)	5,800
Linux Journal – 1 éves előfizetés!	11,800
Official Debian Linux v1.3.1 (3 CDs + Book)	7,800
Red Hat Linux 4.2 for Intel / Alpha v. Sparc	8,800/10,800
Red Hat Power Tools / Motif for Linux	4,800/35,800
Red Hat's Triteal CDE v1.2 – Client / Dev.	18,800/46,800
StarOffice 3.1 for Linux / upgrade	46,800/35,800

Akciós termékek:
(Csak ezen hirdetés felmutatójának!)

Doctor Linux, 5/E (hardcover, 2,000+ pages!)	6,800
Moo-Tiff for Linux, v2.01 (2 CD; InfoMagic)	22,800
Slackware Linux 3.3 (4 CD Set; Walnut Creek)	3,800

A SoftWare Station a Caldera, Inc. és a Red Hat Software hivatalos dealere.

SOFT-WARE STATION
SOFTWARE-EK ÉS SZAK-KÖNYVEK PROFIKNAK

Tel./fax: 371-0704 209-5951

1111 Bp. Karinthy F. 25.

Amerikai szakkönyvek legnagyobb választéka! http://www.swsbooks.hu

MULTIMÉDIA VISZONTELADÓKNAK!

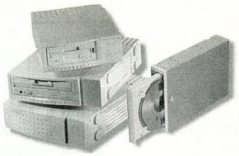

CD ÍRÓK
SCSI ESZKÖZÖK
HANGKÁRTYÁK
CD OLVASÓK
MATROX VGA KÁRTYÁK

Kérje részletes árjegyzékünket!

US.EX

AMERIKAI-MAGYAR KFT

1077 Budapest, Nyár u. 20.
Tel.: 352-8570, Fax: 352-8572

25 százalékkal olcsóbb
Bevezetési ajánlat!
A teljes termékért vagy az upgrade csomagért forduljon az árusító céghez.

Minden képviselőnkre 97 dec. 31-ig érvényes bevezetési ajánlat.

A Norton termékek nem csak az Ön számítógépét, hanem ezen túlmenően, a PC-jébe befektetett idejét és erőfeszítéseit is védelmezik. Ilyen módon a Norton Utilities a rendszerkatasztrófától, program konfliktusoktól, adatvesztéstől és program kiakadástól védi az Ön rendszerét.

A Norton AntiVirus védi a számítógépet a mai ismert és a jövőbeli ma még ismeretlen vírusoktól, jöjjenek azok bármilyen lehetséges forrásból, pl. Internet, e-mail mellékletek vagy floppy.

A Norton Utilities és a Norton AntiVirus a számítógépes problémákat vagy megakadályozza vagy azonnal megoldja.

Ráadásul ez a legjobb, 1997 december 31-ig érvényes árajánlat mindkét program legfrissebb verziójára. Egy csomagban minden PC platform.

Hivatalos Márka Kereskedők

Duna Elektronika	(1) 270 5600
Keszo Ltd.	(1) 332 8717
Kim-Soft Kft.	(1) 319 8973
Szamalk RT PMG	(1) 206 1996
Szoftver ABC Kft.	(1) 329 2737
Szüv Rt.	(1) 267 1414
Trans-Europe Kft.	(1) 267 1864
Tremi-Soft B.T.	(1) 370 7400
Digital Szamitastechnikai	(62) 488 380
PC-Box Computer Ltd.	(62) 486 486

Nagykereskedők

3Soft Ltd.	(1) 140 15 06
Walton Networking Ltd.	(1) 465 50 79

SYMANTEC.™

Ingyenes Trialware letölthető http://www.symantec.com

Norton Utilities, Norton AntiVirus, Norton Commander are registered trademarks of Symantec Corporation. All other brand names or trademarks are property of their respective owners. ©1997 Symantec Corporation. All rights reserved.

PostOffice™

Az **Internet** egyedülálló E-mail szervere már Magyarországon is elérhető!

Internet, intranet, extranet hálózatokban egyaránt kiválóan alkamazható valódi multiplatformos mail szerver megoldás.

Windows NT
Solaris
SunOS
SGI IRIX
Digital UNIX
IBM AIX
HP-UX
operációs rendszer támogatás.

Szolgáltatások:

POP3/SMTP támogatás
WEB felületű adminisztráció
több domain kezelése
auto-reply funkció
többszintű biztonsági rendszer
integrált lista menedzser
rugalmas upgrade
100.000 postafiókig bővíthető

További információ, **ingyenes 10 felhasználós próbaváltozat** és magyar nyelvű tájékoztató elérhető az alábbi telefonszámokon, e-mail és web címeken.

Foxtrend Kft.
Tel.: (22) 311-177 Fax: (22) 345-196
E-mail: postoffice@foxtrend.hu
Web: http://www.postoffice.foxtrend.hu
http://www.software.com

Amit a „nagyok" is tőlünk tanultak:

Layer -3 switching technology

PowerIP Intranet switch

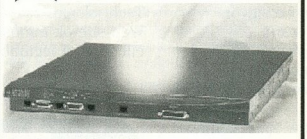

Az **RND** termékek hivatalos **Disztribútora** Magyarországon és Romániában

UNICOMP
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

8000 Székesfehérvár, Berényi u. 15.

T.: 06-22/511-134
F.: 06-22/511-131

természetesen némi pénzdíjért.
A 40 bites RC5 kulccsal kódoltat 3 óra alatt, a 48 bitessel kódoltat pedig 13 nap alatt küzdötték le.
Az 56 bites DES-sel is megbirkóztak csekély öt hónap alatt, de a DES gyengébb, mint az RC5.
Most az 56 bites RC5 került sorra: március óta számítógépek tízezrei dolgoztak rajta, és október 23-án törték meg.
Ezért 10 ezer dollár ütötte a győztesek markát. A gépek egyébként közönséges, mezei PC-k voltak. Szakértők szerint egymillió dollár körül már építhető olyan eszköz, ami 56 bites kulcsot napokon (esetleg órákon) belül feltör. Ez erősen megkérdőjelezi az 56 bit használhatóságát az elektronikus kereskedelemben.

- http://www.rsa.com/rsalabs/97challenge/

Stagecast
Almás Kakaó

Az Apple majdnem négy évig fejlesztette a Cocoa technológiát, mielőtt leállította a projektet. Ekkor három volt alkalmazottjuk új céget alapított, és felvette az Apple által elejtett fonalat.
A Windows és Macintosh platformon egyaránt futó termékkel gyerekek tervezhetnek maguknak videojátékokat.
Óriási sikert várnak ettől a terméktől, mert szerintük valóban olyan egyszerű a kezelőfelülete, hogy egy gyerek is képes használni. Másrészt a gyerekek tudják igazán, hogy mi tetszik nekik.

- http://www.stagecast.com

Integrity Solutions
SiteMonkey

A SiteMonkey az Apple (volt NeXT) WebObjects technológiára építve új módon épít fel egy Web-helyet: ezernyi különálló HTML oldal helyett néhány HTML mintaoldallal és egy relációs adatbázissal dolgozik. Amikor lekérnek egy oldalt, akkor az adatbázisból kitölt egy mintaoldalt, és ezt adja vissza.

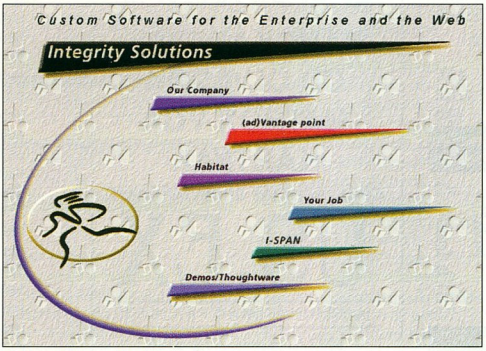

Munkában a SiteMonkey

A cég szerint például egy új navigációs sáv készítéséhez csak az adatbázist kell egy kicsit megváltoztatni.
A cég saját site-ja is ezzel a programmal készült.

- http://www.is.com

Apache
Apache 1.3 for 95/NT

Megjelent az Apache 1.3 első publikus bétája.
Legfontosabb újdonsága talán az, hogy az így is nagyon népszerű (talán legnépszerűbb), ingyenes Web-szerver most már Windows 95/NT alatt is fut.

- http://www.apache.org

Lucent
Personalized Web Assistant

A Lucent jó ötlettel állt elő a spam ellen, csak az a baj, hogy ezt proxy szerverébe építette, így nem mindenki használhatja.
Az ötlet lényege: ha egy Web-site-nak megadunk egy e-mail-címet, akkor nem a valódit adja meg, hanem egy egyedi címet, így ha netán ez a cím a spammerek kezébe kerül, akkor letilthatjuk a címet.
Sajnos a Usenetből e-mail-címet lopdosók ellen ez sem véd, de ezek ellen hadd adjunk mi egy jó tanácsot: írjuk be a cikk alá, hogy *postmaster@127.0.0.1.*
Ha ezt egy spammer automatája kiszedi a cikkből, utána saját rendszergazdájának is küld egy példányt a hulladékból...

- http://lpwa.com:8000/

DeltaPoint
SiteSweeper 2.0

A DeltaPoint – ami most változtatja nevét Site Technologies-re – Web-site-ok minőségét ellenőrzi. A legtöbb ilyen szoftver legfeljebb a rossz linkekig és a túl nagy file-okig jut el, a SiteSweeper azonban többet tud ennél.
Felderíti a hiányzó ALT tageket (végre!), a problémás címfeliratokat (title), a rossz vagy hiányzó META tageket, és még sok hasznos információt szolgáltat.
Bár a SiteSweeper csak Windows alatt fut, bármilyen site-ot végig tud nézni. Ehhez nemcsak a HTTP, hanem a HTTPS, FTP és a Gopher protokollokat is ismeri.

- http://www.sitetech.com/FrameSet44.htm

Novonyx
Suitespot Netware-en

A Novell és a Netscape közös vállalkozása, a Novonyx szűk körben megjelentette három Suitespot (Enterprise, Messaging, FastTrack) NLM változatának első bétáját.
A nyilvános béta november végén várható, a végleges termékek pedig még az év vége előtt.
A Calendar, a Collabra és a Proxy a jövő év közepére, a Certificate és a Compass pedig jövő év végére készül el.
Az Enterprise Pro kiadásához jár majd az Oracle is.

- http://www.novonyx.com
- Novell-hírek. CHIP, 95/5/67

Négyesi Károly

DesignJet típusú találkozások

Rendkívüli esemény

Plotter csere Akció

Hozza el egy tollas plotter gyáriszámát és mi kedvezménnyel adunk egy új DesignJet-et "cserébe"-December 31-ig

Földönkívüliek és Földlakók számára forgalmazza:

HEWLETT PACKARD

BUDA SZAKÁRUHÁZ

1111 Budapest, Bartók Béla út 18.
Tel./Fax: 166-6257, 166-6249, 166-7405, 166-5224 E-Mail: Sales@libra.hu
Nyitva: hétköznap 9.30-17.30

GEMOFIS KFT.

1146 Budapest, Hungária krt. 131.
Tel./fax: 321-1539, 343-0088
GSM: (30) 428-132

Részletes árlista Faxbank: 2-333-666, #1476 és **http://www.datanet.hu/gemofis**
Az árak készpénzfizetésre vonatkoznak és az áfát nem tartalmazzák.
Az árváltozás jogát fenntartjuk. **E-mail: gemofis@mail.datanet.hu**

Adobe PageMaker 6.5 upg.	**159.520 / 41.920**	Windows 3.1 EE / 3.11 Eng.	15.600 / 29.210	Norton Utilities for Windows NT 2.0 / upg.	21.610 / 10.820
Adobe Illustrator 7.0 / upg.	75.520 / 33.520	Windows 95 Hun. / upg.	40.410 / 21.070	Norton Utilities for Windows 95 2.0 / upg.	15.800 / 7.920
Adobe PhotoShop 4.0 / upg.	159.520 / 54.520	Windows NT 4.0 workstation / upg.	62.370 / 29.430	Norton Commander for Windows 95 / upg.	14.360 / 7.210
AutoCAD R13 / R14	**349.380 / 349.380**	**Office97 Developer / upg.**	**157.880 / 98.700**	Winfax Pro 8.0 Win95/NT / upg.	21.990 / 10.730
Borland C++ Builder std. / Prof. spec.	**26.240 / 111.410**	**Office97 std. / Prof.**	**98.700 / 118.490**	Act! 3.0 Win95/NT / upg.	41.180 / 20.620
Delphi 3.0 Std. / Prof. spec.	**26.240 / 111.410**	Office 4.2 std. / 4.3 Prof.	71.520 / 107.780	McAFEE ViruScan 3.0 i / 10 user	9.440 / 105.420
CorelDraw 7 Eng. spec. / upgrade	**71.780 / 55.800**	**Visual Basic 5.0 Prof. / upg.**	**97.480 / 48.770**	OS/2 Warp 4.0 / upg.	44.160 / 29.290
CorelDraw 6 Eng. spec. / upgr.	101.830 / 36.290	**Visual C++ 5.0 Prof. / upg.**	**97.480 / 48.770**	OS/2 Warp Server V 4 Base / Advanced	120.750 / 256.000
CorelDraw 5 spec.	44.530	**Visual Fox Pro 5.0 Prof. / upg.**	**97.480 / 48.770**	CA Clipper 5.3 + TOOLS / upgrade	37.800 / 21.000
Corel Visual CADD (Win95, NT)	45.000	**Visual Studio Prof. 97 / upg.**	**196.340 / 97.260**	**Micrografx ABC Graphic Suite ÚJ!**	**75.330**
Corel WebMaster Suite	45.900	Watcom C++ 11.0 spec. / upgrade	64.700 / 35.000	Micrografx Webtricity 1.0	32.370
DOS Navigator Personal / Office	3.500 / 4.900	rEVOLUTION SZÁMLA 95 számlázás (3.1 is)	15.920	Német–Magyar / Angol–Magyar hangosszótár	10.920 / 7.280
F-PROT Professional 1 user / 10 user	**59.500 / 147.000**	Netscape Communicator dok. nélkül	11.760	Angol–Magyar nagyszótár+Műszaki tud.	23.400
KPT Power GOO képanimáció	12.990	Novell IntranetWare 5 user / 10 user	165.960 / 317.590	**Angol–Magyar szótárak (banki, jogi, inf., külker.)**	**3.640**
LOTUS 123 Hun. 5.0 AKCIÓ	49.000	IntranetWare for Small Business 5 / 10 user	135.660 / 185.000	**Helyes-e+Helyesebb+Helyette for Win97**	**28.320**
Freelance 96 for Win95	**77.180**	**FTP OnNet32 Win95/NT / upg.**	**84.800 / 24.500**	**Visio Standard 5.0 / Technical 5.0**	**39.170 / 88.420**

SZOFTVER – HARDVER EGY HELYEN!

Gemofis **Diák**: 486 PCI 133 MHz, 16 MB, 1 GB HDD, 1,44" FDD, 14" LR, NI, 1 MB 4xCD, 102 g. klav. egér	**105.000**	Internet csomag = installált (itt vásárolt gépre)	
Gemofis **Iroda**: Pentium 133, 16 MB, 1,7 GB HDD, 1,44" FDD, 14" LR, NI, 2 MB SVGA, 8xCD, 102 g. klav. egér, egérpad	**145.000**	böngésző + Mail + News Win95 OSR2 + 33,6 külső	
Gemofis **Iroda Prof**: Pentium 166, 32 MB, 2,1 GB HDD, 1,44" FDD, 14" LR, NI, 2 MB SVGA, 12xCD, 102 g. klav. egér, egérpad	**180.000**	modemmel és Internet-ügyintézéssel	**40.000**

A szoftverek Interneten történő megrendelése esetén a Honlapon feltüntetett árból 2% kedvezményt biztosítunk minden vásárlónak!
Igény szerint egyedi konfigurációkat is vállalunk, az otthoni számítógépektől a professzionális üzleti szerverekig, a konkrét árajánlatot faxon küldjük!
COMPAQ, HEWLETT-PACKARD, IBM számítógépek, nyomtatók, monitorok, számítógép vásárlása esetén Microsoft OEM szoftverek kedvező áron!

A VAR Kft. 1993 óta kínálja teljes körű szolgáltatását a számítástechnikai hálózatok kiépítése, szerverek, munkaállomások telepítése (Intel) terén. Ehhez szakképzett support (Master CNE, CNE) áll a vevők rendelkezésére. Cégünk az új minősítési rendszer szerint elsőként kapta meg a ***Novell Systems House*** *címet. Munkánk és szolgáltatásunk színvonalát* ***ISO 9002*** *minősítésünkkel szavatoljuk.*

Novell hálózatainkhoz nagy teljesítményű, több processzoros szervereket. Intel platformokat, print szervereket, speciális szerver kártyákat, 100 Mbit/s-os hálózati elemeket, stb. ajánlunk.

Akar Ön első kézből értesülni a legújabb NetWare termékről?

Jelentkezzen a VAR Computer GreenRiver IntranetWare vonalára !

Novell Systems House

Vegye igénybe INGYENES szolgáltatásunkat!

A VAR COMPUTER 1996 ősze óta nagy sikerrel működteti *ingyenes* szolgáltatását, a **GreenRiver-IntranetWare** vonalat.
Célunk az akkor piacra kerülő legújabb NetWare termék minél szélesebb körű bemutatása volt. Az idő múlásával az újabbnál újabb termékek megjelenése és az érdeklődők számának (ma már megközelíti a 300-at) rohamos növekedése arra késztetett bennünket, hogy szolgáltatásunkat tovább vigyük, sőt kibővítsük.
Érdeklődőink rendszeresen értesülhetnek az új NetWare fejlesztésekről, a legújabb Novell, Intel és egyéb hálózati termékekről. Válogatást kapnak a nemzetközi szaksajtóból (Netware Connection), demó CD-ket küldünk a Novell termékeiről, rendszeresen továbbítjuk a Novell Magyarország lapját a NOVELLA-t illetve cégünk szolgáltatásaiból, áraiból szemezgethetnek klubtagjaink.

VAR computer
VAR COMPUTER

1149 Budapest
Fogarasi út 11/a
Tel: 22-22-827;
Fax: 36-32-781

Jelentkezzen telefonon vagy a FaxÚjság-ban megtalálható jelentkezési lapon: 401-11-48/4415
E-mail: var@hq.var.hu
Web: www.var.hu

FAXÚJSÁG
401-11-48/4000#
üzlet nyitvatartás
H-P 8.30-18.00

VAR computer

Csomagoló-művész

Adattömörítő programból bőséges a választék – de közülük alig néhány nyújt annyiféle lehetőséget és illeszkedik olyan jól a Windows kezelőfelületéhez, mint a ZipMagic.

Ha ez a segédprogram aktív, akkor a Windows 95 könyvtárként kezeli az összes .ZIP tömörítvényt. Duplán kattintva egy tömörített file-ra napvilágra kerül az archívum tartalma, mintha egy normál, tömörítetlen könyvtárról lenne szó. Ahhoz sem kell külön programot indítani, hogy archívumot hozzunk létre, meglévő archívumhoz file-okat fűzzünk vagy csomagoljunk ki belőle.

A ZipMagic nem csak az Explorer számára láttatja könyvtárként a tömörített file-okat, hanem a legtöbb program számára is. Például ha valaki a szövegfile-jait ilyen tömörített formában tárolja, az Wordben továbbra is olvashatja, módosíthatja, bővítheti a szövegeket anélkül, hogy a megfelelő file-okat be vagy ki kellene csomagolnia. Ugyanez érvényes a Website-okra is: az Internet Explorer egy archívumból is ki tudja olvasni a HTML formátumú oldalakat képekkel és linkekkel együtt.

Persze ez egyes esetekben problémákat okozhat. A CompuServe például ekkor már nem tud elküldeni .ZIP file-okat, hiszen azok időközben könyvtárakká „változtak". Ilyen eseteket orvosol a ZipMagic *Applications* menüje. A Tálca (Taskbar) jobb sarkában lévő kiegészítő ikonra kattintva mindig elérhetők a ZipMagic beállításai. Ide be lehet írni azokat a programokat, amelyek nem tekinthetik könyvtárnak a tömörítvényeket. Kijelölhetünk egy teljes meghajtót is, hogy az azon lévő .ZIP file-ok ne könyvtárként jelenjenek meg.

A ZipMagicben még számos további konfigurációs lehetőség található. Többek között megadható, hogy gyors vagy maximális tömörítést kérünk-e.

A ZipMagic funkcióit szabadon definiálható shortcutokkal lehet be- és kikapcsolni. Előre megadott időpontra beállíthatunk korlátozott idejű deaktiválást is. Ez például automatikus backupok munkaidőn kívüli elkészítésénél lehet hasznos.

A ZipMagic igény esetén befészkeli magát a jobb oldali egérgombra megjelenő gyorsmenübe. A beállításokkal megszabhatjuk, hogy mennyire bontakozzon ki a ZipMagic. Így mindenki a számára fontos funkciókat veheti fel a gyorsmenübe, és nem kell azt feleslegesen terhelni soha nem használt funkciókkal – ez dicséretes megoldás, sok szoftvergyártó példát vehetne róla.

A ZipMagic konfigurációs eszközei mellett van egy segédprogram is, amely a sérült archívumokat javítja ki, vagy legalábbis megpróbálja a lehető legtöbb adatot helyreállítani. Egy másik segédprogram önkibontó programmá alakítja a tömörítvényt: csak el kell indítani a programot, és az kicsomagolja önmagát.

A ZipMagic archívumkezelője az Exploreréhez hasonló kezelőfelületű, beépített viewerrel. Itt megtaláljuk a ZipMagic összes funkcióját, számos más hasznos lehetőség mellett. Például kiválasztható, hogy a billentyűkiosztás az Explorerére, a Norton Commanderére vagy az Xtree Goldéra hasonlítson.

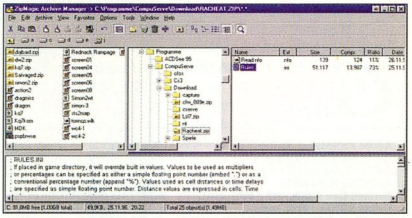

Betekintés: az archívumkezelő kívánságra megmutatja a kiválasztott file-ok tartalmát

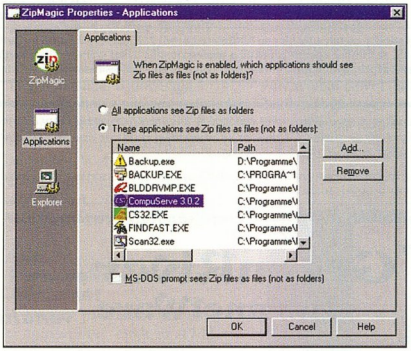

Kivétel a szabály alól: a ZipMagicben meghatározhatjuk, hogy mely program ne tekintse könyvtárnak a .ZIP file-okat

Kellemes az is, hogy mind a beépített viewer (megjelenítő), mind a filekezelő támogatja a Microsoft Intellimouse gombjai közötti görgőt. Ez is azt jelzi, hogy a ZipMagic fejlesztői szemmel láthatóan sok figyelmet szenteltek a kezelhetőségnek és a funkcióválasztéknak.

A programcsomagban van Windows 95-ös és egy Windows 3.x-es változat is. Az utóbbi funkcióválasztéka kissé szűkebb, mint a Windows 95-ösé.

Peter Hocke

ZipMagic 1.0

Operációs rendszer: Windows 3.x, Windows 95
Támogatott formátumok: ZIP, ARJ, LZH, Uuencode, MIME, BinHex, Xxencoded
Forgalmazó: KeSzo Kft. ☎ 332-8717
Ár: 13 000 Ft (+ áfa)

SUNaszétről – SUN-hírek a nagyvilágból

MicroJava 701
– a Sun első Java-processzora

Október 15-én San Joséban, a Mikroprocesszor Fórumon a Sun Microsystems megtartotta első JavaChip processzora, a microJava 701 technológiai bemutatóját. A Sun microJava 700 processzorsorozatának első tagját, a microJava 701-et eredeti Java-kódok futtatására optimalizálják, amely ugyanakkor támogatja a C/C++ kódot is, és ezzel megkönnyíti a számítástechnikai ipar áttérését C/C++ kódról Javára. A Sun előzetes belső teszteredményei szerint a microJava 701 13,332 Caffeinemarks teljesítésére képes a jól ismert CaffeineMark 3.0 alapján, és 200 Dhrystone MIPS-t teljesít C-programokon a Dhrystone 2.1 MIPS alapján.

A microJava 701-et azért tervezték, hogy a legjobb ár/teljesítmény arányt érje el a Java-centrikus alkalmazások eredeti futtatásánál. A microJava 701 chipen integrálja a rendszerfunkciókat, s ezáltal az ASIC áramkörökre nincs szükség.

A microJava 701 belsejébe egy továbbfejlesztett mag, a picoJava 2.0 kerül. A picoJava 2.0, amely a Sun JavaChip-magcsalád második tagja, olyan nagy teljesítményű mag, amelyet eredeti Java-kód futtatásra optimalizáltak, s szolid C-kód futtatásra képes. E híd-stratégia feladata, hogy kiszolgálja azokat az igényeket, amelyeket a rendkívül változatos alkalmazások létező kódról Javá-ra történő áttérése támaszt. A picoJava 2.0 mikroarchitektúrát a hatlépéses pipeline és a kiterjedt utasításátlapolás jellemzi. Az utasításátlapolás lehetővé teszi akár négy utasítás kombinációját a végrehajtás érdekében egyetlen órajel alatt, ami valamennyi kódtípus teljesítményét javítja.

"A Java lendülete megállíthatatlan a számítástechnikai iparban. Különösen igaz ez az információk elérését szolgáló készülékek, köztük a fogyasztói elektronika, a kommunikációs rendszerek és az ipari rendszerek esetében – mondta Raj Parekh, a Sun Microelectronics Volume Products Group elnökhelyettese és vezérigazgatója. – Terveinken és stratégiai kapcsolatainkon keresztül a Java-processzorok és licencálható magok teljes családját kínáljuk majd, s ezek kiszolgálják az újonnan felbukkanó Java információs eszközipar ár/teljesítmény igényeit."

"A Sun elkötelezettsége a picoJava magcsalád fejlesztése iránt bátorít minket – mondta Kozy Kubota, a NEC Semi-conductor Group-tól. – A picoJava 2 bemutatása egyértelműen igazolja a Sun elkötelezettségét aziránt, hogy a Java-centrikus piac számára skálázható magsorozatot fejlesszen."

"Készen állunk arra, hogy kihasználjuk azt a technológiai forrást, amelyet a Sun a picoJava 2 mag mögé helyezett" – mondta Sun Choi, a Media Processor Venture L.G. Semicon ügyvezető igazgatója.

Kiváló Java-kód teljesítményével, tervezési rugalmasságával, alacsony rendszerszintű költségével és a C-kód futtatásának képességével a microJava 701 feladata, hogy a nagy mennyiségű Java-centrikus alkalmazásoknak megfeleljen mind a vállalati szervezetekben, mind a kommunikációs és a fogyasztói piacokon. A microJava 701 az intranetes és extranetes szakterületeken a Java-piac első követőit célozza meg, azaz az ipari automatizációt, a point-of-sales terminálokat és az információs pavilonokat, stb.

A microJava 701 tömeggyártását 1998 második felére tervezi a Sun.

(X)

Sun microsystems

Találkozott már az európai innováció előnyeivel?

Egy hálózat értékét alapvetően meghatározza, milyen menedzselési költségekkel kell számolni hosszú távon. A TULIP Computers Vision Line® számítógépeinek új családja segít Önnek alacsonyan tartani a hálózati menedzselési költségeket, ugyanakkor a hálózati kontroll is egyszerűbb. A Remote Desktop Management Interface® segítségével minden információ a rendelkezésére áll, ami fontos lehet: a szoftver és hardver elemek beállításai és típusa, a szoftverek upgrade-elésének lehetőségei, és az egyes felhasználók hozzáférési jogai. Érdeklődjön a TULIP Vision Line® számítógépekről a Tulip–partnereknél!

Fenntartjuk a jogot a specifikációk megváltoztatására. The Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and MMX is a trademark of Intel Corporation.

További információkért kérje részletes katalógusunkat.

Disztribútorok: CHS Magyarország t: 302-4222, HRP Hungary t: 252-6300, KERORG Kft. t: 270-4591 **Dealerek:** Velex Kft. t: 46/431-114, EC-CO Kft. t: 212-0144, Elender Kft. t: 210-3044, Enter Computer t: 52/411-407, Kventa Kft. t: 269-5262, Peak-comp Kft. t: 82/311-646, Plantrading Kft. t: 149-1740.

A Tulip Vision Line® számítógépek jellemzői: 166–233 MHz MMX™ technológiájú Pentium® processzor • 16 MB SDRAM (bővíthető 256 MB-ig) • 512 KB cache • 2 MB video memória (bővíthető 4 MB-ig*) • 1.6 GB EIDE merevlemez (opcionálisan 4.0 GB-ig) • 2 db USB csatlakozó • 10/100 MB ethernet kártya az alaplapon • 16-szoros sebességű CD-ROM meghajtó (opcionális) • ECO gomb • ACPI, RMDI, OnNow és Magic Packet technológiák • Windows 95 előre installálva • 3 év garancia (*) csak a hangkártyás modellek esetében

Tulip computers

The benefits of European quality

Tulip Computers Magyarország: 1036, Budapest, Lajos u. 48-66. t: 250-8466, 250-8467 fax: 250-8468, e-mail: tulip@mail.elender.hu, www.tulip.hu

Professzionál Salgótarján Kft. t: 32/420-666, Rádin Irodatechnika Kft. t: 52/500-310, SZÜV Országos Üzlethálózat t: 251-6666, Tóthfalusy és Tsa. Kft. t: 341-5557, Somogy Informatika Kft. t: (82) 313-711, Cobra Computer t: 270-6390, Computer Praxis Kft. t: (46) 412-760

Egyszerű 3D

Az Adobe eredetileg Macintoshra készült szoftverei közül a Dimension is beköltözött a Windows alá.

Ebben bizonyára az is közrejátszott, hogy most már minden valamirevaló rajzolóprogramhoz mellékelnek legalább egy 3D-s modult, legyen szó akár a CorelDraw-ról, akár a Freehandről, amelyek tudásban bizony elhúztak az Adobe Illustrator mellett.

A Dimension nem próbál meg versenyre kelni az említett programok 3D-s moduljaival – amelyek között amúgy nincs nagy különbség, a Corel is ugyanazt a programot vásárolta meg és építette be csomagjába, mint amit a Freehanddel is kapunk.

A Dimension egyszerű, könnyen kezelhető kis programocska. Nem akarja megtépázni a 3D Studio vagy a Lightwave babérjait. Nagy hasznát veheti bárki, aki könnyen, gyorsan és egyszerűen szeretne létrehozni valami kis látványos produktumot.

A program kezelése – mondhatnánk – gyerekjáték. Elemi geometriai formákat hozhatunk létre, vagy síkot megforgatva tetszőleges forgástestet kaphatunk, esetleg kihúzhatjuk a síkot a térben. A testeket szabadon mozgathatjuk. Ha például egymásba helyezzük őket, a láthatóság automatikusan módosul – vagyis az látszik, ami kilóg a másik testből.

A Dimensionben nemcsak bitmap textúrákat húzhatunk a felületre, hanem vektorgrafikát is, ami bővíti a lehetőségek körét. A program egyszerre csak egy nézetből mutatja munkánkat. Igaz, vázlat módban nagyon gyorsan újrarajzolja a képet, így nem jelent problémát a nézetek közötti ugrálás.

A testeket tetszőleges számú fényforrással világíthatjuk meg, a kamerát szabadon mozgathatjuk és paraméterezhetjük. Renderelőképességei messze elmaradnak a profi 3D-s programokétól. A legegyszerűbb vetett árnyékot sem készíti el, és más úri huncutságra sem képes.

Az általa létrehozott ábrát könnyedén átvihetjük bármelyik Adobe programba, legyen szó a PageMakerről, a PhotoShopról vagy az Illustratorról. A létrehozott ábrát négyszínű EPS file-ba menthetjük, ami aztán a tördelőprogramból egyenesen színrebontható. Ha az elkészült képet visszahelyezzük az Illustratorba, ott vektorgrafikaként jelenik meg, hiszen EPS grafika. Ezenkívül a PhotoShop .PSD és a Windows .BMP formátumába exportálhatjuk művünket.

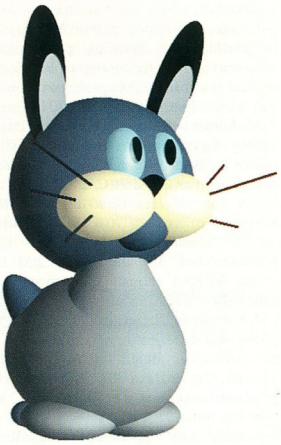

Néhány forgástestből gyorsan építkezhetünk

●

Könnyű kezelhetőségével, egyszerűségével biztos gyorsan megszeretteti magát azzal, aki nem vár tőle túl sokat.

Siklósi Attila

EPSON QWERTY COMPUTER
Árainak az áfát nem tartalmazzák!
Alapítva: 1984-ben

Stylus Photo AZ IGAZI FOTÓMINŐSÉGŰ NYOMTATÓ
6 szín color, 720 dpi, finom színárnyalatok, 105 500Ft

Stylus COLOR tintasugaras nyomtatók

				A/3-A/4 800-as nyomtatófej	A/2 színenként cserélhető patronok
300	400	600	800	1520	3000
720 dpi	720 dpi	1440 dpi	1440 dpi	1440 dpi	1440 dpi
29 900 Ft	43 900 Ft	54 900 Ft	84 500 Ft	180 500 Ft	409 900 Ft

EPSON
TINTASUGARAS, LÉZER-, MÁTRIX NYOMTATÓK, KELLÉKEK, EPSON, RENKER PAPÍROK
TELJES VÁLASZTÉKA

DIGITÁLIS KAMERÁK
EPSON PHOTO PC 500
közvetlen csatlakozás PC-hez, MAC-hez, 640 x 480 dpi, színek száma 16.7 millió, zársebesség 1-1/10 000 mp 30 fénykép,
LCD TFT 1.8" MONITOR
+2 vagy +4 MB RAM bővíthetőség!
TOVÁBBI 8 MÁRKA TÖBB TÍPUSA, ALAPGÉPTŐL A PROFESSZIONÁLIS MINŐSÉGIG

EPSON UMAX SZKENNEREK
UMAX Astra:
600 P 600 S Hívjon!
300x600 dpi optikai felbontás, szín: 30 bit
1200 S Hívjon!
600x1200 dpi optikai felbontás, szín: 30 bit
1200 S + Photoshop 4.0 AKCIÓS ÁR!
diafeltét Hívjon!
EPSON FILMSCAN 200
35 mm-es filmhez diaszkenner
1200 dpi optikai felbontás: 89 200Ft

QWERTY COMPUTER Kft. EPSON IBM SZAKÜZLET 1114 Budapest Bartók Béla út 9. Telefon: 166-5419
Faxinfo árlistákkal: 166-8292 Internet: http:// www.qwerty.hu nyitva: hétfő - péntek 10-18 óráig

printer center

Budapest XIII. Béke út 93.
Tel.: 1297-237, 1290-646

a választás lehetősége...

...ingyenes

OTP AKCIÓ!

ACER

Acer Computer Magyarország
1118 Dayka Gábor utca 3.
B épület, I. emelet 1.
Telefon: (36-1) 319-2655
Telefax: (36-1) 319-2709
E-mail: info@acer.datanet.hu
www.acer-ee.com

alapkiépítés 207.900 Ft*
multimédiás kiépítés 239.900 Ft*

MMX intel inside pentium PROCESSOR

AcerEntra T5167MT/8 Model 1600w

ALAPKIÉPÍTÉS	
166 MHz Pentium® Processzor MMX™ technológiával	
8 MB EDO RAM	1.6 GB merevlemez
Windows® 95 magyar AcerWiew 56j 15"-os digitális monitor	

AcerEntra T5167MT/16 Model 1600dw

MULTIMÉDIÁS KIÉPÍTÉS	
166 MHz Pentium® Processzor MMX™ technológiával	
16 MB EDO RAM	1.6 GB merevlemez
16 bit-es hangkártya	16x CD-ROM
Windows® 95 magyar	
AcerWiew 56j 15"-os digitális monitor	

intel inside pentium PROCESSOR

AcerExtensa* 355 8/5133 Model 1400w
,Product of Acer Inc. Acer and Acer logo are registered trademarks of Acer Inc.

133 MHz Intel Pentium® Processzor	
8 MB EDO RAM	1.3 GB merevlemez
16 bit-es hangkártya	11,3" DSTN képernyő
Windows® 95 magyar	

299.900 Ft**

Nagykereskedő:
RCE Kft. 1118 Budapest, Szurdok utca 1.
Tel.: (1) 246 4050; Fax: (1) 246 4101
Kiemelt partnerek:
▪EC-CO Kft. - Tel.: (1) 202 7456
▪Lézer Irodatechnika Kft. - Tel.: (1) 214 7719
Viszonteladók:
Budapest: ▪CBO Kft. Tel.: (1) 319 1940 ▪Fujitrend Kft. Tel.: (1) 178 4200 ▪Humansoft Kft. - Tel.: (1) 270 7600 ▪Media Markt Tel.: (1) 347 1650 ▪Békéscsaba: Nap-Szám Bt. Tel.: (66) 451 822 ▪Debrecen: Materialteszt GMK. Tel.: (52) 430 468 ▪Dunaújváros: Compferr Kft. Tel.: (25) 383 882 ▪Kaposvár: SP KFT. Tel.: (82) 317 02 ▪Pécs: M & M KFT. Tel.: (72) 227 080 ▪Salgótarján: Professzionál Salgótarján Kft. Tel.: (32) 420 666; ▪Szarvas: Kenzo Kft. Tel.: (66) 311 501 ▪Szeged: PC BOX KFT. - Tel.: (62) 486 486 ▪Szolnok: Karakter Kft. Tel.: (56) 420 067 ▪Szombathely: Flag KFT. Tel.: (94) 322 134; ▪Zalaegerszeg: Compatibil Kft. Tel.: (92) 323 353

**A fenti árak javasolt végfelhasználói árak, az áfát nem tartalmazzák. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.
The Intel Inside Logo and Pentium are registered trademarks and MMX is a trademark of Intel Corporation. Microsoft, the Windows logo, and Windows 95 are registered trademarks of Microsoft Corporation.

Segítő kezet nyújtunk

Ön is kerülhet olyan helyzetbe, amikor örömmel fogadna egy segítő kezet. Olyan társat, aki valóban erős kézzel irányítja az eseményeket, aki szakértelmével, megértésével, gondoskodásával átsegíti Önt a nehéz pillanatokon.

FLAG Informatikai Rt.
1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 127.
Telefon: 383-0155, fax: 221-5425
E-mail: flag@mail.matav.hu

CÍMKENYOMTATÓ

PT-PC
Ár: 57.920 +áfa

BÉLYEGZŐ-KÉSZÍTŐ

69.920 Ft helyett most csak 59.920+áfa

4 méret x 3 szín
Azonnal elkészül!

WINDOWS alatti szerkesztőprogrammal

A bélyegző tartalmazhat: grafikát (pl. cég embléma), szöveget

A címke tartalmazhat: vonalkódot, grafikát,szöveget, stb.
A címke anyaga: 6/9/12/18/24 mm széles színes, öntapadó, vízálló
Címkeszerkesztő-programmal

DIT DIGITÁLTECHNIKA
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Mónus I. u. 19.
T./f.: 96/414-411, 417-802
Fax: 517-501

brother DISZTRIBUTOR MÁRKASZAKÜZLET SZERVIZ

LÉZERNYOMTATÓK

"PC MAGAZINE EDITORS' CHOICE"

FAX-390DT
59.900 Ft + ÁFA

HL-720 79.900 Ft
HL-730 89.900 Ft + ÁFA

TESZTGYŐZTES!

6 lap/perc, 600 dpi
Egyenes papírvezetés
Win 3.1 és 95

HL-730: WIN + emulációk HP, IBM, EPSON

FAX-TELEFON-DIGITÁLIS ÜZENETRÖGZÍTŐ
Papír nélkül is működik! Körfax.
Magyar nyelvű. Távvezérlés. Többpéldányos másolás.
50 oldal memória.

A kényelmes Linux

A Linuxnak, mint a legtöbb Unix rendszernek, sosem volt díszes, kezdők által is beállítható grafikus felülete.

A felülettel amúgy nem volt gond, de más PC-s rendszerek elsősorban a szépségükkel, egyszerűségükkel nyerték meg a felhasználókat. Ezek után nem csoda, hogy manapság egyre több ablakkezelő kiegészítés, díszítés jelenik meg a Unix rendszerekhez. A megszokott Motif felületre épülő Common Desktop Environment (CDE) vált az Open System Foundation (OSF) szabványává. Ez már elérhető Linuxra is, de csak stabilitása miatt jobb, mint a KDE.

A KDE nem butítja le a rendszer képességeit, mégis szép, könnyedén kezelhető felületet ad a felhasználóknak. Kezelhetősége, kinézete, funkcionalitása gyengébb a CDE-énél, de ne felejtsük: a KDE még fejlesztés alatt áll, tehát a stabilitás hiánya egyelőre nem róható fel neki. Mindenesetre bizakodva várjuk a végleges változatát.

Kezdjünk mindent elölről!

Egy többfelhasználós rendszerben először mindig a bejelentkező képpel találkozunk. Ez is a rendszer szerves része, még ha keveset is használjuk, tehát fontos, hogy illeszkedjen az egészbe. A KDE display managere, a kdm kezeli az X szervereket – az X11-nél megszokott xdm helyett –, így már a rendszer indításakor ennek a képét látjuk, amely nagyon emlékeztet az SGI rendszereken megismert login-képernyőkre.

Minden felhasználónak saját ikonja van, amire kattintva a *login:* mezőbe beíródik az azonosítója. Az ikont kedvünk szerint alakíthatjuk, akár a saját fényképünket is elhelyezhetjük rajta. Kiválaszthatjuk az általunk kedvelt ablakkezelőt, tehát akkor sem feltétlenül a KDE-t kell használni, ha ezen keresztül léptünk be a rendszerbe – egyébként megjegyzi a felhasználó által használt utolsó ablakkezelőt, és alapbeállításban azt indítja el.

A képernyőn találunk egy *Shutdown* gombot, amelyre kattintva megjelenik egy menü. Ebben a teljes rendszer leállítható vagy újraindítható. A beállításoknál határozhatjuk meg, hogy mely felhasználóknak legyen erre jogosultsága. Alapbeállítás szerint a menü csak konzolról használható, és a root jelszó begépelését is megköveteli.

Lépjünk be!

Ha a KDE-t választva lépünk be, első belépésünkkor a rendszer néhány ablakban közli, hogy milyen alapbeállításokat végzett el – ezeket később megváltoztathatjuk. Ilyen a menük felépítése, a file-kezelő és a KPanel beállítása.

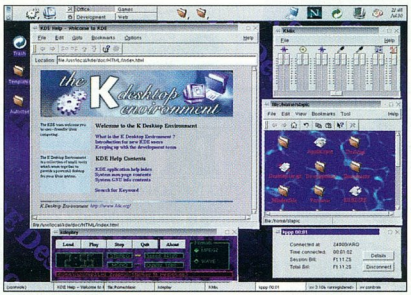

A desktopok

Az alapbeállítás szerinti felület kellemes és szép. Felül a KPanel, alul a KTaskbar látható, és a desktopon feltűnik három ikon. Az ikonokat kedvünk szerint tehetjük ki vagy törölhetjük a munkaasztalon. A file-manager segítségével ez gyerekjáték, mint ahogy az adott ikonhoz tartozó program vagy file tulajdonságainak (például ikonjának) megváltoztatása is. Ez utóbbihoz a jobb egérgombbal rá kell kattintani az ikonra. Új ikonok elhelyezése húzd és ejtsd módszerrel oldható meg.

Maga a KWM (K Window Manager) egyszerű és keveset tudó program. Az ablakok kezelésén és megjelenésük vezérlésén kívül csak a saját beállításait tudja elvégezni – szintén menükkel, grafikus felületen. Nincs is szükség ennél bonyolultabb ablakkezelőre, mivel minden kezelői funkciót átvesz a KPanel és a K FileManager (KFM). A KPanel saját magán kívül a KTaskbarért felelős, a KFM pedig az ikonokért.

Minden program központja a KPanel

Ha valaki nem szereti ikonokkal telepakolni a munkafelületét, valószínűleg a KPanelről indít minden programot. Ha új programot telepítünk a rendszerre, és az a KDE-hez készült, biztosan beteszi magát a menübe. Az alapmenük mellett találjuk a *Personal* menüpontot. Ide tehetjük saját almenüinket, programjainkat a KMenuEdit nevű program segítségével.

A KPanelt összecsukhatjuk, ha útban van. Ez a beállítás minden desktopra (a KPanel maximum 8 desktopot tud kezelni) külön érvényesül. Az ilyen összecsukott KPanelből csak a bal széle marad meg – erre kattintva tudjuk kinyitni. Ilyenkor két ikon kerül a taskbarba: a menü- és a desktopváltó ikon.

Bár a KPanel nyolc desktop kezelésére képes, alapbeállításban csak négy van bekapcsolva. Minden desktopnak külön neve lehet.

A panelen az objektumok mozgathatók, azaz oda helyezhetjük őket, ahol legjobban kézreállnak. Ezt is könnyedén, az egérrel végezhetjük el. Alapbeállításban a desktopokat jelképező gomboktól jobbra helyezkednek el a programok gyors indítására használható ikonok – kiinduló állapotban a file-

Mutató

- KDE információk: www.kde.org
- CD-nk /CIKKEK.HEZ/KDE könyvtárában a cikkhez kapcsolódó további képek találhatók
- KDE teljes disztribúció: CHIP-CD XVIII. LINUX\KDE

manager és a szemetes ikonja –, a jobb szélen pedig az óra. A menü *Panel* pontjában találjuk azt a menüpontot, amivel újabb programokat vagy dossziékat helyezhetünk a panelre, pontosabban akár egy teljes almenüt is odatehetünk. Szintén a *Panel* gomb alatt találhatjuk a KPanel konfigurációs programját, mellyel beállíthatjuk többek között a panel és a taskbar elhelyezkedését.

A felület lelke

A felületen megjelenő ikonok, dossziék kezelője a KFM, azaz a K FileManager. Minden dossziénak saját háttere lehet, minden programhoz rendelhetünk egy ikont a desktopon vagy egy dosszióban. A KFM segítségével a programok indíthatók az ikonjukra kattintva, de úgy is, hogy húzd és ejtsd módszerrel adatfile-okat húzunk föléjük. A Templates könyvtárat az OS/2 használói már ismerik. Az ott megismert módszerhez hasonlóan itt is a Templates könyvtárból lehet „kihúzni" programnak, adatnak, konfigurációnak megfelelő objektumokat, melyeket egyedileg beállíthatunk. Használatát jól példázza az URL template, melyhez egy Internet-címet és például a Netscape Navigatort rendelhetjük. Ezután egy kattintással eljuthatunk az adott címre. Másik példa a Kom, a KDE modemes terminálprogramja, ami csak ilyen ikonokból indítható, és az ikon tulajdonságai a hívandó BBS adatait és az ott használatos saját adatainkat tartalmazzák.

Szintén a KFM kezeli a „szemeteslédát", amibe húzd és ejtsd módszerrel dobhatjuk bele a fölösleges dolgokat.

Akár be is fejezhetjük

Persze nem feltétlenül kell kilépnünk a rendszerből. Nyugodtan otthagyhatjuk a terminált egy kávé erejéig anélkül, hogy más hozzányúlhatna, belenézhetne munkánkba. A KPanelen található *lock* funkció lezárja a terminált anélkül, hogy a programjainkat le kellene állítani. Mellette ott a kilépést kezdeményező gomb – ha erre kattintunk, a rendszer visszakérdez, mielőtt mindent leállítana. A terminál lezárását a képernyővédőkhöz hasonlóan automatizálhatjuk is, azaz adott idő után aktiválódik, és lezárja a gépet.

Akkor sincs baj, ha a rossz beidegződés következtében véletlenül a bűvös [Ctrl Alt Del]-t nyomnánk meg. Ilyenkor megjelenik egy ablak, amiben tájékoztatást kapunk tettünkről, illetve arról, hogy milyen néven jelentkeztünk be. Megfelelő jogok esetén lehetővé teszi a kilépést, a gép leállítását, a jelszóváltoztatást, a munkaállomás lezárását (lock) – és persze meg is gondolhatjuk magunkat. (A jelszót a KPanelben is módosíthatjuk, szintén grafikus felületen.)

Hasznos (segéd)programok

A KDE-ben majdnem mindent megtalálunk, ami a mindennapi munkánkhoz elengedhetetlen, sőt néhány nagyon hasznos kiegészítést is kapunk.

A KMenuEdit, a menük készítője

A KFax segítségével kényelmesen nézegethetjük és kinyomtathatjuk a beérkezett faxokat. A nyomtató állapotáról a Klpq ad részletes tájékoztatást, illetve ott törölhetjük azokat a file-okat, amelyeket még nem küldött el a gép a nyomtatónak, és mégsem szeretnénk kinyomtatni. Azt is látjuk, hogy éppen melyik anyag nyomtatódik, és hogy a mi anyagunk hányadik a sorban, illetve kinek hány darab és milyen méretű dokumentuma vár nyomtatásra.

Amíg a nyomtatásra várunk, nézelődjünk az Interneten! Ebben segít a Kppp, amely egy kényelmes tárcsázó. Számtalan beállítást kezel, azaz ha sok helyre szoktunk kapcsolódni, egyetlen gombnyomással más szolgáltatót választhatunk. A program méri az online böngészéssel töltött időt, és számolja a fizetendő telefonszámlát is. A disztribúcióban lévő változat ismeri a legújabb magyar tarifákat, így csak ki kell választanunk egy menüből, hogy éppen Magyarországon vagyunk.

Az Internetre való csatlakozás csupán egy gombnyomás, és ugyanennyi a kapcsolat bontása. A KTaskbaron akkor is látjuk az online eltöltött időt, ha a tárcsázó nem az aktuális desktopon van, vagy minimalizáltuk azt. Szintén gombnyomásra kapunk tájékoztatást az aktuális kapcsolat statisztikáiról. És ha már a Weben kószálunk, érdemes benézni a KDE lapjára is!

Ha valaki szereti percre pontosan beosztani idejét, a Karmnak jó hasznát veszi. Ebben pontosan feljegyezheti, hogy mikor, mit és mennyi ideig szeretne csinálni. A program saját stopperével méri az időt.

A KDE terminálprogramja, a kvt, ami leginkább az rxvt-re hasonlít, egy jól megvalósított emulációja a Linux-konzolnak. A digitális zene kedvelői MIDI- (Kmidi), MOD- (Kmod) és MPEG- (Kmpg) lejátszót, illetve CD-lejátszót (Kscd) is találnak a KDE-hez. A Knotes segítségével rövid emlékeztetőket írhatunk magunknak, amolyan „Post-It" formában.

RedHat Linuxot használók számára nagy segítség a Krpm, amellyel grafikus felületen kezelhetők a telepített és telepítendő rpm csomagok. Szintén a rendszer karbantartásához tartozik a Ksamba, amellyel grafikus felületen konfigurálhatjuk a SaMBa szervert. A Kfsstatus segítségével bármikor tájékoztatást kaphatunk file-rendszerünkről, és a következő verziókba a file-rendszer ellenőrzését is ígérik.

Ez csak válogatás az elérhető programokból, és arról sem szabad megfeledkezni, hogy a Linux számára mindegy, milyen az ablakkezelő. A linuxos programok ugyanúgy futnak KDE alatt, mint AfterStep vagy Fvwm alatt.

Már csak várni kell...

A KDE még fejlesztés alatt áll. Ahhoz képest, hogy még „hivatalos bétája" sem jelent meg, stabil rendszernek mondható. Rendszeres aktív használatra azonban még nem alkalmas (a kdm, a K Display Manager viszont igen). Azaz nincs más dolgunk, mint fejleszteni hozzá jobbnál jobb programokat, segíteni a fejlesztőknek – ne feledjük, a teljes rendszer szabad, rendelkezésünkre áll a forráskód.

Slapic (slapic@fido.hu)

Semmi sincs biztonságban

Ne bízzunk meg feltétlenül gépünkben, hiszen kikotyoghatja legtitkosabb gondolatainkat is. Csak kiegészítő szoftverrel lehet betapasztani a beszélőkéjét.

Tárol bizalmas adatokat PC-jén? Ha igen, legjobb, ha sürgősen törli őket. Ugyanis nincsenek biztonságban az illetéktelen szemek elől egy DOS-os, windowsos vagy Windows 95-ös gépen. Még a laikusok is bármikor hozzáférhetnek a teljes file- és könyvtárrendszerhez, sőt még a „rejtett" file-okhoz is egyetlen egérkattintással. Az alkalomadtán szükséges intimitást csak kiegészítő programok tudják biztosítani.

A dolog igen egyszerű – még ha biztonságos volta kérdéses is – olyan tömörítőprogramokkal, mint amilyen például a PKZip, amely kívánságra jelszóval is véd egy tömörített filecsomagot (archívumot). Sajnos azonban még az ilyen tömörítvényből is visszavadászhatjuk a file-ok nevét. Aki tehát szeretné megakadályozni, hogy a titkosított file-ok neve ismertté váljon, annak még egyszer kódolnia kell az archívumot.

Sokkal jobban rejti titkainkat a Pretty Good Privacy (PGP) program. Ez két különböző eljárás alapján titkosítja a file-okat (lásd a *Szimmetrikus kulcsok* című keretes szövegrészt).

A hagyományos titkosítással a merevlemezen lévő file-ok, a nyilvános kulcs (public key) segítségével pedig az elektronikus postán küldött adatokat biztosítja.

Látványos: csak akkor válnak védetté az adatok, ha a felhasználó bezárta a Datasafe-et

A szoftverpiacon kereskedelmi programokat is találunk adatvédelmi célokra. Ezek egy részének van saját kezelőfelülete, más részük integrálódik az operációs rendszerbe – de kezelésük mindkét esetben kényelmes.

Persze egyik program sem hibátlan. Bár a vizsgált programok kódoló és dekódoló algoritmusai zökkenőmentesen működtek, a vizsgált termékeknél számos fogyatékosságra bukkantunk. Az egyik például megakadályozta a Windows 95 indítását, egy másik pedig hosszabb jelszó megadását engedélyezte, mint amilyen hosszút a lekérdezésnél elfogadott.

Blackbox

A New Generations Systems *Blackbox* nevű DOS-os programja a gyártó szerint Windows 95 alatt is működik, de ezzel hiába próbálkoztunk: három különböző Windows 95-ös gépen sem sikerült munkára fognunk. Indítás után mindegyik gépen kiakasztotta az operációs rendszert. Windows 3.1x és DOS alatt viszont kifogástalanul működik. Egy driver épül be a rendszerbe, amely lehetővé teszi, hogy a felhasználó beállítható méretű meghajtókat határozzon meg, melyeket azután egy jelszóval titkosíthat. A fontos adatokat egyszerűen át kell vinni erre a védett meghajtóra. Ha a meghajtót menün keresztül lezárjuk, vagy az a

Szimmetrikus kulcsok

A hagyományos vagy szimmetrikus titkosításban a felhasználó egy program és egy hozzáférési kulcs (jelszó) segítségével alakít át egy file-t olvashatatlan byte-sorozattá. Ugyanezzel a jelszóval később újra hozzáférhet az adatokhoz. Az eljárás gyors, és jó védelmet nyújt azon adatoknál, melyek nem hagyják el a számítógépet. Ha abból indulunk ki, hogy a titkosító algoritmus hibátlanul működik, akkor a biztonság csak a kulcsszó hosszától és kitalálhatóságától függ.

A jelszó hosszával négyzetesen arányos a lehetséges kombinációk száma. Például három (angol ábécébeli) karakter esetén 26×26×26 = 17 576 kombináció létezik. Egy .ZIP archívum ilyen jelszavát találtuk ki fél óra alatt. Egy négy karakter hosszúságú jelszó feltörése 26-szor ennyi ideig, azaz 13 óráig tartana.

A file-ok elküldése már problémásabb. A jelszót biztonságos úton kell eljuttatni a címzetthez. Ebben segít a nyilvános kulcs alkalmazása. Ez az eljárás egy kulcspárt használ: egy nyilvánosat és egy magánjellegűt. A címzett nyilvános kulcsával történik a file titkosítása, amit csak a fogadó tud olvashatóvá tenni magánkulcsával. Ezt az eljárást használja a Pretty Good Privacy (PGP).

Mutató

- Van, aki csak jelszavakra gondol... CHIP, 95/4/37
- Ember és gép. CHIP, 95/4/41
- A számítástechnika kísértése. CHIP, 95/4/44
- Bankról bankra (A postaláda-elv). CHIP, 97/8/79
- Vásároljunk az Interneten! CHIP, 97/9/86
- KeSzo Kft. ☎ 332-8717
- www.aliroo.com
- www.symantec.com

beállított idő után titkosítódik, akkor csak a jelszó megadása után férhetünk hozzá az adatokhoz. A program szépséghibája, hogy amikor létrehozunk vagy törlünk egy védett meghajtót, az operációs rendszert újra kell indítani.

Datasafe

A NovaStor Corp. programja, a Datasafe egyszerű metafora szerint működik: a kényes adatokat egy stilizált széfben lehet elzárni. A szoftver a széf ajtaját jeleníti meg. Ha több munkatársnak van hozzáférési joga a különböző adatokhoz, akkor a széfen belül külön zárható kazettákat is kialakíthatunk. Ez arra is lehetőséget ad, hogy a file-okat, például dokumentumokat téma szerint osztályozzuk.

Kissé idegesítő, hogy a program folyton rákérdez: az egyes file-ok felülírhatók-e vagy sem. Még rosszabb, hogy a szoftver nem töröl file-okat, habár erre megkapja az utasítást: egy opcióval utasíthatjuk arra, hogy törölje a széfben tárolt másolatok eredetijét. Bizonyos körülmények között csődöt mond a program mechanizmusa. Például csak akkor törli a file-okat, ha a programból kilépünk vagy új széfet nyitunk. Mindkét esetben rákérdez, hogy a file-okat tényleg ki akarjuk-e törölni. A programból való kilépésnél, az [Esc] billentyű megnyomásakor bezárja a beállítóablakot, de nem lép ki a programból. Ha viszont új széfet kell megnyitnia, továbbmegy a széfnyitás beállítóablakához, de a file-ok kódolatlanul maradnak a lemezen. Ráadásul a szoftver a jelszó megadása után nem kér megerősítést. Ha elgépeljük a jelszót, később már csak találgathatjuk, hogy mit is pötyögtünk a billentyűzeten.

Összességében a Datasafe szellemes ötleten alapul, de megvalósítása finoman szólva is silány. A program ára 20 ezer forint körül van.

Honi helyzet

Megkérdeztünk néhány szoftverkereskedőt az adattitkosító szoftverekről. Mint a KeSzo Kft. munkatársa elmondta, Magyarországon még nem divatosak e szoftverek. Ezt a szoftverkereskedők listái is jelzik. Ők ugyanis – érthető okokból – elsősorban azokat a termékeket szerzik be, amelyeket a vevők keresnek.

A megkérdezett szoftverkereskedők például az itt bemutatott termékek közül csak néhányat forgalmaznak. Ennek ellenére érdemes érdeklődni, esetleg kutakodni az Interneten, hiszen nagyon sok gyártó tesz közzé az egyéni felhasználók számára ingyenesen vagy csekély licencdíj ellenében használható adatvédelmi szoftvereket.

NEXT Software Kft.
Budapest XI., Andor u. 60.
Telefon: 208-4643

VISUAL DataFlex®
Adatbázis alkalmazások fejlesztéséhez

- Objektum orientált, 4GL környezetbe ágyazott
- Szoftver fejlesztő eszközök, tervezési metódusok
- Alkalmazói segédeszközök, adatelem szótár!
- Tranzakció orientált, client-server architektúrát támogató adatbázis kezelés
- Nincs külön runtime modul!

Professzionális fejlesztő eszköz robosztus adatbáziskezelési feladatok megoldásához

PROFON
1138 BUDAPEST, CSERHALOM ÚT 4.
TELEFON & FAX: 270-5093
TELEFON: 270-6227, 270-6235
E-mail: profon@mail.matav.hu
http: \\www.profon.hu

AMI MINDIG MINDENT ÖSSZEKÖT

KÁBELHÁLÓZATOK
KOMPLETT SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÉS HÍRKÖZLŐ HÁLÓZATOK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

OPTIKAI, struktúrált és hagyományos hálózatok
HÁLÓZATÉPÍTŐ ELEMEK
Optikai Transceiverek és átalakítók
Aktív eszközök (Ethernet, Token-Ring, FAST-Ethernet, ATM)
Kábelek, csatlakozók
Rackszekrények, Összekötő kábelek

FÜGGETLEN ENERGIAELLÁTÁS
Informatikai rendszerek független energiaellátása
Szünetmentes tápegységek telepítése
Erősáramú felülvizsgálat
Túlfeszültség elleni védelem

PC-k, SERVEREK, MUNKAÁLLOMÁSOK és alkatrészek forgalmazása
Komplett rendszerek esetén beruházóknak
TANÁCSADÁS, DÖNTÉSELŐKÉSZÍTÉS

Öt adatvédelmi szoftver

Privasuite

Az izraeli Aliroo cég Privasuite programja több részből áll. Az egyik modul a file-ok titkosítását végzi, a másik előkészíti a szövegeket e-mailben történő továbbításra, a harmadik az elküldendő faxokat teszi olvashatatlanná illetéktelenek számára. A szoftver emellett például a vágólapon keresztül tudja titkosítani az adatokat. Ehhez ki kell jelölni a kívánt szöveget, és kétszer megnyomni a [Ctrl C] billentyűkombinációt. Ez elindítja a Privamail modult, amely megjeleníti a szöveget és a beállított kulcsot. Az *OK*-ra kattintva a titkosított szöveg átmásolódik a vágólapra. Ez ellenkező irányban is működik. A Privasuite önállóan felismeri, hogy éppen melyik irányra van szükség.

A Keybook program különböző kulcsokból álló listát vezet. Különösen hasznos segítség a Key Clue. Ebből tudunk puskázni, mert ez tárolja a Keybookot a jelszóval együtt. Például támpontként be lehet írni azt, hogy „kedvenc filmem", amiből már következtethetünk a jelszóra.

Mivel a Keybook automatikusan a többi modul rendelkezésére bocsátja a kulcsokat, logikus, hogy jelszóval lehet védeni. Itt lelhető fel a Privasuite egyetlen kritikus pontja. A jelszó megadásánál a szoftver tizenegy betűnél hosszabb szavakat is elfogad, újbóli bejelentkezésnél azonban már csak maximum tízbetűs szót adhatunk meg. Ez azt jelenti, hogy ha a kulcskönyvet egy tizenegy karakter hosszúságú jelszóval biztosítottuk, akkor nem tudunk többé hozzájutni a kulcsokhoz. Aki a Key Clue nélkül is emlékszik a kulcsokra, annak nincs problémája, mivel a titkosított file-okat szerencsére nem érinti ez a hiba. Összességében a Privasuite hasznos adatvédelmi programok gyűjteménye, de a jelzett hibát illene kijavítani.

Protect95

A Decros Protect95-jében a felhasználó egymásnak megfelelő könyvtárpárokat hoz létre, amelyek csak nevük első karakterében különböznek egymástól: az egyiké a „kukac" (@), a másiké pedig a felkiáltójel (!). Ha a felhasználó egy file-t szeretne titkosítani, akkor beviszi a kukacos (titkosítatlan tartalmú) könyvtárba. E könyvtár tartalmához csak a jelszó megadásával férhetünk hozzá. A jelszót egy „kulcsdobozban" lehet tárolni. A felhasználó a következő bejelentkezéséig tud ezután szabadon hozzáférni a file-hoz.

Ha például egy file-t e-mailben szeretnénk elküldeni, akkor egyszerűen kivesszük a felkiáltójeles (titkosított) könyvtárból, és útjára bocsátjuk. A fogadó ezután a felkiáltójeles könyvtárba helyezi a file-t, majd a jelszó megadása után már olvashatja is a dokumentumot a kukacos könyvtárban.

A Protect95-ben is található egy hiba. Ugyanis ha egy file-t szeretnénk áthelyezni a kukacos könyvtárból a felkiáltójelesbe, a Protect95 rákérdez, hogy az ott már meglévőt felülírja-e. Ha *OK*-val erősítjük meg a kérdést, akkor a Protect95 nem írja felül a már meglévő file-t, hanem mindkettőt törli. Ezt a hibát ki kell javítani, mert nagyon veszélyes.

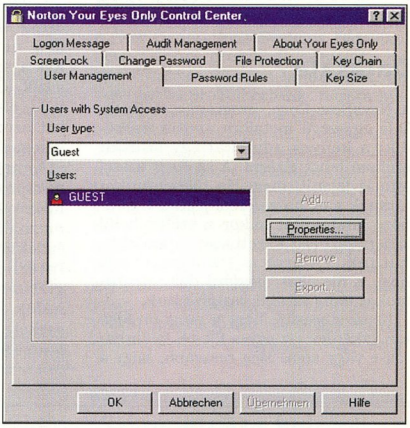

Nagyvonalú: vendégek is kaphatnak hozzáférési jogokat a Your Eyes Onlyban

Your Eyes Only

Windows 95 alatt használható a Symantec *Norton Your Eyes Only* nevű programja, amely különálló adatokat benne van, vagy később kerül bele egy ilyen könyvtárba.

A file-ok más rendszerre történő biztonságos átvitelét – például e-mail-ben – a PGP-hez hasonló kétlépcsős titkosítással biztosítja a szoftver. Ilyenkor létrehoz egy véletlen kulcsot, melynek segítségével szimmetrikus eljárással kódolja a file-t. Ezután a kulcsot egy nyilvános kulcs segítségével olvashatatlanná teszi. Így nagy sebességgel is nagy biztonságot nyújt.

A program további biztonsági funkciókat is kínál. Egy képernyőóvó modul például lezárja a rendszert távollétünkben. Jól oldották meg a titkosított könyvtárak hozzáférési jogainak kezelését: például alkalmi vendégeknek is adhatunk hozzáférési jogokat bizonyos területekhez. A program ára 24 ezer forint körül van.

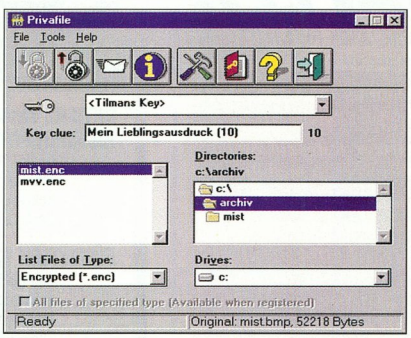

Puska: a Key Clue emlékezteti a felhasználót a jelszóra

kódol. Kívánságra azonban teljes könyvtárakat is biztonságba tud helyezni. A program ilyenkor automatikusan titkosítja az összes file-t, amely

* * *

Összességében az a benyomásunk alakult ki, hogy az adatvédelem területén is – ahol pedig különösen fontos követelmény, hogy a programok hibátlanok legyenek – van még pótolnivalójuk a fejlesztőknek.

Tilman Börner

PSION póker

Döntsön bármelyik kéziszámítógép mellett, Ön nyert, mert:

- a *Siena* egyike az élet nagyszerű kis dolgainak,
- a SERIES 3a mindenkinek megéri,
- a SERIES 3c minőség a kapcsolatban,
- a SERIES 5 a XXI. század 32 bites csúcsmodellje.

Az idő a PSION-nak dolgozik, a PSION pedig Önnek.

Bemutatóterem: 1123 Budapest, Csörsz u. 23-25. Tel./fax: 156-9595, 156-3197

PSION Centerek: B.L. Marketing Kft. 1039 Budapest, Szentendrei út 215. (SÚBA) 250-8656 • **KERAVILL Rt.** 1067 Budapest, Teréz krt. 47. 332-5531 • **Delfin Irodatechnika** 1081 Budapest, Népszínház u. 32. 269-9457 • **AquinCom Line Kft.** 1085 Budapest, József krt. 14. 313-4891 • **Parasys Rendszerház Kft.** 1152 Budapest, Szentmihályi u. 131. (Pólus C.) 419-4088 • **Summa Comp Kft.** 6721 Szeged, Stefánia u. 6. 62/477-583 • **Kvantum Kft.** 7102 Szekszárd, Rákóczi u. 70. 74/419-541 • **PC Kft.** 7400 Kaposvár, Berzsenyi u. 28-30. 82/320-561

Társ a munkában. Munkatárs

PSION

900 sor/perc?!

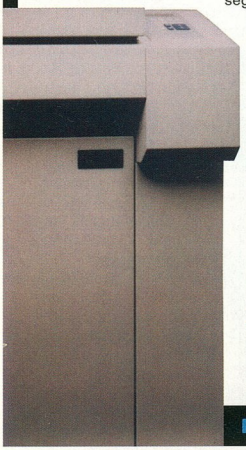

Az új Tally T6090 mátrix sornyomtató különböző karakterszélességek – 10, 12, 15 CPI – esetén is azonos sebességgel – **900 sor/perc** – nyomtat. A Tally sornyomtatókat Ön **2** hétig díjmentesen kipróbálhatja és ha úgy dönt, hogy megtartja a Tally **2** év teljeskörű helyszíni garanciát biztosít a nyugodt munkához.

MELLIK & BAKÓ

2 HÉT PRÓBA 2 ÉV GARANCIA

Tally Computer Printers

Kvint-R Számítástechnikai Kft.

H-1145 Budapest, Újvidék tér 15.
Telefon: (36-1) 252-8484, 252-8485 • Fax: 252-8484

PRINTERT A KVINT-R-TŐL

Egyszerű és kellemes

Augusztusi számunkban az elektronikus banki szolgáltatásokat vettük górcső alá. Most esettanulmányként a Creditanstalt Rt. „privát" ügyfeleinek szánt Spectra Lightot mutatjuk be.

A Spectra Lightot, melyet a Cardinál Kft. fejlesztett ki, magánszemélyeknek, egyéni vállalkozóknak és jogi személyiség nélküli társaságoknak kínálja a bank. A program által felkínált lehetőségek ennek megfelelőek. Forint- és deviza-átutalásokat teljesíthetünk vele, megadhatjuk az átutalás értéknapját stb. Nem támogatja ugyanakkor a csoportos bérátutalást, az inkasszót és más hasonló, a megcélzott ügyfélkör által tipikusan nem használt banki szolgáltatásokat. A Spectra Lighttal modemen keresztül éjjel-nappal folyamatosan elérhetjük a bankot, amely a hétköznap 14 óráig beérkező megbízásokat aznap teljesíti. Talán meglepő, és egyben talán a legvitathatóbb sajátsága, hogy a Spectra Light DOS-os program. Windows 95 alatt is futtatható, DOS-os alkalmazásként. FAT32-n nem működik. A DOS környezet természetesen súlyos korlát, de egészen biztos, hogy a felhasználók jelentős része ezekbe egyáltalán nem ütközik bele. Ennél sokkal nagyobb hiányosság – főleg vállalati környezetben –, hogy Windows NT alatt nem fut, bár ez főleg a program közepes méretű és nagyvállalatoknak kínált testvérét érinti. El kell mondanunk, hogy egy banki ügyfélprogram DOS-os volta nem egyértelműen hátrány. Előnye például a kisebb erőforrásigény, az egyszerűség stb. Mindemellett a Spectra Lightnak példaértékű a grafikus kezelőfelülete. Konzekvens, felhasználóbarát – csak jót mondhatunk róla. Talán az egyetlen kifogás, hogy a kezeléséhez nélkülözhetetlen az egér. A program monokróm monitoron is kifogástalanul használható, bár színeket alkalmaz a különféle információk jelzésére.

A Spectra Light kezelőfelülete példaértékű

Biztonsági szempontból nem vizsgáltuk mélyebben a rendszert, de benyomásaink itt is kedvezőek – e téren is a jobb home banking rendszerek közé tartozik. Csak olyan kifogásaink lehetnek, melyek gyakorlatilag minden más ügyfélprogramnál is felmerülnének. Meggyőződésünk, hogy a Spectra Light használata biztonságosabb, mintha a klasszikus (nem elektronikus) megoldásokat választanánk. Különösen frappáns a számlaszámonként többszörös aláírási pontszámokkal történő jogosultságok megadása. Kívánatos lenne azonban választható lehetőségként chipkártya-olvasó (vagy ezzel egyenértékű más eszköz) bevezetése, főleg a nagyobb forgalmú ügyfelek esetében. Emellett még a jelszavas képernyővédőt hiányoltuk a programból (lásd a keretes szövegrészt). A Creditanstalt nem a legolcsóbb bank, de a tranzakciók elektronikus lebonyolítása kedvezményes. A számlavezető bankunk kiválasztásánál egészen biztos, hogy nem elsődleges, de fontos érv lesz a home banking szolgáltatás minősége. Érdemes megnézni a szóba jöhető bankok ilyen szolgáltatásait, ha lehet, próbáljunk is ki néhányat a végleges választás előtt.

A PC-s elektronikus ügyfélprogramot nem helyettesítik, inkább kiegészítik a különféle telebanking szolgáltatások. Ezekre szintén érdemes odafigyelni – szükségünk lehet PC-nktől távol is egyenlegünk stb. lekérdezésére.

Dravecz Tibor – Siklósi Attila

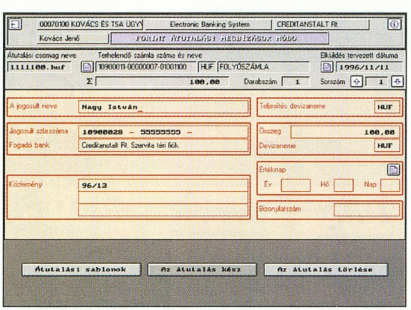

Forintátutalási megbízás a Spectra Lightban

A Spectra Light legfontosabb jellemzői

- Minimális hardver- és szoftverkövetelmény: 386DX processzor, floppymeghajtó, 15 Mbyte szabad háttértár, VGA monitor (színes javasolt), Microsoft-kompatibilis egér, MS-DOS vagy Windows 95, modem.
- Elérhető szolgáltatások: banki információk (valuta/deviza árfolyamok, ügyfélforgalmi kamatok stb.); számlaegyenleg lekérdezése; forint- és devizaátutalások lebonyolítása 60 napra előre megadható értéknappal; a programnak megadható a megbízás tervezett beküldési ideje; számlatörténet kérése; visszakeresés; átutalási sablonok készítése; levél jellegű megbízások adása (például betétlekötés és betétfelmondás); szabad formátumú levél küldése a bankba.
- Biztonság: a bankba csak érvényes jelszóval léphetünk be. A felhasználó megváltoztathatja jelszavát. Megbízást csak megfelelő jogosítványokkal rendelkező felhasználók, érvényes digitális aláírással vagy aláírásokkal ellátva adhatnak. A bankba küldött csomagok sorszámozottak és ellenőrző összegekkel ellátottak, az adatforgalom titkosított, az ügyfélprogram az adatokat PC-nken tárolja, titkosítva. Minden ügyfélprogramnak egyedi azonosítója van.

Bankról bankra. CHIP, 97/8/79
Körmérkőzés. CHIP, 97/8/82

SAMSUNG G sorozat.
TCO '95
felár nélkül

SAMSUNG

iroda

A SAMSUNG legújabb monitorai nemcsak szépek és intelligensek, de a hazai kínálatból elsőként a legszigorúbb munkaegészség-ügyi szabvány, a TCO '95 normáinak is megfelelnek. Szériafelszereléseként, felár nélkül.

Kímélik a szemét, az idegrendszerét és a pénztárcáját. 5 évig* garantáltan. Kellhet ennél több?

Mielőtt monitort választana, nézze meg, mit kínál Önnek a SAMSUNG! És készüljön fel egy kellemes meglepetésre ...

* 3+2 év garancia

Samsung Electronics Magyar Rt.
Bemutatóterem: 1081 Budapest, József krt. 13. • Telefon: 138-4353, 188-7925
Internet: www.samsung.com

TCO 95

A Magyar Olimpiai Csapat Aranyfokozatú Támogatója

MEGRENDELŐLAP

ELŐFIZETHETŐ:

INFO-BÖRZE

Vállalkozássegítő Információs Központ
1182 Budapest, Kossuth Lajos u. 196./A.
TEL.: 290-3464 · FAX: 290-3815 · BBS: 292-0144

Cégneve: .....
Telefon: .....
Ügyintéző: .....
Ir.sz.: ..... Város: .....
Utca, hsz.: .....
Az előfizetéshez kérem ❑ csekket ❑ számlát küldjenek!
Egy évre ❑ 7900,– Ft, fél évre ❑ 4000,– Ft.

....
dátum aláírás

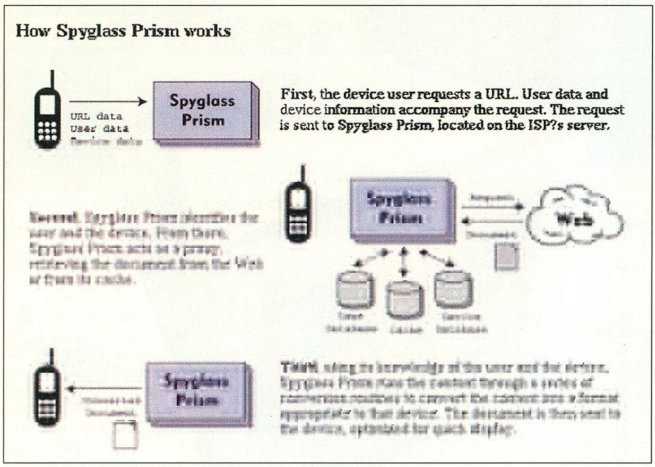

Novemberi számunk szoftverböngészőjének egyik képe letöltés közben „félúton"

Haladó képformátum

Mindenki ismeri a JPEG formátumot, mégis előfordul, hogy nem lehet megnézni egy ilyen típusú képet. Vajon miért?

A JPEG az egyik legnépszerűbb képtárolási formátum. Népszerűségét valós (true color) színmegjelenítésének és kis méretének köszönheti. De még ez a kis méret is okozhat problémát, ha viszonylag szűk sávszélességen kell továbbítani a képeket.

Tipikusan ilyen felhasználási terület az Internet, ahol a Web-oldalakon nagy számban található kisebb-nagyobb JPEG-kép. Különösen a nagyobb méretűeknél telik sok időbe, míg egyáltalán megláthatjuk, hogy mit ábrázol a kép. Így – főleg, ha egy bizonyos képet keresünk – sok időt vesztegethetünk el a letöltésre való várakozással.

A GIF formátum már régóta nyújt erre megoldást, amelyet interlace-elt GIF-nek hívnak.

Ebben a GIF-típusban a képsorok nem egymás után helyezkednek el a file-ban, hanem először a páratlan számú, utána pedig a páros számú sorok. Így legkésőbb a letöltés felénél kivehető, mit ábrázol a kép.

Hasonló módszert alkalmaznak a progresszív JPEG-ben. A kódolás és tömörítés során az eredeti képet többször is letapogatja a program. Az első menetben nagyon durva felbontással, a következőkben pedig fokozatosan finomítva.

Minden letapogatás eredménye az előző adataihoz kapcsolódik, így a végeredmény mérete nagyjából meg fog egyezni a hagyományos JPEG formátumú kép méretével.

Progresszív JPEG file letöltésekor már a letöltés korai fázisában látható, értékelhető, felismerhető a kép, így könnyen eldönthető, hogy szükség van-e rá. Ez a fokozatosan finomodó megjelenítés csak lassú átvitelnél látszik, gyorsabbnál a dekódolóprogramok célszerűen csak a végeredményt jelenítik meg.

A formátum hátránya, hogy a progresszív JPEG dekódolásakor minden egyes letapogatás ugyanannyi számítást igényel, mint amennyi a teljes képhez kell normál JPEG formátumban, vagyis a progresszív JPEG megjelenítése általában számításigényesebb a hagyományosénál.

Ebből következik, hogy leginkább internetes, webes alkalmazásokban érdemes használni – ott viszont igencsak megéri alkalmazni. (Sok webmaster még mindig nem érti, hogy miért nem elég népszerű gondos munkával kialakított, egyébként tényleg látványos Web-oldala. Igaz, ő lokálisan próbálja ki, és nem szembesül a lassú vonalakkal...)

A progresszív JPEG másik hátránya, hogy nem minden, hagyományos JPEG-et ismerő megjelenítőprogram tudja kezelni – de az újabb verziók már szinte kivétel nélkül ismerik vagy ismerni fogják.

A már meglévő, JPEG formátumú képek speciális programmal minőségromlás nélkül átalakíthatók progresszív formátumúra.

Nagy Zoltán

A CD-n a \CIKKEK.HEZ\JPEG\ könyvtárban található néhány mintakép

Amelyek ismerik

Néhány progresszív JPEG-et ismerő program:

- ACDSee95 1.0 (Windows 95/NT)
- Adobe Photoshop 4.0 (Mac, Windows)
- Display 1.89 (DOS)
- JPEGProc 1.1.0 (OS/2)
- PMView 0.92 (OS/2)
- Paint Shop Pro 4.0
- PolyView 2.18 vagy újabb verziója (Windows 95)
- Sea 1.2b (DOS)
- VuePrint 5.0 (Windows)
- Web-böngészők

array

Valódi **XGA** felbontással

IMPRESSION A6

- Méretre a legkisebb, tudásra a legnagyobb
- Felbontás XGA (1280×1024)
- Kompatibilitás SXGA, XGA, SVGA, VGA, Macintosh
- LCD technológia
- Fényerő 450 ANSI lumen
- PC, Mac, video-, audiobemenet
- 4×1 Watt sztereó hangszóró
- Intelligens távvezérlő

ASK

Viszonteladókat keresünk!
Bérlési lehetőség!

array Data Hungária Kft.
1094 Bp., Balázs Béla u. 35.
Tel.: 455-6892, 455-6893
Tel./fax: 455-6894
E-mail: array_bp@mail.elender.hu
Web site: http://www.array.hu

CORG®
COMPUTER

DIGITÁLIS VIDEÓ ÉS AUDIÓ CENTRUM

GRAPHISZEPPELIN

DIGITÁLIS VIDEÓ
- M-JPEG, MPEG-I és MPEG-II rendszerek széles választékában
- Digitális kamerák
- Non-linear editorok, 2D és 3D szoftverek, IPAS modulok

DIGITÁLIS AUDIÓ
- Hangkártyák, audió rekorderek, szinkronrendszerek
- Effektberendezések
- Editáló és szekvenszer szoftverek, hangminták

A HÓNAP AJÁNLATA:

LA Vision GENIE
MPEG-I enkóder:

– Valós idejű MPEG-tömörítő kártya
– 352x288/50 félkép/sec.
– kompozit és S-VHS ki-/bemenet
– élő overlay – editáló és prezentáció készítő szoftverekkel.

196.000- Ft + ÁFA

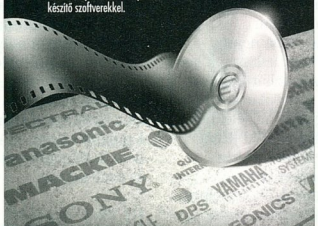

CORG Computer Kft. 1111 Bp., Bartók B. u. 46. T.: 166-6675, 186-9810 F.: 319-4899

---

duraco

Bp. XI., Thán Károly u. 3–5.
Tel.: 205-5936/123,125

CD- és lemeztárolók nagy választéka

Viszonteladók jelentkezését is várjuk

Nem gond

az informatika, csak jó döntés kérdése!

A több mint 200 működő hálózat üzemeltetése során szerzett tapasztalatainkat felhasználva alakíthatja ki: a legkedvezőbb árú, az igényeit legjobban kielégítő, megbízható informatikai rendszerét!

Szerverek — ALR — SZERVIZ CENTER Hivatalos viszonteladók

Merevlemezek — MICRONICS Számítógépek — Notebookok — NOTEBOOK SPECIALISTA

Nyomtatók — EPSON Kiemelt partner — Nyomtatók — HEWLETT PACKARD Hivatalos Viszonteladó

Szoftverek — Microsoft Rendszerspecialista — Szoftverek — NOVELL Rendszerspecialista

Javítás — SZERVIZ

E-COOP ... és a rendszer működik.

1091 Budapest, Üllői út 81. Tel.: 217-3661, fax: 215-4354
www.ecoop.hu, HALÓ ECOOP 2-333-666/1482, ecoop@ecoop.hu

Üvegszáloptika a specialitásunk...

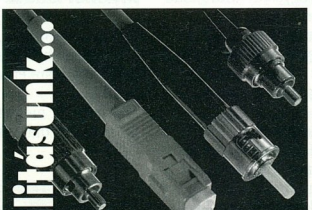

ADATÁTVITELI ÉS TÁVKÖZLÉSI HÁLÓZATOKHOZ SZERELÉSI ANYAGOK RAKTÁRRÓL, TELJES KÖRŰ KIVITELEZÉS

FONET

OPTIKAI HÁLÓZATOK KFT.
1131 Budapest,
Rokolya u.1-13.
Tel.: 140-3300
Fax:120-3022

MICROPOLIS

The Drive For Excellence!™

MICROPOLIS Stinger — Ultra-SCSI 4.3 GByte 99000 Ft

Audio-video winchesterek raktárról !!

AXIS communications — PLEXTOR

CD szerverek

Az optimális megoldás !

Best Power

Szünetmentes áramforrások

GigaStore

GigaStore Kft

1133 Budapest Kárpát u. 48.
T/F:140-21-74
email : gigastor@mail.datanet.hu
Árak a faxbankban : 2-333-666 1819#

GTE
MCI
Hát már mindenki az MCI-t akarja megvenni 1?! A GTE 28 milliárd dollár készpénzt (!) ajánlott azért a cégért, amiért a BT „nevetséges" 18 milliárdnyi BT-részvényt, a Worldcom pedig 30 milliárdnyi Worldcom-részvényt kínált.
A GTE elsősorban helyi telefonszolgáltatással foglalkozik, de a nemrégiben felvásárolt BBN Planet révén jelentős internetes tevékenységet is folytat. Sokak szerint az igazán nyerő a GTE–MCI–BT trió lenne, és mivel a BT már 20%-ot birtokol az MCI-ből, ez nem lenne meglepő.
A Worldcom azonban különösebb erőfeszítés nélkül licitálhat 35, sőt talán 38 milliárddal is...
Az USA-ban egyébként most tör ki az árháború a nemzetközi hívások piacán: az angol székhelyű Swiftcall cég harmadáért-ötödéért teszi lehetővé az USA-ból a nemzetközi hívásokat, mint az AT&T vagy az MCI.

Netcom–ICG
Egyesülés
Egyesül az egyik legrégibb ISP, a Netcom és az ICG 2. Az ICG helyi távközlési szolgáltató, és az egyesüléssel kényelmesen hozzáfér egy bejáratott internetes üzlethez, a Netcom pedig 4500 kilométernyi üvegszálas hálózathoz jut. Erre nagy szüksége van, hiszen egy ISP legnagyobb kiadási tételei közé tartozik a hálózat bérlete is. Az üzletet 284 millió dollár értékű részvénycserével hajtják végre.

ITU
Africa One
Az ITU bejelentése szerint 26 (és hamarosan még 10) ország és nemzetközi telefontársaság Africa One néven Afrika körül tenger alatti, nagy kapacitású optikai kábelgyűrűt épít ki 3.
A kábelen egyidejűleg 240 ezer 64 kbit/s sebességű kapcsolat hozható létre.
Ez a kapacitás a becslések szerint a következő 20 évre lesz elég.

Termékek és technológiák
Új OC-12-esek
Mint múlt hónapban beszámoltunk róla, az Internet gerincét adó nagy amerikai gerincszolgáltatók mostanában legalább OC-12-re (622 Mbit/s) upgrade-elnek. Csatlakozik hozzájuk az UUNet is, amely azonban emellett elsőként fog OC-3 (155 Mbit/s) kapcsolatot kínálni ügyfeleinek. Noha nem valószínű, hogy sokaknak lesz havi 180 ezer dollárjuk ilyen sebességű kapcsolatra, ez a legnagyobb ügyfeleknek költségmegtakarítást jelent az eddigi lehetőségekhez képest – a sok-sok kicsi viszont nem sok jót remélhet: még nagyobb lesz a gerinc leterheltsége. Emlékeztetnénk a Stanford egyetem kutatóinak szeptemberi számunkban is megjelent elemzésére, mely szerint vagy forgalom szerint fizetnek az emberek a normális sebességért, vagy elviselik a dugókat. Huberman szerint az emberek akkora sávszélességet fogyasztanak, amekkora rendelkezésre áll. A borsos ár ellenére vannak olyanok, akik már OC-12-n „lógnak" a Neten. A világ első cége, amelynek közvetlen OC-12 kapcsolata van az Internetre, a Microsoft – ezt az MCI biztosítja számára. A Microsoft forgalma naponta több mint két terabyte, és félévenként megduplázódik. E forgalom 60-70%-a eddig is az MCI hálózatán bonyolódott. Az MCI a hó végére befejezi saját hálózatának 1,2 Gbit/s sebességűre bővítését.

IBM HomePage Creator
Az IBM mindig az elektronikus kereskedelem úttörői közt volt. A HomePage Creator például olyan csomag, amelyben a Web hosting mellett megvannak a design-eszközök és az elektronikus kereskedelmi lehetőségek. A csomag segítségével a Web site-okat egyszerű formanyomtatványok kitöltésével készíthetik el az ügyfelek, főleg azok a kis kereskedőcégek, amelyek nem tudják megfizetni a Web host üzemeltetésének költségét. Ez a szolgáltatás egyelőre csak az USA-ban érhető el.

W3C: DOM
A Document Object Model (DOM) 4 általános keretrendszer a változó dokumentumok készítésére. Egy standard interface-t és API-t biztosít a fejlesztők számára. Jelenlegi képességei megfelelnek annak, amit a Microsoft Internet Explorer és a Netscape Communicator legújabb változatai ismernek, de a DOM platformfüggetlen és szabványos.

Új és megújult keresők
Encyclopaedia Britannica Internet-kalauz
Az Encyclopaedia Britannica kalauza 5 65 ezer, információkban gazdag és böngészésre érdemes helyet sorol fel.
Mindegyiket meglátogatták az enciklopédia munkatársai, így bízhatunk abban, hogy valóban hasznos helyeket javasolnak.
A szolgáltatás ingyenes, akárcsak a legtöbb keresőszolgálat.

Microsoft-kereső
A Microsoft keresőszolgáltatást indít jövő év elejétől. A kereső katalógusrésze a Yahoo! lesz. Az indexes rész technológiáját az Inktomi biztosítja, ami kicsit meglepő, hiszen saját HotBot szolgáltatásának teremt vetélytársat. Egy keresőszolgálat általában hirdetésekből él, de ez esetben lehetséges, hogy az Inktomi a technológiájából fog megélni – a hirdetések pedig maradnak a Microsoftnak.

Yahoo! + Four11
A Yahoo! 6 megveszi a Four11-et, és ezzel párhuzamosan elindítja a Yahoo! Mailt, mégpedig a Four11 RocketMail alapján. A Four11 1994-es indulása óta messze túlnőtt egy egyszerű e-mail-nyilvántartáson. Sok videokonferencia rendszerhez is a Four11 tartja nyilván a felhasználókat. A Yahoo! az Excite-hoz és társaihoz hasonlóan egyszerűen a legtöbb ember indulólapja szeretne lenni, amire kiválóan fel lehet tenni hirdetéseket. Pénzügyileg jól áll a Yahoo!: a harmadik negyedévben háromszor akkora volt a bevétele, mint az előző év hasonló időszakában. Így akkora nyereséget tudott felmutatni, mint az egy évvel ezelőtti vesztesége.

Az Encyclopaedia Britannicának már Internet-kalauza is van!

Internet és jog

SPA: perek

Az SPA (7) tavaly óta jó néhány személyt és ISP-t perelt be, amiért a szerzői jog által védett anyagot tettek fel a Netre, illetve mert nem távolítottak el ilyen anyagokat. Sőt, most már azért is pert indított, mert sorozatszámokat és shareware programok törésére szolgáló eszközöket tettek fel a Webre. Kíváncsian várjuk a pennsylvaniai bíróság döntését, és természetesen azt is, hogy mit kívánnak tenni az orosz kalóz Web site-okkal és news csoportokkal, amelyekre a keresőkkel könnyedén rá lehet akadni...

BMI: Musicbot

A BMI Musicbot olyan Web-robot, ami nem keresőkhöz gyűjtöget információt, hanem a BMI szerzői jogait védi: megkeresi az illegálisan zenét vagy más anyagot tartalmazó site-okat. A Musicbot a tesztek során érdekes statisztikát szolgáltatott: a Web site-ok mintegy 2%-a tartalmaz valamilyen zenét (legalábbis WAV, MIDI vagy RAM file-okat). A BMI saját site-ján (8) olvashatunk a lehetséges licencekről, és meglátogathatunk néhány legális site-ot.

RSA: aláírt DNS

Az RSA ingyenes licencet adott az Internet Software Consortiumnak (ISC), amivel aláírhatók a DNS-lekérések. Ha a DNSsafe technológia széles körben elterjed, akkor szinte lehetetlenné válik az internetes csomagok címzésének hamisítása. Például a spamet küldők kénytelenek lennének vállalni magukat, ami valószínűleg meg is ölné ezt az üzletágat.

Senki sem kerülheti el a sorsát: Mr. Bean a Weben

Internet-címlista

- (1) Az MCI és vásárlói: http://www.gte.com/ http://www.mci.com/ http://www.wcom.com/ http://www.bt.com/
- (2) Netcom–ICG egyesülés: http://www.netcom.com http://www.icgcomm.com
- (3) Africa One: http://www.itu.ch
- (4) Document Object Model: http://www.w3.org/DOM
- (5) Encyclopaedia Britannica Internet-kalauz: http://www.ebig.com
- (6) Yahoo! + Four11: http://mail.yahoo.com
- (7) SPA: http://www.spa.org/
- (8) BMI: http://www.bmi.com/
- (9) Hypermarket: ingyenes Web hosting: http://www.hypermarket.net
- (10) RNIB a látáskárosultakért: http://www.rnib.org.uk
- (11) Mr. Bean: http://www.bean-themovie.com
- (12) Szidjuk az (amerikai) adóhivatalt! http://hillsource.house.gov
- (13) Musicmaker: http://www.musicmaker.com
- (14) E-mail telefonon: http://www.enow.com
- (15) Online könyvesboltok: http://www.amazon.com/ http://www.barnesandnoble.com/ http://bookshop.blackwell.co.uk/ http://www.vu.org/bookstore/ http://www.thebookplace.com/
- (16) Állítsuk meg Billt! http://www.successmp.com/shops/spoggesticker
- (17) Rent-A-Hacker: http://www.securityexperts.com/
- (18) CNN Interactive: http://www.cnn.com/
- (19) Mac Tech magazin: http://www.mactech.com

Érdekes site-ok és szolgáltatások

Hypermarket: ingyenes Web hosting

A legtöbb ingyenes Web host szolgáltatással szemben a Hypermarket (9) nem az egyéni felhasználókra összpontosít, hanem a kisvállalkozásokra. A legismertebb ingyenes szolgáltatás, a Geocities például kifejezetten tiltja az üzleti célú oldalak elhelyezését a site-ján.

Jól látható site-ok

Az angol Királyi Nemzeti Vakok Intézete (RNIB) (10) „See it right" (jól, helyesen látható) díjának mostantól internetes kategóriája is van. Az RNIB site-ján lehet szavazni a látáskárosultak számára is hasznos site-okra.

Mr. Bean

Legújabb filmjéhez kapcsolódóan létrejött a Mr. Bean Web-site (11), ahonnan képeket és ikonokat tölthetünk le. Az itt található ikonokat szabadon felhasználhatjuk, sőt a cég kifejezetten bátorítja is az embereket arra, hogy e-mailjeikbe és Web site-jaikra tegyék azokat.

A Bastille

Ehhez a szolgáltatáshoz nem fogunk hozzáférni, bár rendkívül érdekes. A bűnügyi irattárakat, az eltűntek fényképeit, a „forró helyek" térképeit és sok más hasonló adatot helyeznek el egy erősen kódolt adatbázisban, amit a Weben keresztül érhetnek el az amerikai bűnüldöző szervek.

IRS

A magyar újságokban is megjelentek hírek az amerikai adóhivatal, az IRS problémáiról és a készülő változásokról. A kormányzat nyitott egy Web-oldalt (12) amelyen mindenki elmondhatja az IRS-szel szerzett legrosszabb tapasztalatát. Azt hiszem, a világ bármely országában örülnének egy ilyennek...

The Music Connection: Musicmaker

A site (13) segítségével bárki összeállíthat kedvenc számaiból egy CD-t, amelyet aztán meg is vehet. Maximum 30 szám, összesen 70 perc fér

el egy CD-n. 70 ezer szám közül választhatunk, a klasszikusoktól a rock and rollig. A választék hamarosan 100 ezresre, a következő két év

Musicmaker: készítsünk saját CD-t!

alatt pedig 1 milliósra bővül. Mindez teljesen legális, a site gondosan ügyel a szerzői jogok betartására. Ez a szolgáltatás végül is számunkra sem elérhetetlen, hiszen hitelkártyája (szinte) bárkinek lehet.

Sprint: garantált szolgáltatás

A sok ezer egyforma ISP közül most egy nagy, a Sprint érdekes szolgáltatással próbál kiugrani: ha egy ügyfele nem tud belépni a Netre, akkor egy hét ingyenes elérés jár neki. Emellett az ügyfelek „edzők" segítségét is igénybe vehetik – először ingyen, majd fizetségért. Ez jelentős továbblépés a hagyományos ISP-modelltől, pedig havonta ugyanúgy 20 dollárba kerül, mint eddig. Sajnos nem valószínű, hogy hazánkban valamelyik szolgáltató ilyen garanciát merne vállalni, de az edzőmodellt talán érdemes lenne átvenni.

CompuServe: C

E hosszú és bonyolult nevű szolgáltatás a korábban már beharangozott CompuServe-fórumok webes elérését fedi. A mintegy 1400 különböző fórumból 500 érhető el, mégpedig három szinten. A „vendég" szint ingyenes, ezért csak olvasni lehet. A „tag" szint több száz egyéb, fizetős adatbázishoz nyújt hozzáférést, cikkenként 1-2 dollárért. Az „előfizető" ugyanúgy postázhat a fórumokba, mint a hagyományos CompuServe-előfizető.

e-Now: e-mail telefonon

Sokszor vagyunk számítógép és így Internet nélkül, a mobiltelefonos Internet pedig viszonylag drága. De telefonfülke mindenütt van. Ezért az USA-ban megindították az e-Now (14) szolgáltatást, amit ingyenes vonalon felhívhatunk, az belép POP3 szerverünkre, és felolvassa leveleinket. A szolgáltatás havonta 12 dollárba kerül.

PTT Nederland: hirdetésért telefonhívás

Tízezrével láthatunk olyan Web site-okat, amelyeket hirdetés szponzorál. De mit szólnánk, ha telefonhívásainkat is hirdetések szponzorálnák? Úgy tűnik, Hollandiában már be is vezetik ezt a szolgáltatást, miközben angol, német és svéd cégek is tesztelik a lehetőségeket. A hirdetések 20 másodpercesek. Az elsőt a hívás legelején, a másodikat egy perc múlva, a többit két percenként hallgathatják a felek. Egy hívás maximális ideje 15 perc lehet.

Relevant Knowledge: a tíz legnépszerűbb site szeptemberben

Site	Látogatók
Yahoo!	14 584 ezer
Netscape	12 589 ezer
Microsoft	11 630 ezer
Excite	9 537 ezer
AOL	7 831 ezer
Infoseek	7 335 ezer
Geocities	6 381 ezer
MSN	5 929 ezer
Lycos	5 549 ezer
AltaVista	4 977 ezer

A Yahoo! elsősége nemcsak abból adódik, hogy a legjobb katalógus, hanem abból is, hogy sok jó kiegészítő szolgáltatást nyújt, például mostantól már címtárat is. A Netscape és a Microsoft böngészői automatikusan a cég főoldalát hozzák be, amíg át nem állítják őket – amit sokan soha nem tesznek meg. A két cég pénzt is csinál ebből, mégpedig hirdetések formájában. A Netscape nemrégiben például Netcenterré alakította főoldalát.

Online könyvesboltok

Az egyik legrégebbi és legsikeresebb on-line könyvesbolt az Amazon (15). Egy nappal tőzsdére lépése előtt megjelent a Weben egy hatalmas könyvesboltlánc, a Barnes & Noble, és rögvest be is perelte az Amazont. Ez a május óta zajló per most zárult le. Jókor, mert csak ebben a hónapban is három új bolt nyílt. Az első a Blackwell's Online Bookshop, amelynek 1,5 millió kötetéről teljes bibliográfiát is találhatunk, sőt könyvek csereberéjéhez hirdetőtáblát használhatunk. A Spectrum Virtual University kétmillió, elsősorban egyetemistáknak szánt tétellel lép elő, és azt ígéri, hogy a legolcsóbb lesz. A harmadik a Book Data, amely eddig a könyvellátók és a boltok között közvetített, most pedig 1,2 millió kötetes online boltot nyit.

SPOGGE: állítsuk meg Billt!

A SPOGGE (16) egy *Társaság az Ellen, hogy Bill Szerezzen meg Mindent.* Bill itt

Állítsuk meg Billt!

„természetesen" William Gates, a Microsoft alapítója és elnök-vezérigazgatója.

A site gyűlölettől mentes kíván maradni – ellentétben jó néhány „Microsoft-gyűlölők" címerű oldallal. Bob Lawrence szerint Bill szerepe egyedi a történelemben zsenialitása, az időzítés és a szerencséje miatt. A site-on különböző emléktárgyakat is lehet venni, pontosabban licencet lehet vásárolni. Egy trikó licence például annyi, hogy egyszerre csak egy ember hordhatja.

The Security Experts: Rent-A-Hacker

Képzeljük el: házunk új biztonsági rendszerét úgy teszteljük, hogy felbérelünk egy betörőt, próbáljon meg behatolni otthonunkba! A Security Experts cég ilyen szolgáltatást nyújt az Interneten (17). A megrendelővel tisztázzák, hogy milyen mélyre áshatnak a betörők, és utána nekimennek a rendszernek, hogy megállapítsák gyenge pontjait. Így segítenek a biztonsági lyukak betömésében.

CNN: egyre több a tévéből

Egész tévéműsorokat nézhetünk ezentúl a CNN Interactive-on (18). A híreket nem csak szóban, hanem a tévéadásban is megnézhetjük, sőt Larry King népszerű show-ja is felkerül. Úgy látszik, egyre közelebb kerül a tévé a Webhez. Bár a tévé (még) jobb minőségű – de a Webet mi irányítjuk.

Mac Tech magazin

A közelmúltban indult Mac Tech magazin Web site-jának (19) már 3000-nél is több oldala van, ugyanis 1984-től 1997 májusáig az összes – közel 1600 – cikkük fent van. Mellettük megtaláljuk az Apple fejlődését dokumentáló Develop 1990 és 97 között kiadott 29 számát és a valamikori Frameworks archívumát is.

Négyesi Károly

A púderdoboz

A Motorola StarTAC 85 telefonja első ránézésre olyan, mint egy luxuskivitelű púderosdoboz – de telefonnak is kellemes.

A második generációs mobiltelefonok közé tartozik, azok minden előnyével. Kijelzője nagyméretű, könnyen olvasható. Menüi a szokásos funkciókat tudják. Az igazi különbség a gyorsmenüben rejlett, melyet egy gomb megnyomásával hívhattunk elő. A benne rejlő menüpontokat„úgy válogatták össze, hogy az összes fontosabb funkciót elérjük – így ha a készüléket a szokásos menüben egyszer beállítottuk, akár hónapokig tudjuk használni csupán a gyorsmenün keresztül. A Motorola StarTAC 85 már „alapfelszerelésként" tartalmazza a vibrálásos hívásjelzést. Ez nagyon hasznos, hiszen így akár kínosabb helyzetben (tárgyaláson, előadáson) is észrevétlenül tudathatja velünk, hogy keresnek minket. A készülékhez háromféle akkumulátort kaptunk. Ebből kettő a fedélre kapcsolható. A harmadik, legnagyobb kapacitású a készülék hátára lehet pattintani. Így már csak a nagyobb méretű övtartóba fér bele, de még mindig formás, kézreálló marad. Két apróbb gondunk volt a StarTAC-kel. Ha nem tudtuk fogadni valakinek a hívását, nem jelezte ki a hívó telefonszámát, csak a keresés tényét. Egy kis segítséggel persze megtaláltuk e számokat a fogadott hívások listájában. A másik: amint először kézbe vettük a készüléket, a kiálló, vékony antenna sérülékenynek tűnt. Az egy hónapos használat során azonban semmi baja nem történt, ezért el tudjuk képzelni, hogy évekig sértetlen marad. A StarTAC nagyon jól használható eszköz. Inkább azoknak ajánlható, akiknek fontos, hogy ékszereik minőségéhez mobiltelefonjuk is passzoljon. A készülékre a Motorola Magyarország 159 900 Ft (áfa nélkül) árat adott meg. A telefon kipróbálásához a SIM kártyát és az ingyenes szolgáltatást a Westel 900 GSM Mobil Távközlési Rt. biztosította.

Fazakas László

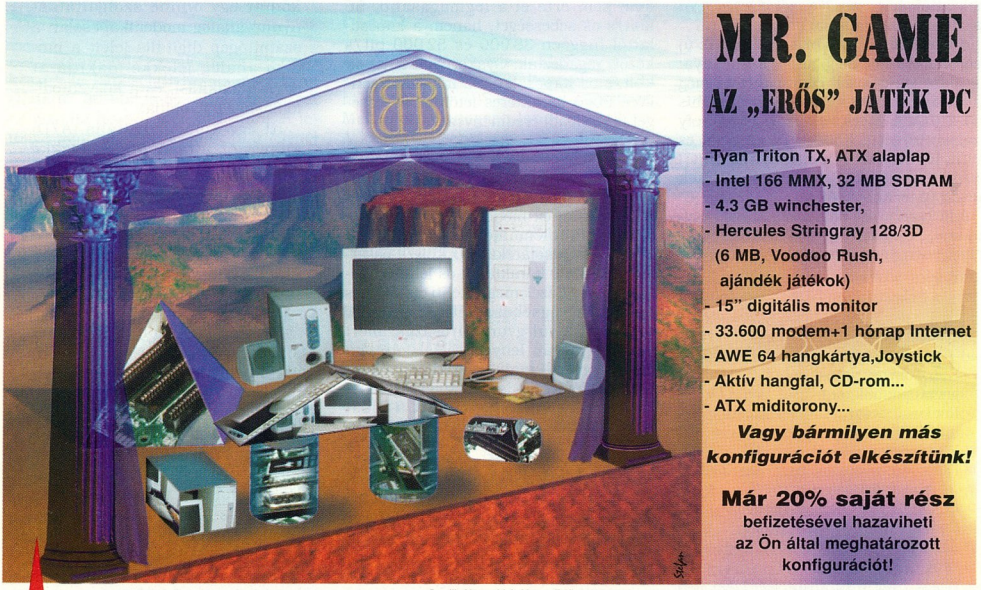

Gyorsuló kapcsolat

Az 56 600 bit/s sebességű modemek új fejezetet nyitnak az adatátviteli sebességért folyó versenyben. Az új modemek azonban nem konkurenciái az ISDN-adaptereknek.

Az új típusú modemek 56 600 bit/s sebességet ígérnek, ami már megközelíti az ISDN átviteli sebességét – csakhogy mindezt olyan áron, amit manapság egy normál analóg, 33 600-as modemért kell fizetni. De a modemgyártók még mindig vonakodnak attól, hogy az új modemgenerációt megfelelő támogatással dobják piacra.

A vonakodás egyik oka az, hogy az új technológiának még nincs szabványa: egyelőre a Rockwell cég koalíciója még küzd a U.S. Robotics-szal. Legalábbis ezt állítja a Rockwell-frakció, amely szabványának a K56flex nevet adta, és nyílt fórummá („Open Forum 56K") szerveződött. A U.S. Robotics „x2"-nek nevezi új technológiáját.

A két szabvány nem kompatibilis egymással. Az időközben fellángolt háborút feltehetően egy közös szabvány fogja lecsillapítani, melynek segítségével összeilleszthető lesz az összes gyors modem és interface. A U.S. Robotics az első olyan modemgyártó, amely technikáját Németországban már valós körülmények között mutatta be, mivel az egyik német Internet-szolgáltató, a Metronet átállt erre az interface-technológiára, sőt már majdnem az összes POP-ot (Point-of-Presence – csomópont) átállították. A K56flexes közösség még vár, és tőlük egyelőre csak néhány teszt-BBS-t láttak el az új készülékekkel.

Tesztjeink során nyilvánvalóvá vált, hogy az új modemek még rendkívül érzékenyek a zavarokra. Ha nem a speciális modemparancsokat használjuk, akkor nem lehet észlelni a magasabb átviteli sebességet. A teszt során egyik modem sem érte el a legmagasabb, 56 kbit/s-os sebességet, hanem a kapcsolattól függően 38 000 és 52 000 bit/s között ingadoztak. Gyakori volt a 46–48 kbit/s-os kapcsolat. Ez másodpercenként 5000 karakteres letöltési sebességet (download) eredményez.

Intertex IX36EDAS

A svéd Intertex modemje jó benyomást keltett. Problémamentesen kezelte a K56flex-kapcsolatokat 50 kbit/s-os átviteli és 6000 karakter/s-os letöltési sebességgel. Ezzel megközelíti az 56 K-s modemek végsebességét. Az Intertex hátránya a túl gyors tárcsázás, mert emiatt gyakran lenyelte a telefonszám egyik jegyét – aminek eredményeként természetesen hibás kapcsolat jött létre. Az új firmware verzióban ezt a hibát már kijavították.

Microlink 56k

Az Elsa cég Microlink modemje sok kapcsolatot hozott létre 38 kbit/s-os sebességen. Letöltési sebessége 3728 karakter/s, ami pontosan megfelelt a referenciakészülék 33 600-as kapcsolatának. Ha azonban AT-paranccsal 50 kbit/s-ra állítottuk a kapcsolat sebességét, akkor a Microlink közel 48 kbit/s-ot és 5300 karakter/s-ot teljesített.

Mutató

- K56 Consortium: www.open56k .org
- Rockwell: www.nb.rockwell.com/mcd/k56/manufacture.html
- Elsa: www.elsa.com
- Diamond: www.diamond.com
- Intertex: www.intertex.se
- U.S. Robotics: www.usr.com
- Comfort Kft. ☎ 294-2050
- Ahány cég, annyi modemszabvány. CHIP, 97/1/30
- World Wide Wait. CHIP, 97/1/66
- 56 kbps-os modemek. CHIP, 97/2/16
- Ki lesz a nyerő? CHIP, 97/5/54
- 56 K-s modem. CHIP, 97/6/35

Az új technológia lényege

Tulajdonképpen az 56 K – sem az x2, sem a K56flex – egyáltalán nem valósítható meg, mert a 33,6 kbit/s analóg hálózatban eléri a fizikailag lehetséges határt. Ezt mondja ki Shannon törvénye. Shannon szerint egy kettős rézdrót vezetéken A és B pont között a meglévő zaj és az alkalmazott kódolási eljárás figyelembevételével 35 kbit/s-os átviteli sebesség érhető el.

Az, hogy az 56 K mégis működőképes, az új, digitális közvetítőállomásoknak és vonalaknak köszönhető. Ezek a digitális vonalak képezik az 56 K-s technika előfeltételét. Persze akkor még ott van a közvetítőállomás és a telefon közötti analóg szakasz.

Eddig a következőképpen működött egy online szolgáltatást nyújtó analóg modemkapcsolat: a számítógép digitális jeleit a modem analóg jelekké alakítja át (D/A átalakítás), és a közvetítőállomáshoz továbbítja.

Itt egy analóg/digitális (A/D) konverter újra digitális jelekké alakítja őket, mivel a közvetítőállomások közötti adatátvitel a legtöbb helyen már digitális (többnyire üvegszálas vezetéken). Az online szolgáltatás közvetítőállomása a szolgáltató digitális online technikájával továbbítja az információkat.

Ott egy D/A konverter ismét analóg jellé alakítja az adatokat, végül pedig a modemkártya értelmezi a jelfolyamot.

Az 56 K-s technika lerövidíti ezt az utat. A szolgáltató megtakarítja a modemkártyát és a D/A átalakítót, és a jelet az ISDN-hez hasonlóan digitálisan továbbítja. Így az Internet-szolgáltatótól a felhasználóig csak egy (a felhasználói oldal közvetítőállomásán lévő) D/A átalakító van útban. A különböző hangfrekvenciákkal kódoló, analóg adatátviteltől eltérően a digitális vonal 256 feszültségszintet használ.

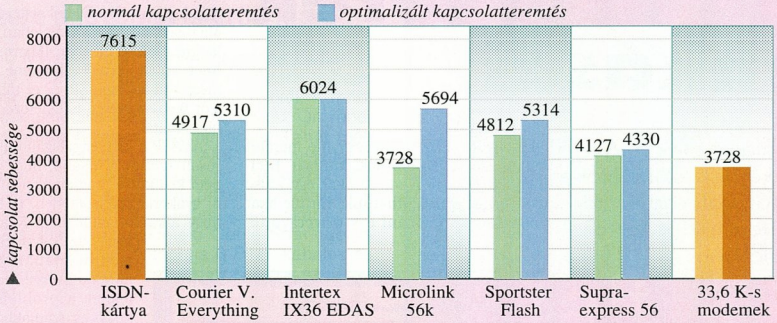

Megjegyzés: az 56 K-s modemek letöltési sebességüket tekintve a 33,6-os modemek és az ISDN között foglalnak helyet. A Rockwell chipkészletű készülékek letöltési sebessége AT-parancsokkal optimalizálható.

SupraExpress 56

Bár a Diamond SupraExpress 56 nevű készüléke kapcsolatfelvételkor gyakran elérte az 50 kbit/s-ot, ezt a sebességet nem tudta hosszú időn át tartani. A letöltés nem sikerült: körülbelül a felénél kiakadt a kapcsolat, és emiatt meg kellett szakítani. Csak 46 kbit/s-os sebességnél volt képes hosszabb kapcsolattartásra, amellyel mintegy 4100 karakter/s-os letöltési sebességet lehetett elérni.

Courier V.Everything

A U.S. Robotics Courier V.Everythinghez a tesztek során kaptunk az Interneten egy Flash ROM-frissítést x2-es kóddal. A U.S. Robotics BBS-ével való kapcsolatfelvétel ugyan nem okozott problémát, mivel 48 kbit/s-os kapcsolat jött létre, de a letöltés nem működött, mert a modem már csak zagyva karaktereket fogadott.

Kudarcot vallottak azon kísérleteink is, hogy a modemet AT-parancsokkal mégis mozgásra bírjuk. Ennek oka vélhetően a kód korai béta verziója a BBS-en szolgálatot teljesítő Courier-I modemben – ugyanis a Metronet-hozzáférés nem okozott nehézséget.

Sportster Flash

A U.S. Robotics Sportster Flash nevű készüléke sem akart x2-es kapcsolatba lépni a támogató BBS-sel, de a müncheni Metronettel kifogástalanul működött. A kapcsolat sebessége 46 és 48 kbit/s között mozgott, a letöltés során pedig 3500-4800 karakter/s-os sebességet lehetett elérni. Ez a sebesség azonban erősen függ az Internet leterheltségétől és a Metronet-vonalaktól. Ezért az élő teszt eredménye még nem végleges.

Kinek éri meg az átállás?

Élvezetes dolog 56 K-val szörfözni az Interneten. A készülékek vizsgálata egyértelműen megmutatta, hol húzódnak a határok jelenleg – a sebesség továbbra is erősen függ a vonalak minőségétől. Aki új modemet szeretne, az mindenképpen az 56K-s készülékek közül válasszon, mert ezek alig drágábbak, mint hagyományos társaik. Ráadásul ezek az új modellek kiforrottabb 33,6-os technikát használnak. A gyártók azonban az újabb 33,6-os modemekhez az Interneten is kínálnak upgrade szoftvereket vagy hardverfrissítést, tehát akinek ilyen modemje van, annak nem éri meg átállni 56 K-s modemre.

Thomas Kaltenbach

Mellékhatás: jobb 33,6-os minőség

Az 56 K-s modemek elektronikája megváltozott a 33,6-os modemekéhez képest. A gyártóknak elvileg teljesen új készüléket kellett kifejleszteniük.

A SupraExpress 56-ban például az alábbiak változtak: új chipkészletet kapott a Rockwelltől, egy digitális jelprocesszort (DSP), melyet „adatpumpának" is neveznek. A Rockwell a 33,6-os modemekbe még két chipet gyártott – most minden elfért egyetlen chipen.

Az 56 K-s modemekben szükség van a Flash ROM technológiára – ez az olcsó modemekre nem jellemző –, mivel még nem alakult ki egységes szabványuk. Ha a szabvány egyszer megváltozna, akkor Flash ROM esetén csak az új szoftvert kell betölteni. Egy hagyományos, EPROM-mal ellátott modemnél viszont a hardvert kellene kicserélni.

Az új vonali interface a 33,6-os modemekéhez képest szélesebb frekvenciasávot tud feldolgozni. Ennek pozitív mellékhatása, hogy a rosszabb vonalakon jobban szét lehet választani a jeleket, ami kevesebb hibát és stabilabb kapcsolatot eredményez.

Web-szerverek munkásai

Gyakran találkozunk a Webet járva kérdőíveket, látogatószámlálókat vagy más változó információt tartalmazó oldalakkal.

Vajon mi generálja ezeket – hiszen a rendszergazda nem ülhet a szervere előtt a felhasználóknak válaszolgatni?! Természetesen programok futnak a háttérben, melyek kiszolgálják a látogatók kívánságait. Ezekről a programokról szólunk most, korántsem részletesen, hiszen a különböző scriptek programozásának bemutatása több könyvet is megtöltene.

Mindenek őse, a CGI

A CGI (Common Gateway Interface) egy mechanizmus, amivel a Web-szerver átadja a böngészőtől jövő információt egy programnak. A program ezután feldolgozza a kérést, és valamit válaszol. Leggyakrabban kérdőívek feldolgozására használják a CGI-t. Mivel ez csak egy egyszerű adatátadó mechanizmus, ezért a program nyelve bármi lehet. A legegyszerűbb eseteket egy unixos shellscript is lekezelheti, bonyolultabb esetekben a Perl nyelv a legelterjedtebb. Ha ez sem elég, akkor használhatunk hagyományos bináris, például C-ben írt programokat. A kimenetnek nem kell HTML-nek lennie, akár egy file-okat lekérő adatbázis felülete is lehet HTML/CGI. A CGI régi, megállapodott technológia. Minden létező Web-szerverben benne van, a legrégebbieket is beleértve. Mivel kérdőívekre, szerverprogramozásra szükség van, ezért fontos lehetőségnek tartják, és általában külön ki is emelik egy szerver leírásában. Bár többnyire külön könyvtárat kap, lehetséges egyszerűen valamilyen névkiterjesztést, általában a .cgi-t is fenntartani a CGI scripteknek.

SSI: parancsok a dokumentumokban

Az SSI (Server Side Includes) segítségével a dokumentumba magába ágyazhatunk különböző parancsokat. Ezek egyszerűek, de hatékonyak: lekérhetjük egy file méretét vagy utolsó módosításának dátumát, beolvastathatunk egy file-t, de akár egy külső utasítást is végrehajthatunk. Ha file-okat szolgáltatunk (például egy drivergyűjteményből), akkor az első két lehetőség például igen jól jöhet. A külső utasítás mondjuk leolvashatja (és növelheti) az oldalt lehívók számát. Az SSI-parancsok SGML-megjegyzések formájában kerülnek a dokumentumba, tehát ha véletlenül a klienshez eljut az SSI forrás, akkor sincs gond, még mindig szabványos HTML marad. Az SSI alig valamivel újabb, mint a CGI. Az NCSA találta ki saját, szabadszoftverként hozzáférhető Web-szerverében. Ez is gyakorlatilag minden szervernek része, egyedül a w3 szerver nem ismeri. A szolgáltatás sokkal kevésbé feltűnő, mint a CGI. Megbújik a háttérben, de nagyon hasznos. Ha .shtmlre végződő URL-t látunk, az SSI-vel készült oldalra utal.

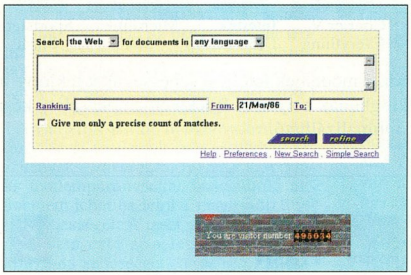

A szerveroldali scriptekkel sok minden megoldható, például kérdőívek és látogatószámlálók kezelése

Az ASP és az ActiveX

Az ASP (Active Server Pages) hasonlít az SSI-hez: közönséges HTML-oldalakba scripteket lehet beágyazni, amelyek lefutva szintén HTML-kimenetet adnak. Ezek a scriptek VBScript (vagy bármilyen ActiveX-es scriptelő) nyelven készülhetnek, és meghívhatnak tetszőleges komponenseket (ActiveX). A böngésző mindebből nem lát semmit, mert a megjelenő oldal már HTML formátumú. Az ActiveX-ből sejthető, hogy ez a Microsoft találmánya. Valóban, a legutóbbi időkig csak az IIS-ben (Microsoft Internet Information Server) volt benne. Nemrégiben megjelent a Chili!ASP, és ez több más elterjedt Web-szerveren is lehetővé teszi az ASP használatát.

Az ASP a szerver szolgáltatása, és a Microsoft szerint gyorsabb, mint a CGI, mert nem kell külső programot hívni. Ezt leméri gyakorlatilag lehetetlen, és valószínűbb, hogy alkalmazástól függ. Ráadásul, mint ahogy az SSI NCSA-féle dokumentációjában benne van, minden szerveroldali scriptelésnek a problémája nem a külső programokból fakad, hanem abból, hogy ilyenkor a szervernek végig kell olvasnia a dokumentumot megfelelő utasítások után kutatva. Ehhez is kellenek erőforrások, és egy erősen leterhelt szervernél ez gondot okozhat.

Az ASP-vel – a Microsoft szerint – szétválaszthatjuk a programozói és a tervezői munkát. Ez alatt azt értik, hogy a komponenseket úgyis a programozók írják, a scripteket pedig írhatják a hálószemek tervezői, akik nem értenek a programozáshoz. Kissé kétlem, hogy aki nem szokott programozni, az ilyen részletekkel fogja könnyedén teleszórni az oldalát:

```
<%If Time >= #12:00:00 AM# And Time <
#12:00:00 PM# Then%>
Jó Reggelt!
<%Else%>
Helló!
<%End If%>
```

vagy, hogy komponenshívásra is mutassak példát:

```
<%Response.Cookies("MyFavTVShow")=
"Kisvárosi Szomszédok"%>.
```

Az ASP használata viszont valamivel egyszerűbb lehet, mint a CGI-é: ha egy szerver támogatja az ASP-t, akkor a felhasználók egyszerűen felteszik *.ASP file-jaikat, és már működik is. A CGI-hez viszont legtöbbször egy speciális /cgi-bin könyvtárhoz kell megoldani a hozzáférést vagy a .cgi file-ok végrehajtásáról kell gondoskodni.

Sok biztonsági probléma merülhet fel a CGI és az SSI programvégrehajtásának engedélyezéséből. Ezért (is) van sok olyan szolgáltató, aki egyiket vagy másikat korlátozza – és várható, hogy a Windows NT alatt futó szervereken az ASP átveszi az SSI és a CGI helyét.

Négyesi Károly

RENDSZER 600 MEGAHERTZ EREJÉVEL

A 600 MHz-es AMP Communications Outlettel rendszere a jövőben is erős marad!

A 600 MHz-es AMP Communications Outlet az első E DIN 44312-5 szerinti moduláris kábelezési rendszer az RJ45 csatlakozókkal. A rendszer külső kialakítása nem változott, így az Ön rendszere visszamenőlegesen is kompatibilis. Tehát még mindig tudja alkalmazni a bevált AMP peremcsatlakozókat a szabványos dobozokban és panelekben. És természetesen tudja alkalmazni adapter betéteinknek mint pl. Balunok és ISDN-ek teljes választékát is. Az EN 50173 szerinti költségkímélő Cable Sharinget is tudja realizálni; az AMP Kategoria 6 PiMF-kábelek és az AMP Communications Outlet duál betétek ezt lehetővé teszik!

További információkkal szívesen állunk rendelkezésére:

AMP HUNGARY KERESKEDELMI KFT.
1139 BUDAPEST, FÁY U. 4.
Telefon: 344-2633 • Fax: 344-2634

Connecting at a HIGHER level.
AMP

A Verbatim gondol az Ön egészségére is!

A téli meghülés időszakában minden 20 db Verbatim mágneslemezhez 20 db PLUSSSZ C-vitamin pezsgőtablettát adunk ajándékba.

Keresse az akciós Verbatim mágneslemezeket a számítástechnikát forgalmazó boltokban!

Verbatim + C =

Szoftver és szolgáltatás

VirusBuster

Magyar vírusvédelmi programcsalád, mely DOS, Novell NetWare, Windows 95, Windows NT, Microsoft® Word és Excel változatban kapható.

Hungarian VirusBuster Team

Tel./Fax: 166-9206, 209-2711, 371-0738
Hot Line: (30)-401-459 BBS: 185-3787
http://www.vbuster.hu

Mi segítünk a nehéz percekben.

victron

Power Plusz Kft.
1097 Bp., Gyáli út 37.
Tel./fax: 280-8520
powerplusz.hu
victron.nl
power@mail.matav.hu

Mérsékelt árak, kiváló minőség.

Match line-interactive
OFF-LINE UPS-család
250 VA–1500 VA

NetPro duplakonverziós
ON-LINE UPS-család
600 VA–4000 VA

D-sorozatú duplakonverziós
ON-LINE UPS-család
2 kVA–10 kVA

PowerFLAG szoftver
Teljes körű védelem/diagnosztika

*** Díjmentes tartozék ***

NETREND
ÁLTALÁNOS KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1086 Budapest, Karácsony Sándor u. 19.
Tel.: (36-1) 314-0893
313-3208
210-2537
303-0681
Internet: 303-0682
Fax: 314-1066

COMPAQ SHOWS THE WAY
Canon Öröm vele dolgozni
digital PC
IRODAAUTOMATIZÁLÁS
MULTIMÉDIA
HÁLÓZATOK (NOVELL, UNIX)
JOGTISZTA SZOFTVEREK
IBM
EPSON
Novell
HEWLETT PACKARD
HP nyomtatók.
Ahol a papír életre kel.
TOSHIBA
WINDOWS NT SERVER
SMC
3Com
Microsoft
WHERE DO YOU WANT TO GO TODAY?

Mostantól hálózata biztonságban van. Nyugodtan küldhet leveleket, dokumentumokat, állományokat. Elektronikus kereskedelmet, pénzügyi tranzakciókat, K&H Bank kártyaműveleteket folytathat a Magyar Közjegyzői Kamara által elfogadott eljárási rend és komoly termékfelelősségbiztosítás garanciái mellett. Smartcard, chipkártya és Microsoft AuthentiCode technológia támogatása. Keressen minket, hogy Önöknél is bizonyíthassunk.

NetLock Informatikai és Hálózatbiztonsági Kft.
1023 Budapest, Zsigmond tér 10. - Telefon: 345-2255 Fax: 345-2254
e-mail cím: info@netlock.net internet cím: http://www.netlock.net

A Financial Net az Ön gazdasági információ forrása
ETT-NET Kft. 1063 Budapest, Teréz Krt. 23/A. tel.: 302 4639 fax: 302 1069 email: master@mail.matav.hu www.ett-net.hu

A legjobb böngésző?

Túl sok oldal kezdődik úgy, hogy: „Legjobban a legújabb xxx böngészővel látható." Ez a fajta felfogás alapvetően téves.

Hogy miért? Ezernyi okból. Ezek közül ismertetek itt néhányat. Az ilyen feliratok egyszerűen azt mondják: „Te rossz rendszert használsz!" Van ennek értelme? Az embereknek legtöbbször okuk van rá, hogy mit miért használnak. Ha valaki nem a legújabb verziót használja, annak az is oka lehet, hogy még nem jelent meg arra az operációs rendszerre, amit használ, vagy a rendszergazdája még nem telepítette. Bizonyos plug-inek előírásával gyakorta azt közöljük, hogy aki nem a Microsoft Windowst – esetleg annak is csak bizonyos verzióit! – használja, az távozzon innen. Gyönyörű grafikákkal telezsúfolt oldalakat, amikben nincsenek ALT tagek, meglehetősen nehézkes modemes kapcsolat mellett nézegetni. És ha egy felhasználónk vak, akkor számára ez nem nehézkes, hanem lehetetlen (ugyanis léteznek szöveget, HTML-oldalt felolvasó berendezések, de ezeknek valamilyen szöveg kell, amit fel lehet olvasni).

Úgy tűnik, egyesek azt gondolják, hogy az említett figyelmeztetés azt jelzi, hogy: „Én vagyok a világ legjobb tervezője, mivel a legújabb technikát használom..." Pedig csupán ezt sugallja: „Képtelen vagyok egy szabványos hálószemet létrehozni, de az én gépemen egészen jól néz ki..."

Az „ABCDEFG böngészőre optimalizálva" felirat általában csak azt éri el, hogy sokan nem fogják tudni megnézni az oldalunkat. Akkor mi értelme volt a belefektetett munkának? Web-oldalt létrehozni nem túl nehéz – és kevés plusz kell ahhoz, hogy ne csak egyfajta böngészőn és annak is egyfajta beállításán jelenjen meg jól. Lássuk, milyen problémákkal kell szembenéznünk, és hogyan kerülhetjük el őket!

> A CSS1 szabványról bővebben a „Készítsünk hipermédiát!" című sorozatunk VII. részében olvashatnak. CHIP, 97/11/110.

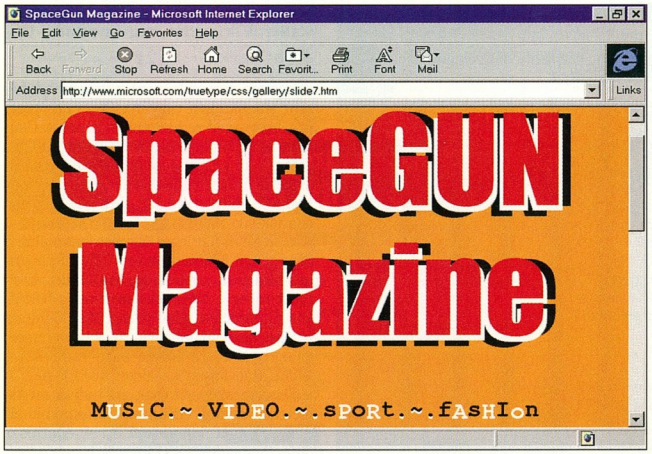

Ezek nem képek, csak CSS1-alapú szövegek!

Fontok és keretek

A legtöbb probléma a fontméretekből adódik, különösen rögzített méretű táblázatcellákná és -kereteknél. Sokan nagyobbra veszik az eredeti fontméretet, mert azt kicsinek találják. Ha mindkét irányban megszabjuk egy szöveget tartalmazó cella vagy egy keret méretét, akkor a nagyobb méretű fontok miatt nem fog beleférni a szöveg. Eredmény? A szöveg egy része elvész. Ezért legfeljebb egy koordinátát érdemes megadni pixelben – sőt sokszor még azt sem.

A keretek alkalmazásakor legyünk tisztában azzal, hogy a keretes oldalakat nehezebb lementeni off-line böngészéshez, és emiatt sokan nem is szeretik az ilyen odalakat. Ugyanakkor felesleges a <*noframes*> szekcióba beírni azt, hogy: „A te böngésződ nem támogat kereteket." Ugyanis a Lynx, a legelterjedtebb szöveges böngésző például kiteszi a <*frame*> és a <*noframes*> tageket is – igaz, csak a 2.5-ös verzió fölött. Így tehát nem csak felesleges, hanem nevetséges is az ilyen felirat, hiszen így megjelenik a frame, és alatta a szöveg, hogy a rendszer nem támogat frame-eket. Írjuk be a <*noframes*>-be a frame nélküli oldal címét – és kész.

Képek és színek

A képek mennyiségéről is sokféle vélemény van. A *comp.infosystems.www.authoring.html* hírcsoportból egyértelműen kiderül, hogy még a grafikus böngészők használóinak 30%-a is kikapcsolja a képek betöltését.

Azt mindenki maga döntse el, hogy ezt a 30%-ot ki akarja-e zárni a hálószeméről. Ha nem, akkor két dolgot javasolhatunk. Egyrészt feltétlenül írjuk ki az *ALT* paramétereket, ahova kell: a képekhez és kliensoldali térképekhez. Ezenkívül megfontolhatjuk azt is, hogy az Index szót néhány Kbyte-os GIF file helyett szövegként jelenítjük meg. Persze arra is gondolhatunk, hogy akinek fontos a sávszélesség, úgyis kikapcsolja a képeket. Ilyenkor viszont megint előkerül az ALT.

A Cascade Style Sheet 1.0 (CSS1) segítségével egyébként az egyszerű szöveget is megszépíthetjük. Ezt sem kell persze eltúlozni – mert ezt a hibát is el lehet követni (lásd alább). Addig is egy példát mellékeltünk a Microsoft site-járól, a Microsoft Internet Explorer 3-mal nézve, be- és kikapcsolt stíluslapokkal.

Gondolnunk kell arra is, hogy nincs mindenkinek true color képernyője. Most újra a sovány kliensek divatja dúl, hiszen a legegyszerűbb kézigépekbe is böngésző kerül, amelyektől sokszor még azt sem lehet elvárni, hogy színesek legyenek – egy háttérkép pedig sokszor már 256 színű megjelenítés-

ben is olvashatatlan, hát még 16 színben. Más gondok is akadnak a színekkel. Például a fűzöld réten álldogáló olajzöld teherautóból 256 színű képernyőn könnyen válhat zöld réten álldogáló zöld teherautó – magyarán nem látunk semmit, csak egy nagy zöld foltot. Hasonló probléma jelentkezik, ha – számunkra! – ízlésesen megválasztottuk a *LINK-*, *VLINK-* és *ALINK*-értékeket, amelyek aztán egy 256 (vagy kevesebb) színű képernyőn szépen összeesnek. A felhasználó meg bosszankodhat, mert nem tudja megkülönböztetni a már meglátogatott oldalakat a még ismeretlenektől.

Erre nem az a megoldás, hogy eldobjuk a háttérképeket és a színes háttereket. Csupán arra kell ügyelnünk, hogy ezeket ne vigyük túlzásba: a háttérkép valóban csak háttér legyen, ne valamilyen bonyolult festmény. Ha pedig szöveget teszünk a háttérképre, arra kell ügyelni, hogy a háttér színe ne hasonlítson a szövegéhez.

Cookie-k

Aztán itt vannak még a sütik (cookie-k) is. Sok böngésző nem támogatja ezeket, és szép számban vannak olyan felhasználók is, akik nem szeretik őket. Éppen ezért például unixos Netscape alatt a cookies file-t */dev/null*-ra linkelheti valaki. Esetleg a proxy szervert konfigurálhatja valaki úgy, hogy levágja a sütiket. Ez a valaki nem feltétlenül azonos a látogatónkkal – szóval lehetőleg ne büntessük, esetleg ártatlanul.

A sütiket is majdnem minden esetben el lehet kerülni. Például egy bevásárlókosarat is használó hálószem alkalmazhatja a szabványos CGI mechanizmust a kosár megvalósítására. Meg kell jegyeznünk, hogy az ilyen site tervezése a legnehezebb, hiszen pénzt szeretnénk a látogatónktól. A legnagyobb hiba, ha egy ilyen site-ot túlcicomázunk, hiszen a várakozás legtöbbször elkedvetleníti a vásárlót, ami kihathat a vásárlási kedvre. Ha a sütik révén csak a személyre szabást akarjuk tárolni a felhasználónknál, azt bátran tehetjük: itt már nem a mi problémánk, hogy a felhasználó nem szereti a sütiket.

Multimédia, óh!

Ha audiót vagy videót, esetleg speciális plug-int használunk, akkor mindennél fontosabb az, hogy az információ szabványos – HTML – formában is rendelkezésre álljon. Nincs mindenkinek a gépében hangkártya. Az is előfordulhat, hogy másutt szól az audió, mint ahol a felhasználó böngészik, mondjuk egy X terminálon. A videó pedig egyszerűen túl sok egy 14,4 kbit/s-os modemnek, de gyakran még egy 28,8-asnak is. Sokféle információ jobban adja el magát mozgóképen, de az állókép egyszerűbben és gyorsabban hozzáférhető.

A plug-inek használata is sok problémát vet fel. Említettük a sovány klienseket, az X terminálokat, a szöveges böngészőket – ezek várhatóan nem támogatják a mi kedvenc plug-inünket. Egy kivétel van, de ezzel is óvatosan kell bánnunk: az Adobe PDF. Ez olyannyira elterjedt, hogy már szabványnak tekinthetjük. Ennek ellenére csak akkor használjuk, ha nem tudjuk megoldani másképpen egy információ értelmes közreadását! És ne felejtsük el kiszámolni, hogy 2,5 Kbyte/s (egy 28,8 kbit/s-os modem átlagos sebessége) mellett mennyi ideig tart letölteni az anyagot, és hogy ez megéri-e a felhasználóinknak.

Java és ActiveX

Problémás a Java és a JavaScript is. Első menetben ezeket is felejtsük el. Lehet olyan site-ot találni, amit Java nélkül szinte lehetetlen lenne megcsinálni. Tipikus példa a valamilyen térképet megjelenítő, használó interaktív rendszer. A legtöbb site-on azonban felesleges a Java és a JavaScript, különösen mert nagyon sok felhasználó biztonsági problémák miatt letiltja őket. Van aki azért kapcsolja ki, mert elege van a Javában ömlő felesleges hirdetésekből.

Tehát akkor használjunk Javát, ha feltétlenül szükségünk van rá, de csak akkor írjuk ki egy oldalra, hogy Java kéne, ha nincs. Ha egy kérdőívet ügyesebben megoldhatunk JavaScriptben, akkor sajnos két változatot kell készítenünk és karbantartanunk, de megéri a többletmunka. A JavaScript nélküli változatnak sokan örülnek majd – a JavaScriptben készült változat pedig bizonyítja, hogy értjük a dolgunkat. Hasonló, bár némileg súlyosabb a helyzet a Microsoft ActiveX-szel is. Ha egy oldalt nem lehet nélküle elolvasni, akkor máris kizártuk olvasóink közül a Unixot, OS/2-t és Macintoshot, valamint a windowsos Netscape böngészőket használók tömegét. Pedig a statisztikák szerint még ők vannak többen...

* * *

Félreértés ne essék, nem a kellemes kinézetű site-ok ellen vagyunk. Nem azt akarjuk, hogy senki se használjon képeket. Csupán az a célunk, hogy biztosítsunk ALT tageket. Nem azt javasoljuk, hogy ne használjunk Javát és ActiveX-et, csak azt, hogy gondoljunk azokra is, akik ezeket nem akarják használni.

A technológiát lehet ügyesen használni: a Siggraphon bemutattak egy VRML formátumú hirdetést, amiben egy Pathfinder-szerű robot robog a Mars felszínén, amíg beleütközik a hirdetett üdítő palackjába. Mindez a tévéhez hasonló animációval és kameramozgással elfért 12 Kbyte-ban, ráadásul a VRML szabványos is – akkor miért is ne?

Összegzésképpen csak azt tudjuk megismételni: legyünk udvariasak látogatóinkkal!

(A cikkben felhasznált érvek egy része Jahn Rentmeistertől származik.)

Négyesi Károly

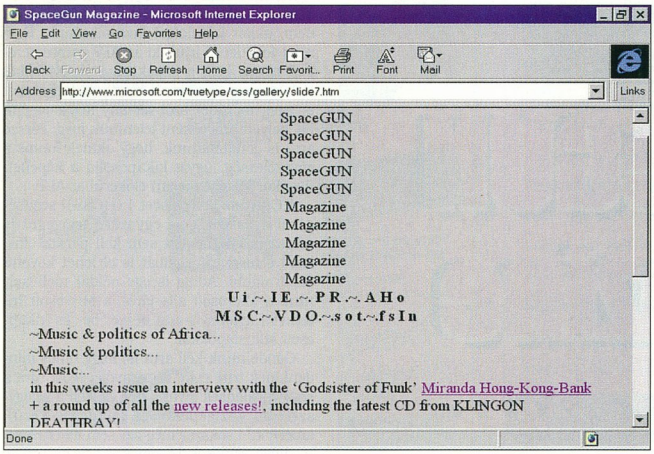

Ugyanaz a CSS1 stíluslap használata nélkül

SZOFTVERVÉDELEM '98

konzultációval egybekötött szakmai fórum

Ön jogtiszta szoftvereket használ? Biztos abban, hogy munkatársai sem tartanak gépükön illegális szoftvereket?
Tudja, hogy a jogosulatlan szoftverfelhasználás súlyosan sérti a szerzői jogokat és maximum öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető?

HELYSZÍN: **TIT Stúdió** 1113 Budapest, Zsombolyai u. 6.
Megközelíthető a Kosztolányi Dezső tér felől

IDŐPONT: **1997. december 9. kedd**
Előadások: 10.00 – 16.00 óra; Regisztráció: 9.00 – 9.50

RÉSZVÉTELI DÍJ: **9 100,- Ft/fő**
(a részvételi díj magában foglalja a rendezvény kiadványán kívül az étkezés költségeit is)

MEGHÍVOTT ELŐADÓK ÉS KONZULENSEK

FALUDI GÁBOR
jogi igazgató
Szerzői Jogvédő Hivatal

DR. PÉNTEK LÁSZLÓ
bíró
Fővárosi Bíróság

SCHUKKERT ANDRÁS
kiemelt főelőadó
ORFK Központi Bűnüldözési Igazgatóság

TŐZSÉR ZOLTÁN
Software Audit Director
Tőzsér és Máriás Szoftver Iroda

A TÉMAKÖRÖKBŐL

A „**szoftver-rendőrség**" **ellenőrzési jogköre** és az ellenőrzési tapasztalatok.
Winchester ellenőrzés a gyakorlatban.
A **büntetőeljárás specialitásai** és a bűncselekmény elkövetési normák.
A **szerzői jogi törvény** felülvizsgálata és a **szoftver szabályok.**
A Magyarországi **szoftver szabályozás** jelene és jövője.
A szoftver felhasználás sajátosságai.
A szerzői jogok megsértésével kapcsolatos **bírói gyakorlat.**
A **szoftver auditálás gyakorlati kérdései**, eltérések a kis és nagy cégeknél.
A **de facto** jogtisztasági csomag **szoftver + know-how** konstrukciója.
Szerzői jogi **belső ellenőrzés-auditálás** és a **szoftver gazdálkodás alapjai.**
Szoftver jogi szabályozás kapcsolata a nemzetközi követelményekkel,
a rendelkezések újrakodifikálása.

A RENDEZVÉNY RÉSZTVEVŐINEK A RENDEZVÉNY NAPJÁN ÉS HELYSZÍNÉN **SZOFTVERVÁSÁR** TÖBB, MINT **10%** -OS KEDVEZMÉNNYEL A **MŰSZERTECHNIKA** SZOFTVERTERMÉKEIBŐL!

Kedvezmény: 10%
a CHIP Magazin olvasóinak

JELENTKEZÉSI LAP **SZOFTVERVÉDELEM'98** *című fórumra*
Több jelentkező esetén kérjük fénymásolni

Név: ..... Tel: .....

Beosztás: ..... Fax: .....

Cég neve: .....

Címe: .....

☐ A CHIP Magazin olvasója vagyok! *Kérjük megjelölni* ☒!

..... 1997. ..... PH ..... cégszerű aláírás

Jelentkezés és felvilágosítás: CO-NEX Training Rt.
✉ 1300 Budapest, Pf. 201 ☎: 390-1090 **Fax**: 370-6410

SPRINT Computer Kft. WWW.SPRINT.HU

SPRINT Boltjaink: 1068 Felsőerdősor u. 7. Tel.: 342-4707, 342-6724, 1087 Berzsenyi u. 3. Tel.: 210-4835, Faxbank: 2-333-666/2200##

Operációs rendszerek	
IntraNW SB / 5 user	139 700
IntraNW SB / 10 user	190 400
IntraNW / 5 user	170 900
IntraNW / 10 user	327 000
BorderManager 5 user	384 900
BorderManager 10 user	459 600
OS/2 4 Merlin CD magyar	49 100
OS/2 4 Merlin upg magyar	32 700
MS Dos 6.22	10 600
Windows 95 magyar	41 500
Windows 95 upgrade	21 600
Windows for Workgroups	30 000
Windows NT 4 Srv / 5 user	164 000
Windows NT 4 Srv / 10 user	227 700
Windows NT upg. / 5 user	82 100
Windows NT upg. / 10 user	109 100
Windows NT 4 WS	64 000

Irodai alkalmazások	
Access v. Excel upg.	18 600
ACT! 3.0 for Win	31 900
cc:Mail Client / Router	15 600
Cheyenne ArcServe 6.5 NT	54 400
Corel Prof. Office !!	55 900
Corel WP Suite 8 Új !!	44 000
LANtastic 7 Win95, DOS	20 700
LANtastic 7 upgrade	13 100
Netscape Communicator	12 600
Netscape Communicator Pro	16 800
Office 4.2 magyar	69 700
Office 4.2 magyar upgrade	59 900
Office 97 Std. magyar	74 800
Office 97 Std. upg.	42 500
Office 97 Prof. magyar	93 400
Office 97 Prof. upg.	62 800
Organizer 2.1 magyar	24 600
ScreenCam 2.1 magyar	14 600
WinFax Pro 4.0	16 900
WinFax Pro 8.0 for NT, 95	22 700
Word 97 magyar CD	43 900
WordPro 96 magyar CD	21 300
Works for Win 95 CD	12 300

Hálózatos szoftverek	
ArcServe 6 / 10 user	61 000
ArcServe 6.5 NT Ent. Ed.	109 100
Exchange Server 5 user	203 000
Exchange Server 10 user	269 900
FaxServe for NetWare	81 600
Notes Server 4.5	258 800
Notes Dektop / Client	19 000/23 300
Notes Starter Pack 4.5	335 900
WinFax Pro 4.1 Starter Kit	57 600

Segéd programok	
DOS Navigator	3 500
F-Prot Professional	58 100
F-Prot (magánszemélyeknek)	11 300
Helyesek 97 (3 program)	28 800
Multikey 3.5	3 500
Norton Commander 95	14 800
Norton PcAnywhere 8	32 800
Norton Utilities for NT 2.0	23 000
Partition Magic 3.0	15 500
Nuts & Bolts Új!!	19 700
QEMM 97	18 800
System Commander	16 400
Uninstaller 4.5	11 600
VirusScan (5 op.rendszerre)	10 100
WinCheckIt 4.0	9 200
WinZip 6.x	10 900

Fejlesztő rendszerek	
Borland C++ Builder	27 500
Borland C++ Build. Pro.	103 400
Clipper 5.3 + Tools	43 200
Delphi 3.0 Standard	27 500
Delphi 3.0 Professional	99 500
IBM VisualAGE Basic	24 500
Paradox 7 for Win 95	37 400
Visual Basic 5 Prof. upg.	50 100
Visual C++ 5 Prof. upg.	50 100
Visual FoxPro 5	84 000

Prof. Office magyar 97, 10%-os kedvezménnyel!
Megjelent a Microsoft Irodai Kiszolgáló Csomag!

Multimédia	
GIB alap angol szótár	3 700
Pic-Dic nyelvtanító	6 200
Clip-Dic 1. Angol	6 200
Helyesebb (mondatellenőrző)	21 600
MoBiDic 3 szótárcsomag	5 900
Nyelvstúdió3 angol, német	4 910
Országh angol szótár	15 600
Szövegfordító	8 000

Ügyvitel	
Számla 95 for Win95	15 290
Abakusz 1.0	15 290
Szufficit Light (számlázó)	5 900
Banki átutalást segítő (dos)	16 000

Grafikus alkalmazások	
AutoCAD R14.	530 000
ABC Flowcharter 7	47 000
ABC Graphics Suite 2	44 000
Adobe Acrobat Pro	65 400
Adobe Illustrator 7 Win 95	80 900
Adobe Illustrator 7 upg.	35 900
Adobe PageMaker 6.5	163 000
Adobe PageMaker 6.5 upg.	39 800
Adobe PhotoShop 4	163 000
Adobe PhotoShop 4 upg.	53 200
ATM Deluxe 4 for NT	19 200
Corel Draw 5 / 7	45 000/75 000
Corel Lumière	16 000
Corel Visual CADD	43 500
Corel Ventura 7	99 600
Corel WEB MasterSuite	48 100
KAI's Power GOO!	14 300
KAI's Power Tools 3.0	35 900
Macromedia Director 6.0	224 900
Macromedia Freehand 7.0	107 900
Publisher 95	14 300
QuarkXpress 3.32 Win 95	171 300
Recognita Plus 3.2 Win 95	92 800
Recognita Select	42 200
Recognita GO- CR	11 100
Visio 5 Standard	41 200
Visio 5 Technical	93 500
Visio 5 Professional	93 500

Játékok	
Beast & Bumpkins, LBA	7 200
Carmageddon, Comanche 3	8 000
Dungeon Keeper, DiskWord2	8 600
Die Hard	7 200
Extreme Assault, ATF 98	Jön!
Harpoon 97	7 900
IF97 Raptor	8 600
M162 Abrams	8 600
Need for Speed 2	10 000
Outlaws	8 600
Scarab	9 600
Tomb Raider, Power F1	7 900
SWIV, Theme Hospital	7 900

Hangkártyák	
Gravis UltraSound p&p 32	18 700
Sound Blaster AWE 64	17 900
Sound Blaster 16 Új!!	10 200

Számítógép konfigurációk	
P100 / Basic Desktop	81 400
P133 / Office Workstation	100 000
Compaq Deskpro 2000mmx	210 000

Novell. COREL SYMANTEC. Lotus Microsoft Certified Solution Provider CISCO SYSTEMS IBM COMPAQ HEWLETT PACKARD

Áfa nélküli áraink a november 11-i állapotot tükrözik. A hirdetésben szereplő árak változtatási jogát fenntartjuk !

Outline fontok, PostScript

Előző cikkünkben megkíséreltük áttekinteni a bitmap fontok néhány fontos tulajdonságát. Most következzenek a körvonalas (azaz outline vagy vektoros – ebben az esetben azonos jelentésű kifejezések) fontok – szintén nem a teljesség igényével.

Már említettük előző cikkeinkben, hogy a legszebb betűket az outline leírású betűkkel tudjuk elérni. Mit is jelent ez az outline, és mik az előnyei? Erre keressük most a választ, előrebocsátva, hogy egyes kérdésekre még vissza fogunk térni, mivel óhatatlan, hogy most még nem kellően definiált fogalmakkal dobálózunk.

Az eddigiekben már láttuk, hogy bitmap betűkészletekkel dolgozva előbb-utóbb beleütközünk a háttértárak véges kapacitásába vagy abba, hogy egy adott számú fontnál többet a rendszer, amin dolgozunk, nem tud megjeleníteni. Problémát jelentett a betű „megjelenítésének" finomsága is.

Mi lehet itt a megoldás? A matematikában, számítástechnikában kevéssé járatos embernek is kézenfekvőnek tűnhet a megoldás: a betűt a körvonalaival kellene leírni, egyetlen folyamatos vonallal, és miután így körberajzoltuk a képernyő megfelelő területét, már csak ki kell töltenünk a körvonal adta foltot.

Tudjuk, hogy a vektoros rajzprogramok Bézier-görbékkel írják le a rajzelemeket. A Bézier-görbe belátható módon alkalmas a betűk fenti elvárások szerinti leírására is.

A Bézier-görbe néhány – problémánk szempontjából – érdekes tulajdonsága:

- A görbéhez tartozó alappontok nem feltétlenül esnek a görbére – a kezdő- és végpont kivételével –, arra inkább mintegy vonzást gyakorolnak. Ha a kezdő- és végpont egybeesik, akkor a görbe zárt formát alkot.
- Független az alappontok helyzetét meghatározó koordinátarendszertől.
- Az alappontok számától függ a görbék változtathatósága.
- Bonyolult alakzatok leírására összekapcsolhatunk több Bézier-görbét.

A felsorolásból láthatjuk, ezek a tulajdonságok a módszert valóban alkalmassá tehetik, teszik a feladatra, amelynek megoldására törekszünk. Fogadjuk el ezt az állítást anélkül, hogy foglalkoznánk a matematikai háttérrel. Csupán a fenti tulajdonságokat jegyezzük meg, mert ezekre később nem egyszer szükségünk lehet.

A módszer előnyei

A megjelenítőeszközök fizikai tulajdonságai az utolsó – a megjelenítési – fázisban ugyan még mindig szükségessé teszik a betű bitmapként való megjelenítését, de a bitmap képet matematikai úton állíthatjuk elő, és nem kell minden egyes mérethez külön tárolnunk azt. Nem a megjelenítendő képpontok egymáshoz való viszonyát és számát kell tárolnunk, hanem csupán egyetlen vektoregyenletet. A körvonalat leíró képletet egyszerűen változtathatjuk, ha betűméretet váltunk, vagy a betűt döntjük, torzítjuk stb. A körvonal által bezárt forma belsejét egyszerűen aktiváljuk. A betű készítőjének nincs szüksége arra a technikai információra, hogy milyen kimeneti perifériára készül a betű. A körvonal független a végső betűmérettől, bármilyen eszközön is jelenjen az majd meg. Tehát ahhoz, hogy ez így történjen, szükségünk van egy olyan programra, amely elvégzi a szükséges számításokat, és megjeleníti a betűt. Ezt a programot interpreternek szoktuk nevezni. Hogy ez a program a számítógépben vagy a kimeneti eszközben van-e, az a végeredmény szempontjából szinte mellékes.

A lényeg: a végeredmény szempontjából érdekes kimeneti bitképet a megfelelő minőségben állítsa elő a körvonalleírásból.

A számítógépben futó interpreter az Adobe TypeManager, amely a körvonalasan tárolt PostScript betűkből megfelelő képernyőfontot generál. Hasonló módon egy interpreter fut a levilágító RIP-jében (raster image processor, raszterkép processzor) is, amely a levilágító számára állítja elő a végső, megfelelő felbontású bitképet a betűről. A True Type fontok megjelenítéséhez akár a Windows, akár a MacOS (PC vagy Mac) szintén tartalmaz egy megjelenítőt. Lényegében a fentiekben vázoltak szerint, megvan a lehetőségünk arra, hogy úgy a képernyőn, mint a nyomtatón az elvárható és szükséges minőségben jelenítsük meg a betűket – és mindez szoftveres úton megvalósítható, részben függetlenül a monitor és a nyomtató tulajdonságaitól.

Mielőtt az elméleti megközelítés után elmerülnénk az eddig leírtak megvalósításának részleteiben, fussunk át azon, minek is kell történnie a számítógépben, amikor a gyakorlati működésről van szó.

Mire van szükségünk ahhoz, hogy a leírt rendszer működni kezdjen?

Először is kellenek olyan fontfile-ok, amelyek tartalmazzák a szükséges karakterek, jelek körvonalas leírását, a betűk közti távolságokat. Kell egy interpreter, amely a megjelenítendő karaktert láthatóvá alakítja a fontfileból kiolvasott információk szerint, és a képernyő megfelelő helyére rajzolja méretben és formában helyesen.

Ha a végső fázisban nyomtatunk, ugyanennek vagy egy másik interpreternek a segítségével újra elő kell állítanunk a betűnek egy más minőségű képét. A módszer lényege hasonló, akár PostScript, akár True Type betűket használunk.

A különbség a kétfajta outline leírásban leledzik, ami meghatározza az alkalmazott interpreter tulajdonságait is, ez utóbbi pedig a fontok felhasználásának lehetőségeit.

Ha például az Adobe TypeManagert (ATM) használjuk, akkor az ATM építi fel a képernyő- és nyomtatófontokat egyaránt. Az ATM nélkül – most vegyük példának a Macet, hisz erről a rendszerről a lapban oly ritkán beszélünk – a Macintosh egy bitmapet hív elő. Ha a keresett méretű nem létezik, egy meglévő méretűt nagyít vagy kicsinyít kívánságainak szerint. A font megjelenése ekkor csiszolatlanabb, durva lesz. True Type fontok esetén, amelyek interpretere része a Macintosh és a Windows operációs rendszerének

CHIP

Előfizetem a CHIP Számítógép magazint:

❑ példányban egész évre 7526 forintért

❑ példányban fél évre 3763 forintért

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: .....

Fizetés módja: ❑ csekken ❑ átutalással

Előfizetés kezdete: .....

Kelt: .....

.....

Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest, Pf 210, tel.: 149-4768, Fehér Ildikó 1997/12

Megrendelőszelvény

Az előfizetési díj 20% kedvezményt tartalmaz. Töltse ki, és dobja be az első, útjába kerülő postaládába!

CHIP tár

Megrendelem az alábbi kiadványokat:

❑ példányban CHIPTÁR 7 Modemvilág, CD-melléklettel, 1495 forintért

❑ példányban CHIPTÁR 8 Videó és a PC, CD-melléklettel, 1495 forintért

❑ példányban CHIPTÁR 9 Linux, CD-melléklettel, 1495 forintért

❑ példányban CHIPTÁR 10 Corel, CD-melléklettel, 1495 forintért

❑ példányban CHIPTÁR 11 Shareware III., CD-melléklettel, 1795 forintért

Név: .....

Cég neve: .....

Cím: .....

Fizetés módja: ❑ csekken ❑ átutalással

Kelt:.....

.....

Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, tel.: 149-4768, Fehér Ildikó

Megrendelőszelvény

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

CHIP tár

CHIP BÖRZE

Kérem a következő apróhirdetésemet a CHIP-BÖRZE

● Hardver, ● Szoftver, ● Szolgáltatás, ● Állást keres, ● Állást kínál, ● Egyéb című rovatában megjelentetni szíveskedjék.

Kérjük, hogy a szelvényt nyomtatott betűkkel töltse ki.
Egy sor 600 Ft + áfa (előfizetőknek 300 Ft + áfa)

Megrendelőszelvény

Előfizetőink évente egyszer ingyen hirdethetnek a Börzében! Bővebb felvilágosításért hívja a 149-4768-as telefonszámot.

CHIP BÖRZE

Feladó:

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

CHIP

Megrendelőszelvén

Az előfizetési díj 20% kedvezményt tartalma
Töltse ki, és dobja be az első, útjába kerülő postaládába!

Feladó:

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

CHIP tár

Megrendelőszelvén

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség

Belföldre bérmentesítés nélkül feladható, az esedékes díjakat a címzett fizeti

VOGEL Publishing
Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

CHIP BÖRZE

Megrendelőszelvén

Előfizetőink évente egysze ingyen hirdethetnek a Börzében! Bővebb felvilágosításért hívja a 149-4768-es telefonszámot.

Név: .....

Előfizetői kód: .....

Cím: .....

.....

Telefon: .....

Dátum: .....

Kérjük, hogy a szelvényt nyomtatott betűkkel töltse ki.

.....
Aláírás, bélyegző

Tel.: 149-4768
e-mail: 75162.2345@compuserve.com

egyaránt, természetesen nincs ilyen probléma.

Ahhoz, hogy részleteiben ismerkedjünk meg az outline fontokkal, köztük az Adobe vektorfontjaival, elkerülhetetlen, hogy áttekintsük a PostScript oldalleíró nyelvet.

A PostScript nyelv

A PostScript a hetvenes években indult útjára a Xerox programfejlesztő műhelyeiben – bár a GEM ma már egy szinte elfeledett rendszer, mégis sok tekintetben a DTP többek között neki köszönheti létezését.

A PostScriptet, ahogy ma is emlegetjük, John Warnock és Chuck Geschke az Adobe System Inc.-nél publikálta 1982-ben. Mindketten a Xeroxtól kerültek a céghez.

A PostScriptet oldalleíró programozási nyelvként szoktuk emlegetni. Ez köznapi nyelvre fordítva annyit jelent, hogy az oldal képernyőn látható képéből egy olyan ASCII file-t állítunk elő, amelyből a nyomtató PostScript interpretere előállítja az oldal képernyőn látható képét. Az oldal grafikus képének ilyesfajta leírása független az alkalmazott nyomtatótól, ami azt eredményezi, hogy az előállított PostScript file bármilyen PostScript-kompatibilis nyomtatón kinyomtatható. PostScript file-t a nyelv ismeretében magunk is írhatunk egy egyszerű szövegszerkesztő segítségével. E cikksorozatban nem vállalkozhatunk a nyelv teljes körű ismertetésére. Célunk csupán az alapok megértetése, ami segíthet a mindennapi munkában felmerülő problémák megoldásában.

A lap leírása egy koordinátarendszerben történik.

A koordinátarendszer a felhasználói munkaterületet teljes egészében lefedi. Az alapvető mértékegység itt az 1/72 inches (colos) tipográfiai *pont*. Ez is mutatja a nyelv egyedi feladatkörét. A PostScript szöveget soronként értelmezik az interpreterek. A PostScript különbséget tesz a kis- és nagybetűk között, ezt mindig vegyük figyelembe. Szintén fontos előírás, hogy az utasítások paraméterei mindig az utasítás előtt állnak (postfix jelölésmód). Ha például a kurzort a (100;100) koordinátájú pontra akarjuk állítani, helytelen a *moveto 100 100* utasítás. A helyes forma: *100 100 moveto*.

A nyelv csak az egész és a valós számokat ismeri, de számunkra ez bőségesen elegendő.

Az egyes utasításokat szóközzel, tabulátorral vagy soremeléssel választjuk el egymástól.

Ismerkedésnek játsszunk egy kicsit a más programnyelvek bemutatásakor is szokásos módon a „Hello World" szöveg kiírásával. A forráslista a következő:

```
%!PS
/Helvetica findfont 20 scalefont
setfont
100 100 moveto
(Hello World) show
showpage
```

Hello World

Mi történik itt?

A PostScript fejléc utáni első lépésben kiválasztjuk a fontot, amellyel meg kívánjuk jeleníteni a szöveget.

Minden PostScript interpreter eleve 35 különböző betűkészletet tartalmaz, ezek rezidens (állandóan elérhető) fontok. A *findfont* utasítás megkeresi a kiválasztott betűtípust a nyomtató ROM-jában, a *scalefont*tal állítjuk be a 20 pontos betűméretet, majd a *setfont*tal mintegy jóváhagyjuk.

A Helvetica előtti „/" jel azt jelzi, hogy név következik és nem utasítás. A kurzort a (100;100) koordinátapozícióba állítjuk.

Ide kiírjuk a szöveget, amit zárójelek közé kell tenni. A *show* utasítással jelenítjük meg a szöveget. A *showpage* utasítás azt jelzi, hogy az oldal befejeződött.

Fontos megjegyezni, hogy a második sor végén álló *setfont* utasítás után egészen addig a kiválasztott fonttal nyomtatunk mindent, amíg másik fontot nem választunk ki. Ez utóbbit 2. példánk mutatja be:

HELLO WORLD

Hello World

```
%!PS
/Helvetica findfont 20 scalefont
setfont
100 100 moveto
(Hello World) show
/Times findfont 20 scalefont setfont
100 200 moveto
(Hello World) show
showpage
```

E rövid programok forráslistáját is közöljük a CD-mellékleten, hogy ne kelljen újra begépelni.

PostScript nyomtató esetén egyszerűen kinyomtathatjuk őket a DOS-parancssorból a *COPY HELLO1.PS LPT1* utasítással, más nyomtató esetén telepítsük a Ghostview aktuális verzióját, amely a SAC könyvtárban több korábbi CD-mellékleten is megtalálható volt.

Vonalak rajzolása is rendkívül egyszerű. Nézzük a következő kis forráslistát és az általa leírt „képet":

Itt két új utasítás van.

```
%!PS
100 100 moveto
100 500 lineto
1 setlinewidth
stroke
120 100 moveto
120 500 lineto
2 setlinewidth
stroke
140 100 moveto
140 500 lineto
3 setlinewidth
stroke
160 100 moveto
160 500 lineto
4 setlinewidth
stroke
180 100 moveto
180 500 lineto
5 setlinewidth
stroke
showpage
```

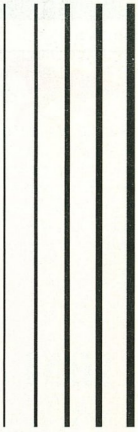

A *setlinewidth* utasítással a vonalvastagságot állítjuk be.

A *stroke* ad utasítást a vonal meghúzására a megadott koordinátájú pontok között.

* * *

A PostScript nyelvvel való ismerkedést sorozatunk következő részében folytatjuk néhány további alaputasítással ismerkedve, és hasznos tudnivalókat is közreadunk témánkkal kapcsolatban.

Siklósi Attila

NOTEBOOK SPECIALIST

PCMCIA Videokonferencia-kártya + Internet digitális CCD kamera	57 200 Ft
PCMCIA 33,6 Fax/Modem	22 000 Ft
PCMCIA Ethernet combo	16 000 Ft
P166MMX Multimédia Notebook	359 500 Ft

Használt Notebookok – beszámítása – felvásárlása – értékesítése

HDD-, RAM-bővítés! Notebook-perifériák!

PCMCIA II / nyomtatóportra csatlakoztatható, hordozható 8× CD-ROM

29 684 Ft-tól

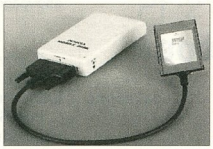

PCMCIA II / nyomtatóportra csatlakoztatható, hordozható HDD 80 MB–2,1 GB-ig

19 448 Ft-tól

Intel 486 DX4/100 (overdrive 5V) processzor – 6800 Ft

A megjelölt árak nettó árak, nem tartalmazzák a 25% áfát. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

POLIPUS Kft. 1093 Budapest, Csarnok tér 3–4. fszt. 1. Tel.: 217-0194, (30) 508-178, fax: 215-3502 Nyitva: 11–17 óráig

www.macroda.hu - hírek, információk, tanácsadás - www.macroda.hu

MACRODA
http://www.macroda.hu

ASUS

Az ASUS alaplapok kizárólagos disztributora a MACRODA KFT.

Budapest Attila u. 63.
Tel: 214-2392 Fax: 155-5173

Viszonteladók!
ASUS alaplapok nagyker áron kaphatóak partnereinknél
ANSAN Kft Bp. Irinyi u. 39. T:2096025
COMPSERV'95 Bt Bp. Nagy Lajos kir. u. 168. Tel: 1636361
RAMIRIS Kft Bp. Váci út 1-3 T:3129085

TX97 133-233Mhz Pentium MMX CPU-hoz **28.900 Ft**
A leggyorsabb Pentium alaplap, a CHIP teszt legjobbja AMD K6 támogatással

V264GT-PRO **27.600 Ft**
ATI Rage II+DVD 3D video kártya PAL és NTSC verzió
4MB SGRAM, Mpeg-1 Mpeg-2 DVD támogatás, Video digi. bemenet, TV kimenet
Bi- és trilinear filtering, MIP map, alpha, köd, Gouraud árnyék...

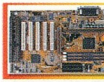

P2L97 233-333Mhz CPU-hoz **38.900 Ft**
Intel Pentium II alaplap
440LX AGP chipset 66/133MHz Accelerated Graphics Port

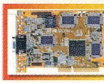

AGP-V3000 **29.900 Ft**
SGS RIVA 128bit 3D AGP Video chip
4MB 100Mhz SGRAM, 3D Winbench 255 pont, 100millio pixel/sec
Bilinear filter, trilinear MIP map, Gouraud árnyék, köd...

Az árak ÁFA nélkül értendőek
A hirdetést felmutatók készpénzes vásárlásra 3% kedvezményt kapnak!

SPRINT Computer
Tel.: 210-4835, 342-4707

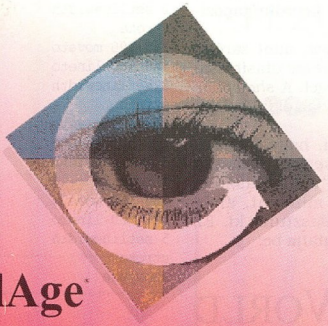

IBM VisualAge for Basic

- Interaktív debugger
- Objektum orientált Basic nyelv
- Több platformos fejlesztés (OS/2, Win, Unix)
- Objektum orientált Basic nyelv
- Meglévő Basic alkalmazások támogatása

WWW.SPRINT.HU

INTERNET
Mini Gateway:
ablak a világhálóra

Egy kis befektetéssel egy INTERNET hozzáférést lehet egy hálózat használói között megosztani.

Kérjen részletes tájékoztatót!

interPC networking kft
1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4.
T+F: 216-2625 T: 216-2628
E-mail: interpc@compuserve.com

RAM-matató

Cikkünkben az Award BIOS setupja RAM-beállításainak rejtelmeivel ismerkedünk meg. Az újabb processzorok és RAM-típusok megjelenésekor nem árt tisztában lennünk ezzel.

Mielőtt hozzálátnánk a CMOS-ben tárolt setup (beállítások) állítgatásának, írjuk le a *Chipset Features Setup* beállítását egy papírra – ne egy file-ba, mert áldásos tevékenységünk nyomán szinte bizonyos, hogy előbb-utóbb még bootolni sem fog a gép.

Most elsősorban a Chipset Featuresről szólunk, hiszen ez a kevésbé ismert, kritikusnak tartott rész. Általában van egy *Automatic Configuration* beállítás is, ami természetesen egy, a gyártók által garantált és biztonságos beállítást ad meg. Amint az előző számunk overclockról szóló cikkében (lásd a Mutatót) írtam, ezt nekünk nem *kell* betartanunk. Ráadásul ritka az olyan BIOS, ami az 50 és 45 ns-os EDO RAM-okhoz megfelelő beállításokat tartalmazna.

Felmerül a kérdés: mi a biztos beállítás? A tapasztalat azt mutatja, hogy az egyik legkeményebb próba a Linux kernel fordítása. Ha gépünkön a Linux kernel lefordul, akkor bizonyosan jók az alaplap és a memória beállításai. Hasonló eredményeket várhatunk valamilyen alapos Windows 95-ös tesztprogramtól is, ha Linux nem áll rendelkezésre.

A DRAM működése

Kissé elméleti szakasz következik. Ha valóban szeretnénk tudni, hogy mit csinálhatunk a CMOS-ben, akkor érdemes átrágni magunkat rajta. Ismételjük át először a DRAM jellegzetességeit. A DRAM memóriacellák táblázat jellegű összessége. Mivel egy chip ára arányos a chip területével, és a chip területét inkább a lábak száma dobja meg, ezért nincsenek külön lábak sorokhoz és oszlopokhoz, hanem csak egy címbusz van, amin felváltva sor- és oszlopcímek érkeznek. (Ezért legtöbbször ugyanannyi sor és oszlop van.) Van egy (vagy több) RAS láb, ami azt jelzi, hogy most sorcímek érkeznek, és egy CAS, ami azt, hogy most oszlopcímek. Mindkét lábra igaz, hogy a RAM csak akkor foglalkozik velük, ha változik az értékük (mellesleg az egész digitális technikában igaz ez, szinte minden jelre).

A sorcím beérkezte után $_{RAC}$ (az *akármi* valamilyen időt jelent) múlva megjelenik az adat a memóriachip lábain. Ez az az adat, amit a normál RAM tokozásán is feltüntetnek: például 70/60/50 ns. Ezt két időszakra oszthatjuk. Az első a t_{RCD}, amíg átáll a chip RAS-ról CAS-ra. A második a t_{CAC}, ennyit kell várni a CAS megjelenésétől az adatok megjelenéséig a kimeneten. Ilyen, úgynevezett nibble elérést viszont ma már egy PC-ben sem használnak, helyette úgynevezett Fast Page Mode-ban (FPM) működnek a RAM-ok. Ebben a módban egy RAS után több CAS jelet is adhatunk, és így megtakaríthatunk egy csomó időt, ami a RAS-CAS váltásra fordítódna.

Az FPM egy tipikus (tehát amikor a sorcím már régen rendelkezésre áll) olvasási ciklusa (t_{PC}) úgy néz ki, hogy először 0-ba áll a CAS, és így is marad t_{CP} ideig – ennyi idő kell az adatvezetékek biztonságos törléséhez. Ennél a váltásnál a kimenetek kikapcsolódnak.

Miután letelt a t_{CP}, átvált 1-be, és úgy is marad t_{CAS} ideig. Ez az idő széles határok között változhat, ellentétben a legtöbb adattal, amit megadunk, mert azok a RAM fizikai tulajdonságaitól függnek. Ez addig marad így, amíg ki nem olvastuk az adatot. Erre mindenképpen kell várnunk egy kis időt (t_{AA}) az oszlopcím leolvasása után. A legjobb eset az, ha 0→1 váltáskor rendelkezésre áll az oszlopcím, mert ilyenkor mindössze két jelváltásnyi (t_T) és egy t_{AA} időt vesz igénybe egy ciklus. A t_{AA} az az idő, amennyi egy oszlopcím közlésétől az adat megjelenéséig eltelik FPM üzemmódban. Értelmesebb lenne ezt használni a modulok jelölésére a t_{RAC} helyett, de ez így maradt az elmúlt másfél évtizedben, ráadásul nagyjából arányos is.

A $t_T + t_{AA}$ idő neve t_{CPA}. Ha éppen az 1→0 váltáskor kerül elő az adat, akkor a legrosszabb a helyzet, ilyenkor $t_{CP} + t_{CPA}$ idő egy ciklus. Az időt nyilván az oszlopcím megjelenésétől mérjük, hiszen ettől fogva lehet egyáltalán mérni. Tehát lássuk még egyszer, képletekkel:

- egy FPM olvasási ciklus minimális hossza: $t_{PC} = t_{CPA} + t_T = t_{AA} + 2{\times}t_T$
- maximális hossza: $t_{PC} = t_{CP} + t_{CPA} = t_{CP} + t_{AA} + t_T$

Az EDO RAM alig tér el ettől. Mindössze annyiban más, hogy a CAS 1→0 váltásakor a kimenet nem kapcsolódik le. Így lehetőségünk van belekezdeni a következő címzésbe, miközben még meg sem jelent az előző adat. Ezzel például egy 70 ns-os modulnál az FPM 45–50 ns-os ciklusidejét lenyomhatjuk 32 ns-ra.

Sajnos egy modult nemcsak olvasásra, hanem írásra is szeretnénk használni. Itt nincs különbség az EDO és az FPM között. FPM módban az írás gyorsabb, mint az olvasás, mert itt egy időben közölhetjük a RAM-mal, hogy hova és mit szeretnénk beírni. Olvasáskor viszont miután közöltük, hogy honnan kérjük az adatot, meg is kell várnunk azt. EDO üzemmódban gyakorlatilag ugyanazt tehetjük olvasáskor is, így ott az írás és olvasás sebessége egyforma.

Ezzel majdnem vége is az elméleti résznek, már csak a burst jelentését kell tisztáznunk. A fent leírt olvasási ciklusokból a gép négyet hajt végre egy menetben. Az első ciklus igen hosszú, hiszen sorcímet is meg kell adnunk, így ez $t_{RP} + t_T + t_{RCD} + t_T + t_{RSH}$ ideig is eltart. Utána már sokkal gyorsabban megy, bár nem csak a fent említett ciklusidőkre kell ügyelnünk, hanem a vezérlőáramkörök váltására is, ami nagyjából t_T időtartamú.

Következzenek a tényleges beállítások! Mivel az Intel chipkészletek családja a legelterjedtebb, ezért csak ezzel foglalkozunk. Az azonos beállításokat csak egyszer ismertetjük. A fentiek, és a keretes részben szereplő szabványos

Mutató

- MEM /C ¦ MORE. CHIP, 96/3/28
- Hogyan memorizál a PC? CHIP, 96/3/30
- Alapos okunk van... CHIP, 96/6/27
- Hamupipőke a RAM-kereskedésben. CHIP, 96/10/46
- CMOS-turkáló. CHIP, 96/11/80
- Emlékeztető. CHIP, 97/2/38
- Az overclock. CHIP, 97/10/127

nevek alapján a legtöbb beállításról már tudhatjuk, hogy mit csinál.

Minden (számszerű) beállítás mértékegysége az órajel, pontosabban a külső órajel, ami a legtöbb esetben 60 vagy 66 MHz-es. A Hz a másodperc reciproka, így ha ezeket átszámoljuk, akkor 16,67 és 15,15 ns-ot kapunk. A beállítások azt mondják, hogy ezekből az egységekből hányat kell venni. A megadott táblázat alapján már csak egy osztás marad hátra, aminek eredményét felfelé kell kerekíteni.

Általános beállítások

● *DRAM Read Burst Timing:* Ez a burst ciklus olvasásának az ideje. Értéke legtöbbször 3, mert 60–66 MHz és 60 ns-os RAM esetén a 2 éppen hogy nem elég. Persze lehet próbálkozni, mert esetleg a gép RAM-jai nem 60, hanem például 57 ns sebességűek. Ilyenkor javasoljuk a cikk elején már említett alapos tesztelést. EDO esetében a 4 csak 70 ns-os RAM esetén kellhet, vagy 83 MHz-en. A 2 csak 50 MHz-en (esetleg 55 MHz-en) jöhet szóba, vagy 50 ns-os EDO RAM-nál, mert az még 83 MHz-en is birja ezt a beállítást. FPM esetében ezekhez adjunk hozzá még egyet.

● *DRAM Write Burst Timing:* EDO RAM-nál pont ugyanaz, mint az előző. Az FPM-nél egy ciklussal visszavehetünk.

● *DRAM R/W Leadoff Timing:* Ez a burst ciklus első olvasására a plusz érték. Mindenféle hatalmas értékeket kell ide írni: 70 ns-os RAM esetén 8-at olvasásra és 7-et írásra, 60 ns-osnál 7/6-ot, illetve 50 ns-os RAM esetén írhatunk 6/5-öt, még 83 MHz-en is.

● *DRAM RAS# Precharge Time:* Ez elég egyértelmű a neve alapján, tehát itt t_{RP} időt kell hagynunk. Úgy gondolom, hogy mostanra senkinek nem jelenthet gondot ennek értékét kiszámolni.

● *DRAM RAS to CAS Delay:* Ismét szabványos név, viszont ennek minimum és maximum értékét is meg szokták adni a RAM-gyártók. Így megint lehet kísérletezni: a 3 teljesíti a maximumot, a 2 viszont teljesíti a minimumot...

Intel VX chipkészlet

● *Fast MA to RAS Delay CLK:* Ehhez el kell szakadnunk a RAM IC-ktől, mert az MA a vezérlő áramkörök jele, ami el sem jut a RAM-ig. Az MA tartalmazza eredetileg a címeket, de ezeket előbb egy pufferen vezetik keresztül, majd innen kerülnek a címbuszra. A beállítás azt jelzi, hogy itt mennyit időznek. Figyelem, nagyon instabillá válhat a gép, ha helytelen beállítást adunk meg!

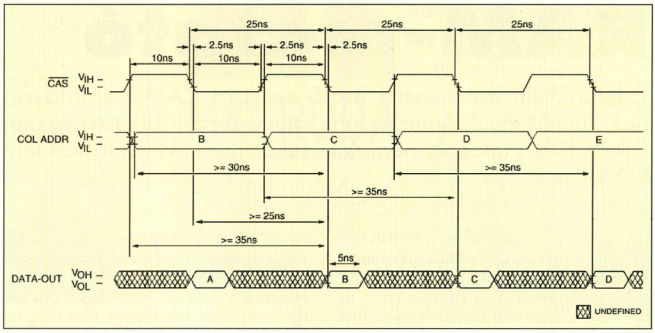

Az EDO RAM elérésének időDiagramja

● *DRAM Speculative Leadoff:* Ez szintén nem a RAM tulajdonságaitól függ. A CPU és a chipkészlet közti kommunikációt gyorsítja meg, a címzési és olvasási ciklusok kisebbfajta egymásra csúsztatásával. Kikapcsolása esetén elég furcsa értékeket mértünk, de csak 7T/6T-s Leadoff esetén. 6T/5T esetén semmilyen látható hatása nem volt.

Intel HX chipkészlet

● *Turn-Around Insertion:* Elméletileg minden második burst elejére betesz egy pluszciklust. Feleslegesnek tűnik, mert méréseink szerint nem változtat semmit. Más dokumentációkban is azt szokták javasolni, hogy ne kapcsoljuk be.

● *Turbo Read Leadoff:* Ez nagyon érdekes beállítás, amelynél a Speculative Leadoffhoz hasonlóan aligha lehet hinni abban, amit a BIOS kiír. Ez nem ritkaság, például az automata beállí-

A cikkben taglalt idők tipikus RAM-moduloknál

A CAS és RAS jeleket azért húzzák felül, mert alacsony értékük jelenti az 1-et, magas értékük pedig a 0-t. A szöveg olvasását kissé nehezítette volna, ezért csak itt jelöljük őket így.

Rövidítés	ns	ns	Rövidítés feloldása
t_{PC}	110	130	Random Read or Write Cycle
t_{RAC}	60	70	Access time from $\overline{RAS}$
t_{RCD}	20–40	20–50	$\overline{RAS}$ to CAS delay time
t_{CAC}	20	20	Access time from $\overline{CAS}$
t_{AA}	30	35	Access time from Column Address
t_{CPA}	35–40	40	Access Time from Precharge $\overline{CAS}$
t_T	3–5	3–5	Transition time
t_{CP}	10	10	$\overline{CAS}$ Precharge Time
t_{RP}	40	50	$\overline{RAS}$ Precharge Time
t_{RSH}	20	20	RSH Hold Time

tás alá kiírt beállítások sem mindig valódiak: a 60 és 70 ns-os DRAM-ra ugyanazt írja ki, de nem ugyanazt állítja be. Ha ez a „turbó" *Enabled*, akkor valóban a Leadoff értékével hajtja meg a RAM-ot, ha *Disabled*, akkor egyet hozzáad.

Egy bursthöz Leadoff + (RAS to CAS) + 4×(DRAM time) órajelciklus kell, plusz még körülbelül egy ciklus a majdnem teljesen elrejtett frissítéshez (hidden refresh). Mindegyik beállítás fontos, de például a DRAM time négyszeres súllyal esik latba, ezért ennek lefaragását érdemes megpróbálni az EDO-val és az SDRAM-mal.

SDRAM

És ha már szó esett az SDRAM-ról, akkor tekintsük át gyorsan a jellemzőit. Ez a technológia nagyon más, mint az eddigiek. RAS és CAS vezérlőjelek helyett egy (a chipkészlettel) közös órajelre van szinkronizálva a RAM-elérés.

A burst elérés is gyorsabb, mert belső burst-számláló van, ami növeli az oszlopszámot. Tehát csak egyszer kell közölni a RAM-mal, hogy honnan és mennyi adatot kérünk burstben (lökетben), és az ettől fogva folyamatosan érkezik. Ezt segíti elő a belső csővezeték, amit jól ismerünk a mai processzorokból, és voltaképpen az EDO trükkje is egy kezdetleges lépés ebbe az irányba.

Az SDRAM belül több bankra van osztva, és amíg az egyik töltődik (precharge), addig a másikat el lehet érni. Ezt interleave-nek hívják, és korábban is alkalmazták, csak nem RAM-on belül. A legtöbb BIOS sajnos nem enged az SDRAM beállításokkal játszadozni, és nincs is belőlük túl sok, mert a legtöbb beállítás itt már a RAM belső ügye.

A *CAS Latency* beállítás (a dokumentációk szerint) éppen fordítva működik, mint az ember várná: kisebb értéknél többet kell várni.

Annyit még érdemes elmondani az SDRAM-ról, hogy a sebességjelölés nem a t_{RAC}-ot jelenti, hanem azt, hogy az oszlopcímet jelentő órajel után mikor jelenik meg az adat. Amit 10-esnek jeleznek, annak 53 és 60 ns, amit 12-esnek, annak pedig 69 és 72 ns között változik a t_{RAC}-je, ami nem az egyes IC-ktől, hanem a gyártótól függ.

Sikeres próbálgatást kívánunk minden elszánt olvasónknak!

Négyesi Károly

Valamennyi számítógépünk tökéletesen együttműködik egymással ...

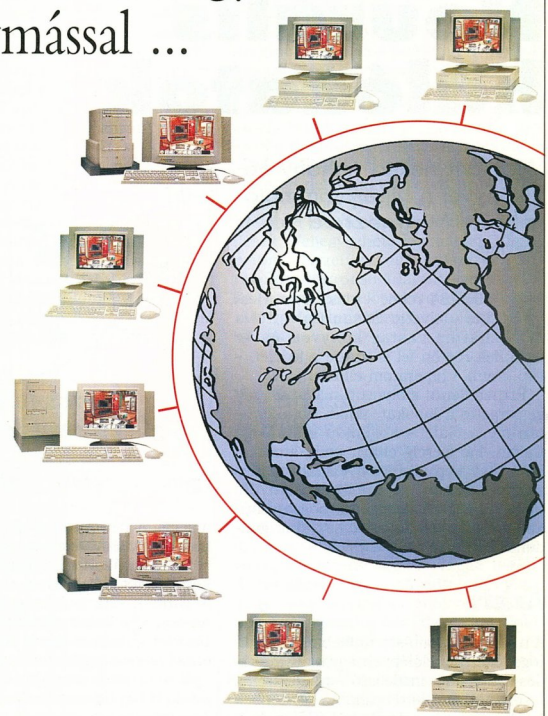

... és az egész világgal.

Harmonikus kapcsolat. Tudjuk, hogy a számítógépeinknek kell megértenie az embereket és nem fordítva, ezért kiemelkedően felhasználóbarát környezetet teremtettünk a Packard Bell felhasználói számára, és a továbbiakban is azon dolgozunk, hogy vásárlóink minél könnyebben tudják használni a számítógépeinket. Ennek megfelelően, 40 alapvető szoftverrel adjuk át őket, amelyek még élvezetesebbé teszik az ember és gép kapcsolatát, még a kezdők számára is. Programcsomagunkban olyan oktató szoftverek találhatók, melyekkel a különböző iskolai tantárgyak (pl.:matematika, fizika, gépírás, idegen nyelvek, stb.) rejtelmei könnyedén elsajátíthatók, valamint alkalmasak a tudásszint felmérésére is. A Packard Bell ezekkel az eszközökkel segíti a jövő iskolájának megteremtését.

Packard Bell
Otthon a számítástechnikában
1149 Budapest, Bosnyák tér 5.
http://www.packardbell.szinva.hu

Budapest MÉDIA MARKT (1) 347-1650 • interPC networking Kft. (1) 216-2628 • OFFICE PLUS (1) 270-2545 • KERAVILL (1) 465-1002 • PC Soft Kft. (1) 120-3442 • OMIKRON Szövetkezet (1) 313-7853 • **Debrecen** FÖNIXCOMP Kft. (52) 410-571 • **Győr** DIGITÁLTECHNIKA (96) 414-411 • **Hódmezővásárhely** DELFIN Computer Rt. (62) 246-810 • **Kaposvár** MICROKAL Kft. (82) 320-513 • **Kecskemét** HC Fair Kft. (76) 482-186 • **Miskolc** dr. LAN (46) 412-368 • NET Rendszerház Kft. (46) 411-412 • **Nagykanizsa** HC Byte Kft. (93) 314-333 • **Pécs** COMPUTER-TECHNIKA Kft. (72) 450-207 • HC Pointer Kft. (72) 310-662 • **Székesfehérvár** UNICOMP Kft. (22) 327-446 • **Szekszárd** KVANTUM Kft. (74) 419-541 • **Szombathely** FLAG Sztechn. Kft. (94) 322-134

Hot line: (1) 252-0545

Neurális hálózatok

„Hoztam neked néhány kézikönyvet a hiperatommotorokról. Megnézném őket, Herbie?

A HRB-34 robot – más néven Herbie – elvette Susan Calvintól a három vastag könyvet, és az egyiknek rögtön fel is ütötte a fedelét. – Hm...mm. A hiperatom-elmélet.

Érthetetlenül motyogott magában, végigpergette a lapokat, majd szórakozottan megszólalt: – Foglaljon helyet, dr. Calvin. Pár percig eltart, amíg átnézem őket." Így képzelte Isaac Asimov a jövő század mesterséges intelligenciáját. De mi a helyzet a valóságban, hogyan működnek és mire képesek napjaink gondolkodó gépei?

Az elv

A neurális számítástechnikában a számítógépeken az élőlények agyának működését utánzó – modellező – rendszereket kíséreltek meg létrehozni. Az agy többek között neuronsejtekből épül fel, amelyek bonyolult biokémiai folyamatokkal és elektromos ingerületekkel kommunikálnak. Leegyszerűsítve tulajdonképpen ezekben megy végbe a gondolkodási folyamat, és ezek tárolják az életünk folyamán felhalmozódott tudásbázist.

Egy neuron első ránézésre három részből áll. Rövid, gazdagon elágazó nyúlványai a dendritek. Általában ezek veszik fel az ingert, és az ingerületet a sejttest felé továbbítják. A nyúlványok másik típusa az axon. Sejtenként általában egy van belőle, ez hosszú és kevésbé elágazó. A sejttest felől az axonvégződés irányába vezeti az ingerületet, ahonnan más idegsejtek „olvashatják le" az információt. A neuron fő része maga a sejttest, amely a műveleteket végzi.

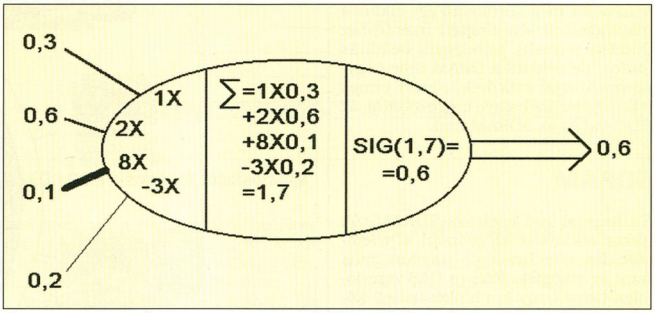

Egy neuron modellje és működése

Ez abból áll, hogy a dendriteken beérkező jeleket elsőjelesen összegzi – ugyanis vannak serkentő és gátló ingerek is. Az összeget összehasonlítja egy meghatározott küszöbértékkel, és ha az összeg ennél nagyobb, jelet küld az axonra.

A neuronok mintájára hozták létre azok irányítástechnikai modelljét. A mesterséges idegsejt a bemeneten hozzá érkező jelek súlyozott összegét képzi, és egy meghatározott függvény alapján dönti el, hogy aktiválja-e a kimenetet. Ez a függvény többek között lehet kétértékű logikai, lineáris, de gyakran használják a telítődő, úgynevezett sigmoid függvényt, melyet az $x \rightarrow 1/(1+e^{-x})$ összefüggés ír le.

A tanulási folyamatok a Hebb-szabály szerint zajlanak: ahhoz, hogy a hálózatra adott bemenőadatokra a kimeneten a megfelelő választ kapjuk, meg kell erősíteni az egy időben aktiválódott neuronok közti kapcsolatokat, azaz növelni kell a szorzó („súlyozó") tényezőket, a visszautasított variánsok esetén pedig gyengítés szükséges, hogy a későbbiekben kevésbé jellegzetes bemenőértékekre is aktiválják egymást, és így a helyes eredményt szolgáltassák. A kapcsolatok erősségét a bemenetek súlyozásának változtatásával lehet állítani.

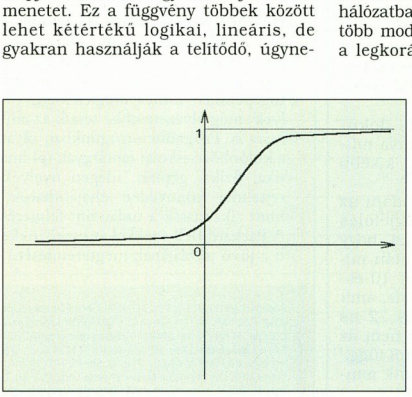

A sigmoid függvény

Hálózatmodellek

A neuronok többféleképpen köthetők hálózatba, ennek megfelelően a kutatók több modellt is létrehoztak. Ezek közül a legkorábbi és legegyszerűbb a perceptronnak nevezett alakzat, amelyet képfeldolgozásra fejlesztettek ki. Ennek első rétege a retina, amely tulajdonképpen egy bittérképnek felel meg, ahol az egyes cellák a kép egy-egy pontját tárolják. A következő rész az úgynevezett asszociatív cellák egy- vagy többrétegű csoportja. Az asszociatív cellák különböző területeket figyelnek, és bizonyos jellemző ábrákat érzékelve jeleznek. Az utolsó részt a döntési cellák alkotják, amelyek az előző réteg adataiból próbálják meghatározni a képen látható alakzatot.

- Dr. Vörös Gábor: Bevezetés a neurális számítástechnikába. LSI, 1996.
- Tartalom és forma – Könyvek. CHIP 97/11/44

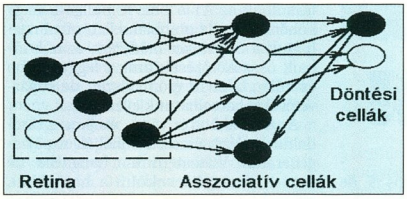

A perceptron működése

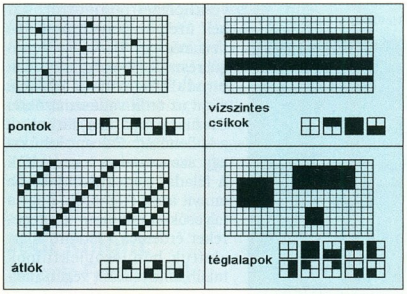

A retina és az asszociatív cellák keresett részletei a perceptronnál

Az asszociatív hálózat nevű modell két részből áll: az előfeldolgozást végző bemeneti cellák rétegeiből és a döntési cellák többrétegű csoportjából. E modell betanítására találták ki a visszafelé terjesztés módszerét, ami abból áll, hogy az egyes neuronok kimeneteit összehasonlítják a kívánt értékkel, és az így keletkező hibajelet visszavezetik az előző rétegbe. Így a jel valóban visszafelé halad a hálózaton. A módszer célja a hibajel négyzetének minimálisra csökkentése.

Egy másik megoldás az „önszervező" hálózat alkalmazása, azaz a tanulás során a rétegek számának változtatása, illetve további neuronok beépítésével a hálózat megnövelése.

A Kohonen-hálózat olyan rugalmas felépítésű modell, amelyben a háló szerkezetét matematikai függvények határozzák meg. Első alkalommal valószínűségi függvény alapján minden réteghez hozzárendelnek bizonyos számú neuront. Az első mintánál a súlyozásokat (szintén képlettel) a mintához igazítják. Ezután betanítás közben az új mintavektort összehasonlítják a súlyvektorok teljes készletével, és csak az ehhez legközelebb álló lesz módosítva.

A Kohonen-rendszerben találkozhatunk a specializálódott neuronokkal, melyek csak bizonyos típusú ingerekre reagálnak. Szintén ennél a modellnél vezették be azt a szabályt, amely a neuronok oldalirányú egymásra hatását a távolságuktól teszi függővé.

A Hopfield-féle modell az agy bizonyos területeinek mintájára épült többszintű hálózat, melyben minden elem összeköttetésben van az összes többivel. Ez a rendszer időnként (mai napig megmagyarázatlan okok miatt) összeomlik.

Alakzatfelismerés

A mesterséges intelligencia egyik legjellegzetesebb alkalmazási területe a különböző minták felismerése. Erre egy megoldás a perceptron. Sajnos azonban ez a legtöbb esetben csődöt mond, mivel főleg nem bittérképes, hanem vonalas információ áll rendelkezésre. Például egy kézírásnál a betűk – megkülönböztető tulajdonságaik mellett – a legkülönfélébb méretet és arányokat vehetik fel. Meg kell tehát határozni azokat a jellegzetességeket, amelyek egyértelműen azonosítanak egy ábrát. On-line környezetben (digitalizálótáblánál) például a vonalak húzása közben érzékelhető a vonalvezetés iránya, sebessége, az írószerszám felemelése stb. Ez azonban off-line rendszerben (szkennelés után) nem oldható meg. Ehelyett az előfeldolgozáskor követhetjük nyomon a vonalat egyik végétől a másikig úgy, hogy a csomópontoknál mindig a legkisebb szögeltérülés irányába haladunk tovább. Még kedvezőbb eredményhez jutunk, ha a vonalakat bizonyos referenciapontok mentén szakaszokra, úgynevezett szegmensekre bontjuk. Ilyen pontok lehetnek egy-egy ívben a helyi szélsőértékek vagy a törések. Másik jellemzője egy vonalvezetésnek a hurkosság, amely hurok esetén pozitív, sarok (tű) esetén 0, sima ívnél negatív értékű.

Az alakzatoknál felfedezhetők jellegzetes részletek, úgynevezett primitívák. Ezek lehetnek felső, alsó, oldalsó ívek, Y- vagy T-szerű elágazások, kereszteződések. Feljegyezhető egymáshoz viszonyított helyzetük, vagy gráfszerűen ábrázolható kapcsolódásuk szerkezete. Ezt a módszert előszeretettel alkalmazzák ujj- és tenyérlenyomatok azonosításában.

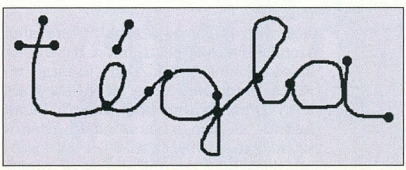

A kézírás vonalának szegmensekre bontása

Technikai érdekesség?

A neurális rendszerek legnagyobb hátránya az, hogy jelenleg nincs hozzájuk hatékony hardveres megoldás, így csak szoftveresen szimulálhatók. Ehhez pedig nagy teljesítményű gépek kellenek, és az eredmény így is eléggé lassú. A modelleknél az is hátráltató tényező, hogy csak bináris értékekkel dolgoznak, így az analóg bemenőjeleket előbb digitalizálni kell, majd műveletvégzés után az eredményt vissza kell alakítani analóg formára. Ennek feloldását az optikai félvezetőtechnika fejlődésétől várhatjuk, ugyanis ezek között az anyagok között találunk olyanokat, amelyek több logikai szintet is képesek megkülönböztetni.

A másik fő probléma a neuronhálózatok nemdeterminisztikus volta. Ez azt jelenti, hogy már az egyszerűbb modellek viselkedését is nagyon nehéz megjósolni.

Jelenleg nincsenek konkrét meghatározások arra sem, hogy egy bizonyos bonyolultságú feladat megoldásához mekkora méretekkel (neuronok és rétegek száma) rendelkező hálózatra van szükség. Mindezen hátrányok ellenére a neuronhálózatoknak van létjogosultságuk napjaink számítástechnikájában, amit az is bizonyít, hogy mind több helyen alkalmazzák őket a kép- és hanganyagok elemzésétől kezdve a természetes nyelvek feldolgozásán át az orvostudományig.

Bácskai Zoltán

Az Erő (újra) legyen veled!

A nyáron adtunk hírt utoljára a Csillagok háborúja világában játszódó új játékprogramról, az X-Wing vs. Tie Fighterről.

Alig telt el 3-4 hónap, és most két újabb programról adunk hírt, amelyek szintén a Star Wars „lét- és idősikján" játszódnak. Egyesek a mondásbeli rókát emlegetik, lenyúzható bőreinek számát találgatva, de mivel a két új program egyrészt rejteget néhány újdonságot, másrészt mi magunk bevallottan a Csillagok háborúja elkötelezett rajongói vagyunk, ezért fontosnak tartottuk, hogy hírt adjunk róluk.

Shadows of the Empire

Hűséges olvasóink talán emlékeznek rá, hogy az X-Wing vs. Tie Fighter esetében hiányoltam a hangulatot. Nos, ennek a programnak a hangulatáról csak szuperlatívuszokban lehet beszélni.

A történet a *Birodalom visszavág* című film történetével párhuzamos. A főhősünk egy Dash Rendar nevű koréliai fickó, aki hasonló indíttatású vagabundus, mint Han Solo. Csempész, talán zsoldos is, de bizonyosan vagány, és szívből utálja a birodalmat. Hősünk – aki minket személyesít meg – nem sokkal azelőtt érkezik a Hoth-ra, mielőtt a birodalmi kutatószondákat megtalálja a lázadók bázisát. Amikor megkezdődik a jégbe vájt támaszpont ostroma, hősiklót kapunk, hogy feltartsuk a támadókat, amíg elmenekülnek a szállítóhajók.

Az első hullámban „csak" a birodalmi szondáknak kell ellátnunk a baját – ha kukacoskodni akarok, akkor ez tárgyi tévedés, mert mint ahogy az a Star Wars könyvekből és filmekből kiderült, ezek kutató-, és nem harci szondák. Aztán a szondákat erősítik az ST-AT-k – a kisebbik, kétlábú lépegetők –, míg az utolsó két hullámban a fentebb felsoroltakhoz társulnak az AT-AT névre hallgató nagy böhömök is. Ez utóbbiak ellen alkalmazhatjuk a Skywalker-módszert, azaz a lábaik összekötözését, ami a leggyorsabb és külön bónuszt érő módszer, de sugárvetővel is harcolhatunk ellenük.

A csata akkor ér véget, amikor a birodalmiak elérik és szétrombolják a pajzsgenerátort. Visszatérünk a hangárba, de nem tudunk elmenekülni a hajónkkal, mert a hangár kapuinak mozgatásához szükséges energiát is a már említett, szétrombolt generátorok szolgáltatták. Nincs más hátra, irány az alagsor, ahol a vészhelyzeti generátorokat kell üzembe helyeznünk. Innen már egy Doom-szemszögű rész következik, ahol sok birodalmi gárdista távozik majd az örök vadászmezőkre. Utunk közben még láthatjuk a Millennium Falcont kihúzni egy szomszédos hangárból. A feladat nem túl nehéz, de annyit azért súghatok, hogy a folyosókon található konténereket érdemes szétlőni, mert alattuk bónuszobjektumok találhatók. A szint végén „kellemes" meglepetésként egy ST-AT ellen kell harcolnunk, egy szál kézifegyverrel. Ha a „fejére" lövünk, hamar vége. Ha visszaértünk a hajónkhoz, akkor szabad az út.

A bolygó körül ott kering a birodalmi flotta. Azonnal a nyakunkba zúdul egy halom Tie vadász meg Tie bombázó. Hűséges androidunk vezeti hajónkat, mi magunk a lövegtoronyból vesszük fel a harcot a birodalmi hajókkal. Ha túljutunk mindezen, akkor... akkor még számos, igen változatos feladatot kell megoldanunk.

A játék lebilincselő és abbahagyhatatlan. Az az igazi „na-még-ezt-a-pályát-megcsinálom-hoppá-hajnali-négy" típusú játék. Meglepően sokrétű feladatok várnak ránk, és a gyors reflexeken túl az eszünkre is szükségünk lesz.

A játékkal kapcsolatban van néhány jó és rossz hírem. Kezdjük a jókkal. A grafika csodálatos, az átvezető animációk lenyűgözőek, a zenei aláfestés a CD hangsávjairól „jön". Nagyon jó pont a készítőknek, hogy a teljesítendő feladatok és az animációk is feliratozottak, nem csupán élőszóban hangzanak el. A grafikáról csupán annyit, hogy az egyik pályán, egy meredély szélén egyensúlyozva, a jobbomon látott ködös mélység „bekapcsolta" a tériszonyomat. (A későbbi hátiraketás repkedésekről már nem is beszélve...) A játék részekre van bontva, állások

Mutató

- Shadows of the Empire-demó: CD XIX., \JATEK\SHADOWSD.EXE
- Jedi Knight-demó: CD XXI., \JATEK\JEDIDEMO.EXE
- DirectX 5-telepítő: CD XIX., \MICROSFT\DX5ENG.EXE
- Cikkünkhöz további képek is találhatók a CD \CIKKEK.HEZ\STARWARS alkönyvtárában

mentésére nincs mód. Ha teljesítünk egy-egy szintet, akkor az eredményünk kerül tárolásra, későbbi alkalommal a következő résztől folytathatjuk a játékot.

A rossz hír az, hogy a játékhoz kőkemény hardver kell. Az nem mondható különlegességnek, hogy a futtató környezet a Windows 95. De a minimális hardverkövetelmény már elgondolkodtató: 120-as Pentium, 16 Mbyte RAM-mal. A négyszeres sebességű vagy gyorsabb CD-ROM manapság már nem megy csodaszámba, de az, hogy csak és kizárólag hardveres 3D-gyorsító kártyákon fut, még szokatlan. Ezekből is meglepően kevés chipkészletet támogat: 3Dfx Voodoo, Rendition Verite 1000 és a Permedia 2. Ha rendelkezésünkre áll ilyen, akkor hatalmas élményt nyújt a játék. Ha nem, és szeretünk játszani, akkor úgy tűnik, érdemes fontolgatnunk egy ilyen kártya beszerzését, mert a közeljövőben megjelenő játékok nagy része már csak így lesz hajlandó működni.

Ha zavart érzünk az Erőben...

Cheat kódok a Jedi Knighthoz: nyomjuk le a [T] gombot, gépeljük be valamelyiket a következőkből, majd nyomjunk [Enter]-t.

whiteflag 0	A mesterséges intelligencia bekapcsolódik.
whiteflag 1	A mesterséges intelligencia kikapcsolódik, ellenfeleink vakká és süketté válnak.
suithlord	Az Erő Sötét Oldala által nyújtott összes lehetőség.
imayoda	Az Erő Világos Oldala által nyújtott összes lehetőség.
deeznuts	Az Erő szintjének növelése.
raccoonking	Az Erő által nyújtott összes lehetőség.
red5	Minden fegyver használható.
wamprat	Minden tárgy a birtokunkba kerül.
eriamjh	Repülési képesség.
jediwannabe 1	Sérthetetlenség bekapcsolódik.
jediwannabe 0	Sérthetetlenség kikapcsolódik.
5858lvr	Teljes térkép.
thereisnotry	Ugrás a következő szintre.

Jedi Knight (Dark Forces II)

Bizonyára emlékszünk a Dark Forcesra, arra a bizonyos Doom-típusú játékra, melynek végigjátszásához néha komoly itinereket kellett készítenünk, hiszen az előrejutáshoz nem csupán vadul lövöldöznünk kellett, hanem remekül kellett tájékozódnunk, és megfelelő kapcsolók állítgatásával biztosítanunk magunknak az utat. Sokszor kellett megállnunk gondolkodni az előrejutás trükkjein – és ez a folytatásban sincs másként.

A történet a második Halálcsillag szétrombolását követő időszakban játszódik. A Lázadók az Új Köztársaságot építik a Birodalom romjain, miközben új ellenségek kelnek ellenük. A legveszedelmesebb mind közül Jerec, aki az Erő sötét oldalának lovagja. Célja, hogy megtalálja a Jedik Völgyét, ahol szert tehet a valaha élt összes Jedi erejére. A játékban ismét Kyle Katarnt személyesítjük meg, a Dark Forces már ismert főszereplőjét. Kyle személyesen válik érintetté, hogy megállítsa Jerecet, mivel ő a felelős apja haláláért.

A feladat az első részhez képest változatlan maradt, de a körítés a napjaink hardverei nyújtotta lehetőségekhez igazodik. Maradt a Doom-nézőpont, de mindenen finom textúra feszül. Érdekes színfoltként már nem lehet mindenre lőni ami mozog, hanem ártalmatlan járókelők – férfiak, nők, idősebbek és fiatalok vegyesen –, androidok (R2-esek, energiaszolgáltató droidok, C3PO-hoz hasonlatos protokolldroidok) is megjelennek a színen. Ha elhaladunk mellettük, akkor a hangjukat is hallhatjuk, természetesen sztereóban, és természetesen a filmekből megszokott módon.

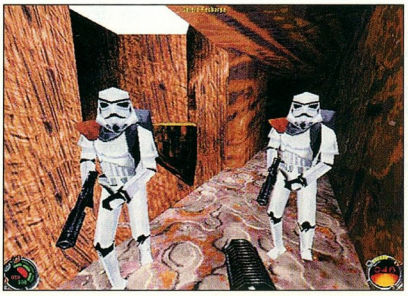

Az első részben megismert arzenál is változatlan maradt, de egy új fegyverre is szert tehetünk, ez pedig nem más, mint a Jedik hagyományos fegyvere, a fénykard. A játék még „könnyű" fokozaton is kemény. Ahogy haladunk előre, úgy gyűjtögethetünk tapasztalati pontokat, melyeket mi magunk oszthatunk el különböző képességeink között. Csak rajtunk múlik, hogy az Erő melyik oldalát választjuk.

A kísérőzene a CD hangsávjairól szól. Az átvezető animációk jócskán tartalmaznak digitalizált elemeket is. Ezekben az animációkban élő színészek testesítik meg a karaktereket. A díszletekről, helyszínekről, járművekről néha szinte lehetetlen megmondani, hogy a filmből látunk bevágott részeket, vagy éppen mesterien renderelt számítógép-grafika tűnik fel a képernyőn. Itt is bekapcsolható az átvezetések feliratozása. Valószínűleg a számtalan animáció az oka, hogy a játék két korongon terül el.

A futtató környezet ismét csak Windows 95, DirectX 5-tel kiegészítve. A 3Dfx kártya meglete nagy előny, de nem alapkövetelmény. Minimális hardverként Pentium 90-et, 16 Mbyte RAM-ot, négyszeres vagy gyorsabb CD-ROM-meghajtót igényel. Elkötelezett Star Wars-hívőknek éppúgy „kötelező jellegű" feladat, mint fentebb ismertetett társa. Ha mindenáron rosszat akarok róla mondani, akkor csupán annyit tudok felhozni, hogy nem olyan sokrétű, változatos, mint a Shadow of the Empire.

Sam. Joe

Jeffrey Stone

A fiúk bűneiért az apák lakolnak

– Hihetetlen! Képtelenség! – motyogta Baby Wick, és döbbenten meredt a viharvert számítógép villogó képernyőjére. Az érintkezéssel lehetett gubanc, mert a monitor hol elsötétült, hol tejfehérré világosodott, hol pedig az összes szín bevörösödött vagy beződült.

A Sygmaworld v0.9 kibertérben két rajzolt férfialak állt. A bal oldali figura feje fölött buborékokban – mint ahogy a képregényekben szokás – kiíródott a szöveg:

`Itt vagy még?... Vagy lefagyott a géped?`

Baby Wick a betűket keresgélve bepötyögte: *Itt vagyok.*

Sápadt volt, és remegett. A kibertéren keresztül kapcsolatba került a saját apjával! Megmagyarázhatatlan módon negyvennégy évet ugrott vissza az időben. Ő 2041. január 17-én, 11:00-kor ült le a saját irodájában lévő gép elé, az apja pedig 1997. november 27-én 21:35-kor gépelte be a bejelentkezési kódot.

●

Jack Wicksewsky utálta, ha „Baby Wick"-nek szólítják, mégis így nevezte mindenki a háta mögött. Pedig ő volt a többségi részvényese a világ egyik leghatalmasabb hardver- és szoftverforgalmazó részvénytársaságának, a Wicksewsky HardSoft Companynek (WHSC). Gazdag, befolyásos ember volt, ám pechjére az arca még negyvenhárom évesen is olyannak tűnt, akár egy gyermeké. Nyájas, ártatlan ábrázata csak akkor torzult el, ha Norman Konrad nevét említették a jelenlétében. Halálosan gyűlölte Konradot...

A Konrad Systems ugyanis rászállt a WHSC-re, elhódította a legjobb piacait, megvesztegetéssel, zsarolással, pénzügyi manipulációkkal megszerezte az ügyfeleit, és ott húzta csőbe, ahol csak tudta. Ráadásul Norman Konrad, az az aljas gazember a magánéletben sem hagyta békén. Zugírkászokat pénzelt, akik kínos epizódokat hoztak nyilvánosságra Wick ifjúkorából. Ráadásul a felesége is elhagyta – Louise épp azzal a mocsok Konraddal költözött össze! Wick kegyetlen bosszúról álmodozott. Legszívesebben megölte vagy megölette volna Konradot, ha nem fél attól, hogy villamosszékben végzi.

Ez a napja igen cudarul kezdődött. Az eladási mutatók ismét visszaestek, és újabb katasztrófa fenyegetett. Wick már korán reggel belőtt magának két nyugtató injekciót. Aztán amikor a számítógépe – Alice – kellemes alt hangon ismertette vele az aznapi időbeosztást, meglepődött.

– Pontban 11:00-kor kapcsolja be édesapja régi számítógépét, és lépjen be a Sygmaworld v0.9 programba – fuvolázta Alice. – Belépési kód: „timelust".

– Ah, igen – felelte szórakozottan Wick, és eszébe jutott, miről van szó. Emlékezett a végrendelethez csatolt pár soros levélre, amelyben az apja határozottan arra kérte, hogy 2041. január 17-én 11:00-kor kapcsolja be a régi gépet, és lépjen be az említett programba. Apja nem indokolta meg a kérését. De három felkiáltójelet is tett a vastagon szedett zárómondat után: „Feltétlen tedd meg ezt, fiam, mert ez a boldogulásunk kulcsa!"

A gép rettenetesen régi volt. Épphogy működött. Wick attól tartott, hogy darabokra hullik az egész. De csupán a képernyő vacakolt. Hol kivilágosodott, hol besötétedett.

Wick tisztelte ezt a muzeális értékű gépmatuzsálemet, hiszen az apja ezen a klaviatúrán pötyögte be azokat a programokat, amelyek pár évvel később híressé tették a nevét. Ezen alkotta meg a nevezetes WickSmart rendszert, amellyel meggazdagodott, és amelynek révén megalapította cégét. Akkor még Wicksewsky & Konrad volt a cég neve – Wick apja a barátjával közösen alapította. Konradot csak évekkel később vásárolta ki a cégből, s attól kezdve lett a Konrad Systems a WHSC legvérmesebb konkurense.

Wick bejelentkezett. A program a szokványos „csevegő" kiberterek őse volt. Egy elnagyolt grafikájú hely – egy szálloda belső tere –, ahová a világ bármely tájáról be lehet jelentkezni, belebújni egy rajzolt testsablonba, járkálni, integetni, mosolyogni, és írásban társalogni más jelenlévőkkel. Wick azonban egyedül volt ebben a kibertérben. Ami nem csupán azért nem meglepő, mivel ez egy elavult, réges-régi program volt – és mellesleg a viharvert PC nem volt kimenővonalhoz csatlakoztatva.

Pár másodperc múltán azonban mégis feltűnt egy rajzolt figura, üdvözlésképpen intett, és a feje fölött a buborékban egy gépelt szöveg íródott ki:

`Helló, a nevem Wick.`

Baby Wick eleinte azt hitte, valamiféle tréfa áldozata. Pár perccel később azonban rádöbbent arra, hogy az apjával került kapcsolatba. Az apjával, aki 1997-ben pötyögte be neki e sorokat. És aki „jelenleg" huszonnyolc éves. Wick eleinte nem akarta elhinni, hogy ilyesmi lehetséges, de ahogy sorra rákérdezett bizonyos családi emlékekre, azt kellett tapasztalnia, hogy mindez igaz. Hihetetlen! Képtelenség!

`Itt vagy még?... Vagy lefagyott a géped?`

Wick közel hajolt az ócska klaviatúrához, és egy ujjal gépelve, a betűket keresgélve bepötyögte: *Itt vagyok.*

Színes fénykép rajzolódott ki a monitorra. Három vidám embert ábrázolt: két férfit és egy nőt. A bal oldali férfi jól fésült volt, öltönyös, szemüveges. A nő középen kedves arcú, bájos mosolyú. A jobb oldali férfi szakállas volt, bőrdzsekit viselt, és úgy vigyorgott, akár egy éhes farkas.

`Bal oldalon vagyok én.` – íródott ki a kép fölé. – `Középen a feleségem, Syl... mellette pedig a legjobb barátom, Konrad.`

Szükségtelen volt a magyarázat. Baby Wick ismerte ezt a fényképet a családi archívumból. Apját, anyját és a barátjukat ábrázolta 1997-ben. Ő ekkor még nem létezett, vagy ha igen, akkor is legfeljebb egy-két hetes embrióként az anyja méhében. Igen, Syl Wicksewsky talán azért tűnik kissé sápadtnak, de az is lehet, hogy képzelgés az egész.

Wick felismerte a helyzet előnyeit. Negyvennégy év távlatából ebben az időn kívüli kibertérben beszélgethet saját apja ifjúkori személyével. Elmesélhet neki mindent a modern tudományról, letöltheti számára a már létező szoftvereket, a legjobb rendszereket, és akkor az apja 1997-ben és 1998-ban „feltalálhatja,

megalkothatja" azokat, megalapíthatja a céget, és a csóró lengyel bevándorló pár év alatt felküzdheti magát a világ leggazdagabb és legismertebb emberei közé.

Figyelj! – gépelte be. – *Jack vagyok. A fiad. 2041-ben.*

Két órába telt, mire sikerült meggyőznie az apját. Az ifjú lengyel először kinevette, aztán ki akart lépni a programból. Baby Wick azonban sorra mesélt el olyan epizódokat az apja életéből, amiket még gyerekkorában hallott a nagyszüleitől. Olyasmiket, amiket egy idegen tréfacsináló nem tudhatna. Két óra múltán az apja kezdett hitelt adni a szavainak, de még mindig szkeptikus volt.

`A te segítségeddel meggazdagodhatok?`

Wick egyre nagyobb sebességgel gépelt: *Előkeresem a lottó akkori nyerőszámait, és bepötyögöm neked. Te megjátszod a számokat, és nyersz egy zsák pénzt. Aztán tőzsdézni fogunk... és küldök neked egy halom remek programot, amit te dobsz piacra a saját neved alatt.*

Wick nem akart eltöprengeni ezen a paradoxonon. Ő küld vissza meglévő szoftvereket az apjának, s ezek a szoftverek csupán azért meglévők, mert az apja megkapja őket 1997-ben, és piacra dobja azokat saját neve alatt. De akkor ki írta azokat a szoftvereket? Ki alkotta meg a WickSmart rendszert?

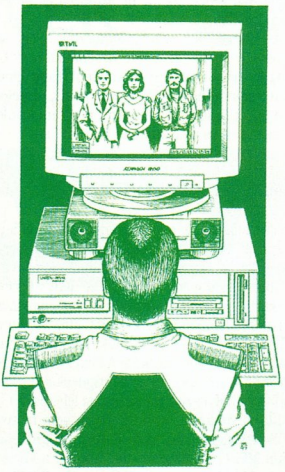

Szendrei Tibor munkája

`Ez óriási!` – gépelte be az apja. – `Ha elmesélem ezt Konradnak, hülyének fog nézni! De ha majd együtt megalapítjuk a céget...`

NEEEM! – Wicknek őrült ötlete támadt. Meg lehet változtatni a múltat! És akkor változik a jövő is. Ha Derek Konrad meghalna 1997-ben, akkor a fia, Norman, az az undorító patkány nem születhetne meg 2001-ben!

Apa! Meg kell ölnöd Konradot!

Wick nem érzett lelkifurdalást. A fiú bűneiért az apa fizessen! Dögöljön meg, amiért ilyen mocskot nemzett a világra! Illetve: dögöljön meg, mielőtt ilyen mocskot nemzhetne a világra!

`Mit beszélsz?` – jött a válasz. – `Miért tennék ilyen gyalázatos dolgot? Konrad a barátom!`

Most még igen. – gépelte be Wick. – *Ám ha nem szabadulsz meg tőle időben, tönkreteszi az életedet. Kiforgat mindenedből. Elveszi a vállalatodat. Elveszi a pénzedet. Elcsábítja a feleségedet...*

`MICSODA?!` – Ez talált. És nem Wick találta ki. Az anyja halála után előkerült egy naplócska, és kiderült, hogy Syl másfél évtizeden át volt titokban Konrad szeretője.

Higgy nekem! – írta Wick. – *Számomra az előtted álló évtizedek már megtörténtek. Tudok mindent, amit te még nem. Anya 2010-ben öngyilkos lett. Drogtúladagolás. Konrad miatt. Te akkor vesztél össze Konraddal. Ha nem ölöd meg most, akkor már késő lesz. Nem tudod jóvátenni a katasztrófát.*

`Azt várod tőlem, hogy... megöljek egy embert?`

Ha Norman Konrad, az a gennyláda meg sem születik, nem lesz nyomozás, nem lesz gyilkosság – a tökéletes bűntény. Öld meg!!! – írta. – *Öld meg!*

`Ha megtenném, halálra ítélnének...`

Ha nem teszed meg, – írta Wick – *te ítéled halálra önmagadat, a feleségedet, a házasságodat, a boldogságodat! Meg kell ölnöd!*

`De hogyan? Hogyan?`

Wick agya sebesen járt. – *Figyelj! Átküldök egy receptet. A hozzá való gyógyszerek beszerezhetők 1997-ben is. Keverd whiskybe, itasd meg Konraddal. Négy órán belül végez vele. Mire a halál beáll, a szer eltűnik a szervezetből.*

Mielőtt az apja válaszolhatott volna, emlékezetből begépelte a deorin összetételét. Ezt még akkor szerezte be, amikor először kezdett eltöprengeni Norman Konrad meggyilkolásán. Wick gépelt. Aztán átkopizta az ötsornyi szöveget. Jó egy percig nem kapott választ.

Be tudod szerezni a gyógyszereket? – gépelte be.

`Igen. De képtelen vagyok ölni... Én nem vagyok gyilkos. Konrad a legjobb barátom...`

Wick dühösen csapott a klaviatúrára.

A legjobb barátod??? Elment az eszed? Az az alak lehet, hogy már most összeszűrte a levet a feleségeddel!!! Az én anyámmal! Syllel! Hogyan tűrheted el ezt? Miközben élvezik egymást, azon röhögnek, milyen béna vagy az ágyban! Nem zavar, hogy felszarvaznak, hogy bolonddá tesznek!? És az sem, hogy 2015-ben Konrad a tévé nyilvánossága előtt majd mindent elmesél?! Mindent! Rajtad röhög majd az egész világ! Ezt akarod?

`MEGTESZEM! Megölöm! Már MOST!`

EZ AZ!!! – írta Wick. – *A rohadék Konrad most megkapja! Csak okosan, apa! Légy ügyes!... Én pedig addig előkeresem az archívumból a lottószámokat...*

Nem kapott választ. Az apja által megszemélyesített rajzfigura ott maradt mozdulatlanul, de nem íródott ki több szöveg.

Wick ismerte az apját. Tudta, hogy máris elrohant megvenni a gyógyszereket... Megpróbálta elképzelni, mit érezhet majd Norman Konrad. Érez majd valamit egyáltalán? Vagy csak egyszerűen eltűnik, semmivé lesz, hiszen soha nem is létezett. És nem lesz Konrad System sem, nem lesz konkurencia. Wick egy kattintással visszahívta a képernyőre a régi fényképet.

– Apa, anya... és a jó Konrad bácsi – szűrte a fogai között. – Illetve: szegény, megboldogult Konrad bácsi.

Ahogy jobban szemügyre vette a képet, szörnyű gyanúja támadt. A két férfi önfeledten vigyorgott, de Wicknek az a kényelmetlen érzése támadt, mintha az anyja valamivel közelebb simulna a szakállas férfihoz, mint a férjéhez. És mintha a félszeg mosoly is inkább Konradnak szólna...

– Na, ne... – motyogta dermedten Wick, és szörnyű félelem nyilallt a szívébe. Eszébe villant, amit ő maga gépelt be az apjának: „Az az alak lehet, hogy már most összeszűrte a levet a feleségeddel!!! Az én anyámmal!" És rádöbbent, mit jelenthet mindez.

Lázas kutatásba fogott. Az anyja naplójából gyorsan kiderült, hogy amikor ez a fénykép készült, már javában tartott közte és Konrad között a fellángolás! És ezen a fényképen Syl talán már terhes. De vajon kitől? A férjétől vagy a szeretőjétől?

– Neee! – ordította rémülten Wick, és verni kezdte a billentyűket: Apa! Várj! Várj! Várj...

Választ azonban már nem kapott. Nem tudta befejezni a gépelést. Egyszerűen eltűnt, mintha sosem létezett volna.

Fojtatás

Szeptemberi számunk április elsejei hírcsokra után nem tudtuk megakadályozni, hogy tudatalattinkból ismét előtörjenek a számítástechnikai újságírás elnyomott hírei.

Újdonságok

A Magic Error cég bejelentette, hogy Windows 95 alá is kihozza nagy sikerű programját, a Windows Hibaüzenet Generálót. Mint ismeretes, a WHG program a Windows 3.1 azon hiányosságát próbálja megszüntetni, hogy hibaüzenetei ritkán fordulnak elő, és roppant unalmasak. A szoftver sikerességét jelzi, hogy nemcsak a Microsoft, de a Windows 95 alá fejlesztő összes cég is vásárolt belőle, és az eredmények ismeretében bátran állítható, hogy széleskörűen használják is.

●

Fjord Helmutssen norvég szabadúszó az Escom által megvásárolt és újra gyártott Commodore VIC-20-asokra fejlesztett ki az SCO Unixszal felülről kompatibilis operációs rendszert, melyet a készülékkel együtt forgalmaznak majd.

●

A Kenyai Számítástechnikai Kutatóintézet bemutatta Goro-Goru Z'Mba legújabb fejlesztését, az Ethernit hálózatot. Az új hálózati struktúra masszív, strapabíró, az ethernit csövekben gumilabdákba zárva gördülnek az adatok. A kétirányú adatmozgáshoz két külön csőhálózatra van szükség. A fejlesztő felhívta a figyelmet az egyik gyenge pontra, miszerint nagyon oda kell figyelni a lejtés megfelelő kialakítására, különben a labdák összetorlódnak, és az adatáramlás megszűnik.

Szoftver-tesztlaborunk jelenti

Tesztelőbrigádunk két részre oszlott. Az egyik – nevezzük *A*-nak – négy új szövegszerkesztő programot tesztelt, a *B* pedig két szövegszerkesztőt.

Az *A* brigád tapasztalatai: a négy program – Wstar, Starw, WstarW és Starww – közül az első háromban nagyon sok funkció működött, csak az open, save és társai (export, import) nem. Teljes verzió volt mind a négy program, így nem is csodálkoztunk, hogy nyomtatni csak file-ba voltak hajlandóak. Ezt a file-t kilépéskor a programok automatikusan törölték. Pozitívum, hogy így nem kellett a karakterkonverziók miatt bosszankodni egyetlen esetben sem.

A negyedik szoftver, a Starww szinte tökéletes volt, csak a karaktermereteket változtatta tetszés szerint, de hát akinek konkrét elképzelései vannak, az ne üljön számítógép elé.

Utolsó pillanatban ötödiknek kaptunk egy freeware programot, a *Minimumot*, melynél csak egy hiányosságot tapasztaltunk: Turbo XT-nél lassabb gépeken a teljesen grafikus oldalak színrebontására néhány másodpercet várni kellett.

A *B* brigád két szövegszerkesztője – egy kínai és egy japán – könnyen használhatónak bizonyult, bár mindenkinek kínainak tűnt mindkettő: sajnos nem tudtuk mit írunk, de elolvasni sem tudtuk, így mindkét program kiválóan szerepelt és megkapta a CHIP-TIPPet.

Összehasonlító teszt

Szerkesztőségünk összehasonlította a DOS-os Foxpro 2.5 adatbázis-kezelő és a Write szövegszerkesztő programot.

Több izgalmas eltérésre is fény derült. Először is megállapítottuk, hogy a Foxpro nem része a Windowsnak, a Write viszont igen. A Write-tal nehezen kezelhetők a nagyobb adatbázisok, a kisebbek szintén. A Foxpro nem kezeli a windowsos True Type betűtípusokat, és igen korlátozottak a szövegszerkesztési lehetőségei.

Közös vonások: egyik program sem része a DOS-nak és az OS/2-nek. Egyik sem tud lejátszani MPEG file-okat, és nem segítik a közvetlen lemezre írást, mint például a HexEdit vagy a Disk Destroy.

A programok ajánlását illetően könnyebb a helyzet, mint általában: aki szöveget akar szerkeszteni, de nincs szüksége a Write sokrétű szolgáltatásaira, annak bátran ajánlhatjuk a Foxprót, aki pedig adatbázisokat akar kezelni, de a Foxprónál könnyebben kezelhető programot szeretne, annak kiváló lehetőséget nyújt a Write – garantáltan nem lesz kevesebb gondja, mintha egy az adott területen élenjáró programot venne, drága pénzen.

Meggyőződésünk, hogy ily módon elérhető a ma számítástechnikát használók elsődleges célja: felesleges feladatokat megoldani, minél nehezebben, rengeteg idő és energia ráfordításával.

Szőke József

CHIP-csöppek

Legérdekesebb bakijaink – betűhíven, a kihagyásokat [...] jelöli.

Ami félreérthető, azt félre is értik: „Press any key – csak a resetet ne!"

Áááááá!!!: „vitalitástól harsogó természet".

Átírjuk a történelmet: „1944-ben a globális információs infrastruktúra (GII) fogalmával bővült a kommunikációs szótár."

Szívem, a haverokkal *kajakos* túrára megyünk a hétvégén: „Mártában és környékén barangolva".

Hogyan fokozhatjuk egy hálózat sebességét? Például: „...ha egy vállalat munkatársainak száma nő, akkor előbb-utóbb csökkenni fog a szerver reakcióideje".

A kicsiket még a Matáv is húzza: „A primer csatlakozás nagyobb felhasználók részére nyújt 30 darab 64 kbit/s sebességű B-csatornát, illetve egy szintén 64 kbit/s sebességű jelzésátviteli D-csatornát két érpáron keresztül."

Riport a szexuális rabszolgák életéről: „Bár ezer forintot kidobtam az ablakon, megkíméltem magam a további kellemetlenségektől és magalázástól."

„Ezen és az elválasztáson kívül az új Word már fel van szerelve magyar nyelvű szinonimaszótárral is, mely szinonimákat javasol egy kijelölt szóra." – mit is csinálhatna mást, esetleg csúnya szavakat mondana?

„Ott már, a Messegelände területén tobzódik a nép, főleg a helybeliek." Tudja Ön, hogyan kell tobzódni? Tipp: helybéliként könnyebb.

Közeli arculcsapás: „Elméletileg a bővítőkártyák üzembe helyezése egyszerű, mint a pofon, de a gyakorlatban ez távolról sincs így."

Kemény kenőcs, érzéketlen floppyk meggyőzésére?: „A kényelmet fokozza, hogy a tápegységet – amely egyébként „külsőleg" is használható – be lehet tenni a floppymegható helyére, csökkentve ezzel a kábelek számát (és hosszát)."

Besorolás: „...Ez egy szoftvert jelent, ami az alpárba tartozik."

Látja? Nem látja? „A programot nem a »vájtszemű« szakemberek számára tervezték".

Ha büdös a munka: „bizonyos munkakákat otthon is lehet végezni".

Drogtanyák szakmabeliek számára: „Számos konferenciát, szipóziumot rendeztek".

3COM
ACER
ADAPTEC
ALR
APC
AST
ATI
CHEYENNE
CISCO
COMPAQ
DIAMOND
DEC
DIGI
D-LINK
DPT
EICON
EPSON
E-TECH
FISKARS
FUJITSU
HEWLETT
-PACKARD
HITACHI
IBM
INTEL
MATROX
MICRONICS
MICROSOFT
NAKAMICHI
NOKIA
NOVELL
PANASONIC
PHILIPS
PLEXTOR
QUANTUM
SAMSUNG
SEAGATE
SMC
SONY
TOSHIBA
TULIP
U.S. ROBOTICS
YAMAHA
VIEWSONIC
WESTERN
DIGITAL
XIRCOM

A Megoldás
igényei növekedéséhez
HÉT PCI SLOT
egy alaplapon
MICRONICS M6DPi
NT SERVER
3 év garanciával
http://www.server-c.hu

SERVER
COMPUTERS Kft.
1149 Budapest, Egressy út 78.
Tel./fax: 220-5606, 220-5607, 267-6708

HEWLETT-PACKARD
MINDENRE TALÁLUNK MEGOLDÁST!

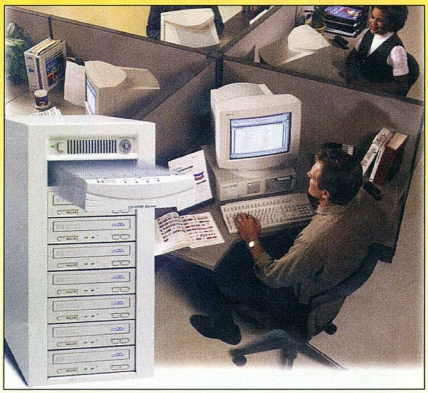

SZERETETTEL VÁRJUK MINDEN KEDVES
RÉGI ÉS ÚJ VISZONTELADÓNKAT!
MINŐSÉG • GARANCIA • MEGBÍZHATÓSÁG

RCE
HEWLETT PACKARD
Hivatalos nagykereskedő

Cím: RCE Kft. 1118 Budapest, Szurdok u. 1.
Tel.: 246-4050 ● Fax: 246-4101

MEGSZÓLALÁSIG olyan, mint a többi!

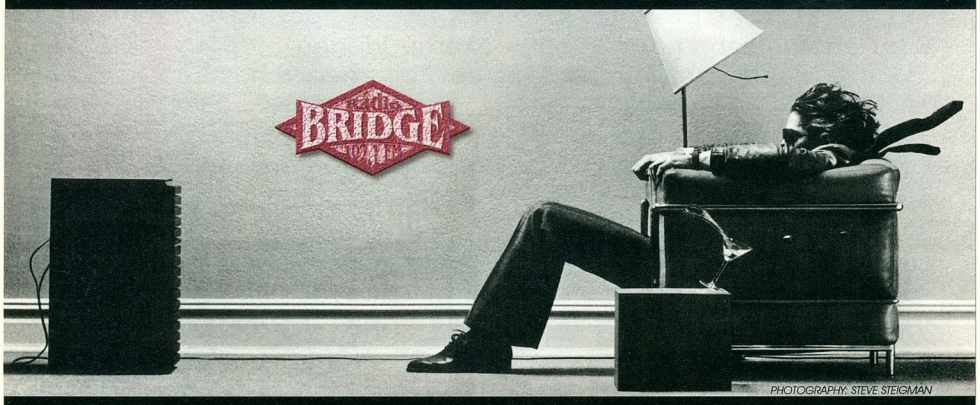

PHOTOGRAPHY: STEVE STEIGMAN

RÁDIÓ BRIDGE FM 102.1

TEREMTSEN RENDET!

MEDIAWARE - UAM McMAHON

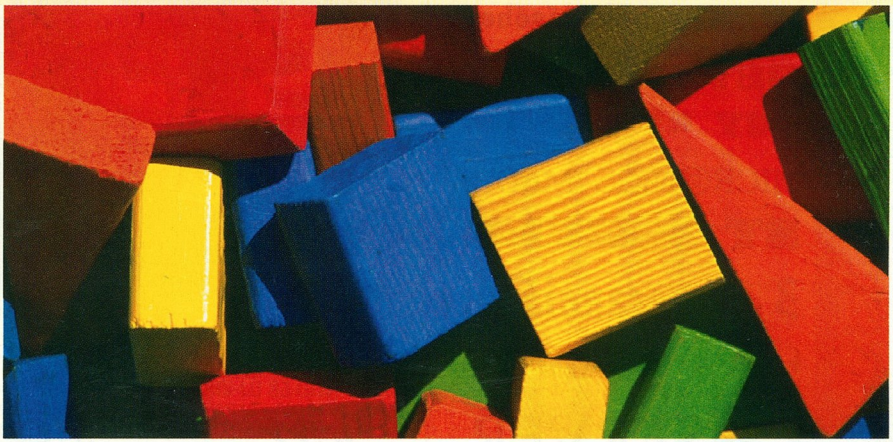

HAGYOMÁNY ÉS MINŐSÉG
AZ INTEGRÁLT INFORMATIKAI RENDSZEREK TERÜLETÉN

Az első hazai fejlesztésű egységes vállalati információs rendszer tíz év fejlesztési tapasztalatával, 900 működő referenciahellyel, folyamatos garanciával, állandó számviteli szaktanácsadással.

TOPINFO

EGYSÉGES VÁLLALATI INFORMÁCIÓS RENDSZER

Egy adatbázisban tetszőleges számú idegen nyelven működő ügyviteli rendszer, egyszeri adatbevitel, egymáshoz kapcsolódó feldogozó modulok, SQL lekérdezések tetszőleges paraméterezéssel, grafikusfelület-kezelés,vállalatonkénti egyéni felhasználói interfész, ágazatspecifikus egyedi megoldások, felhasználó által szabadon definiált listák, platform független adatbázis kezelés, hardver független megvalósítás.

Vezetői információ, kontrolling, pénzügy-számvitel, rendelés nyilvántartás, készletkönyvelés, bér, tb, munkaügy, tárgyieszköz nyilvántartás, beruházás.

WINDOWS NT, WINDOWS 95, NOVELL, UNIX, AS/400 környezetben, ORACLE, MS-SQL, DB2, INFORMIX, SYBASE, INGRES adatbáziskezelővel.

TOPSOFT
RENDSZERHÁZ Rt.

Microsoft SOLUTION PROVIDER
Partner Member

TOPINFO
EGYSÉGES VÁLLALATI INFORMÁCIÓS RENDSZER

H-1027 Budapest
Kapás u. 11-15.
Tel.: 457-9200
Fax: 457-9201
www.topsoft.hu

KIKAPCSOLÓDÁS

Keresztrejtvény

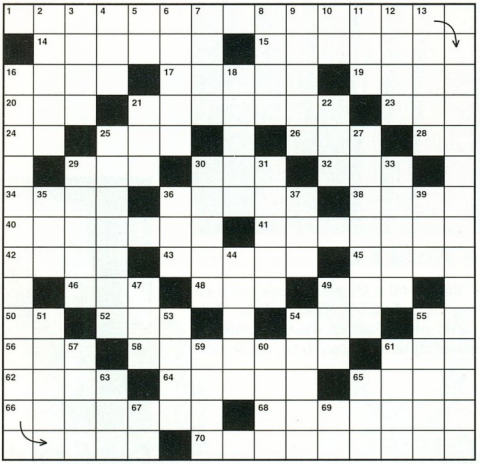

Vízszintes: 1. Az első beküldendő megfejtés; 14. Egyik a kettő közül; 15. Sárgarigó népiesen; 16. Tül; 17. Sokaság; 19. Indonéz sziget; 20. Czuczor Gergely álneve; 21. Díj; 23. XMK; 24. Eres(!); 25. Duzzanat; 26. A foci „sója"; 28. Zeusz kedvese; 29. Hajórész; 30. Fél Attila; 32. Toi et ... (Geraldy); 34. Lopakodik; 36. Gyalog franciául; 38. Popénekesnő; 40. Alapadatok; 41. Spanyol köznemes; 42. Kevert meló; 43. Vas megyei község; 45. Tellur, oxigén, szén; 46. LRU; 48. Szent rövv.; 49. Angol nem; 50. Nemzetközi; 52. Női énekhang; 54. Valamik egymásutánja; 55. Kétes(!); 56. Ide ér be a futó; 58. Föld alatt utazó; 61. Angol igen; 62. Quod ... demonstrandum (Ezt kellett bebizonyítani); 64. Betörő; 65. Lengyel város; 66. Fogad; 68. Zeneben: vidáman, élénken; 70. Francia kémikus (Antoine Laurent).

Függőleges: 2. Angol nyelvű ír költő (William Butler); 3. Emelkedés; 4. E helyen; 5. XH; 6. Megállás; 7. ... egészséget; 8. Felvesz; 9. Beszél a liba; 10. Életet kiolt; 11. Láb csatlakozón; 12. Tompa fényű féldrágakő; 13. ...-tó, lefolyástalan medence Dél-Afrikában; 16. A második beküldendő megfejtés; 18. Kubai író (José); 22. Optikai üzem; 25. Görög mitológiai nőalak; 27. ... device – pozicionálóeszköz; 29. Törülköző angolul; 30. Indián törzs; 31. Ergo; 33. Alkotásra ösztönző állapot; 35. Só, latinul; 36. Baranya megyei község; 37. Római számok; 39. Én latinul; 44. Szláv népcsoport; 47. Német város; 49. Egymást követő betűk; 51. Hivat; 53. Elképzelés; 54. Egyedül előadott; 55. Szeleburdi; 57. Férfinév becézve; 59. Ázsiai súlymérték; 60. Skandináv férfinév; 61. Aszkéta; 63. Saját régiesen; 65. Lopva figyel; 67. Határrag; 69. Kínai hosszmérték.

N. E.

Beküldendő megfejtés a vízszintes 1. és a függőleges 16. Beküldési határidő: 1997. december 22.

Októberi számunk helyes megfejtése: CHIPTÁR – COREL.

A Vogel Publishing Kft. ajándékát, egy Vogel-ajándékcsomagot Fehér József kazincbarcikai olvasónk nyerte. A nyertesnek – akit levélben is értesítünk – gratulálunk!

Szerkesztőség

Főszerkesztő:
Ivanov Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztők:
Bata László
Fazakas László
Kerecsen Tamás
Négyesi Károly
Steindl László Erik
Tesztlabor-vezető:
Nagy Zoltán
Hírszerkesztő:
Kis Endre
Olvasószerkesztő:
Dervenkár István
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Címlapgrafika:
Stefan
Szerkesztőségi asszisztens:
Varga Istvánné

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210, telefon/fax: 252-3276

Compuserve ID: 100136,545
Internet-cím:
chipmag_hu@compuserve.com
A CHIP Magazin honlapja:
http://www.net.hu/chip/

Terjesztési adatok

1997 I. félévi terjesztett példányszám (auditált): 20 511
A MATESZ 1997 III. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám: 20 401
1997. szeptemberi szám eladott példányszáma: 18 366
Ebből a számunkból terjesztésbe került: 23 600 példány

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 252-3731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 252-3004
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 252-3731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda, Budapest
Üzletkötők: **Ákossy Judit, Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna**
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 252-3641
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 252-3004
Németország: Vogel International, Otto Walitschek, Max-Planck-Str. 7/9, D-97082 Würzburg, tel.: +49-931/418-2342 fax: +49-931/418-2850, CIS: 100070,474
Nagy-Britannia: German Media Services Ltd., Claire Pollock, 30 North End Road, GB-London W14 0SH
Tel.: +44-171/602-9790
Fax: +44-171/602-2063
CIS: 100343,1200
USA/Kanada: Vogel Europublishing, Inc., Martina Hauser, 632 Sunflower, USA-San Ramon, CA 95583
Tel.: +1-209/533-3555
Fax: +1-209/533-9555
CIS: 74637,3305
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd., Vincent Lee 4 FL 1, Sec. 3, 200 Hsin Yi Road, Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/755-7901-5,
Fax: +886-2/755-7900

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt., a Kiadói Lapterjesztő Kft. és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Egyesülés regionális részvénytársaságai.
Terjesztési asszisztens:
Fehér Ildikó
telefon: (36-1) 149-4768
Megjelenik havonta, ára 784 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben
a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 149-4768
Előfizetési díj: 3763 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 7526 Ft (20% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2100 Ft (3 szám), fél évre: 4200 Ft (6 szám), egész évre 8400 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik.
Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: Copyright „CHIP" Vogel International, Würzburg, Bundesrepublik Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: Copyright „CHIP" Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

ELŐZETES

JANUÁR

Szoftver

Unicode a Word 7-ben

Úgy látszik, az Office 7-tel a Microsoft véglegesen elkötelezte magát a Unicode 2.0 ajánlás mellett. Mi is ez a Unicode, amit oly sokan és sokszor emlegetnek? Röviden ismertetjük a fontosabb tudnivalókat.

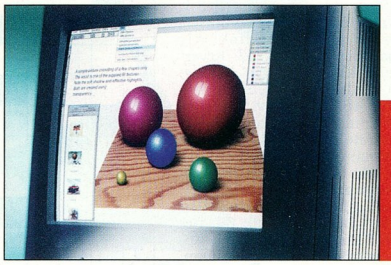

Demókról dióhéjban

A scene-ek világában bolyongva, monitorán a programozók kreativitásának eredményeit csodálva kiben ne merülne föl egy saját demó megírásának gondolata? Végül is nem lehet nagy ördöngösség...

Hardver

PC-s fotózáshoz

A speciális médiumok számítástechnikai feldolgozásához általában speciális eszközökre van szükség. Ez még az olyan egyszerűbb esetekre is igaz, mint például a diaképek vagy fotónegatívok digitalizálása.

További témáink

Egy nyomtató, két csomagolás
Az Oki 6e és 6ex típusú nyomtatóinak „csak" kezelőszervei és maximális felbontása tér el. Persze egy alaposabb vizsgálat mást is kiderít.

Mitől jó egy szolgáltató?
Megpróbáltunk utánajárni annak, hogy milyen szolgáltatásokkal csábítják egyes Internet-szolgáltatók az előfizetőket, és milyen feladata is van a szolgáltatónak.

Hány nap van még 2000-ig?
Nagy várakozás előzi meg az ezredfordulót – és nem csak a világvégét jósolók, hanem a számítástechnikai szakemberek körében is. Munkatársaink annak jártak utána, milyen problémákkal kell szembesülnünk 3 év múlva.

Szabványok az iparban
A szabványok civilizált életünk észrevétlen, de nagyon fontos szereplői. Cikkeinkben mi is gyakran utalunk egy-egy szabvány létrejöttére, vagy éppen valamilyen szabványosítási csatározásra. Cikkünkben a PC 98 ipari szabvány elveit mutatjuk be.

OS/2 a gyakorlatban
Az IBM OS/2 operációs rendszeréről már sok helyen, sokféle információ megjelent. Különféle szerzők más-más előnyös tulajdonságait emelték ki. Kevesebb cikk szól azonban arról, hogy milyen feladatokra használják valójában a profi és az átlagos felhasználók az OS/2 Warpot – miért döntöttek mellette, miért érdemes használni ezt a rendszert? Cikksorozatunkban ezekre a kérdésekre keressük a választ.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

Az IBM VisualAge for Java a már meglévő szerveralkalmazásait terjeszti ki a világhálóra az alkalmazási rendszer teljes újraírása nélkül.

Munka	Szabadidő
	Biciklizés
	Otthon
	Kajakozás
	Kriszti
	Zoli
	Olvasás
	Futás

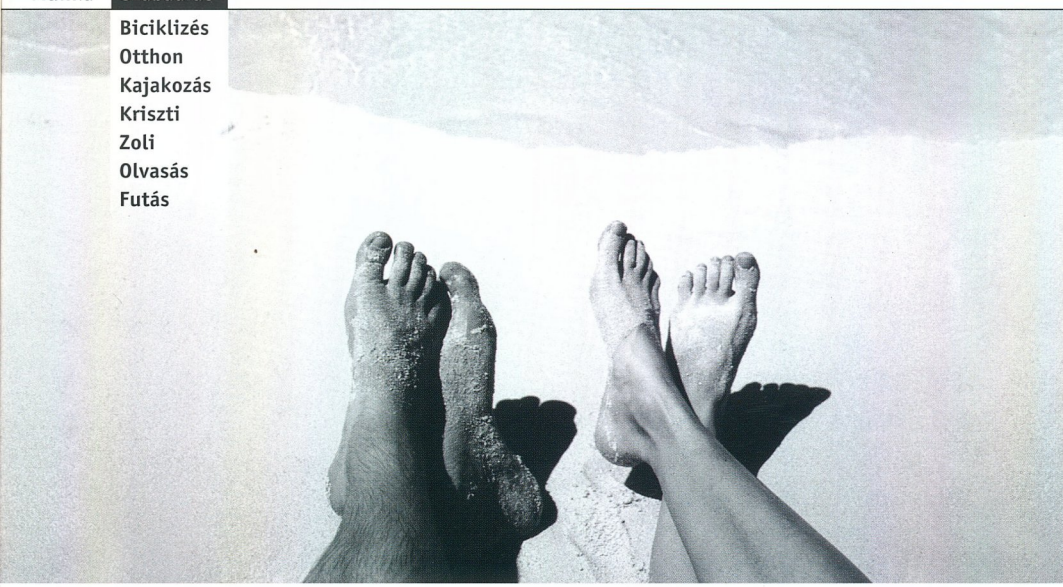

Miért is pazarolná drága idejét programok újraírására?

A VisualAge for Java a világ első nagyvállalati szintű inkrementális fordítási technológiát használó környezete. Kiterjeszti a Java „írd meg egyszer/futtasd bárhol" ígéretét azzal, hogy „ne írd újra, ami már kész!" Vizuálisan programozhat kiterjesztéseket a már meglévő szerveradatokhoz, műveletekhez vagy alkalmazásokhoz, így a VisualAge for Java kapcsolatot teremt a Java-kliensekkel. Győződjön meg a VisualAge for Java előnyeiről a saját szemével. Látogasson el a www.software.ibm.com/ad/vaj2j címre és meglátja, hogy ez nem csak a leggyorsabb út a Webhez, hanem egyben a strandra is!

Használja ki Java csereakciónkat és vásárolja meg a VisualAge for Java professzionális kiadását egyharmad áron.

IBM

Nagy megoldások egy kis bolygónak

Az IBM homepage www.ibm.com IBM-en van. A kisbolygó megoldások (solutions for a small planet) az International Business Machines márkanevei az Egyesült Államokban és/vagy más országokban. A Java és más Java-alapú márkák a Sun Minrosystems Inc. kereskedelmi márkái, egyéb vállalat-, termék- és szolgáltatásnevek más céghek elnevezései ill. márkái. A versenyképes, aktualizált ajánlat csak a VisualAge for Java Professzionális Kiadás 10.sz. verziójára vonatkozik. Hogy ezt megkaphassa, érvényes Visual J++ Cafe, Visual Cafe, Visual Cafe Pro. Java Workshop engedéllyel kell rendelkeznie. Az ajánlat 98.07.15.-ig érvényes. Keresse Web oldalunkat további részletekért. 1997 IBM Corporation. Minden jog fenntartva.

Bemutatkozunk:

Corel® WordPerfect® Suite 8
A tökéletes irodai programcsomag!

Vegezze el. Gyorsan. Hatékonyan. Stílusosan. A Corel® WordPerfect® Suite 8 átrepíti a munkanapon, és az eredmény: megkötött üzletek, elégedett főnökök - Önre felfigyeltek! Engedje, hogy a fejlett segítő és szervező eszközök, a tökéletes, zökkenésmentes integráció és a forradalmasított Web jellemzők az Ön versenyképességét is felfokozzák! Corel WordPerfect Suite 8—ezekre az újításokra mindig számíthat.

A Corel WordPerfect Suite 8 a következőket foglalja magában:

Corel® WordPerfect® 8
- Intuitív szövegszerkesztés

Corel® Quattro® Pro 8
- Hatékony táblázatkezelés

Corel® Presentations™ 8
- Magával ragadó előadások

CorelCENTRAL™ 8†
- Hatékony információkezelés

Ezenkívül még

Corel Photo House™
- Egyszerű fényképszerkesztés

Netscape Navigator™ 3.0
- Csatlakoztathatóság az Internethez

Több mint 10 000 kivágott illusztráció

Több mint 1 000 betűtípus

Több mint 200 fénykép

Teljes elektronikus felhasználói kézikönyvek CD-ROM-on‡

Angol verzió

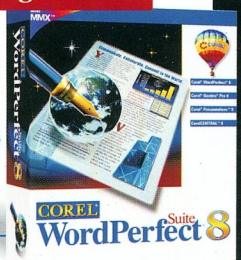

Windows® 95-höz és Windows NT® 4.0-hoz

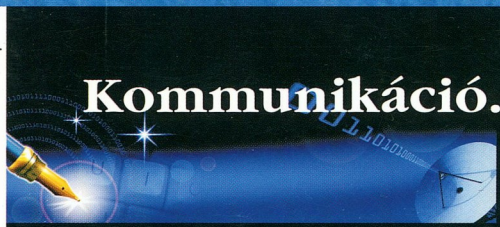

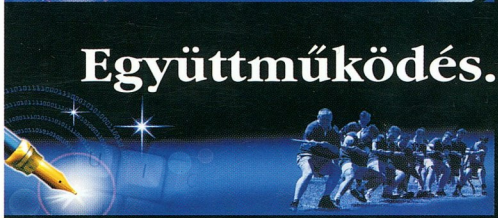

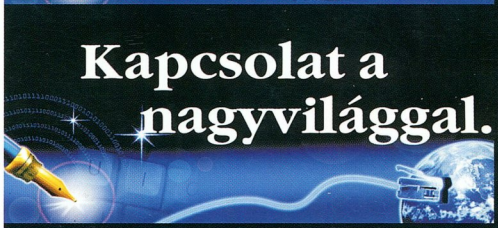

Kommunikáljon akár az Interneten, vagy csak egyszerűen levélben, szavakkal, számokkal vagy grafikákkal, a Corel WordPerfect Suite 8 mindig támogatja az üzenetet hordozó közeget.

Működjön együtt **egyszerűen** csak a terem másik oldalán lévő kollégákkal vagy a világ másik felén található munkatársakkal, a Corel WordPerfect Suite 8 biztosítja az **együttműködés** hatékony eszközeit.

Élvezze Ön is azt a technológiát, amely a Java™ erejével viszi túl a hagyományos HTML elrendezési korlátain. Váljon versenyképessé a Corel WordPerfect Suite 8 dinamikus Web jellemzőinek használatával—és **kapcsolódjon a nagyvilághoz.**

Distributors:

3 Soft	140-1506
Szamalk Software	203-0299
Walton Networking	344-3838

Resellers:

Kim-Soft Kft.	371-5012	Albacomp	(22) 315-414
Sprint Computer Systems Kft.	210-4836	Keszo Kft.	123-8717
aPlus - Budapest Kft.	252-8125	Szoftver ABC Kft.	269-4737
Gemofis Kft.	321-1539		

KOR-0604-HUN

COREL
www.corel.com
+353-1-706-3912

†A Corel WordPerfect Suite 8 jelen kiadása nem tartalmazza a CorelCENTRAL 8-at. A vásárlók egy szelvényt kapnak, hogy a kibocsátás után megszerezhessék ezt az alkalmazást. A szállítási és kezelési költségek felszámításra kerülnek.

‡Elektronikus felhasználói kézikönyvek CD-ROM-on rendelkezésre állnak a Corel WordPerfect 8-hoz, Corel Quattro Pro 8-hoz, Corel Presentations 8-hoz és a CorelCENTRAL 8-hoz. A felhasználói kézikönyvek nyomtatott változatai külön kerülnek értékesítésre.

Copyright © 1997 Corel Corporation. All rights reserved. A Corel, a WordPerfect, a Quattro, a Presentations, a CorelCENTRAL és a Corel léggömb emblémája a Corel Corporation vagy a Corel Corporation Limited védjegyei vagy bejegyzett védjegyei. A Microsoft és a Windows a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei. Az MMX, az MMX emblémája és a Pentium az Intel Corporation védjegyei vagy bejegyzett védjegyei. A Netscape Navigator és a Netscape Communicator a Netscape Communications Corporation védjegyei vagy bejegyzett védjegyei. A Java a Sun Microsystems, Inc. védjegye. Minden egyéb termék, betűtípus és vállalatnév és embléma a megfelelő vállalat védjegye vagy bejegyzett védjegye.